

Ársskýrsla
Gildis
lífeyrissjóðs
2023

Ársskýrsla
Gildis
lífeyrissjóðs
2023

Ljósmyndir
Lárus Karl Ingason,
Ficus / Marinó Flóvent

Hönnun og umbrot
Brandenburg / SÍA

Prentun
Pixel prentþjónusta

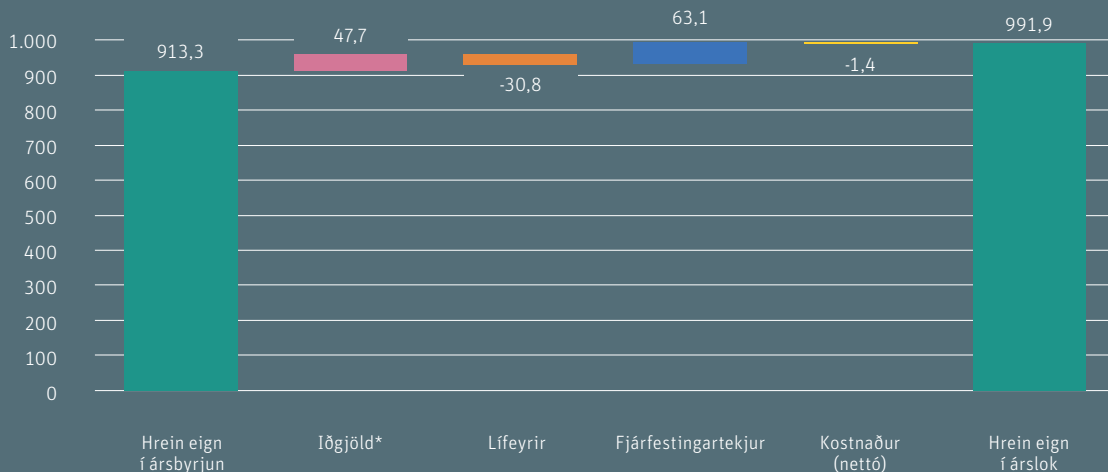

Efnisyfirlit

Lykiltölur í starfsemi Gildis 2023	6
Ávarp stjórnarformanns	8
Sjóðfélagar	11
Aðildarfélög	13
Verðbréfamarkaðir	15
Innlendur verðbréfamarkaður	15
Erlendir verðbréfamarkaðir	18
Samtryggingardeild	22
Lykiltölur	23
Iðgjöld	24
Lífeyrir	24
Lán til sjóðfélaga	25
Ávöxtun	26
Fjárfestingar	29
Innlent skuldabréfasafn	33
Innlent hlutabréfasafn	36
Erlent skuldabréfasafn	39
Erlent hlutabréfasafn	39
Fjárfestingarstefna	41
Tryggingafræðileg staða	42
Örorkubyrði / örorkuframlag	44
Séreignardeild	46
Lykiltölur	47
Rétthafar / lífeyrir	48
Eignasafn og ávöxtun	48
Eignasafn séreignarleidda í árslok 2023	49
Framtíðarsýn 1	49
Framtíðarsýn 2	52
Framtíðarsýn 3	54
Starfsemi Gildis	56
Lykiltölur	57
Stjórn	58
Starfsmenn	59
Endurskoðunarnefnd	60
Nefnd um laun stjórnarmanna	60
Samþykktir og stefnur	61
UFS mat á innlendum eignum	62
Fjárfestingar í sjálfbærum og grænum orkutengdum verkefnum	63
Starfsmannamál	64
Upplýsingagjöf til sjóðfélaga	64
Fundir	64
Hækkun á lífeyrisgreiðslum	65
Jarðhræringar á Reykjanesi	65
Ársreikningur	66

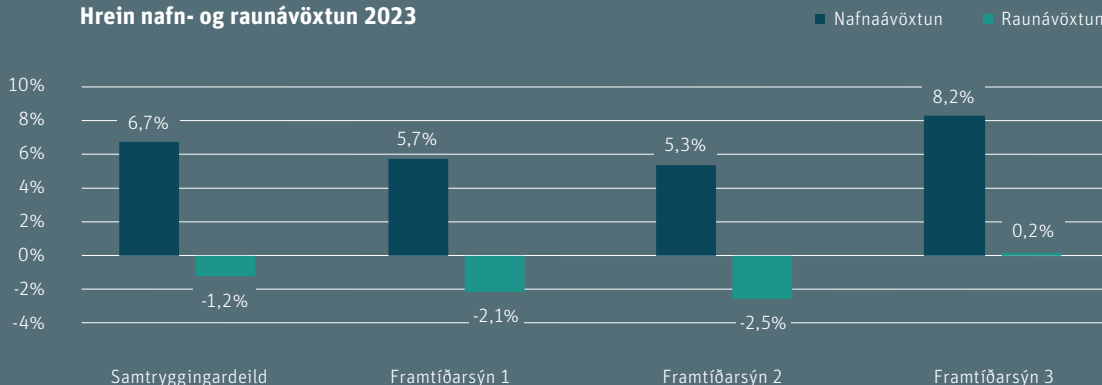
Lykiltölur í starfsemi Gildis 2023

Breyting á hreinni eign á árinu 2023 (ma.kr.)

*Þar með talið 2,7 milljarða kr. örorkuframlag úr ríkissjóði

Hrein nafn- og raunávöxtun 2023

271.352

Fjöldi sem á réttindi hjá Gildi

7.940

Fjöldi launagreiðenda 2023

59.070

Fjöldi sem greiddi iðgjöld 2023

35,5%

Hlutfall erlendra eigna

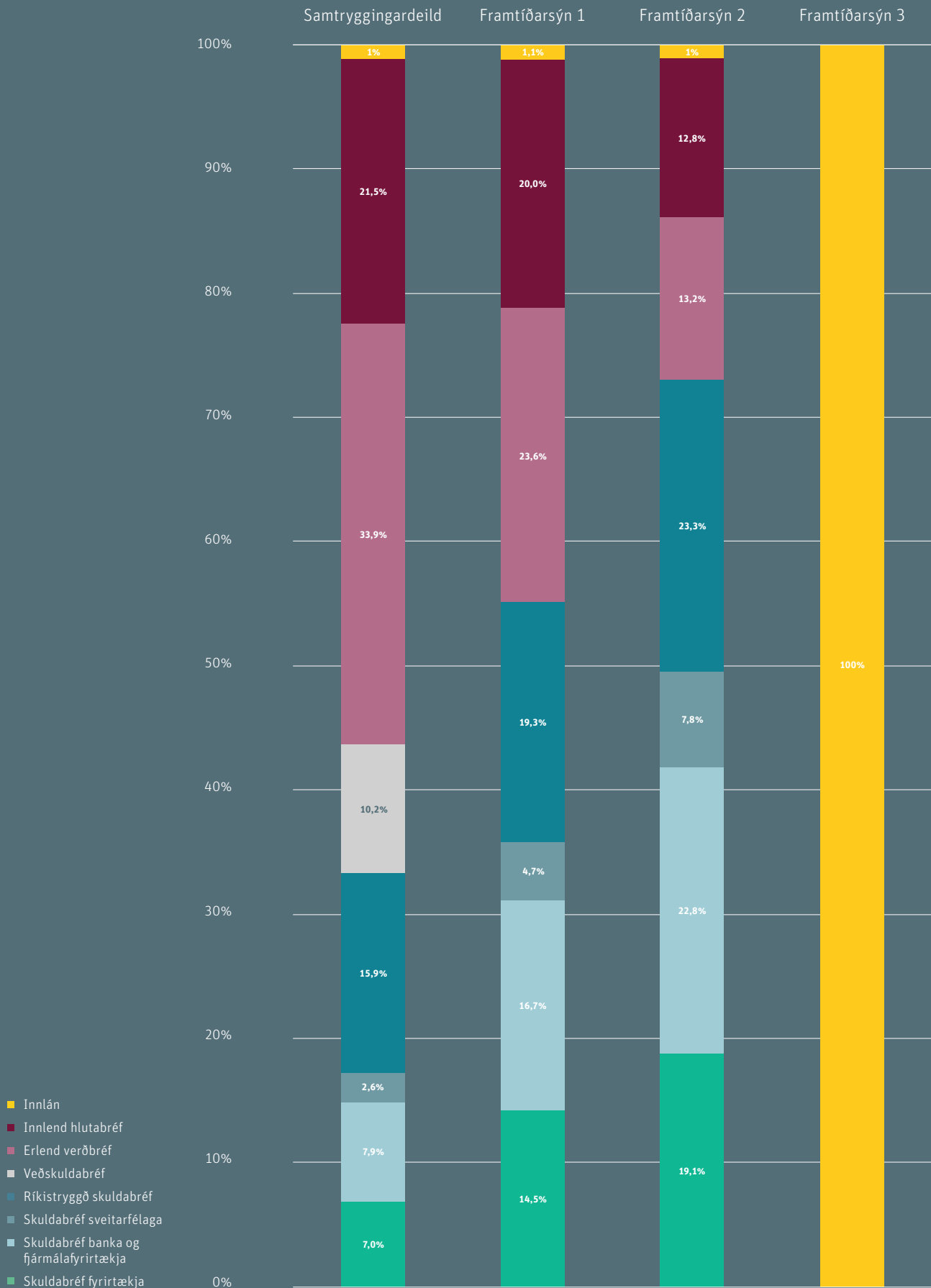
65,5%

Hlutfall skráðra eigna

64,9%

Lífeyrisbyrði

Eignir Gildis í lok árs 2023

Ávarp stjórnarformanns

Björgvin Jón Bjarnason, stjórnarformaður Gildis-lífeyrissjóðs

Afkoma ársins

Ávöxtun Gildis-lífeyrissjóðs á árinu 2023 var viðunandi í ljósi þess hversu krefjandi aðstæður voru á markaði. Innlend hlutabréf skiluðu til að mynda heilt yfir neikvæðri ávöxtun þó að þau hafi rétt heldur úr kútnum undir lok ársins. Nokkur viðsnúningur varð á erlendum mörkuðum frá fyrra ári sem leiddi til þess að erlend verðbréf skiluðu jákvæðri ávöxtun.

Hrein nafnávöxtun samtryggingardeildar Gildis á árinu nam 6,7% sem þýddi að hrein raunávöxtun endaði í -1,2%. Hrein eign samtryggingardeildar til greiðslu lífeyris nam 983,2 milljörðum kr. í árslok 2023 og hækkaði um 77,7 milljarða kr. á árinu.

Hrein eign séreignardeilda sjóðsins í árslok 2023 var 8,7 milljarðar kr. og hækkaði um 932 milljónir kr. frá fyrra ári. Gildi-lífeyrissjóður er sterkur bakhjarl sjóðfélaga og greiddi samtals tæplega 31 milljarð króna í lífeyri á liðnu ári.

Helstu þættir í starfseminni

Árið 2023 einkenndist af atburðum sem kröfðust mikils tíma hjá stjórn og stjórnendum sjóðsins. Þrjú atriði risu þar hæst:

Málefni tengd Íslandsbanka komust í háamæli á sumarmánuðum. Fjölpættir misbrestir við útboð á hlutabréfum í bankanum leiddu að lokum til uppstokkunar, sem Gildi kom að sem hluthafi, á stjórn og stjórnendateymi. Einnig voru gerðar breytingar á stjórn Bankasýslu ríkisins.

Málefni Grindavíkur voru fyrirferðarmikil í íslensku þjóðlífi. Atburðirnir í Grindavík hafa auðvitað haft mest áhrif á þá sem þar búa og sér ekki enn fyrir endann á þeirri atburðarás sem hefur verið í gangi í rúmt ár. Þessi mál snertu Gildi-lífeyrissjóð sem á veð í tæplega fimmtíu húseignum í bænum vegna veittra húsnæðislána. Ásættanleg lausn fannst á málinu við stofnun Fasteignafélagsins Þórkötlum og geta vonandi bæði lántakendur og sjóðfélagar lifað sáttir við þá lausn sem þar fannst.

Málefni ÍL-sjóðs voru fyrirferðarmikil allt árið. Málið snýst í sinni einföldustu mynd um vilja Ríkissjóðs til að takmarka ríkisábyrgð á skuldabréfum Íbúðalána-sjóðs. Lögfræðialit sem lífeyrissjóðir hafa aflað sér eru öll samdóma um veikan lagalegan grundvöll slíks málatilbúnaðar. Flestir lífeyrissjóðir landsins hafa tekið höndum saman í lokatilraun til að leysa málið með samningum. Náist ekki samkomulag er einsýnt að málið mun flækjast í dómskerfinu héraendis og ef til vill erlendis næstu ár. Óhætt er að spyrja sig hvað rekur stjórnvöld til svo langsóttis málatilbúnaðar sem ef til vill gæti haft neikvæð áhrif á ásýnd Íslands gagnvart innlendum og erlendum lánveitendum.

Fjárfestingar

Eins og eðlilegt er þegar unnið er með jafnstórt eignasafn og hjá Gildi er að ýmsu að hyggja. Eitt þeirra verkefna sem stendur þó upp úr frá síðasta starfsári eru kaup lífeyrissjóða á Heimstaden ehf., en með þeim tóku lífeyrissjóðir forystu-hlutverk á íslenskum húsnæðismarkaði. Þessi kaup ættu að tryggja eigendum samkeppnishæfa ávöxtun, auk þess að bjóða leigutökum upp á mótaðila sem leggur áherslu á heillaríkt langtímasamband við leigutaka sína. Þannig náðist væntanlega að flétta saman hagsmuni sjóðanna og sjóðfélaga.

Hátt vaxtastig hafði áhrif á fjárfestingar og ávöxtun sjóðsins á árinu sem leið. Á þeim tímum er meira öryggi í skuldabréfahlið safnsins en slíku ástandi getur fylgt meiri áhætta og oft neikvæð ávöxtun hlutabréfasafna. Hagfelld þróun íslensks efnahagslífs og lækun vaxta er sjóðnum því mikið hagsmunamál. Vonir mínar standa til þess að kringumstæður skapist sem fyrst til að hægt sé að hefja lækunarferli vaxta.

Hluthafastefna

Sjóðurinn hefur lagt ríka áherslu á að tryggja fagleg vinnubrögð og góða stjórnarhætti fyrirtækja sem fjárfest er í. Miklu skiptir að sjóðurinn hafi skýra afstöðu, komi henni fram tímanlega á skýran og skilmerkilegan hátt, þannig að samstarf geti verið á milli eigenda, stjórnna og stjórnenda til að taka vandaðar ákvarðanir sem lúta að góðum stjórnarháttum og framþróun þeirra félaga sem fjárfest er í. Þetta hlutverk hefur Gildi-lífeyrissjóður rækt.

Á síðustu mánuðum hefur umræða um stjórnarhætti skráðra félaga verið líflæg. Þar hefur meðal annars verið rætt um hlutverk og skipan tilnefningarnefnda, beina kosningu formanna stjórnna o.fl. Í þessum málum á það við að heilbrigð skoðanaskipti eru forsenda framfara.

Umræða hefur átt sér stað um hlutverk lífeyrissjóða á markaði og þau sjónarmið hafa heyrst að þeir eigi að láta einkafjárfestum eftir að leiða starfsemi þeirra félaga sem fjárfest er í. Þrátt fyrir að mikilvægt sé að tryggja gott samstarf einka- og fagfjárfesta er rétt að halda því til haga að á meðan íslenskir lífeyrissjóðir eru jafn umsvifamiklir á íslenskum hlutabréfamarkaði og raunin er má vænta þess að þeir muni þurfa að gegna veigameira hlutverki en að vera eingöngu hlutlaus fjárfestir. Sú staða að stórir fagfjárfestar á markaði hafi ekki skoðun eða afskipti af rekstri er ekki holl, hvorki fyrir fyrirtækin, hag lífeyrissjóða, aðra fjárfesta eða hagaðila fyrirtækjanna.

Æskilegt væri að aukin áhersla yrði lögð á arðsemi viðkomandi félaga. Arður er afgangur viðkomandi félaga fyrir eigið fé hluthafa. Mikilvægt er að umrædd arðsemi náist með hagræðingu í rekstri og nýtingu fjármagns en ekki eingöngu með auknum álögum á viðskiptavinum umræddra félaga.

Starf stjórnar og framkvæmdastjórnar

Stjórn sjóðsins hélt alls tuttugu fundi á síðasta ári en einnig var haldinn reglubundinn tveggja daga stefnumótunarfundur að hausti.

Í lok árs hætti Árni Guðmundsson framkvæmdastjóri sjóðsins störfum eftir 42 ára starf hjá sjóðnum og forverum hans. Árna eru færðar bestu þakkir fyrir starf sitt og gott samstarf við stjórn sjóðsins.

Nýr framkvæmdastjóri, Davíð Rúdólfsson, hóf störf hinn 1. janúar síðastliðinn. Davíð er öllum hnútum kunnugur hjá sjóðnum eftir að hafa starfað hjá honum síðustu 16 ár. Þessum breytingum fylgdu nokkrar breytingar á skipulagi og stjórnendateymi sjóðsins.

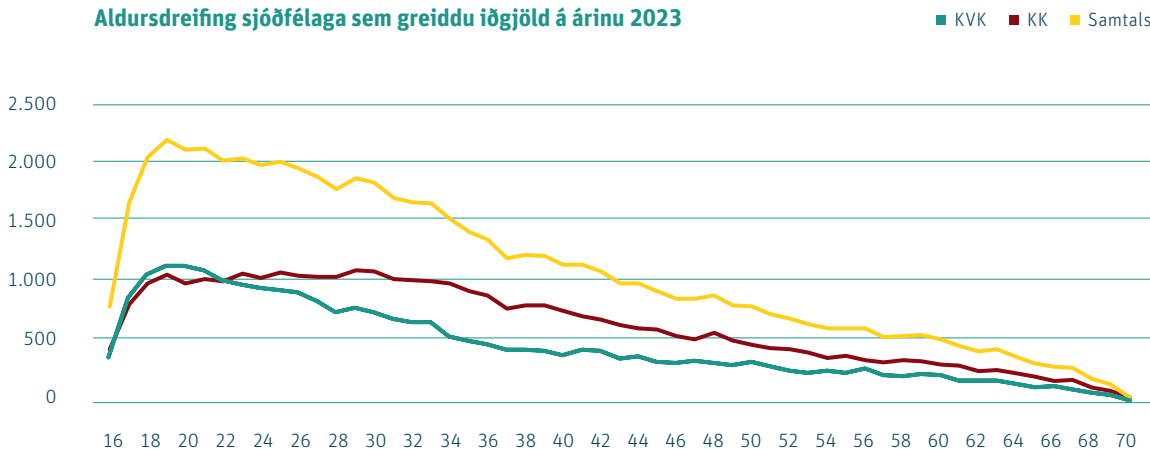
Ég vil þakka stjórn sjóðsins fyrir ánægjulegt samstarf á árinu sem leið. Þá vil ég flytja starfsfólki og stjórnendum sjóðsins þakkir fyrir gott samstarf og fagmannleg vinnubrögð í störfum sínum. Sjóðfélögum óska ég gæfu og gengis.

Sjóðfélagar

Í árslok 2023 voru sjóðfélagar Gildis alls 271.352 og hafði þeim fjölgað um 2,9% á milli ára. Sjóðfélagar teljast þeir sem einhvern tímann hafa greitt iðgjöld til Gildis og eiga þar með réttindi í sjóðnum. Þeir sem greiddu iðgjöld til Gildis á árinu 2023 voru alls 59.070 og hafa greiðendur aldrei verið fleiri. Er um að ræða nokkra fjölgun frá fyrra ári þegar 57.580 greiddu iðgjöld til sjóðsins.

Aldursdreifing kynja er áþekk frá fyrra ári, en af þeim sem greiddu iðgjöld til Gildis á árinu 2023 voru um 58,2% karlar og 41,8% konur. Meðalaldur sjóðfélaga sem greiddu til sjóðsins árið 2023 var um 35 ár og var tæplega helmingur þeirra 30 ára eða yngri.

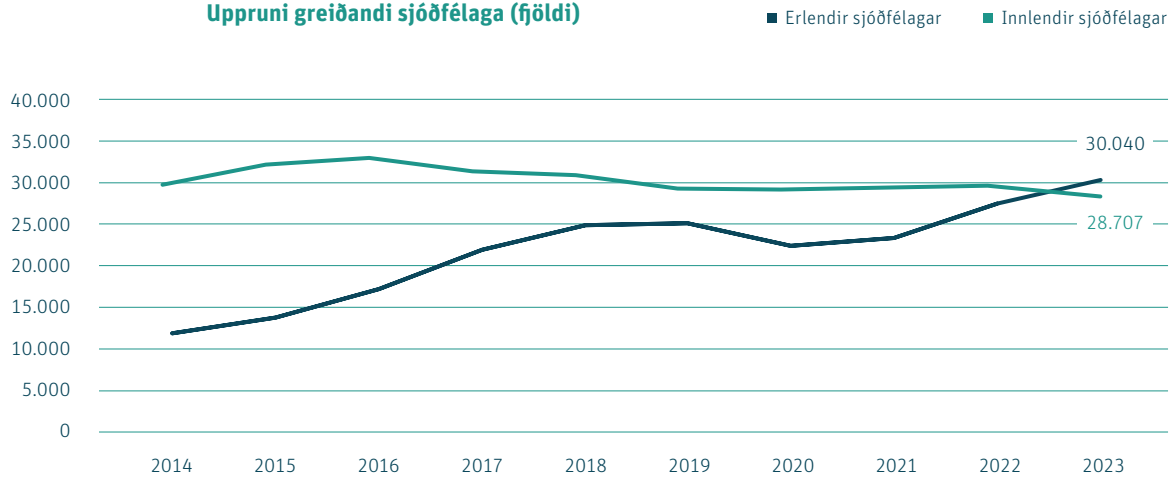
Aldursdreifing sjóðfélaga sem greiddu iðgjöld á árinu 2023

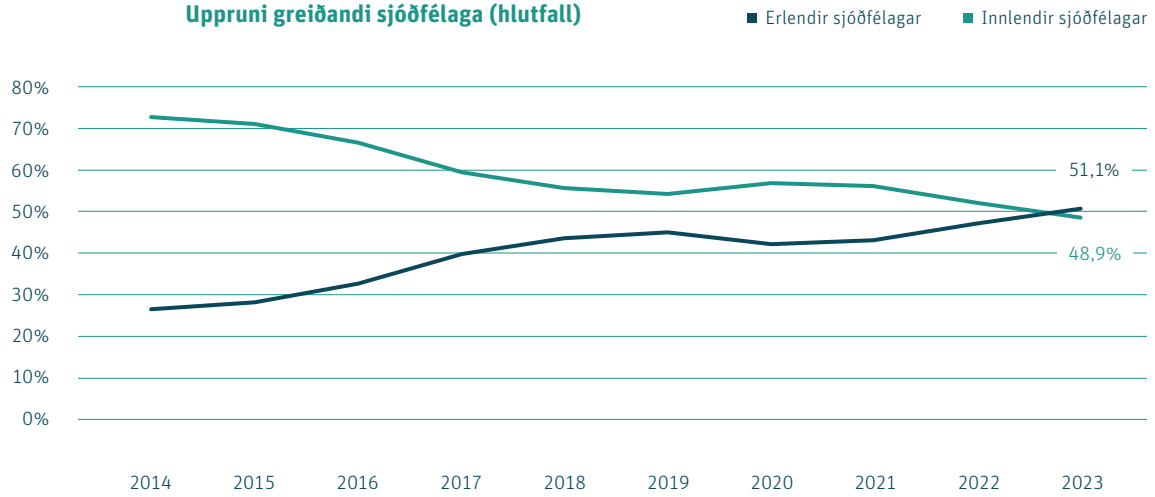
Upprunaland sjóðfélaga

Þeir sem greiddu iðgjöld til Gildis á árinu 2023 voru frá 151 landi og báru alls 138 ríkisföng. Fjöldi og hlutfall sjóðfélaga af erlendum uppruna hefur aukist mikið hjá sjóðnum á undanförunum árum. Hlutfall greiðandi sjóðfélaga af erlendum uppruna í árslok 2023 nam þannig 51,1% og er þetta er í fyrsta sinn sem hlutfall þeirra fer yfir 50%. Þess ber að geta að sé horft á hlutfall sjóðfélaga sem eiga réttindi hjá sjóðnum, ekki aðeins greiðandi sjóðfélaga á árinu 2023, stendur hlutfall þeirra sem eru af erlendum uppruna í um 31% í árslok 2023.

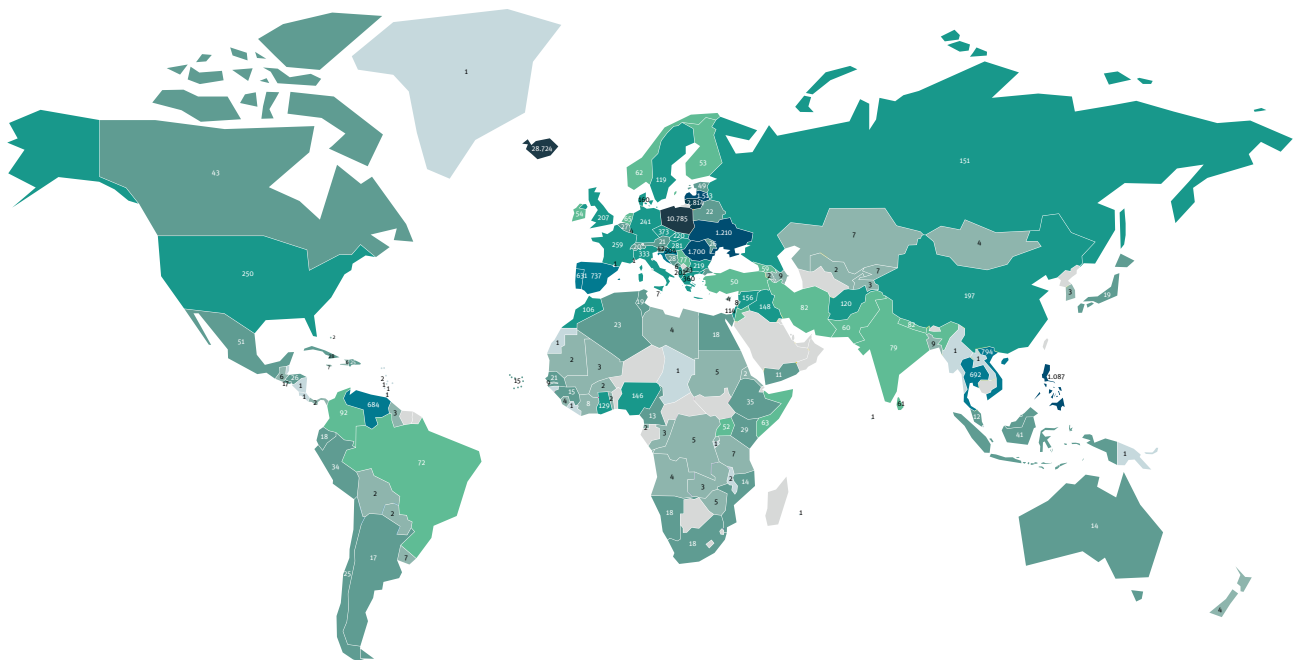
Uppruni greiðandi sjóðfélaga (fjöldi)

Uppruni greiðandi sjóðfélaga (hlutfall)

Upprunaland sjóðfélaga

Ef upprunaland sjóðfélaga af erlendum uppruna er skoðað kemur í ljós að Pólverjar eru fjölmennastir eða um 18,3% af greiðandi sjóðfélögum, þar á eftir koma Litháar (4,8%) og Rúmenar (2,9%).

Aðildarfélög

Eftirtalin tíu stéttarfélög eiga aðild að Gildi:

- Bifreiðastjórafélagið Sleipnir
- Efling stéttarfélag
- Félag járníðnaðarmanna á Ísafirði
- Félag skipstjórnamanna
- Sjómannafélag Íslands
- Sjómannasamband Íslands
- Sjómanna- og vélstjórafélag Grindavíkur
- VM Félag vélstjóra og máltæknimanna
- Verkalýðsfélagið Hlíf
- Verkalýðsfélag Vestfirðinga

Ásamt stéttarfélagunum tíu eiga Samtök atvinnulífsins aðild að Gildi.

Skipting atvinnugreina

Atvinnugreinar	Hlutfall sjóðfélaga
Rekstur gististaða og veitingarekstur	18,7%
Opinber stjórnsýsla og varnarmál; almannatryggingar	18,1%
Framleiðsla	10,2%
Byggingarstarfsemi og mannvirkjagerð	10,1%
Leigustarfsemi og ýmis sérhæfð þjónusta	8,9%
Heilbrigðis- og félagsþjónusta	6,9%
Heild- og smásöluverslun	6,6%
Landbúnaður, skógrækt og fiskveiðar	3,6%
Flutningar og geymsla	3,4%
Félagasamtök og önnur þjónustustarfsemi	1,9%
Annað	11,6%
Samtals	100%

Flestir þeirra sem greiddu iðgjöld til Gildis á árinu 2023 unnu á gististöðum eða í veitingarekstri. Næstflestir störfuðu á vinnustöðum sem flokkast undir opinbera stjórnsýslu, varnarmál og almannatryggingar. Sá flokkur var fjölmennastur næstu þrjú ár á undan, m.a. vegna þess að undir hann flokkast meðal annars sjóðfélagar sem fá greiddar atvinnuleysisbætur. Hlutfall greiðandi sjóðfélaga sem fengu greiddar atvinnuleysisbætur hefur lækkað töluvert undanfarin ár eftir nokkra hækkun samhliða útbreiðslu COVID-19 og er nú hlutfallið sambærilegt og mældist árið 2019.

Verðbréfamarkaðir

Innlendur verðbréfamarkaður

Verðbólga og vextir innanlands

Í kjölfar 4 prósentustiga hækkunar stýrivaxta á árinu 2022 hélt Seðlabankinn vaxtahækkunarferli sínu áfram á árinu 2023. Bankinn hækkaði stýrivexti á árinu úr 6% í 9,25%, eða um 3,25 prósentustig í fjórum skrefum. Hækkun stýrivaxta var viðbragð Seðlabankans við auknum verðbólguþrýstingi í hagkerfinu og hækkandi verðbólguvæntingum. Þannig var hækkun stýrivaxta m.a. ætlað að slá á verðbólguvæntingar á markaði. Sú varð raunin á árinu, 5 ára verðbólguálag á markaði lækkaði úr 4,6% í ársbyrjun í 3,9% í árslok og 10 ára verðbólguálag lækkaði úr 4,3% í 3,8%.

Verðbólga tók að hjaðna nokkuð á árinu en hefur þó reynst lífseig. Hún nam 7,7% í lok árs 2023 og hafði þá lækkað úr 9,6% við lok fyrra árs og úr 10,2% frá toppi í febrúar. Ársverðbólgan fór að gefa eftir á miðju ári þar sem stórir hækkunarmánuðir féllu út úr mælingunni. Á síðari helmingi ársins hreyfðist verðbólgan aðeins lítillega á þröngu bili sem mátti meðal annars rekja til kröftugs húsnæðismarkaðar.

7,7%

Verðbólga á árinu 2023

9,25%

Stýrivextir við lok árs 2023

1,4%

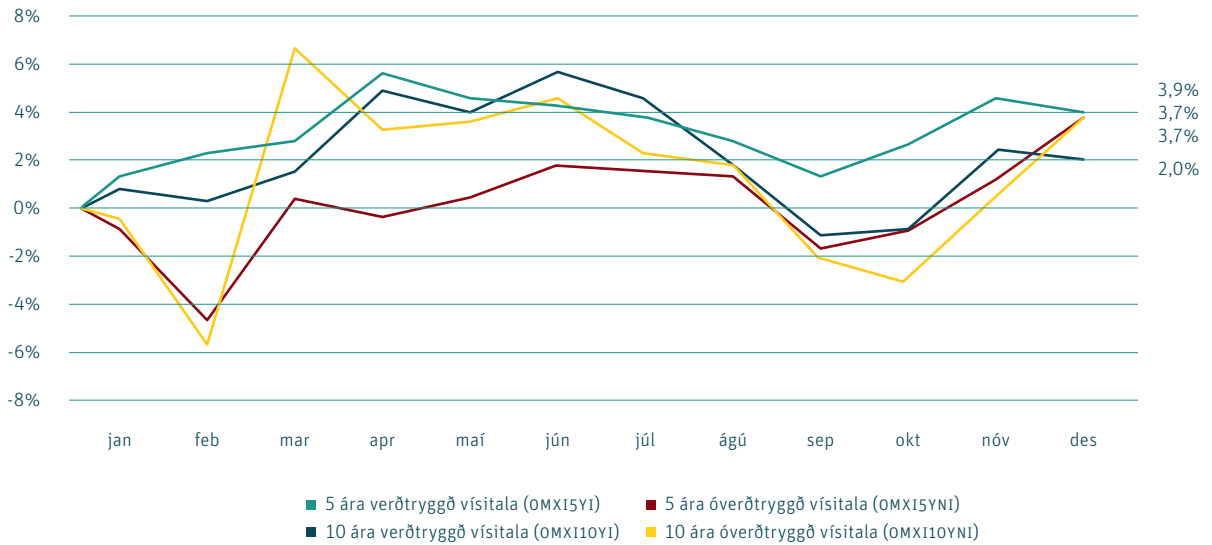
Raunstýrivextir við lok árs 2023

Innlendur skuldabréfamarkaður

Ávöxtunarkrafa skuldabréfa hækkaði á árinu 2023, krafa óverðtryggðra skuldabréfa hækkaði mest en krafa verðtryggðra skuldabréfa minna. Ávöxtunarkrafa óverðtryggðra ríkisskuldabréfa hækkaði um 2,0–3,0 prósentustig á bréfum með styttri líftíma og um 0,2–0,7 prósentustig á bréfum með lengri líftíma, en hækkunin var að mestu leyti tilkomin vegna hækkandi stýrivaxta og væntinga um háa verðbólgu enn um sinn. Hækkun ávöxtunarkröfu olli lækkun á verði óverðtryggðra ríkisskuldabréfa, sér í lagi til skemmri tíma. Þrátt fyrir kröfuhækkun á árinu varð jákvæð ávöxtun af óverðtryggðum skuldabréfum, en óverðtryggð vísitala til 5 ára hækkaði um 3,9% og sú til 10 ára um 3,7%. Ávöxtunarkrafa verðtryggðra ríkisskuldabréfa hækkaði um 1,7 prósentustig á stystu bréfunum og um 0,7%–1,0% á þeim lengri. Þrátt fyrir hækkun ávöxtunarkröfu vann mikil verðbólga með ávöxtun þessara bréfa. Þannig hækkaði 5 ára verðvísitala verðtryggðra ríkisskuldabréfa um 2,0% og 10 ára vísitalan um 3,7%.

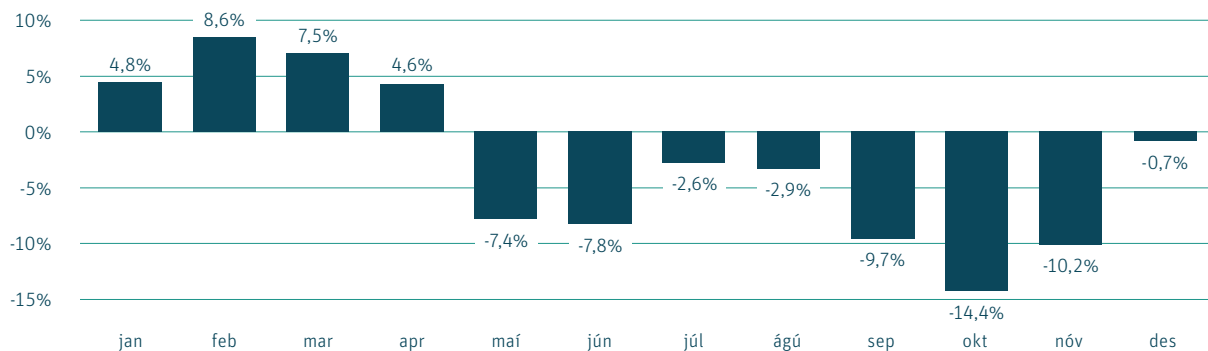
Þróun innlendra skuldabréfa á árinu 2023, mæld með verðtryggðri og óverðtryggðri vísitölu

Heimild: Nasdaq Iceland & Kodiak Excel

Uppsöfnuð ávöxtun innlendra hlutabréfa á árinu 2023 við lok hvers mánaðar miðað við heildarvísitölu hlutabréfa, OMXI GI

Heimild: Nasdaq Iceland & Kodiak Excel

Innlendur hlutabréfamarkaður

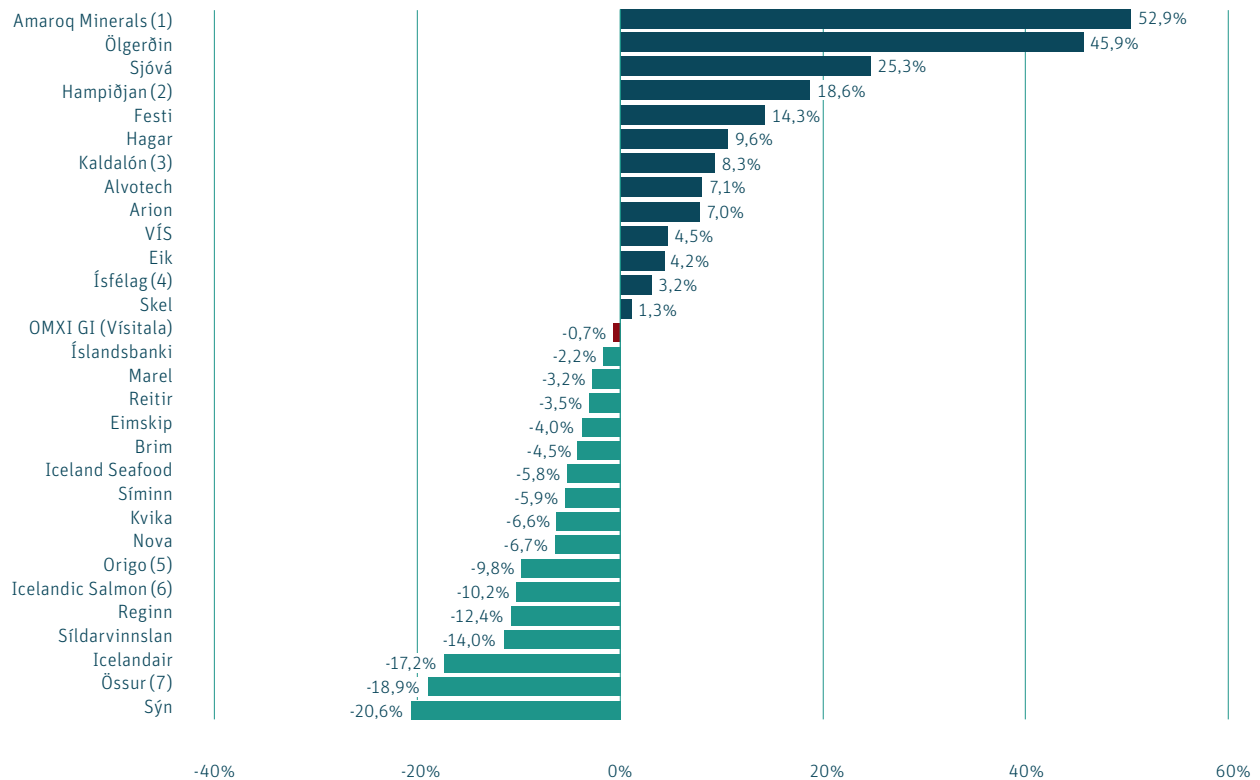
Stærstan hluta ársins 2023 voru lækkanir á innlendum hlutabréfamarkaði umfangsmeiri en víðast hvar erlendis en þó varð nokkur leiðrétting þar á undir lok árs. Ástæður lækkananna má helst rekja til hækkandi vaxtastigs og flotta fjárfesta yfir í tryggari ávöxtun, m.a. á skuldabréfamarkaði.

Á árinu 2023 lauk þriðja og síðasta skrefi innleiðingar Nasdaq Iceland markaðarins í vísitölu nýmarkaðsríkja hjá FTSE. Á árinu 2022 höfðu tvö jafnstór skref verið tekin í þessa átt, hið fyrri í september og hið síðara í desember. Ætti áfanginn að vera til þess fallinn að auka veltu og skoðanaskipti á markaðnum, svo ekki sé minnst á frekari þróun í þessa veru.

Sé horft á innlenda heildarvísitölu hlutabréfa (OMXI GI), þar sem tekið er tillit til arðgreiðslna félaga auk verðbreytinga hlutabréfa, var ávöxtun hlutabréfa á íslenska markaðinum neikvæð um 0,7% á árinu. Ef aðeins er horft á þróun hlutabréfaverðs, og arðgreiðslur ekki taldar með, var þróunin á árinu neikvæð sem nemur 3,4% (OMXI PI).

Verðþróun skráðra innlendra hlutabréfa á árinu 2023, arðsleiðrétt

Heimild: Nasdaq Iceland & Kodiak Excel

(1) Hlutabréf Amaroq Minerals voru tekin til viðskipta á Aðalmarkaði Nasdaq Iceland 21. september 2023 en voru áður skráð á First North. Ávöxtun er reiknuð yfir allt árið, en hún nam 19,4% frá Aðalmarkaðsskráningunni.

(2) Hlutabréf Hampiðjunnar voru tekin til viðskipta á Aðalmarkaði Nasdaq Iceland 9. júní 2023 en voru áður skráð á First North. Ávöxtun er reiknuð yfir allt árið, en hún nam 7,7% frá útbodsgengi B-bókar við Aðalmarkaðsskráningu.

(3) Hlutabréf Kaldalóns voru tekin til viðskipta á Aðalmarkaði Nasdaq Iceland 16. nóvember 2023 en voru áður skráð á First North. Ávöxtun er reiknuð yfir allt árið, en hún nam 8,8% frá Aðalmarkaðsskráningunni.

(4) Hlutabréf Ísfélagsins voru tekin til viðskipta á Aðalmarkaði Nasdaq Iceland 8. desember 2023. Ávöxtun er reiknuð m.v. útbodsgengi B-bókar við Aðalmarkaðsskráningu.

(5) Hlutabréf Origo voru tekin til viðskiptum á Aðalmarkaði Nasdaq Iceland 25. apríl 2023. Ávöxtun er reiknuð fram að afskráningardegi.

(6) Icelandic Salmon er skráð í Noregi en var tvískráð á First North þann 29. september 2023. Ávöxtun er mæld í íslenskum krónum (var -3,3% mæld í norskum krónum).

(7) Össur er skráð í Danmörku. Ávöxtun er mæld í íslenskum krónum (var -18,2% mæld í dönskum krónum).

Prjú félög færðu sig af First North markaði yfir á Aðalmarkað á árinu, Hampiðjan reið á vaðið í júní, en síðar fylgdu Amaroq Minerals í september og Kaldalón í nóvember. Auk þeirra tvískráði Icelandic Salmon bréf sín á First North í september, en félagið var skráð fyrir á sambærilegt markaðstorg fjármálagerna í Kauphöllinni í Osló (Oslo Børs). Þann 8. desember voru bréf Ísfélagsins tekin til viðskipta á Aðalmarkaði Nasdaq Iceland í kjölfar hlutafjárútbods félagsins. Er það eina félagið sem kom inn á markaðinn á árinu án þess að hafa verið skráð fyrir á annan hlutabréfamarkað. Það sem af er nýju ári hefur verið tilkynnt um eina nýja skráningu á markað, en Íslandshótel hyggja á Aðalmarkaðsskráningu á næstu mánuðum.

Velta markaðarins var dræm framan af ári en náði sér á strik undir lok árs, þó markaðurinn hafi sjaldan verið jafn líflægur hvað nýskráningar varðar og markaðsvirði í heild aukist stórum. Nam velta í viðskiptum með hlutabréf félaga á íslenska markaðinum 779 mö.kr. samanborið við 1.035 ma.kr. árið áður. Samsvarar það um 25% samdrætti milli ára. Veltuhæstu félögin voru Marel og Arion, sem hvort um sig skiptu um hendur fyrir um og yfir 100 ma.kr. á árinu.

Leiðrétt fyrir arði gáfu hlutabréf Amaroq Minerals hæsta ávöxtun innlendra félaga á árinu 2023, eða 52,9%. Er þar tekið tillit til verðmyndunar félagsins á First North fram að Aðalmarkaðsskráningunni í september. Næst á eftir kom Ölgerðin sem hækkadi um 45,9%. Sýn lækkaði um 20,6% á árinu, mest félaga á Aðalmarkaði. Össur, sem nú er einungis skráð í Kaupmannahöfn, lækkaði í verði um 18,9%.

Erlendir verðbréfamarkaðir

Ýmsir þættir hafa áhrif á ávöxtun sjóðsins á erlendum verðbréfamörkuðum. Gengisþróun íslensku krónunnar getur haft þar mikið að segja, til hækkunar eða lækkunar.

Gengisþróun íslensku krónunnar

Gengisvísitala íslensku krónunnar lækkaði um 1,5% á árinu 2023 sem jafngildir styrkingu krónunnar sem því nemur. Krónan styrktist á fyrri helmingi ársins en í lok ágúst varð viðsnúningur og veiking tók við sem stóð yfir fram í nóvember þegar stöðugleiki tók við. Á árinu 2023 styrktist gengi breska pundsins gangvart íslensku krónunni um 1,4%, bandaríkjadalur veiktist um 4,1% og evran veiktist um 0,7%.

Verðbreytingar erlendra gjaldmiðla gagnvart íslensku krónunni á árinu 2023

-4,1%

Bandaríkjadalur

-0,7%

Evra

+1,4%

Breskt pund

Erlendir skuldabréfamarkaðir

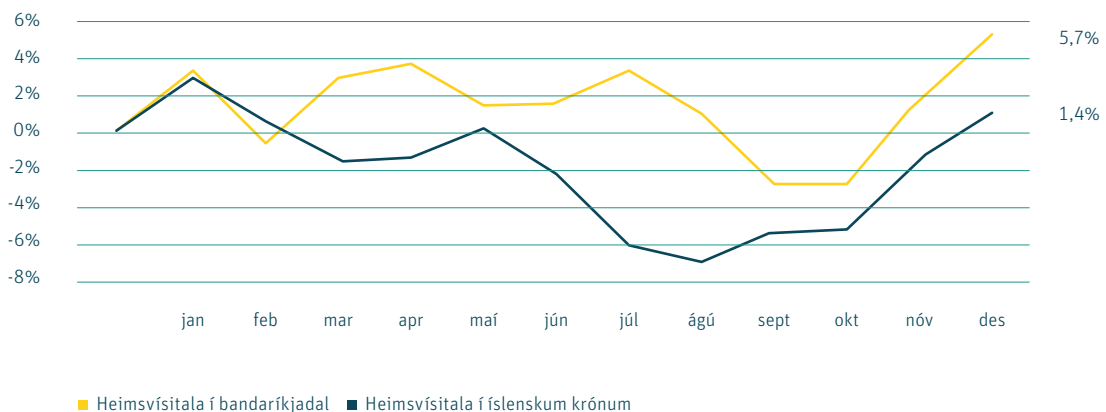
Ávöxtunarkrafa á erlendum skuldabréfamarkaði sveiflaðist töluvert á árinu 2023. Ávöxtunarkrafa á 10 ára bandarísk ríkisskuldabréf byrjaði og endaði árið í sama gildi (3,9%) en hreyfðist mikið innan ársins. Óvissa um lendingu bandaríska hagkerfisins litaði hreyfingar á árinu og verðbólgu- og atvinnuleysistödlur höfðu mikið að segja um mánaðarlegar sveiflur. Framan af ári hækkaði ávöxtunarkrafa á bandaríska markaðnum vegna þrálátrar verðbólgu og styrkleikamerkja á vinnu-markaði en væntingar um lækkun vaxta komu fram í lok árs.

Á flestum mörkuðum var vöxtur umfram væntingar og atvinnuleysi mældist minna en það gerði fyrir heimsfaraldur. Veruleg lækkun verðbólgu í Bandaríkjunum benti til aukinnar bjartsýni. Fyrri helmingur ársins einkenndist af óstöðugleika, sem náði hámarki við fall Credit Suisse í mars og vanskilum smærri bandarískra banka. Jók þetta á ötta við víðtækari fjármögnunarvanda en bandaríski seðla-bankinn taldi að ástandið ógnaði ekki fjármálastöðugleika. Skjót inngríp seðla-banka og viðbrögð hlutafjáreigenda til að koma á stöðugleika á mörkuðum réttu stöðuna af.

Eftir því sem leið á árið færðist athygli markaðsaðila á stefnu seðlabanka heimsins. Auknar áhyggjur af versnandi ríkisfjármálum og pólitísku álagi urðu til þess að matsfyrirtækið Fitch Ratings lækkaði láns hæfiseinkunn bandaríska ríkisins í ágúst úr AAA í AA+. Sterkar tölur af bandarískum vinnumarkaði og vaxandi átök milli Hamas og Ísraels leiddu til áframhaldandi hækkunar á ávöxtunarkröfu bandarískra ríkisskuldabréfa og fór 10 ára krafan yfir 5% í október í fyrsta sinn síðan 2007. Undir lok árs lækkaði verðbólga í Bandaríkjunum skarpt og mjúkri tónn bandaríska seðlabankans og trú fjárfesta á mjúkri lendingu hagskerfisins sneru ávöxtunarkröfum snögglega aftur til lækkunar. Ársbreyting heimsvísitölu skuldabréfa var jákvæð um 5,7% mæld í bandaríkjadal en 1,4% mæld í íslenskum krónum.

Próun heimsvísitölu skuldabréfa (Bloomberg Global Aggregated Bond Index) á árinu 2023, mæld í bandaríkjadal og íslenskri krónu

Heimild: Bloomberg og Seðlabanki Íslands

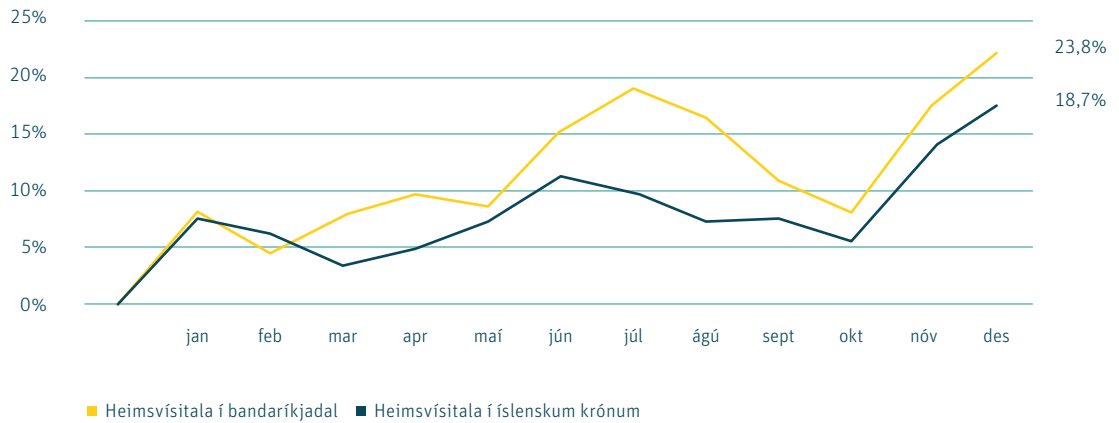

Erlendir hlutabréfamarkaðir

Heimsvísitala hlutabréfa, sem samanstendur af hlutabréfum skráðum á helstu verðbréfamörkuðum heims, hækkaði um 23,8% yfir árið 2023 mælt í bandaríkjadal. Að teknu tilliti til styrkingar íslensku krónunnar nam hækkunin á heimsvísitölunni 18,7%, mæld í íslenskum krónum. Hækkunina má helst rekja til sjö stærstu fyrirtækjanna á bandaríska hlutabréfamarkaðnum sem hækkuðu um 102% að meðaltali yfir árið en þeirra framlag í heildarávöxtun vísitölunnar nam 15,9 prósentustigum af samtals 23,8% hækkun.

Þróun heimsvísitölu hlutabréfa (MSCI World Index) á árinu 2023, mæld í bandaríkjadal og íslenskri krónu

Heimild: Bloomberg og Seðlabanki Íslands

Bandaríska S&P 500 hlutabréfavísitalan, sem sýnir almenna þróun markaðarins í Bandaríkjunum, hækkaði um 26,3 % á árinu 2023 mælt í bandaríkjadal, en hækkun hennar nam 21,1% mælt í íslenskum krónum. Gengi hlutabréfa í Evrópu hækkaði um 15,8% á árinu mælt í evrum en um 15,1% mælt í íslenskri krónu. Hlutabréfavísitalan MSCI Emerging Market, sem endurspeglar gengi hlutabréfa á nýmörkuðum, hækkaði um 9,8% á árinu mælt í bandaríkjadal eða sem nemur 5,3% mælt í íslenskum krónum.

Ársbreyting helstu erlendra hlutabréfavísitalna á árinu 2023, mæld í heimamýnt

23,8% í USD

Heimsvísitala MSCI World

26,3% í USD

Bandaríkin (S&P500)

9,8% í USD

Nýmarkaðir (MSCI EM)

15,8% í EUR

Evrópa (MSCI Europe)

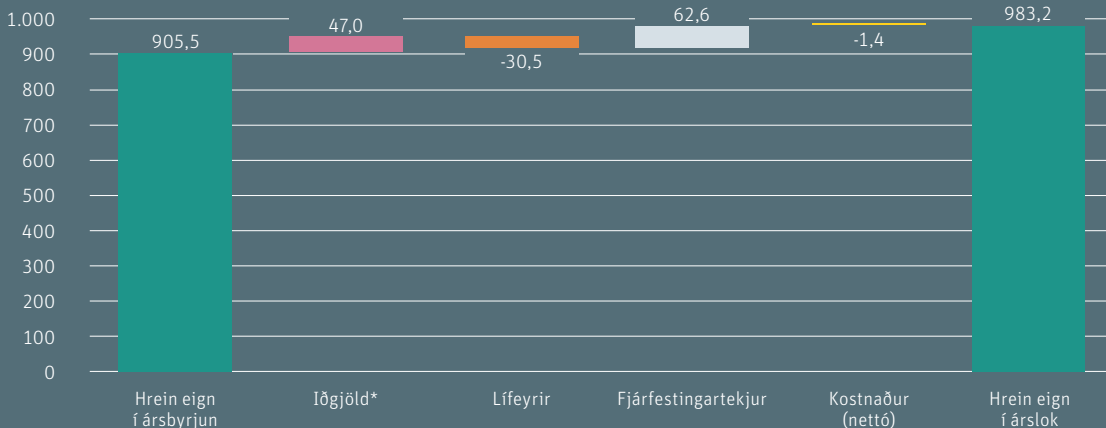

Samtryggingardeild

Lykiltölur 2023

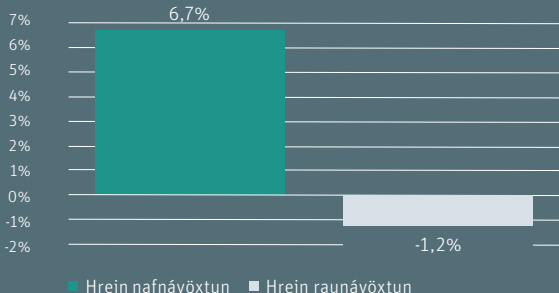
Breyting á hreinni eign samtryggingardeildar á árinu 2023 (ma.kr.)

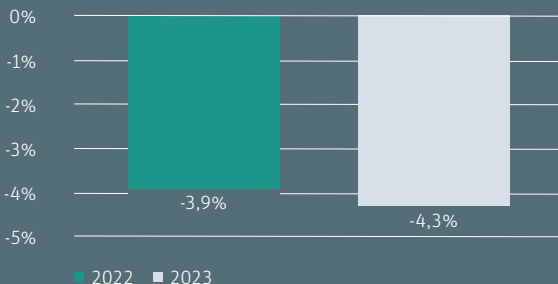
*Par með talið 2,7 milljarða kr. örorkuframlag úr ríkissjóði

20,3 Greiddur ellilífeyrir (ma.kr.)	8,2 Greiddur örorkulífeyrir (ma.kr.)	1,7 Greiddur barna- og makalífeyrir (ma.kr.)
18.815 Fjöldi ellilífeyrisþega	6.873 Fjöldi örorkulífeyrisþega	3.092 Fjöldi barna- og makalífeyrisþega

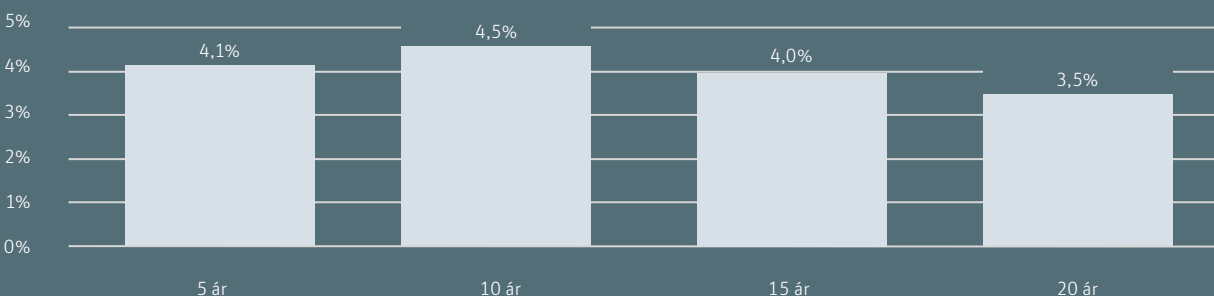
Ávöxtun

Tryggingafræðileg staða

Raunávöxtun samtryggingardeildar

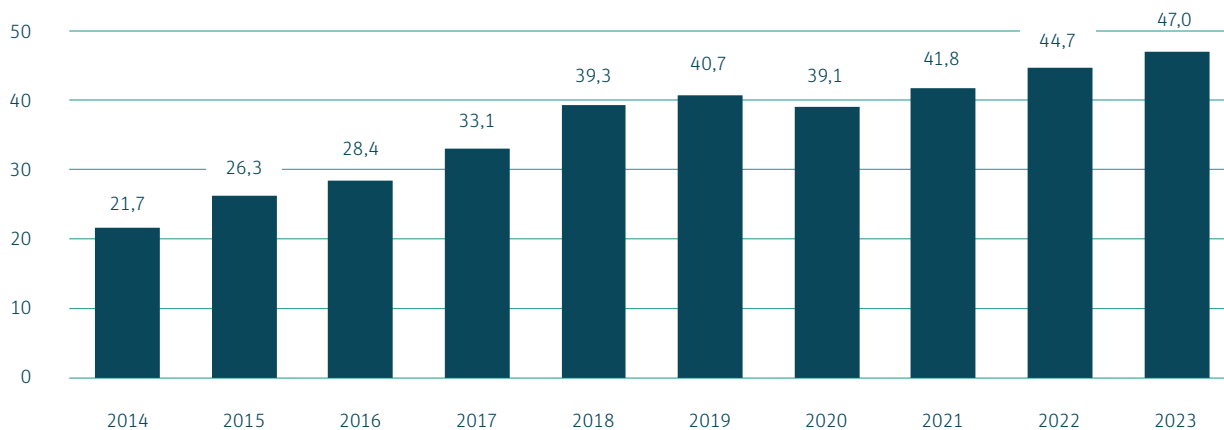

Iðgjöld

Alls greiddu 7.940 launagreiðendur iðgjöld til Gildis fyrir 59.070 sjóðfélaga á árinu 2023. Launagreiðendum fjölgaði um 5,4% á milli ára og er þetta annað árið í röð þar sem þeim fjölgar milli ára.

Heildariðgjöld til samtryggingardeildar á árinu 2023 námu 44,3 mö.kr. en við það bætist árlegt örorkuframlag úr ríkissjóði sem nam tæplega 2,7 mö.kr.

Iðgjöld samtryggingardeildar á verðlagi ársins 2023 (í milljörðum króna)

Sjóðfélagar fá sent yfirlit frá sjóðnum tvisvar á ári þar sem fram koma sundurliðuð framlög sjóðfélaga og launagreiðenda til Gildis. Þannig geta sjóðfélagar fylgst með þróun réttinda sinna og gengið úr skugga um að greiðslur skili sér frá launagreiðanda. Eftir lagabreytingu sem tók gildi um áramótin 2022/2023 voru þessar upplýsingar ekki sendar í bréfpósti á árinu 2023 eins og gert hefur verið síðustu áratugi og skylt hefur verið samkvæmt lögum þar til nú. Þess í stað eru upplýsingarnar nú gerðar aðgengilegar á sjóðfélagavef og auglýsingar um birtinguna lesnar í útvarpi og birtar á helstu vefmiðlum.

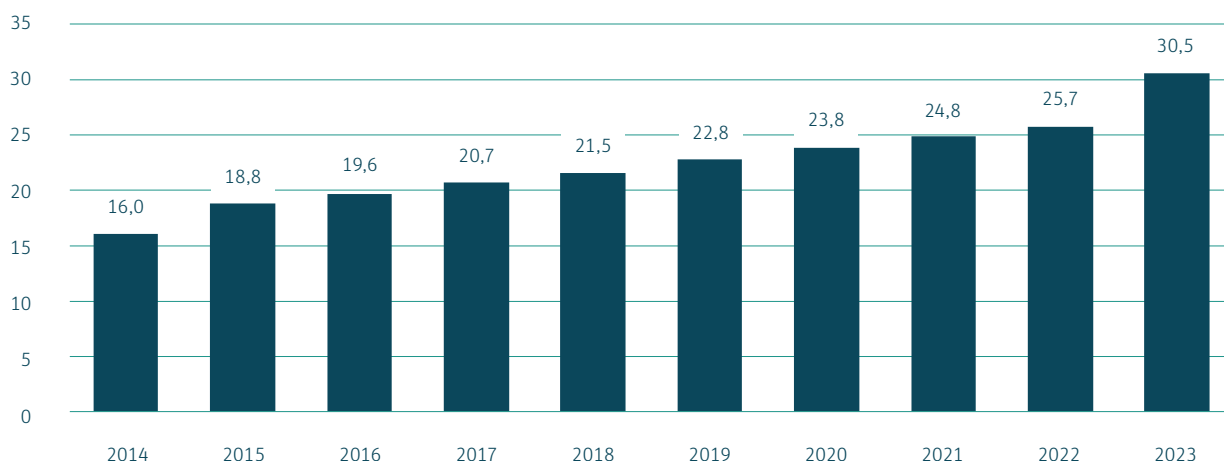
Lífeyrir

Lífeyrisgreiðslur samtryggingardeildar námu alls 30.199 milljónum króna árið 2023 og hækkuðu um 28,4% á milli ára. Lífeyrir sem hlutfall af meðalstöðu hreinnar eignar var 3,2% á árinu 2023 samanborið við 2,6% á árinu 2022.

Lífeyrisgreiðslur samtryggingardeildar (í milljónum króna)

	2023	2022	Breyting milli ára
Ellilífeyrir	20.305	15.497	31,0%
Örorkulífeyrir	8.235	6.666	23,5%
Makalífeyrir	1.465	1.173	24,9%
Barnalífeyrir	194	181	7,2%
Samtals	30.199	23.518	28,4%

Lífeyrir samtals á verðlagi ársins 2023 (í milljörðum króna)

Fjöldi lífeyrisþega eftir tegund lífeyris

	2023	2022	Breyting milli ára
Ellilífeyrisþegar	18.815	17.495	7,5%
Örorkulífeyrisþegar	6.873	6.736	2,0%
Makalífeyrisþegar	2.048	2.019	1,4%
Barnalífeyrisþegar	1.044	1.055	-1,0%
Samtals	28.780	27.305	5,4%

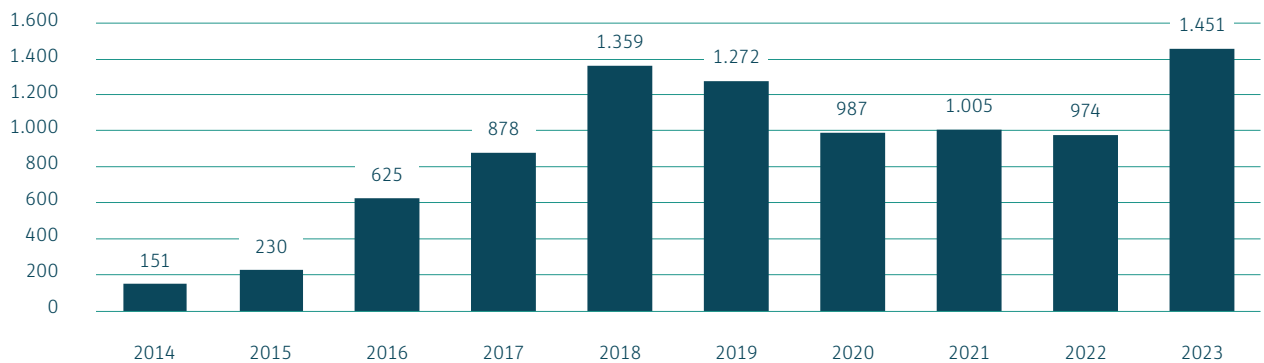
Lán til sjóðfélaga

Á árinu 2023 veitti Gildi alls 1.451 nýtt lán til sjóðfélaga, samtals að fjárhæð 37.885 milljónir króna en árið 2022 voru lánin alls 974 talsins að fjárhæð 22.564 milljóna króna. Lánveitingar jukust þannig um 15.319 milljónir króna eða 67,9% milli ára og fjölgaði um 477 eða 49% milli ára.

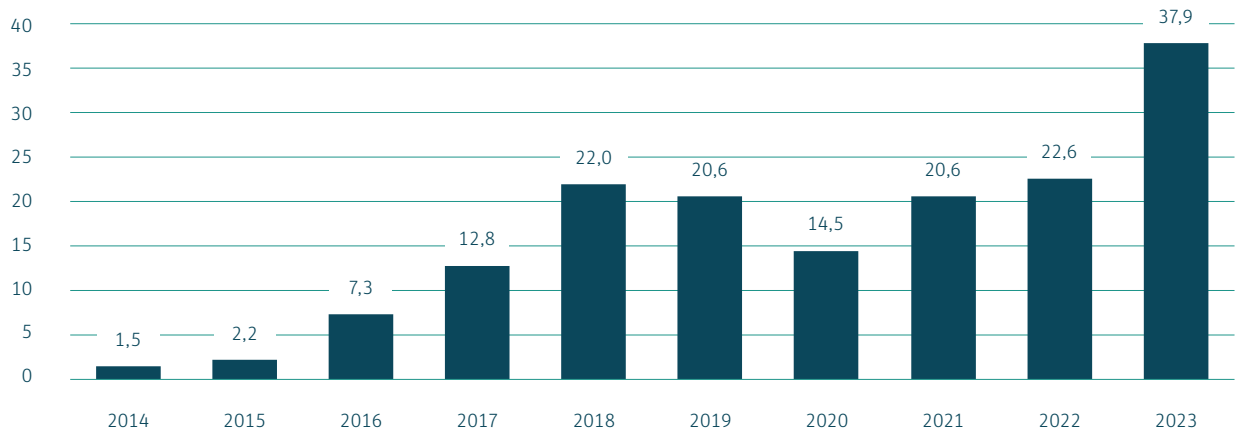
Uppgreiðslur sjóðfélagalána námu alls 16.883 milljónum króna á árinu 2023. Samtals námu nýjar lántökur umfram uppgreiðslur því rúmlega 21 milljarði króna á árinu.

Útistandandi sjóðfélagalán voru 4.920 talsins í lok árs 2023, samtals að fjárhæð 94,2 milljarðar króna.

Fjöldi veittra sjóðfélalána

Heildarfjárhæð veittra sjóðfélalána (í milljörðum króna)

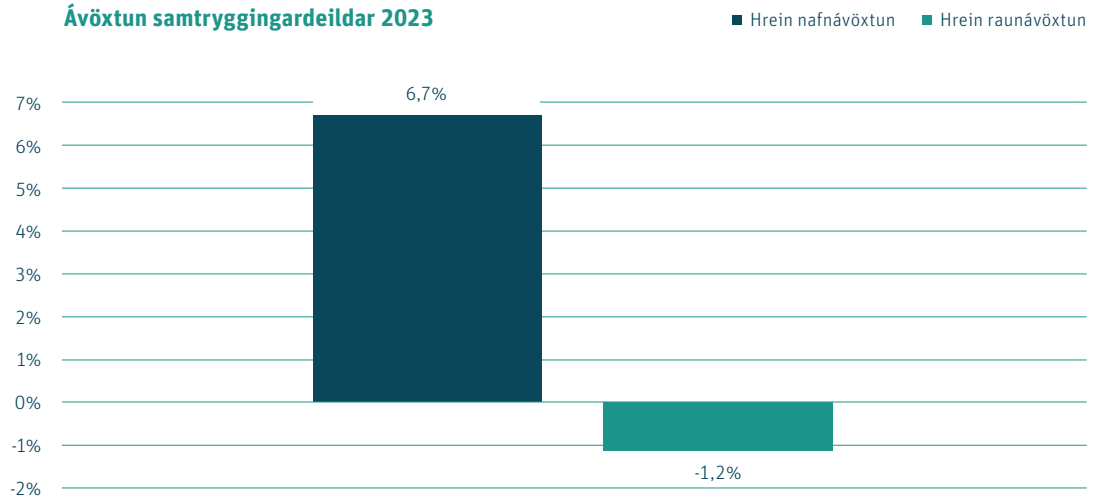

Lánareglur Gildis eru sveigjanlegar og bjóða upp á ýmsa möguleika fyrir sjóðfélaga. Allir sem eiga réttindi hjá Gildi, hvort sem um er að ræða í samtryggingardeild eða séreignardeild, geta sótt um lán hjá sjóðnum. Sjóðfélagar geta valið um verðtryggt lán með föstum eða breytilegum vöxtum eða óverðtryggt lán með breytilegum vöxtum. Hámarkslán nemur kr. 75.000.000 og lánað er til allt að 40 ára. Lánunum er skipt í grunnlán og viðbótarlán eftir veðsetningarhlutfalli. Grunnlán miðar við veðsetningu upp að 60% af virði viðkomandi eignar og viðbótarlán er sá hluti lánsins sem er á bilinu 60% til 70% af virði eignar.

Ávöxtun

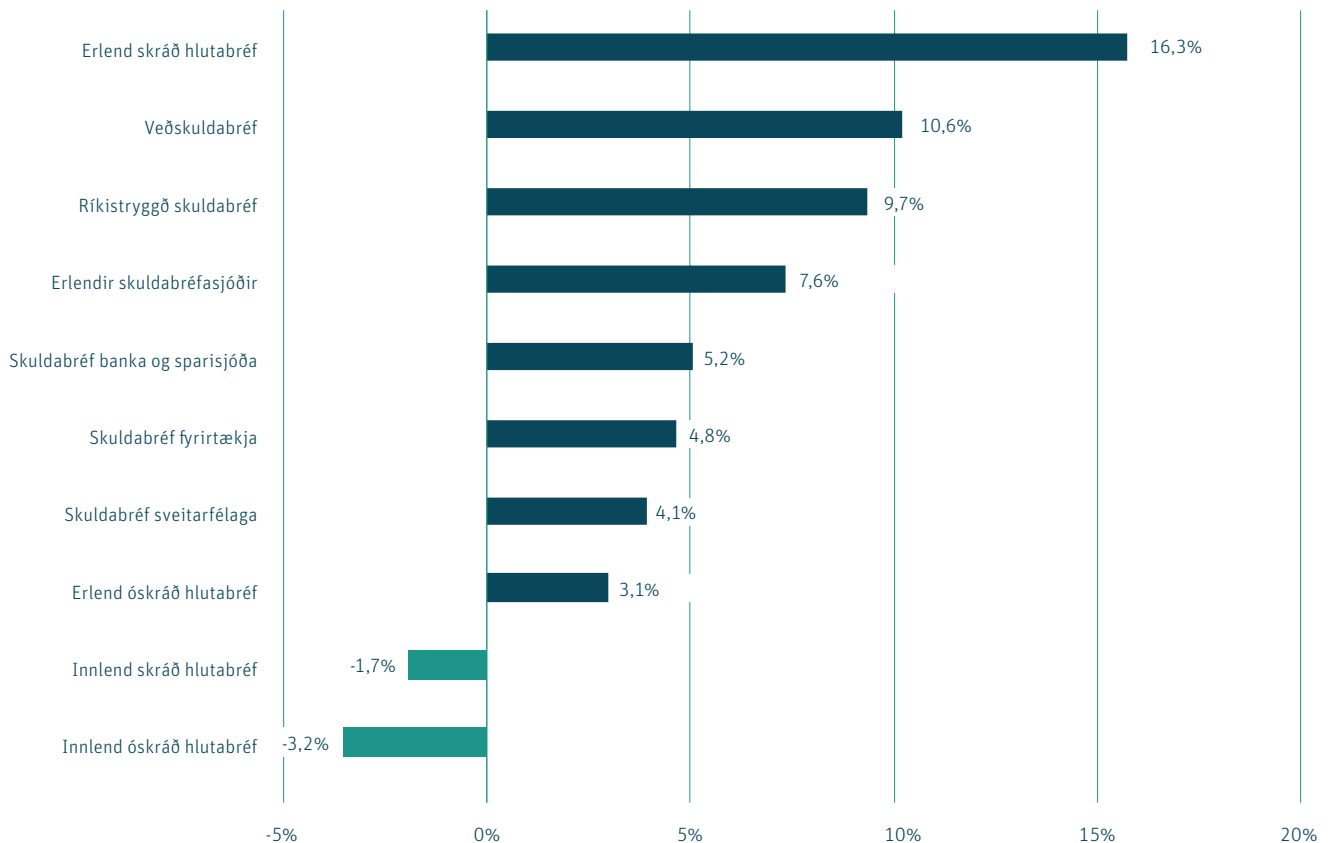
Hrein nafnávöxtun samtryggingardeildar Gildis á árinu 2023 nam 6,7% en var neikvæð um 2,2% árið 2022. Hrein raunávöxtun var neikvæð um 1,2% samanborið við neikvæða raunávöxtun upp á 10,6% árið 2022.

Ávöxtun samtryggingardeildar 2023

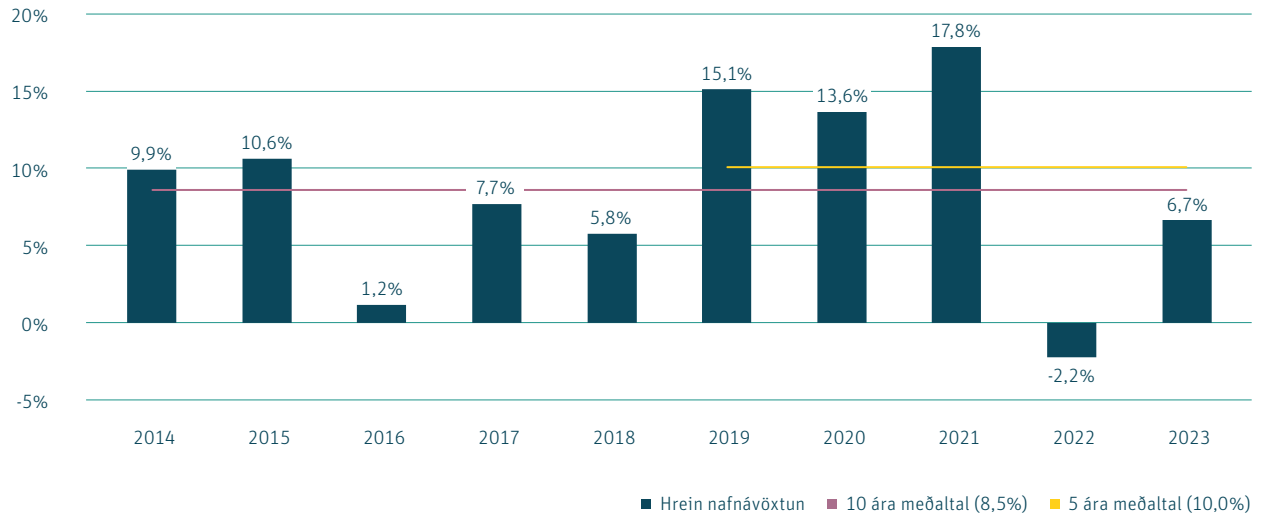

Nafnávöxtun erlendra skráðra hlutabréfa var hæst allra eignaflokka en hún nam 16,3% á árinu 2023. Veðskuldabréf skiluðu 10,6% ávöxtun og ríkistryggð skuldabréf 9,7% ávöxtun. Innlend óskráð hlutabréf skiluðu 3,2% neikvæðri ávöxtun og innlend skráð hlutabréf lækkuðu um 1,7% á árinu.

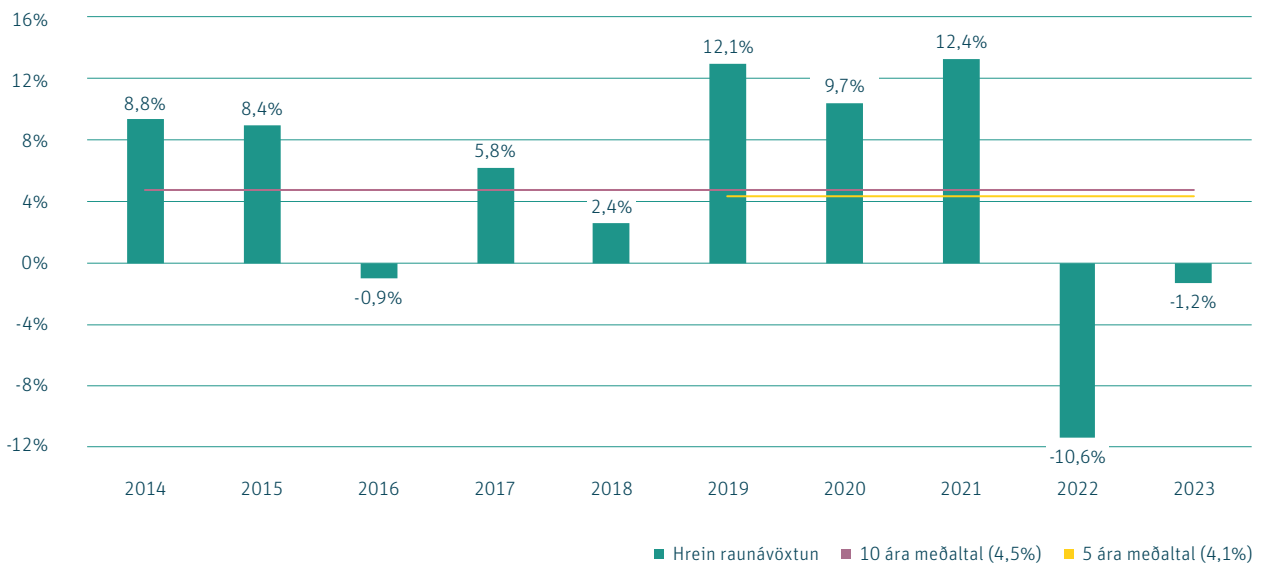
Nafnávöxtun eignaflokka samtryggingardeildar 2023

Nafnávöxtun samtryggingardeildar undanfarin 10 ár

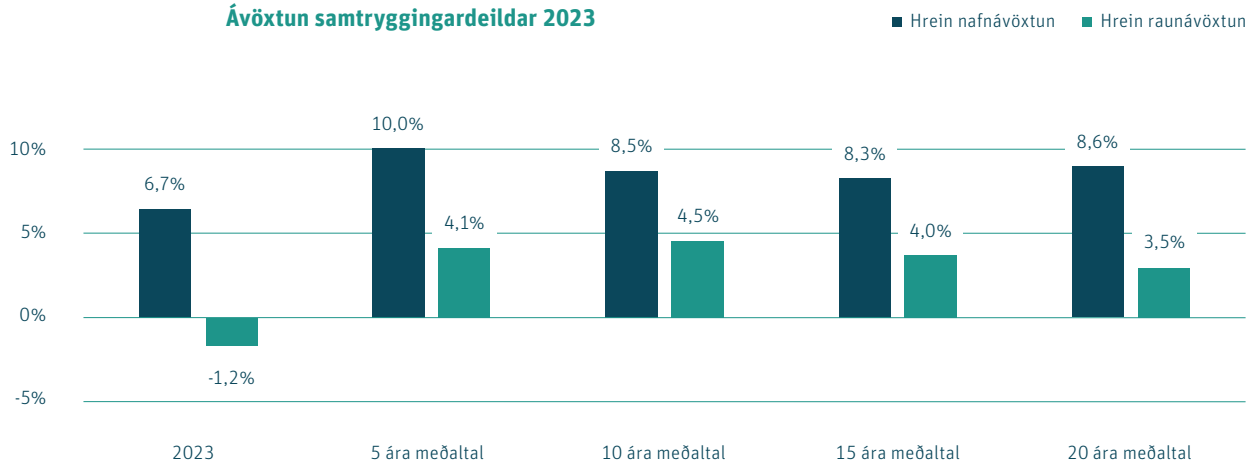

Raunávöxtun samtryggingardeildar undanfarin 10 ár

Sé horft til lengra tímabils nemur 5 ára hrein meðalnafnávöxtun samtryggingardeildar 10,0% og hrein meðalraunávöxtun 4,1%. 20 ára hrein meðalnafnávöxtun sjóðsins nemur 8,6% og hrein meðalraunávöxtun fyrir sama tímabil nemur 3,5%.

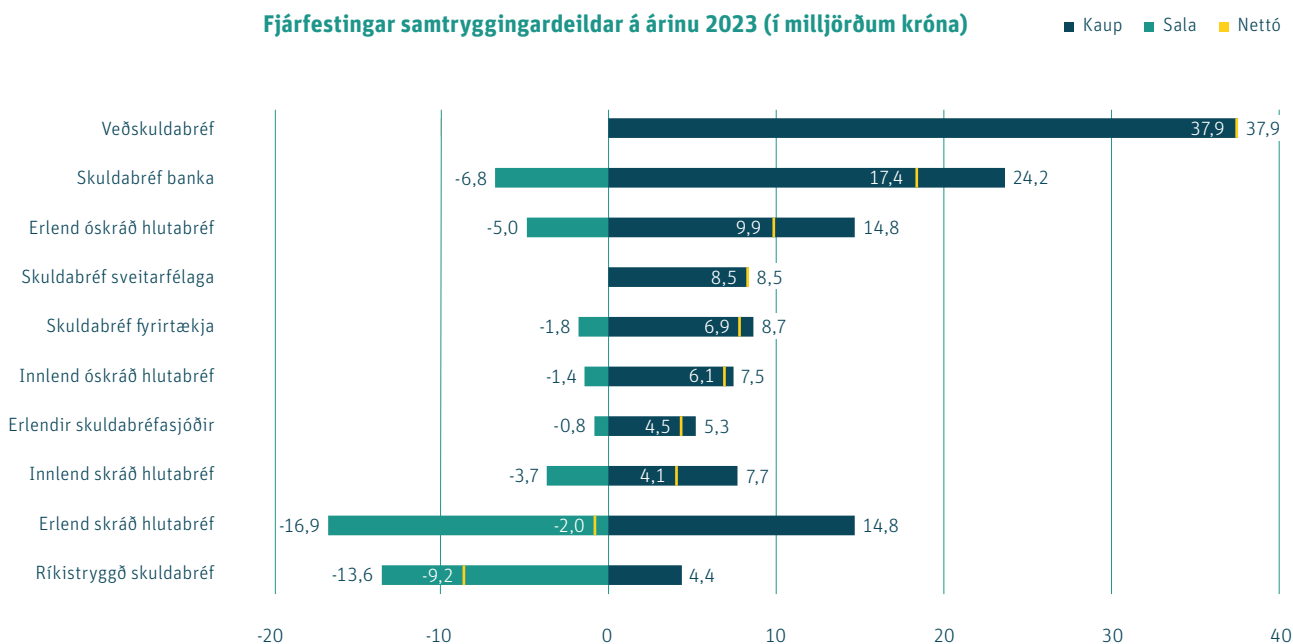
Ávöxtun samtryggingardeildar 2023

Fjárfestingar

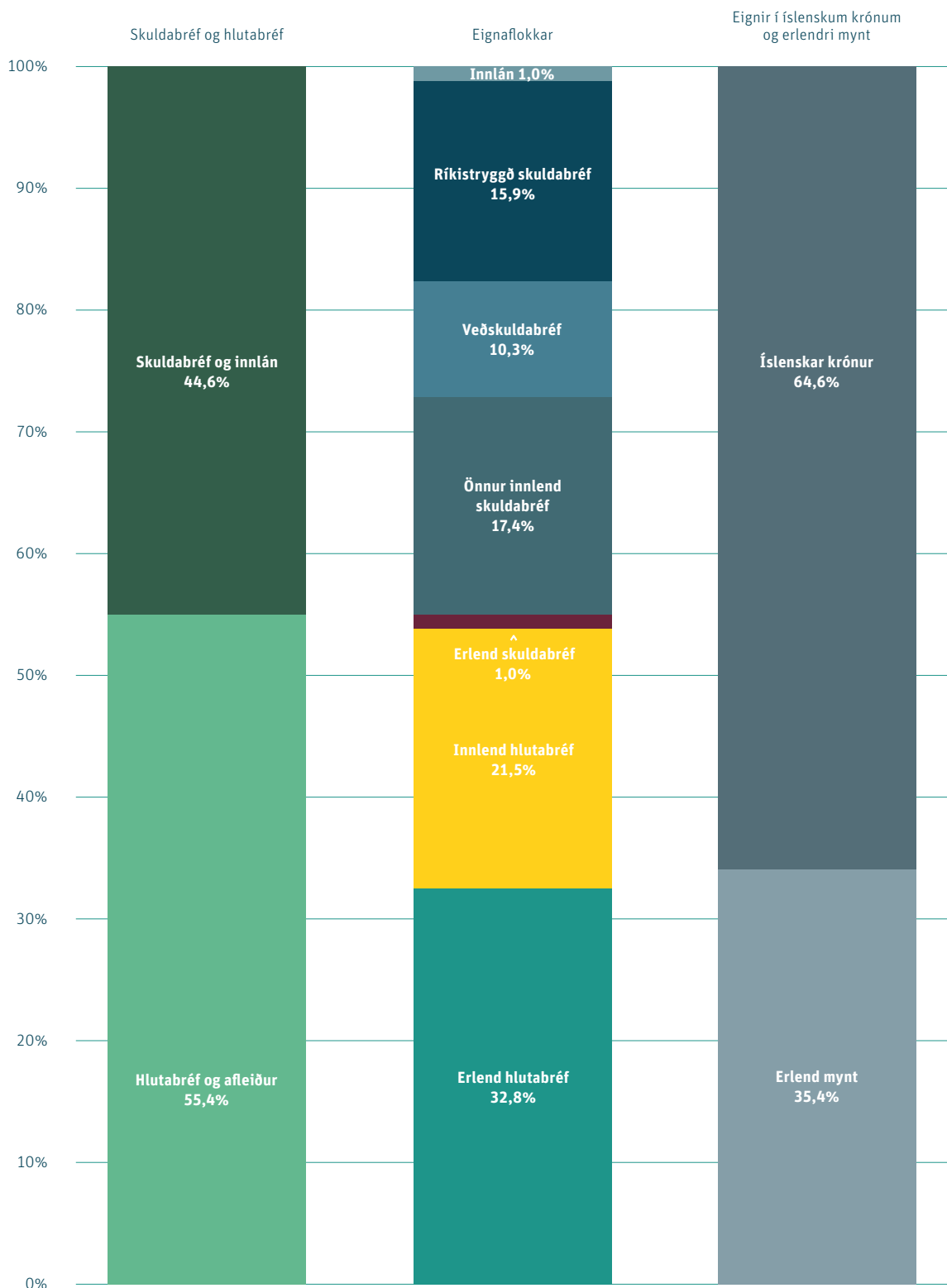
Alls námu verðbréfakaup samtryggingardeildar sjóðsins 133,8 mö.kr. á árinu 2023. Sala verðbréfa á sama tímabili nam 49,9 mö.kr. Nettó fjárfestingar samtryggingardeildar námu því 83,9 mö.kr. á árinu 2023 samanborið við 77,1 ma.kr. á árinu 2022. Kaup í veðskuldabréfum námu 37,9 mö.kr., nettó kaup í skuldabréfum banka námu 17,4 mö.kr. Töluvert var aukið við eign í erlendum óskráðum hlutabréfum og námu nettó kaup innan flokksins 9,9 mö.kr. Kaup í skuldabréfum sveitarfélaga námu 8,5 mö.kr. og kaup umfram sölu í skuldabréfum fyrirtækja námu 6,9 mö.kr. Einu flokkarnir þar sem sala var umfram kaup á árinu var í erlendum skráðum hlutabréfum þar sem nettó sala nam 2 mö.kr. og í ríkistryggðum skuldabréfum þar sem nettó sala nam 9,2 mö.kr.

Fjárfestingar samtryggingardeildar á árinu 2023 (í milljörðum króna)

Eignasafn samtryggingardeildar Gildis við árslok 2023

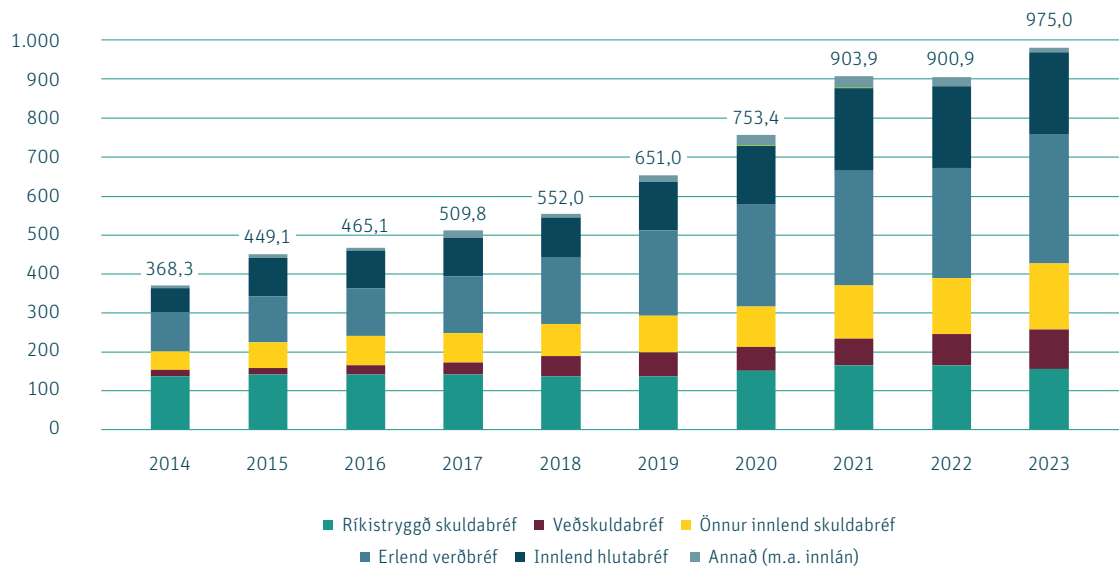
Verðbréfasafn Gildis samanstendur af fjölda eigna sem skiptast í mismunandi flokka eftir eðli þeirra. Hér að neðan og á næstu síðum er veitt innsýn í eignasafn sjóðsins frá nokkrum ólíkum sjónarhornum. Hægt er að kynna sér nánari upplýsingar og sundurliðun safnsins í ársreikningi sjóðsins, m.a. í skýringum 6, 7, 8, 11, 12 og 14. Í árslok 2023 skiptist eignasafn samtryggingardeildar á eftirfarandi hátt:

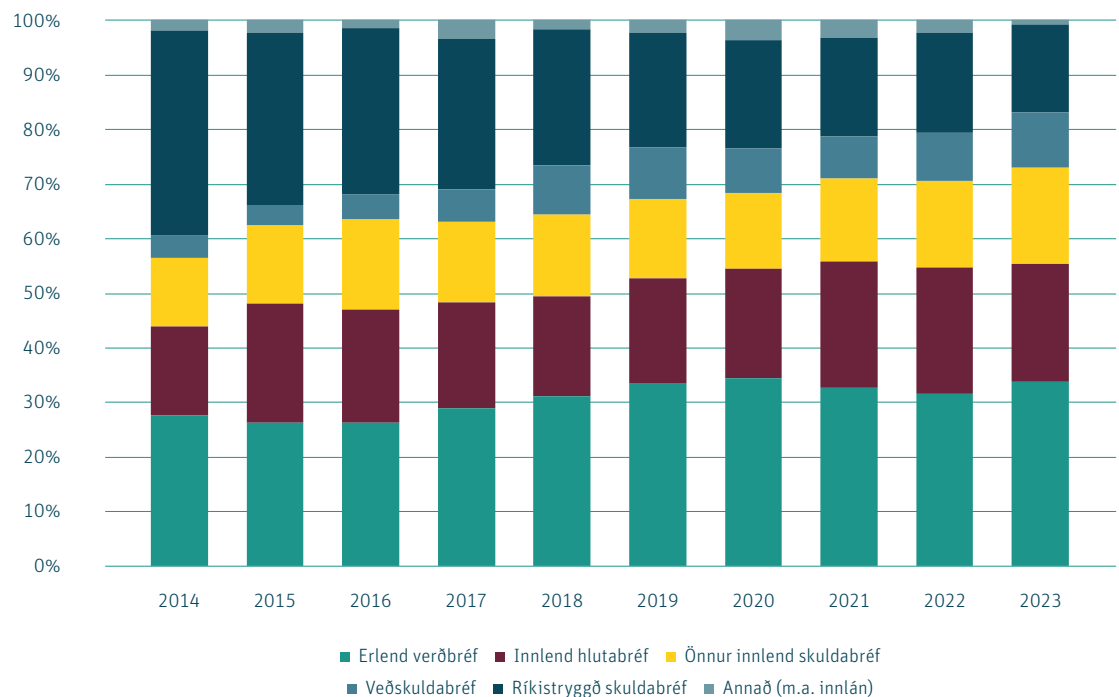
Þróun eignasafns samtryggingardeildar

Eignasafn samtryggingardeildar Gildis hefur tekið miklum breytingum síðasta áratug eins og sést á myndunum hér að neðan. Vægi innlendra hlutabréfa jókst jafnt og þétt fram til ársins 2016, lækkaði síðan lítillega næstu ár þar á eftir en það hækkaði á ný eftir árið 2019. Á árinu 2023 dró aftur úr hlutfalli þeirra. Vægi erlendra verðbréfa hefur aukist mikið undanfarin ár, á árunum 2021 og 2022 dró tímabundið úr því, en það jókst svo aftur á árinu 2023. Þá hefur vægi annarra skuldabréfa aukist nokkuð á kostnað ríkistryggðra skuldabréfa. Einkum má benda á aukið vægi veðskuldabréfa allra síðustu ár þar sem sjóðfélagalán vega þyngst.

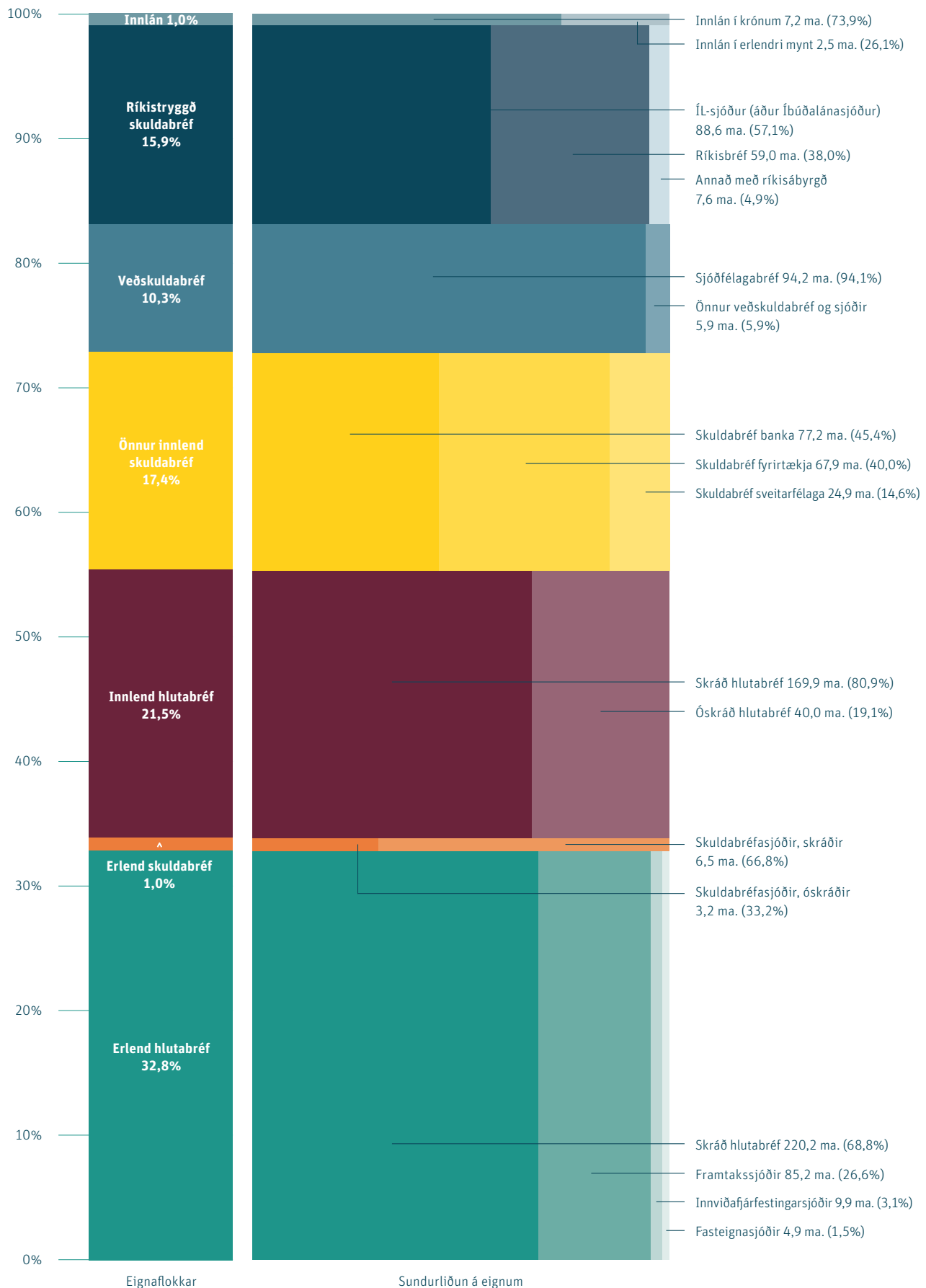
Eignasafn samtryggingardeildar eftir eignaflokkum (í milljörðum króna)

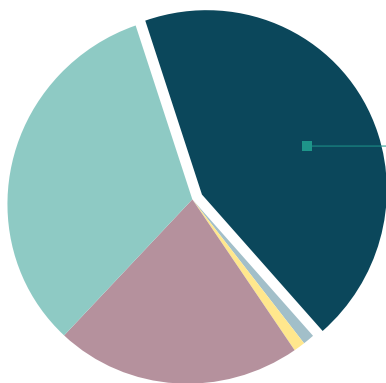

Hlutfallsleg skipting samtryggingardeildar eftir eignaflokkum 2014–2023

Innsýn í eignasafn samtryggingardeildar við árslok 2023

Innlent skuldabréfasafn

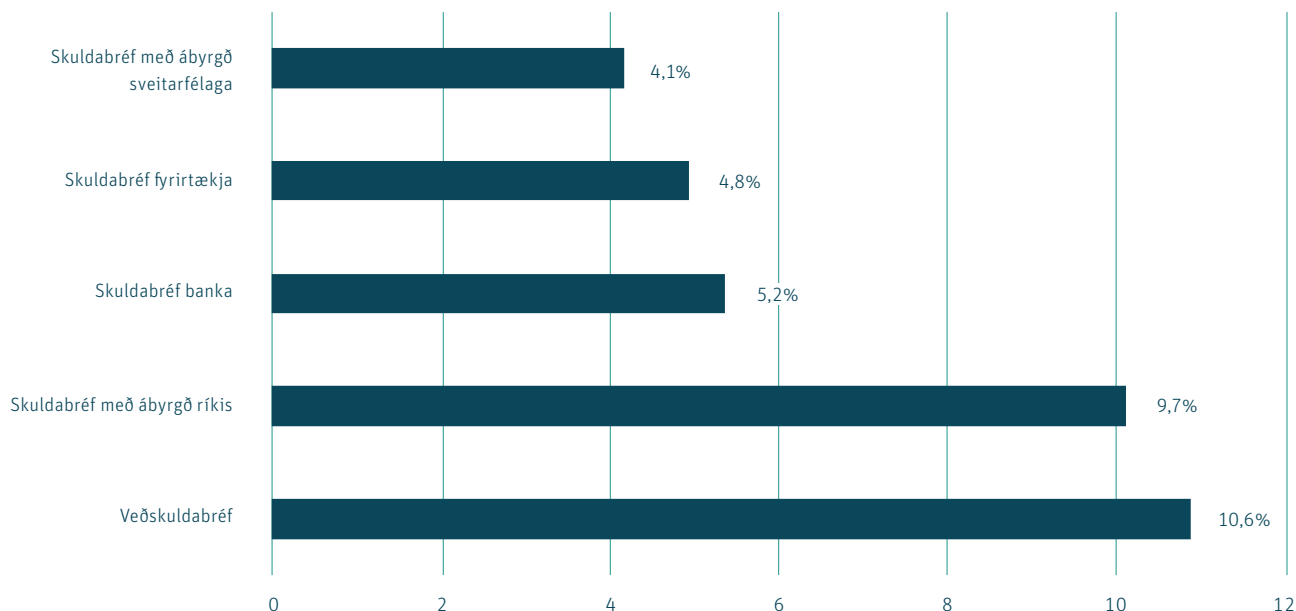
425,5 milljarðar króna

43,6% heildareigna samtryggingardeildar

Í árslok 2023 nam virði innlends skuldabréfasafns samtryggingardeildar 425,5 mö.kr. eða sem nemur 43,6% af heildareignum. Ríkistryggð skuldabréf eru undirstaða innlendu skuldabréfaeignarinnar þótt vægi þeirra hafi farið minnkandi síðustu ár. Aðrir helstu flokkar skuldabréfa í safni Gildis eru skuldabréf fyrirtækja, skuldabréf banka, skuldabréf sveitarfélaga og veðskuldabréf. Um 94% veðskuldabréfa eru sjóðfélagalán, sem hafa vaxið mikið sem eignaflokkur undanfarin ár.

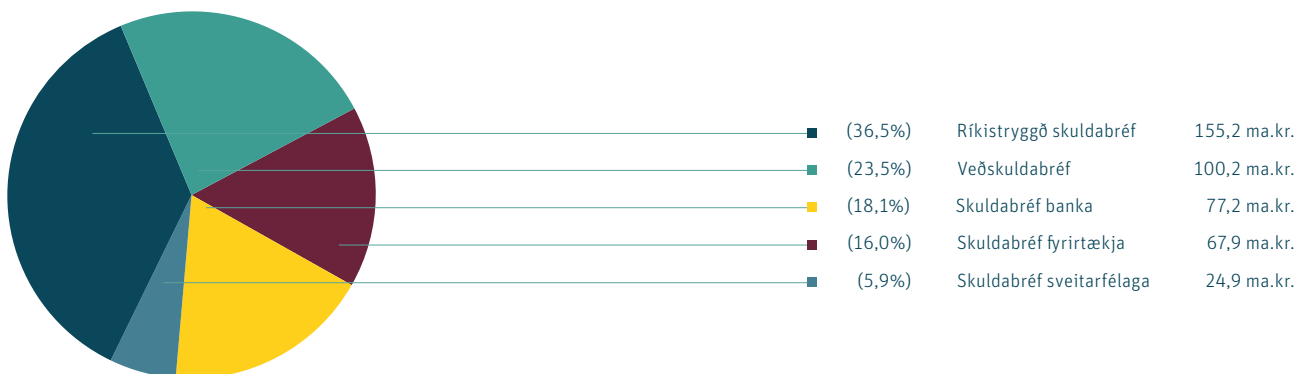
Frekari upplýsingar um innlend skuldabréf má finna í skýringum 7 og 12 í ársreikningi. Ávöxtun innlendra skuldabréfa á árinu var nokkuð misjöfn milli flokka eins og sést á mynd hér að neðan. Veðskuldabréf skiluðu hæstu ávöxtuninni en skuldabréf sveitarfélaga þeirri lægstu. Innlend skuldabréf skiluðu að meðaltali um 8% nafnávöxtun á árinu 2023.

Nafnávöxtun innlendra skuldabréfa árið 2023

Í árslok 2023 var hlutfall ríkistryggðra skuldabréfa 36,5% af innlendra skuldabréfaeign samtryggingardeildar. Hlutfall veðskuldabréfa af innlendra skuldabréfaeign var 23,5%, hlutfall skuldabréfa fyrirtækja var 16,0%, skuldabréf útgefin af bönkum voru 18,1% og skuldabréf sveitarfélaga 5,9%.

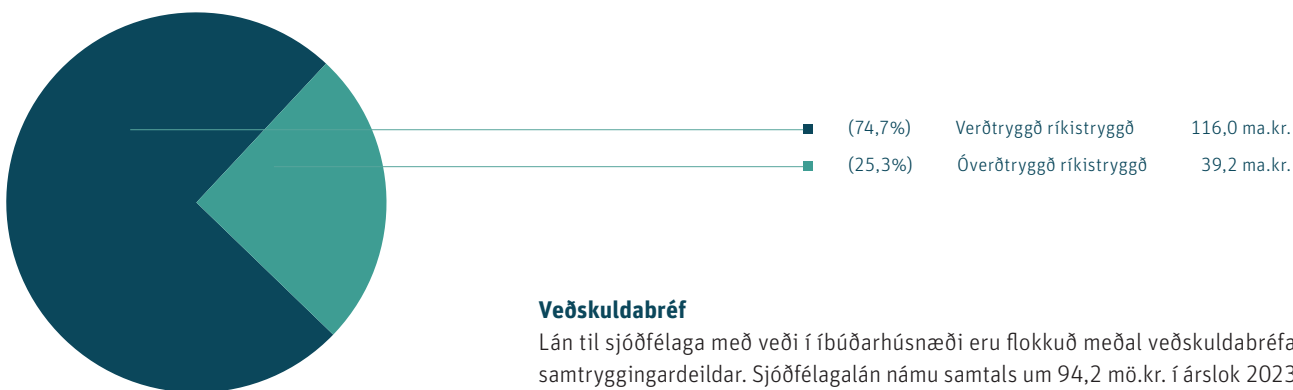
Innlent skuldabréfasafn samtryggingardeildar (425,5 milljarðar króna)

Ríkistryggð skuldabréf

Við árslok voru 62% þeirra skuldabréfa sem hafa beina eða óbeina ríkisábyrgð í safni Gildis útgefin af Íbúðalánasjóði eða forverum hans (nú ÍL-sjóði). Ríkissjóður stóð beint að baki skuldabréfum að andvirði 59,0 ma.kr. eða sem nemur 38,0% af ríkistryggðum skuldabréfum. Meirihluti ríkistryggðra skuldabréfa, eða 74,7%, er verðtryggður.

Ríkistryggð skuldabréf (155,2 milljarðar króna)

Veðskuldabréf

Lán til sjóðfélaga með veði í íbúðarhúsnæði eru flokkuð meðal veðskuldabréfa samtryggingardeildar. Sjóðfélagalán námu samtals um 94,2 mö.kr. í árslok 2023. Hlutfall verðtryggðra sjóðfélagalána af heildarveðskuldabréfum nam 59,8% og hlutfall óverðtryggðra lána 34,3%. Óverðtryggðu sjóðfélagalánin eru öll á breytilegum vöxtum en þau verðtryggðu skiptast þannig að 27,4% eru á föstum vöxtum og 72,6% á breytilegum vöxtum. Önnur veðskuldabréf, s.s. veðskuldabréf fyrirtækja, námu 5,9 mö.kr. í árslok eða sem nemur 5,9% af veðskuldabréfaeign samtryggingardeildar.

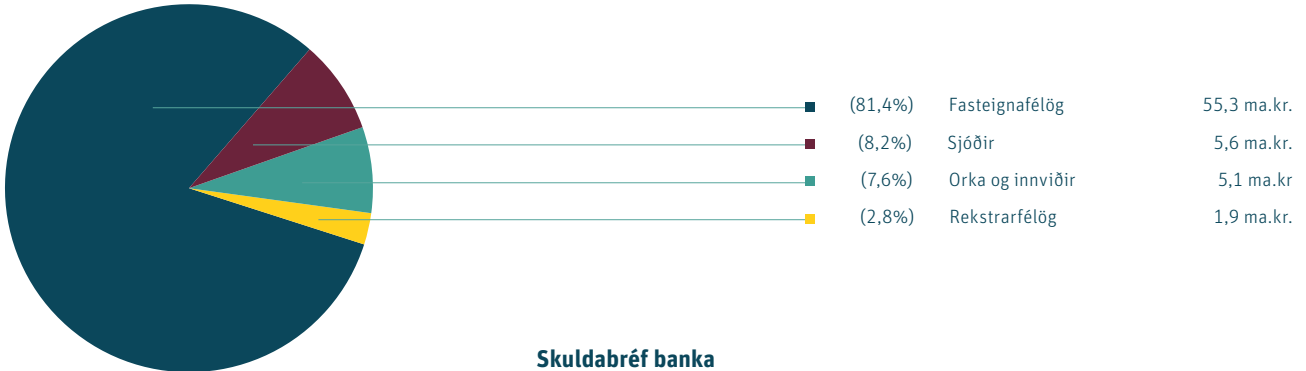
Veðskuldabréf (100,1 milljarður króna)

Skuldabréf fyrirtækja

Stærstur hluti skuldabréfa fyrirtækja í eignasafni samtryggingardeildar er gefinn út af fasteignafélögum, eða 81,4%. Skuldabréf orku- og innviðafyrirtækja nema 7,6%, skuldabréf rekstrarfélaga 2,8% og önnur bréf um 8,2%.

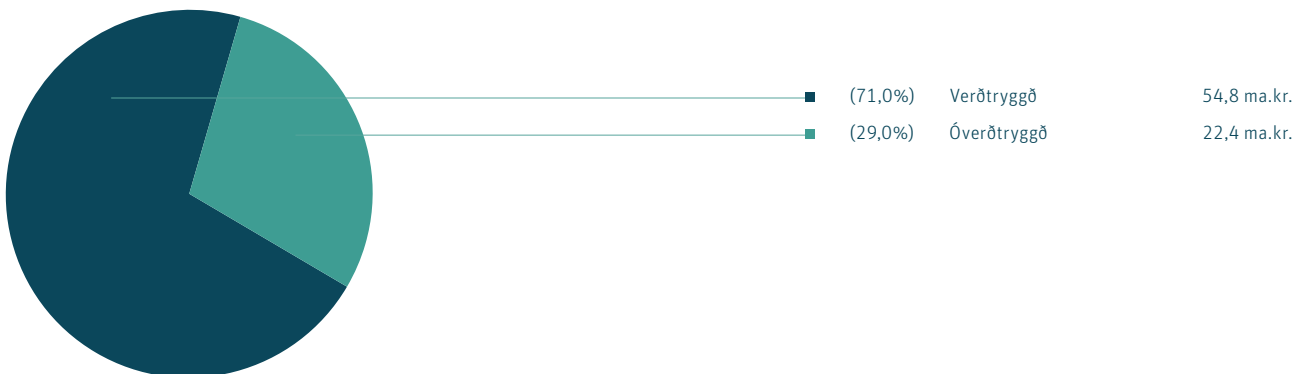
Skuldabréf fyrirtækja (67,9 milljarðar króna)

Skuldabréf banka

Stærstur hluti skuldabréfa banka voru verðtryggð, eða 71,0%, en 29,0% þeirra voru óverðtryggð. Sértryggð skuldabréf banka eru uppistaðan í þessum flokki, eða 90,9%.

Skuldabréf banka (77,2 milljarðar króna)

Skuldabréf sveitarfélaga

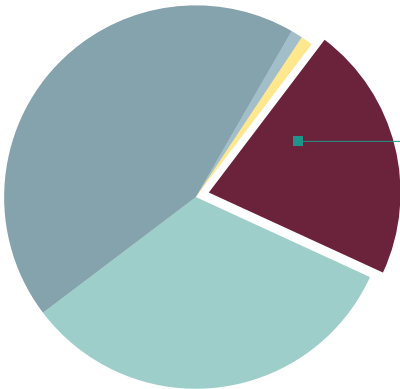
Skuldabréf útgefn milliliðalaust af sveitarfélögum námu 30,7% af safni sveitarfélagabréfa í árslok 2023. Lánasjóður sveitarfélaga var útgefandi 55,1% bréfa safnsins og skuldabréf fyrirtækja útgefn með ábyrgð sveitarfélaga námu 14,2%.

Skuldabréf sveitarfélaga (24,9 milljarðar króna)

Innlent hlutabréfasafn

209,9 milljarðar króna
21,5% heildareigna samtryggingardeildar

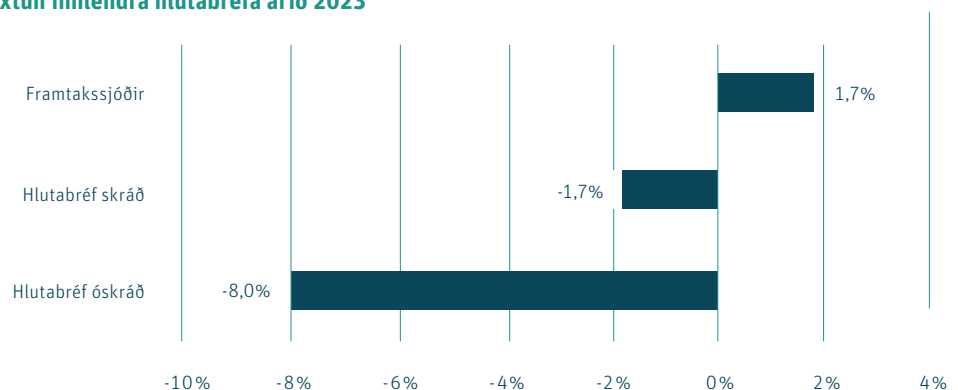

Virði innlends hlutabréfasafns samtryggingardeildar Gildis var 209,9 ma.kr. í árslok 2023, eða sem nam 21,5% heildareigna. Meginuppistaða innlenda hlutabréfasafnsins eru hlutabréf skráð á Aðalmarkað Nasdaq Iceland, en hluti bréfanna er skráður í kauphallir Norðurlanda og Hollands. Óskráð hlutabréfaeign samtryggingardeildar liggur að mestu annars vegar í framtakssjóðum og hins vegar í félögum stofnuðum utan um eignarhluti í ákveðnum félögum, m.a. vegna meðfjárfestingar í fjárfestingarverkefnum framtakssjóða sem Gildi er hluthafi í. Auk hefðbundinna framtakssjóða er um að ræða sjóði sem leggja sérstaka áherslu á fjárfestingar í nýsköpunarfyrirtækjum, fasteignum eða fjárfestingar í lánaafurðum. Upplýsingar um fjárfestingar í innlendum hlutabréfum má finna í skýringum 6 og 11 í ársreikningi.

Nafnávöxtun innlendra hlutabréfa árið 2023

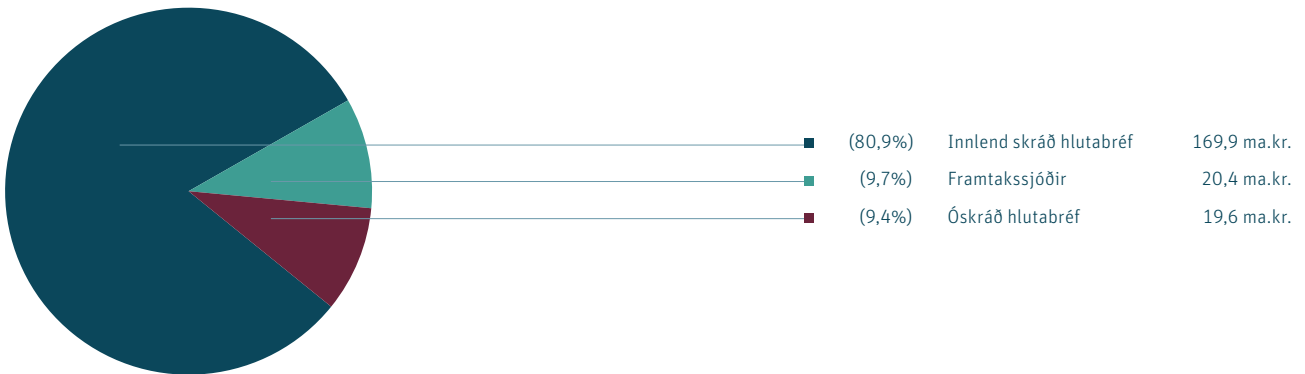
Nafnávöxtun innlendra hlutabréfa var neikvæð um 2,0% á árinu 2023. Framtakssjóðir gáfu hæsta ávöxtun innlendra hlutabréfaeigna, eða 1,7%, skráð hlutabréf gáfu neikvæða 1,7% ávöxtun en óskráð hlutabréf, þ.e. bein fjárfesting í einstökum félögum, báru neikvæða 8,0% ávöxtun.

Nafnávöxtun innlendra hlutabréfa árið 2023

Innlent hlutabréfasafn samtryggingardeildar

Við árslok 2023 voru 80,9% eigna sem teljast til innlendra hlutabréfa í skráðum hlutabréfum en 19,1% voru í óskráðum eignum, þ.e. í framtakssjóðum og beinum fjárfestingum í hlutabréfum óskráðra félaga.

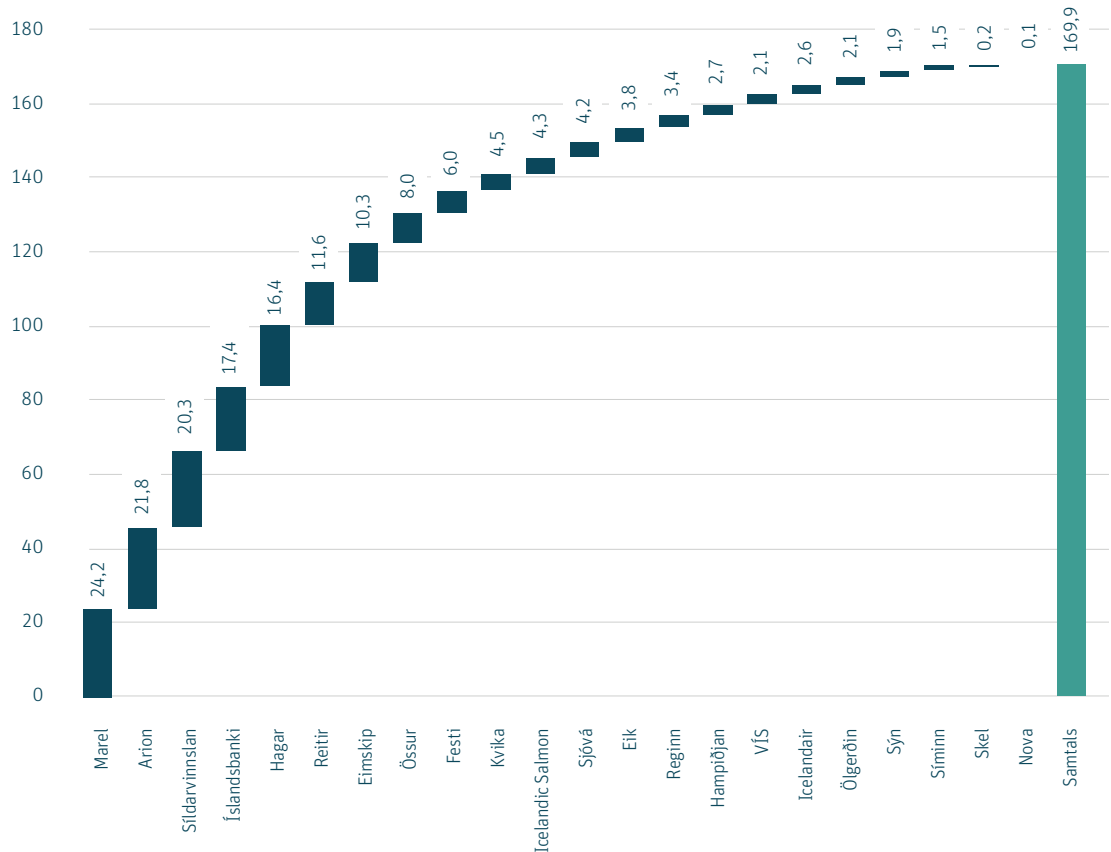

Innlent skráð hlutabréfasafn

Markaðsvirði innlends skráðs hlutabréfasafns samtryggingardeildar Gildis var 169,9 milljarðar í lok árs 2023. Skráða hlutabréfasafnið samanstóð þá af 22 félögum. Stærsta einstaka eign í safninu var 6,7% hlutur í matvælatækniyrirtækinu Marel, en virði hlutarins nam 24,2 mö.kr. í árslok 2023 eða sem nemur 14,2% af heildarvirði innlendra skráðra hlutabréfa samtryggingardeildar.

Næstverðmætastur var 9,8% hlutur í Arion banka. Virði hans í árslok 2023 nam 21,8 mö.kr., eða 12,8% af heildarvirði innlendra skráðra hlutabréfa sjóðsins.

Innlent skráð hlutabréfasafn (í milljörðum króna)

Atvinnugreinaskipting hlutabréfajárfestinga

Sé skráðu félögum skipt niður á viðeigandi greinar atvinnulífsins fæst atvinnugreinaskipting safnsins. Samkvæmt slíkri skiptingu liggur rúmur helmingur skráða safnsins í tveimur atvinnugreinaflokkum. Annar er fjármálaþjónusta (29,8%) en innan þess flokks eru Arion banki, Íslandsbanki, Kvika banki, VÍS og Sjóvá. Hinn flokkurinn er tækni (20,6%). Næstu atvinnugreinar þar á eftir eru sjávarútvegur (þar með talið fiskeldi, 14,5%) og smásala (13,3%).

Atvinnugreinaskipting – skráð innlend hlutabréf

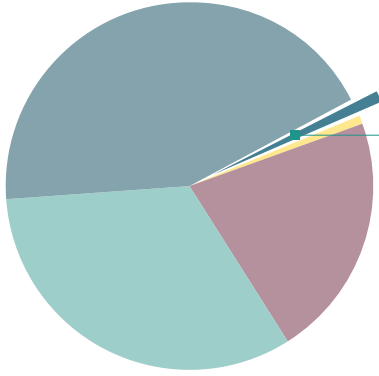

Í lok 2023 var óskráði hluti hlutabréfasafns samtryggingardeildar bókfærður á 40 milljarða króna. Um er að ræða 38 aðskildar fjárfestingar sem eru mismunandi að eðli og umfangi. Stærsta einstaka óskráða fjárfesting samtryggingardeildar er 20% hlutur í Jarðvarma slhf., en félagið er eignarhaldsfélag utan um 50% eignarhlut í orkufyrirtækinu HS Orku hf. Önnur stærsta óskráða eignin er 20% hlutdeild í Blávarma slhf., sem er eignarhaldsfélag utan um 36,2% eignarhlut í Bláa Lóninu hf. Þriðja stærsta óskráða fjárfestingin er 19,0% hlutur í HSV eignarhaldsfélagi slhf., en það félag heldur utan um 49,8% hlut í veitufyrirtækinu HS Veitum hf. Á árinu 2023 voru keyptir eignarhlutir í tveimur óskráðum félögum, annars vegar tæplega 4% hlutur í Controlant hf., sem starfar við rauntímavöktun lyfjasendinga með hagnýtingu eigin tækni, hins vegar rúmlega 6% hlutur í CRI hf., en það félag hefur þróað tækni sem nýst getur við framleiðslu á vistvænu metanóli.

Atvinnugreinaskipting – óskráð innlend hlutabréf

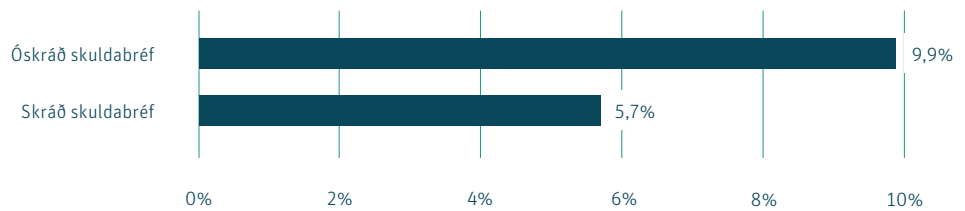
Erlent skuldabréfasafn

9,7 milljarðar króna
1% heildareigna samtryggingardeildar

Virði erlends skuldabréfasafns samtryggingardeildar Gildis nam 9,7 milljörðum í árslok 2023, eða sem nemur 1% heildareigna. Nánari upplýsingar um fjárfestingar í erlendum skuldabréfum, sem eru alfarið í gegnum skráða og óskráða skuldabréfasjóði, má finna í skýringum 6 og 11 í ársreikningi.

Nafnávöxtun erlendra skuldabréfa á árinu 2023

Nafnávöxtun erlendra skuldabréfa á árinu 2023

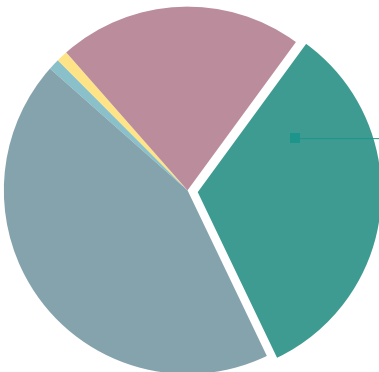
Ávöxtun erlendra skuldabréfa var jákvæð á árinu um 7,6% og munar þar mest um óskráð skuldabréf sem hækkuðu um 9,9%. Skráðir skuldabréfasjóðir gáfu 5,7% jákvæða ávöxtun en til samanburðar hækkaði skuldabréfavísitalan Bloomberg Global Aggregated um 5,7% í erlendri mynt eða um 1,4% í íslenskum krónum.

Erlend skuldabréf (9,7 milljarðar króna)

■ (66,8%)	Skráð skuldabréf	6,5 ma.kr.
■ (33,2%)	Óskráð skuldabréf	3,2 ma.kr.

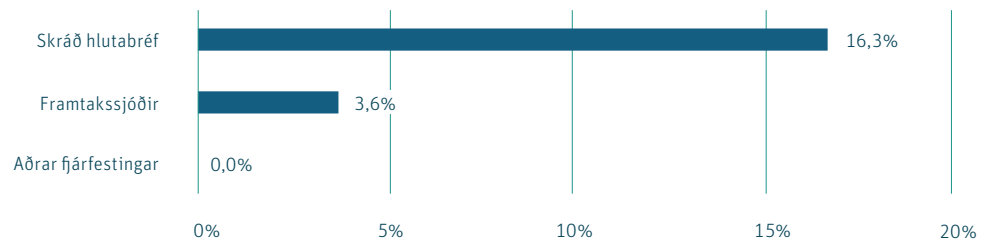
Erlent hlutabréfasafn

320,2 milljarðar króna
32,8% heildareigna samtryggingardeildar

Erlent hlutabréfasafn samtryggingardeildar Gildis nam 320,2 mö.kr. í árslok 2023 eða 32,8% heildareigna. Erlent safn hlutabréfa skiptist í skráðar og óskráðar eignir. Skráðar eignir eru að meginuppistöðu hlutabréfasjóðir en Gildi hefur einnig fjárfest í sérgreindu safni erlendra hlutabréfa. Óskráðar eignir eru hér framtakssjóðir ásamt öðrum eignum en undir þær falla erlendir óskráðir fasteigna- og innviðasjóðir. Upplýsingar um fjárfestingar í erlendum hlutabréfum má finna í skýringum 6 og 11 í ársreikningnum.

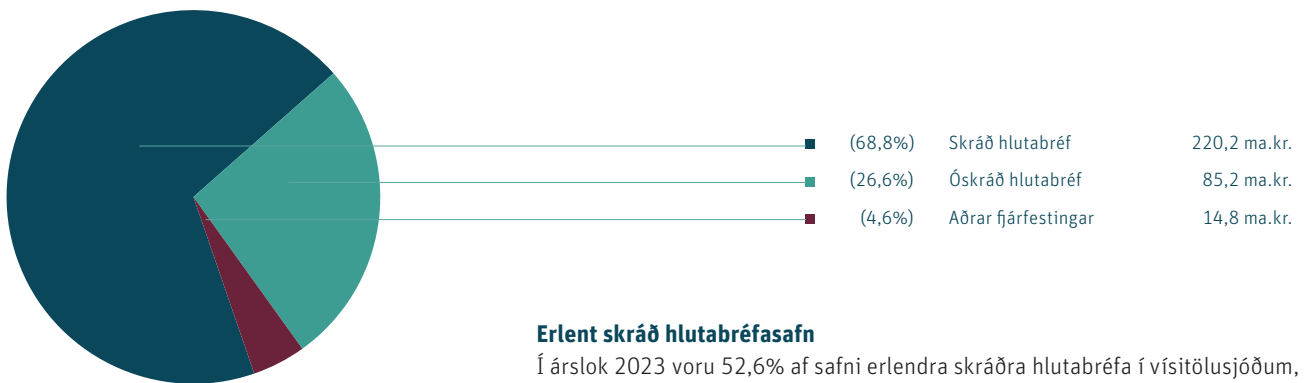
Nafnávöxtun erlendra hlutabréfa árið 2023

Erlent hlutabréfasafn

Hlutfall skráðra hlutabréfa var 68,8% af eign í erlendum hlutabréfum en hlutfall óskráðra eigna var 31,2% í árslok 2023.

Erlent hlutabréfasafn (320,2 milljarðar króna)

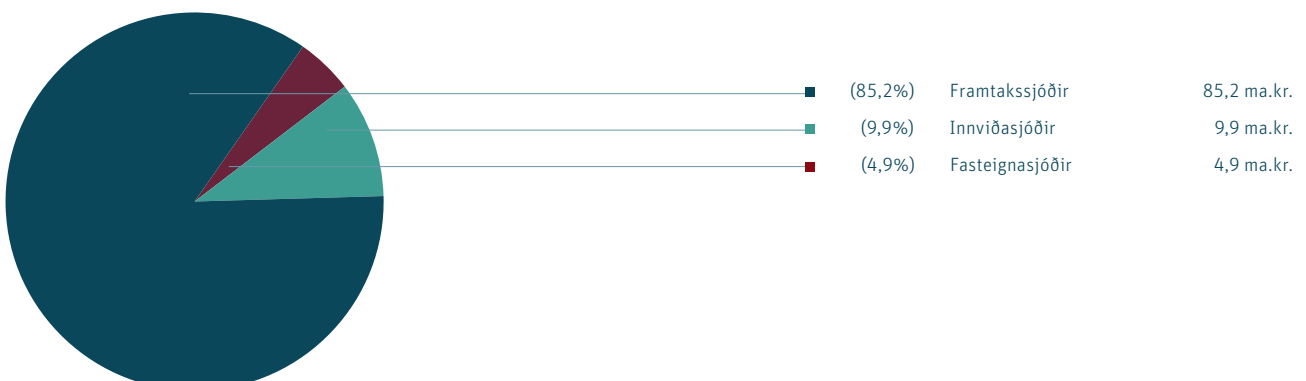
Erlent skráð hlutabréfasafn

Í árslok 2023 voru 52,6% af safni erlendra skráðra hlutabréfa í vísitölusjóðum, þ.e. hlutlausum sjóðum sem fjárfesta í samræmi við heimsvísitölu hlutabréfa. Hlutfall sjóða í virkri stýringu nam 47,4% en það samanstendur af samvali 10 hlutabréfasjóða og einu sérgreindu hlutabréfasafni. Fjárfestingarstefnur þeirra ganga út á að gera betur en heimsvísitala hlutabréfa. Virka safninu er m.a. ætlað að mæta mismunandi markaðsaðstæðum eða fanga ákveðin fjárfestingarþemu. Af erlenda skráða hlutabréfasafninu telur sérgreint safn um 2,7%.

Erlent óskráð hlutabréfasafn

Við árslok 2023 voru 85,2% óskráðra erlendra hlutabréfa í framtakssjóðum. Þar fyrir utan voru 9,9% í innviðasjóðum og 4,9% í fasteignasjóðum.

Erlent óskráð hlutabréfasafn (100 milljarðar króna)

Fjárfestingarstefna

Fjárfestingarstefna Gildis er gerð með það að markmiði að ávaxta fé sjóðsins með hliðsjón af hagfelldustu kjörum sem í boði eru á hverjum tíma með tilliti til áhættu. Í stefnunni er m.a. fjallað um þá eignaflokka sem leyfilegt er að fjárfesta í og markmið um eignarhlutföll og vikmörk þeirra, markmið um ávöxtun og áhættu heildarsafns, viðmið er varða ávöxtun og áhættu eignaflokka sem og efnahagshorfur og aðstæður á mörkuðum.

Í lok nóvember 2023 setti stjórn Gildis nýja fjárfestingarstefnu fyrir samtryggingardeild fyrir árið 2024. Í nýrri stefnu er samanlagt vægi hlutabréfa og samanlagt vægi skuldabréfa óbreytt frá fyrri stefnu. Hlutfall skuldabréfa banka og sparisjóða, veðskuldabréfa og skuldabréfa sveitarfélaga er hækkað frá fyrri stefnu en á móti lækkar hlutfall skuldabréfa með ábyrgð ríkisins.

Þá var gerð sú breyting á stefnunni að eignaflokkur sem áður hét innlán heitir nú innlán og laust fé. Þar undir heyra nú bæði innlán og lausafjár sjóðir í íslenskum krónum og erlendri mynt. Á sama tíma var gerð sú breyting að eignaflokkurinn erlendir skammtímasjóðir var tekinn út úr stefnunni.

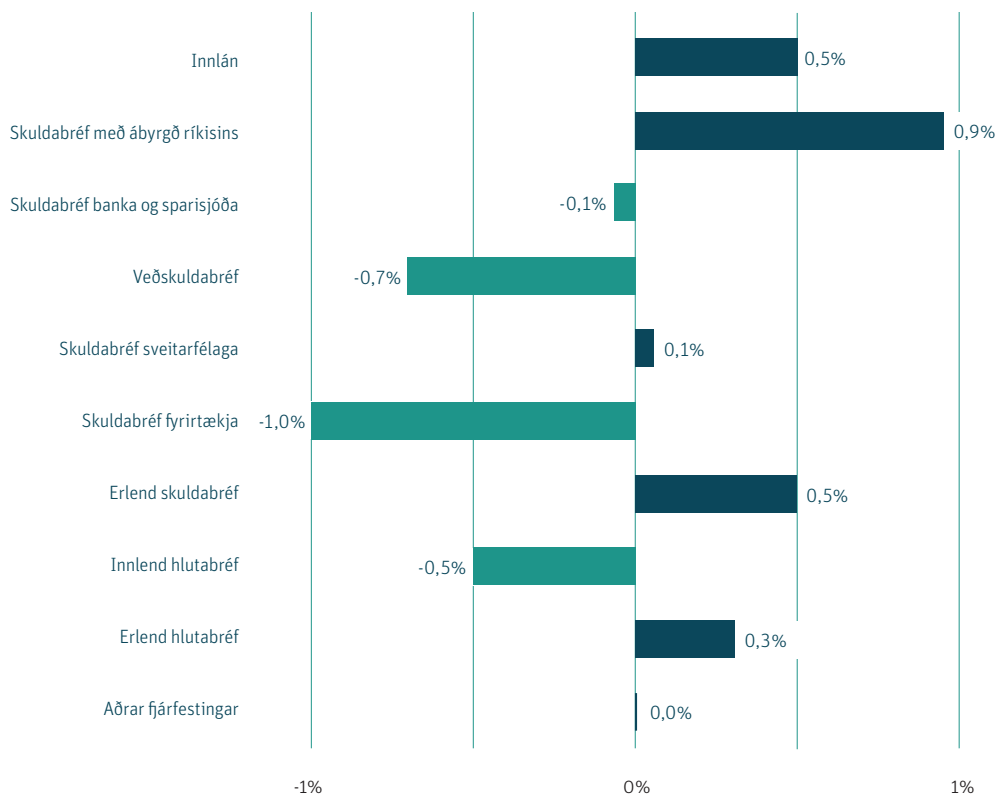
Lagt er upp með að vægi gengisbundinna eigna verði óbreytt frá viðmiði í fyrri stefnu eða 37%. Vikmörk í fjárfestingarstefnu samtryggingardeildar eru áfram höfð víð í nokkrum eignaflokkum, sem og takmarkanir á samanlögðu hlutfalli hlutabréfa og samanlögðu hlutfalli skuldabréfa. Stafar það m.a. af óvissu um það hvaða fjárfestingarkostir munu standa sjóðnum til boða og í hvaða eignaflokkum þeir kostir verða, bæði innanlands og utan.

Þær breytingar sem gerðar eru á vikmörkum stefnunnar að þessu sinni eru að efri og neðri vikmörkum fyrir skuldabréf með ábyrgð ríkisins er hliðrað niður á við um 2 prósentustig á sama tíma og efri og neðri vikmörkum skuldabréfa banka og sparisjóða og veðskuldabréfa er hliðrað upp á við um 1 prósentustig.

Fjárfestingarstefna samtryggingardeildar og eignaskipting í árslok 2023

Verðbréfaflokkur	Eignir (m.kr.)	Eignir (%)	Stefna	Heimiluð vikmörk	
	31.12.2023	31.12.2023	2024	Lágmark	Hámark
Innlán og laust fé	9.724	1,0%	0,5%	0,0%	10,0%
Skuldabréf (alls)	435.137	44,6%	45,0%	35,0%	65,0%
Skuldabréf með ábyrgð ríkisins	155.229	15,9%	15,0%	8,0%	23,0%
Skuldabréf banka og sparisjóða	77.204	7,9%	8,0%	4,0%	12,0%
Veðskuldabréf	100.156	10,3%	11,0%	3,0%	17,0%
Skuldabréf sveitarfélaga	24.912	2,6%	2,5%	0,0%	5,0%
Skuldabréf fyrirtækja	67.950	7,0%	8,0%	3,0%	15,0%
Erlend skuldabréf	9.686	1,0%	0,5%	0,0%	12,0%
Hlutabréf (alls)	515.282	52,9%	53,0%	35,0%	60,0%
Innlend hlutabréf	209.908	21,5%	22,0%	12,0%	29,0%
Erlend hlutabréf	305.374	31,3%	31,0%	19,0%	39,0%
Aðrar fjárfestingar (alls)	14.819	1,5%	1,5%	0,0%	4,0%
Samtals	974.962	100%	100%	100%	100%

Frávik eignastöðu samtryggingardeildar og fjárfestingarstefnu í árslok 2023

Tryggingafræðileg staða

Samkvæmt tryggingafræðilegri úttekt samtryggingardeildar í árslok 2023 var heildarstaða sjóðsins neikvæð um 79,4 ma.kr. eða um 4,3% af skuldbindingum. Til samanburðar var heildarstaðan neikvæð um 63,4 ma.kr. í árslok 2022 eða um 3,9% af skuldbindingum. Skýrist þessi lækkun á milli ára að stærstum hluta af neikvæðri raunávöxtun eigna sjóðsins á árinu og hækkun áfallinna skuldbindinga vegna 8,0% hækkunar vísitölu neysluverðs til verðtryggingar.

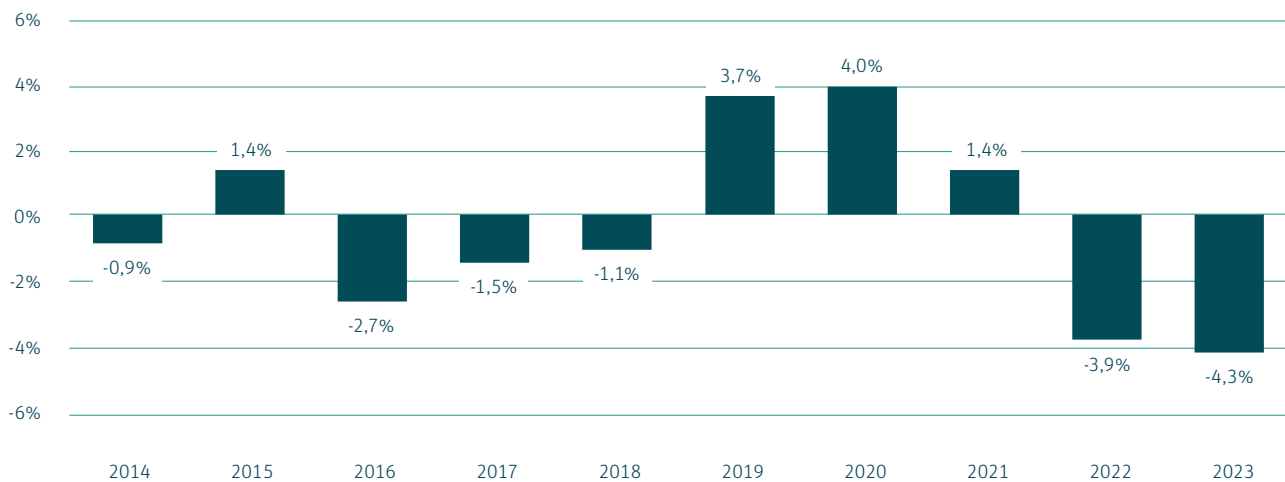
Eins og áður er reiknað með sértæku álagi á dánarlíkur út frá staðalforsendum, nú aðlöguðu miðað við reynslu sjóðfélaga Gildis á árunum 2018–2022. Þá er einnig miðað við sértækar örorkulíkur fyrir sjóðinn miðað við reynslu árunum 2011–2016.

Taflan hér að neðan sýnir niðurstöðu úttektar á heildarstöðu sjóðsins í árslok 2023. Til samanburðar er sýnd niðurstaða úttektar á sjóðnum miðað við árslok 2022.

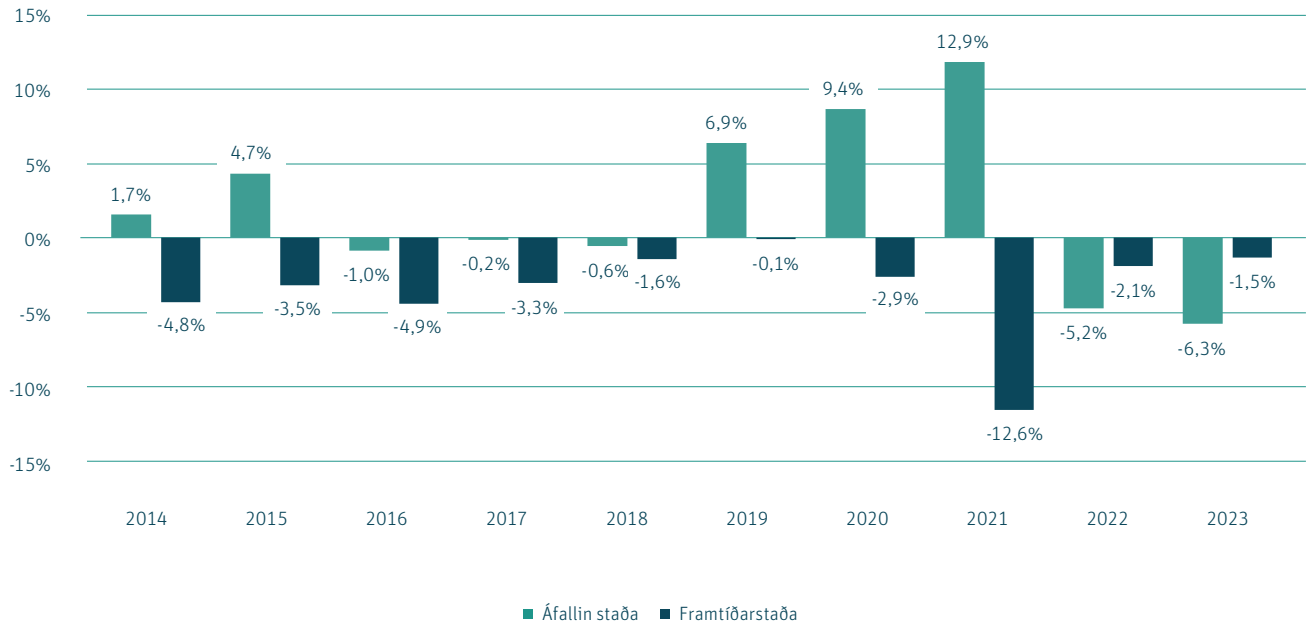
Niðurstöður tryggingafræðilegrar úttektar – heildarstaða (þús.kr.)

	31.12.2023	31.12.2022
Eignir		
Hrein eign til greiðslu líffeyris	983.182.712	905.474.546
Endurmat verðbréfa miðað við 3,5% vexti	21.834.830	-2.865.139
Núvirði framtíðariðgjalda	758.959.788	680.637.726
Eignir samtals	1.763.977.331	1.583.247.133
Skuldbindingar		
Ellilífeyrir	1.436.134.678	1.281.685.820
Örorkulífeyrir	299.347.625	267.710.207
Makalífeyrir	65.271.364	58.590.855
Barnalífeyrir	9.392.705	8.654.847
Núvirði framtíðarrekrarkostnaðar	33.240.579	30.048.153
Skuldbindingar samtals	1.843.386.978	1.646.689.883
Eignir umfram skuldbindingar	-79.409.647	-63.442.750
Hlutfall af skuldbindingum í árslok	-4,3%	-3,9%

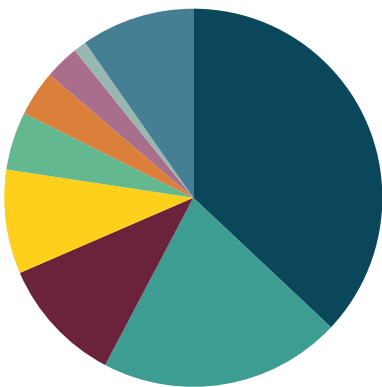
Tryggingafræðileg heildarstaða, þróunin síðustu 10 ár

Tryggingafræðileg áfallin staða og framtíðarstaða, þróunin síðustu 10 ár

Örorkubyrði / örorkuframlag

Örorkubyrði Gildis og örorkulíkur sjóðfélaga í tryggingafræðilegri úttekt eru með því hæsta sem þekkt hjá íslenskum lífeyrissjóðum. Í úttektinni í árslok 2023 var miðað við sérhæfðar örorkulíkur sem byggja á tölfræði fyrir sjóðfélaga Gildis á árunum 2011–2016. Hjá mörgum íslenskum lífeyrissjóðum eru örorkulíkurnar allt að helmingi lægri en hjá Gildi. Til að jafna stöðu lífeyrissjóða vegna mismunandi örorkubyrði hafa lífeyrissjóðir fengið úthlutað örorkuframlagi frá ríkinu sem greiðist af tryggingagjaldi. Á grundvelli ákvæðis í samþykktum Gildis frá árinu 2011 hefur sjóðurinn nýtt þetta framlag til þess að hækka réttindi lífeyrisþega og greiðandi sjóðfélaga.

Framlagið nam 2.682 m.kr. á árinu 2023 og verða iðgjöld hækkuð um 3,6% á árinu 2024 og lífeyrisgreiðslur um 3,0% á grundvelli þessa.

Orsakir örorku

Litlar breytingar hafa orðið á orsökum örorku hjá lífeyrisþegum Gildis. Sem fyrr eru langalgengustu orsakir örorku annars vegar stoðkerfis- og gigtarsjúkdómar og hins vegar geð- og þunglyndissjúkdómar.

Stoðkerfis- og gigtarsjúkdómar	37,0%
Geð- og þunglyndissjúkdómar	20,7%
Slys og áverkar	10,8%
Hjarta-, æða- og lungnasjúkdómar	8,9%
Taugasjúkdómar	5,0%
Krabbamein	3,9%
Áfengis- og vímuefnasýki	2,8%
Offita	1,1%
Aðrir sjúkdómar	9,7%

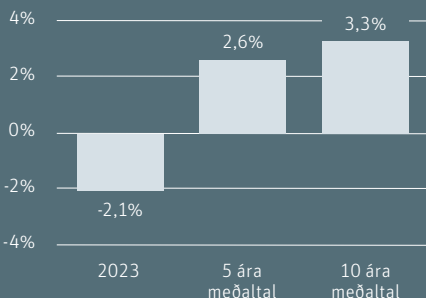

Séreignardeild

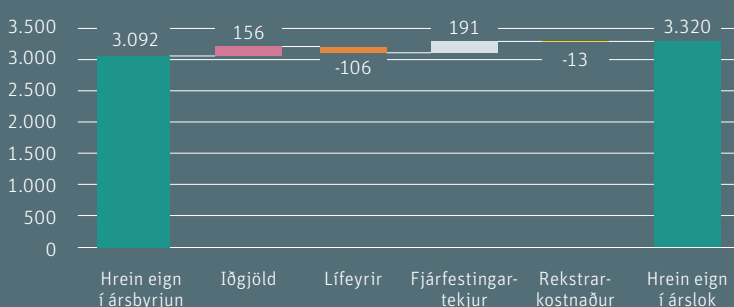
Lykiltölur 2023

Framtíðarsýn 1 – skuldabréf 65% og hlutabréf 35%

Hrein raunávöxtun

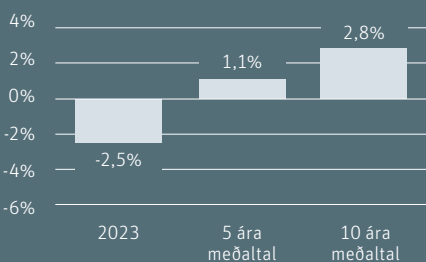

Breyting á hreinni eign á árinu 2023 (milljónir kr.)

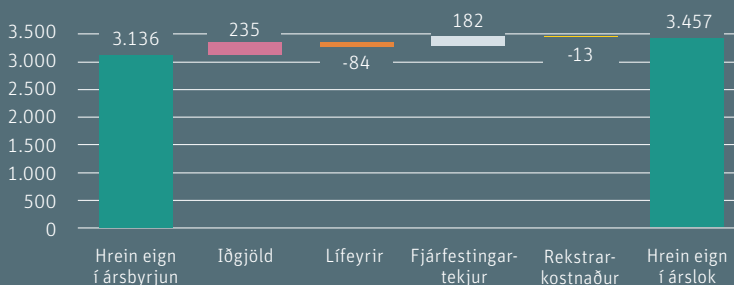

Framtíðarsýn 2 – skuldabréf 80% og hlutabréf 20%

Hrein raunávöxtun

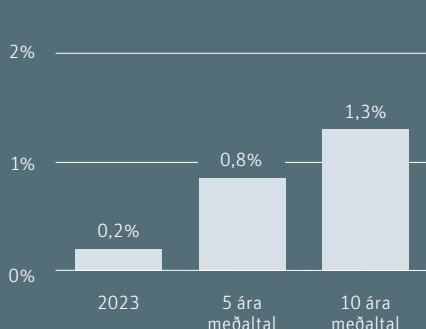

Breyting á hreinni eign á árinu 2023 (milljónir kr.)

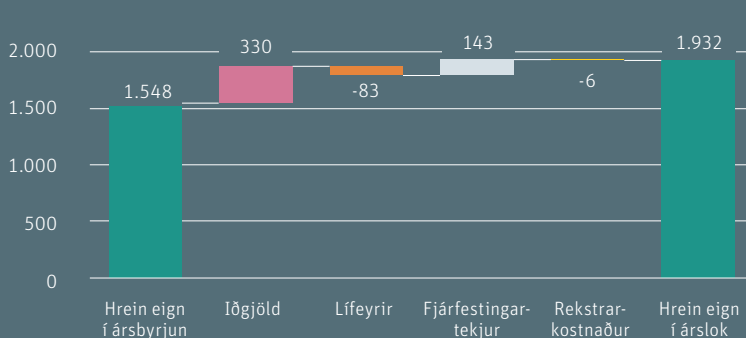

Framtíðarsýn 3 – verðtryggð innlán 100%

Hrein raunávöxtun

Breyting á hreinni eign á árinu 2023 (milljónir kr.)

37.651

Fjöldi réttihafa í séreignardeild

2.765

Fjöldi sem greiddi í séreignardeild á árinu

363

Fjöldi sem fékk greitt úr séreignardeild á árinu

Rétthafar og lífeyrir

Rétthafar í séreignardeild voru 37.651 í árslok 2023, þar af áttu 955 rétt í tilgreindri séreign. Sjóðfélagar hafa val um að ráðstafa allt að 3,5% af framlagi launagreiðanda í lífeyrissjóð í tilgreinda séreign í stað samtryggingar.

Mikilvægt er að sjóðfélagar kynni sér þær reglur sem gilda um tryggingavernd í samtryggingardeild annars vegar og þær reglur sem gilda um tilgreinda séreign hins vegar þegar ákvörðun er tekin um ráðstöfun iðgjaldsins. Sjóðfélagar hafa val um að ávaxta iðgjaldið hjá Gildi eða óska eftir flutningi í annan sjóð sem tekur við tilgreindri séreign. Á árinu sóttu 1.821 sjóðfélagi um tilgreinda séreign, þar af óskuðu 1.649 eftir flutningi í annan sjóð.

Lífeyrisgreiðslur séreignar á árinu 2023 (í þús.kr.)

	Leið 1	Leið 2	Leið 3	Samtals
Ellilífeyrir	101.573	82.010	75.944	259.527
Örorkulífeyrir	1.219	1.070	2.275	4.564
Útgreiðsla arfs	3.493	557	4.311	8.361
Samtals	106.285	83.637	82.530	272.452

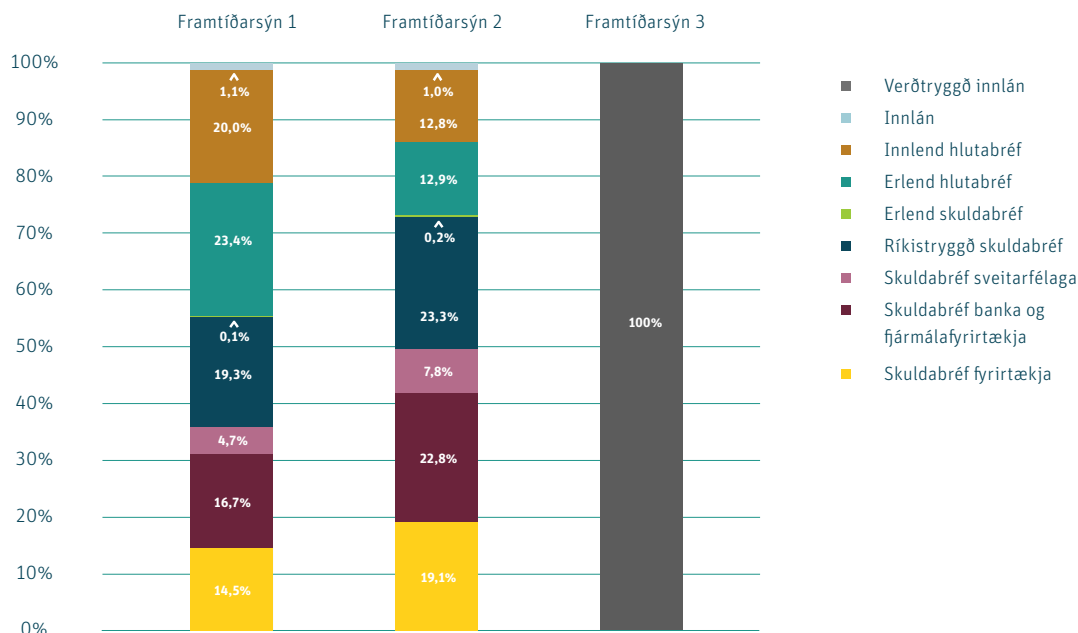
Hrein eign séreignardeildar var 8.709 m.kr. í árslok og hækkaði um 932 m.kr. frá fyrra ári. Greiddar voru 272 m.kr. út á árinu í lífeyri. Greiðslur inn á fasteignalán og útgreiðslur vegna fasteignakaupa voru 182 m.kr. Nýir samningar um séreignarsparnað voru 267 talsins.

Eignasafn og ávöxtun

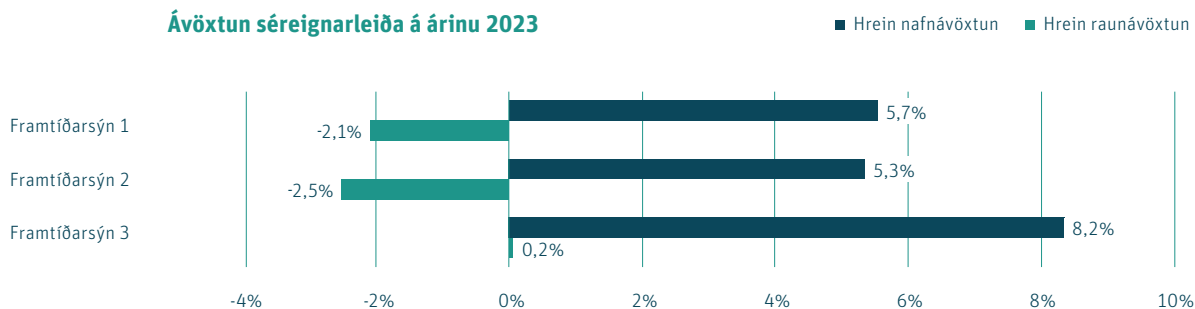
Mismunandi ávöxtun fjárfestingarleiða stafar af því að eignaflokkar veга mismunandi í söfnum þeirra auk þess sem sömu eignaflokkar aðskildra leiða geta verið samsettir á mismunandi máta. Í tilviki Framtíðarsýnar 1 eru þannig að jafnaði 35% eignasafnsins í hlutabréfum og 65% í skuldabréfum en hjá Framtíðarsýn 2 eru 20% eignasafnsins að jafnaði í hlutabréfum og 80% í skuldabréfum. Framtíðarsýn 3 samanstendur einungis af verðtryggðum innlánum.

Skuldabréf og innlán námu 56,5% eigna í safni Framtíðarsýnar 1 í árslok, þar af námu ríkistryggð skuldabréf 19,3%. Hlutabréf námu samtals 43,5% í árslok og þar af námu innlend hlutabréf 20%. Í safni Framtíðarsýnar 2 námu skuldabréf og innlán 74,2% í árslok, þar af námu ríkistryggð skuldabréf 23,3%. Hlutabréf námu samtals 25,8% í árslok og þar af námu innlend hlutabréf 12,8%.

Eignasafn séreignarleiða við árslok 2023

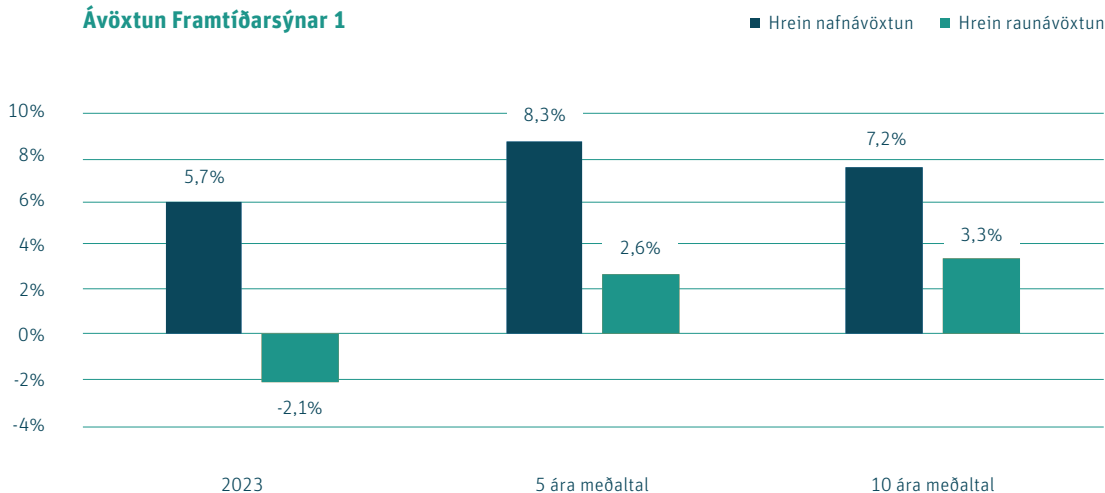
Ávöxtun séreignarleiða á árinu 2023

Framtíðarsýn 1

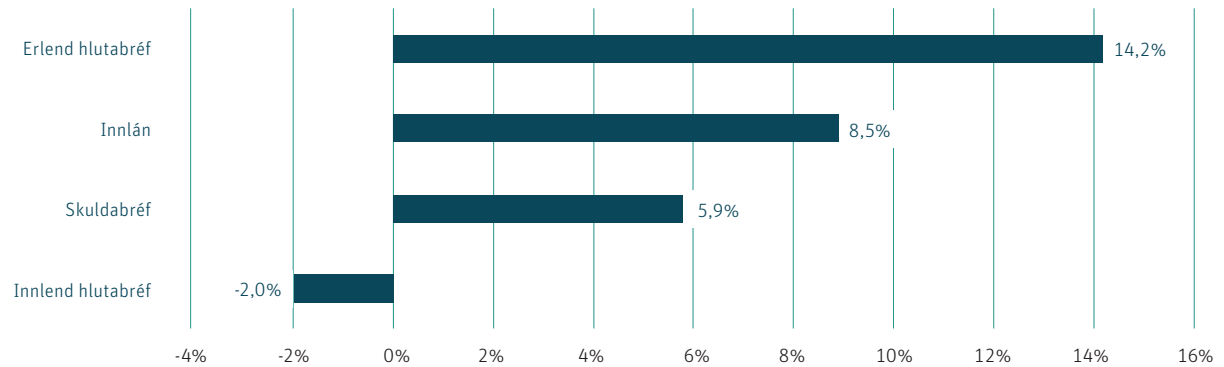
Hrein nafnávöxtun Framtíðarsýnar 1 var 5,7% eða sem nemur neikvæðri 2,1% hreinni raunávöxtun. Fimm ára meðalraunávöxtun nemur nú 2,6% en 3,3% sé horft til síðustu tíu ára.

Ávöxtun Framtíðarsýnar 1

Erlend hlutabréf Framtíðarsýnar 1 skiluðu 14,2% nafnávöxtun á árinu 2023 og innlán skiluðu 8,5% nafnávöxtun. Skuldabréf skiluðu 5,9% nafnávöxtun en innlend hlutabréf skiluðu neikvæðri 2,0% nafnávöxtun.

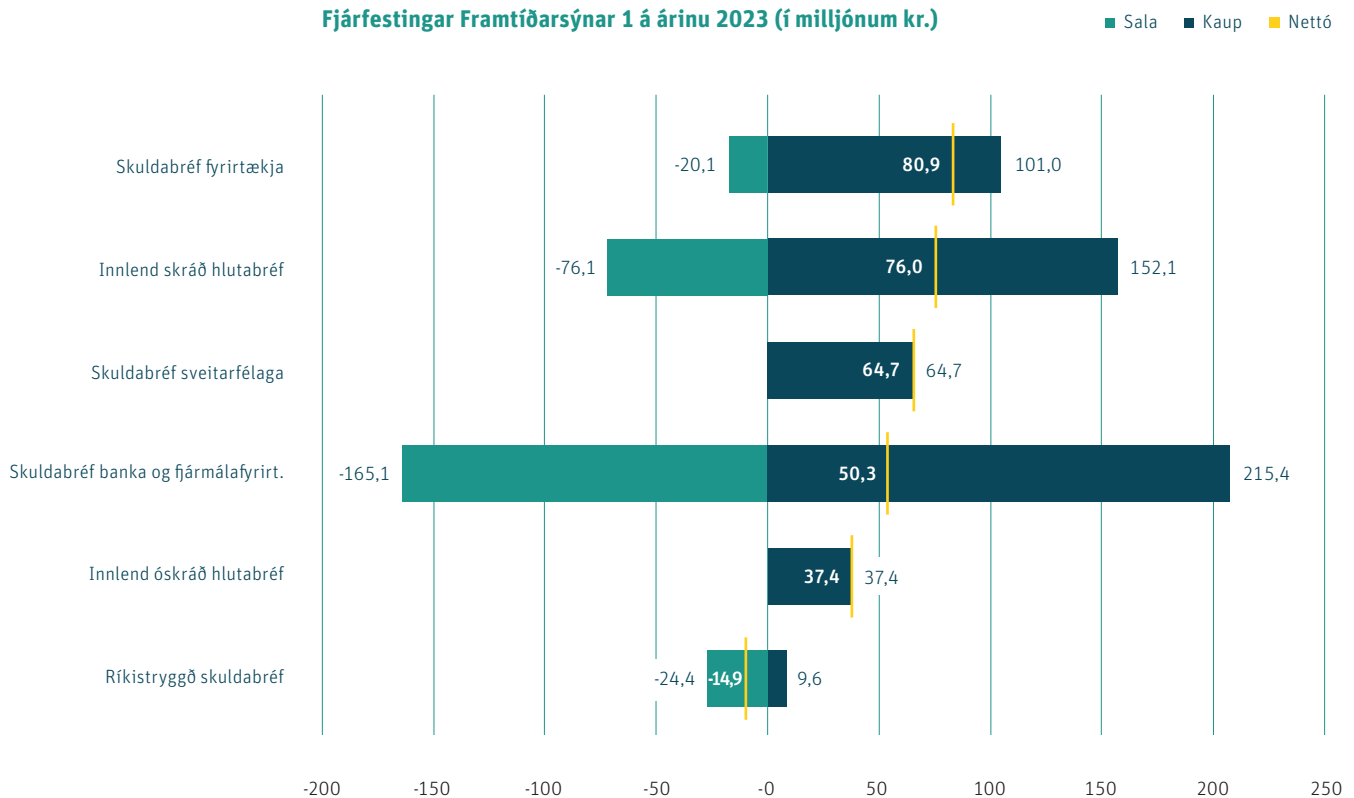
Nafnávöxtun helstu eignaflokka Framtíðarsýnar 1 á árinu 2023

Fjárfestingar

Fjárfestingar Framtíðarsýnar 1, þ.e. kaup umfram sölu, námu 294,4 m.kr. á árinu 2023. Nettó kaup á skuldabréfum fyrirtækja námu 80,9 m.kr., nettó kaup á innlendum skráðum hlutabréfum námu 76,0 m.kr. og kaup umfram sölu á skuldabréfum sveitarfélaga 64,7 m.kr. Þá námu nettó kaup á skuldabréfum banka og fjármálafyrirtækja 50,3 m.kr. og kaup umfram sölu á innlendum óskráðum hlutabréfum 37,4 m.kr. Nettó sala á ríkistryggðum skuldabréfum nam 14,9 m.kr. á árinu.

Fjárfestingar Framtíðarsýnar 1 á árinu 2023 (í milljónum kr.)

Fjárfestingarstefna

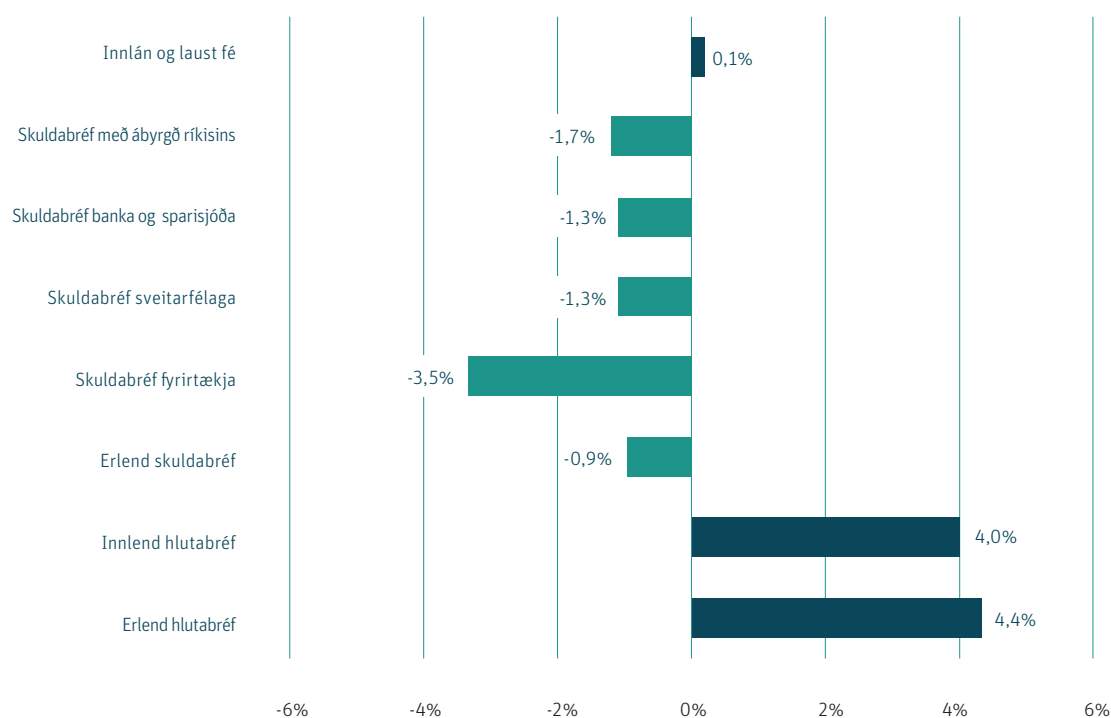
Í Framtíðarsýn 1 eru 35% safnsins að jafnaði í hlutabréfum og 65% í skuldabréfum og innlánum.

Þegar stór hluti safnsins er bundinn í hlutabréfum má búast við meiri sveiflum í ávöxtun en um leið eru væntingar til ávöxtunar hærrí til lengri tíma litið. Í árslok 2023 voru 43,5% safnsins bundin í hlutabréfum og 56,5% í skuldabréfum og innlánum.

Fjárfestingarstefna Framtíðarsýnar 1 og eignaskipting í lok ársins 2023

Framtíðarsýn 1 Verðbréfaflokkur	Eignir (m.kr.) 31.12.2023	Eignir (%) 31.12.2023	Stefna 2024	Heimiluð frávik	
				Lágmark	Hámark
Skuldabréf	1.871,1	56,5%	65,0%	55,0%	75,0%
Innlán og laust fé	36,8	1,1%	1,0%	0,0%	15,0%
Skuldabréf með ábyrgð ríkisins	640,0	19,3%	21,0%	10,0%	65,0%
Skuldabréf banka og sparisjóða	553,3	16,7%	18,0%	0,0%	26,0%
Veðskuldabréf	-	0,0%	0,0%	0,0%	10,0%
Skuldabréf sveitarfélaga	156,0	4,7%	6,0%	0,0%	10,0%
Skuldabréf fyrirtækja	480,2	14,5%	18,0%	0,0%	24,0%
Erlend skuldabréf	4,8	0,1%	1,0%	0,0%	15,0%
Hlutabréf	1.437,96	43,5%	35,0%	25,0%	45,0%
Innlend hlutabréf	662,8	20,0%	16,0%	0,0%	25,0%
Erlend hlutabréf	775,2	23,4%	19,0%	10,0%	40,0%
Samtals	3.309,0	100%	100%		

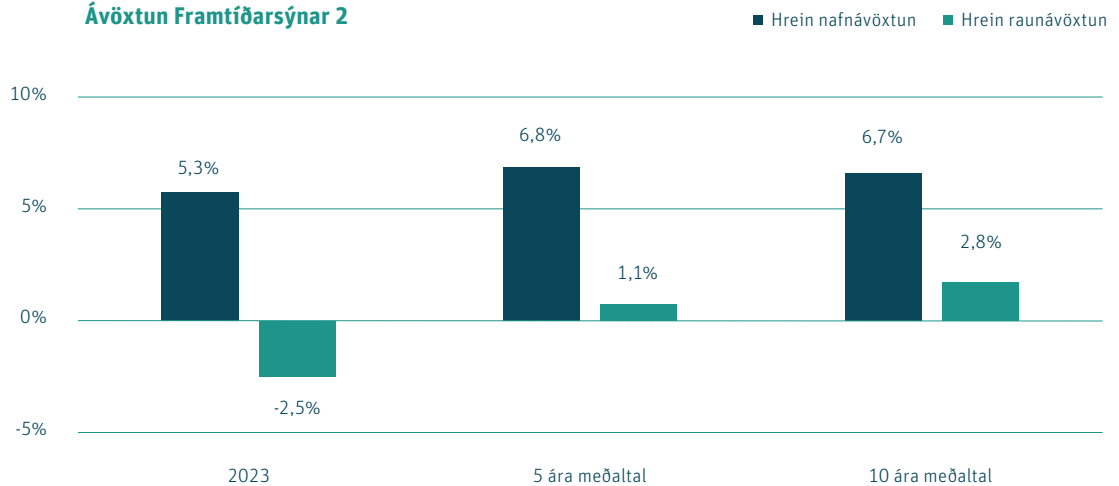
Frávik eignastöðu Framtíðarsýnar 1 frá fjárfestingarstefnu í árslok 2023

Framtíðarsýn 2

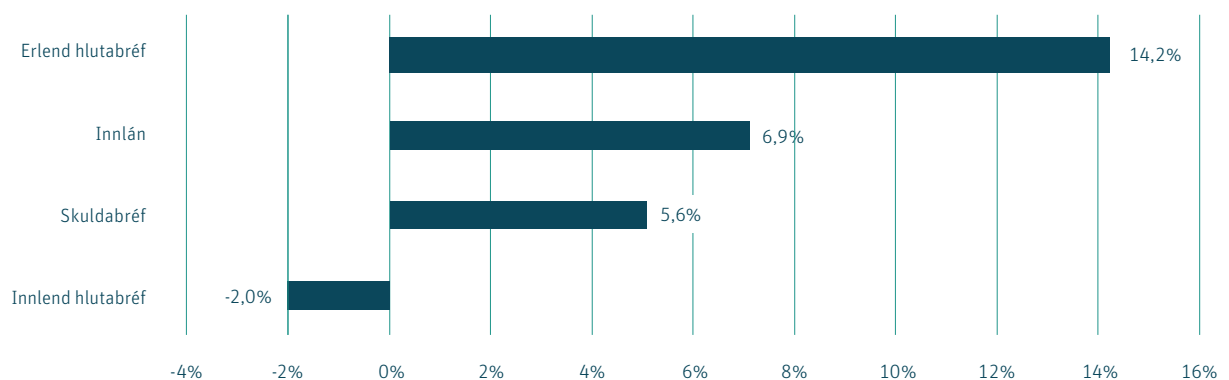
Hrein nafnávöxtun Framtíðarsýnar 2 nam 5,3% eða sem nemur 2,5% neikvæðri hreinni raunávöxtun. Sé litið til lengri tíma nemur fimm ára meðalraunávöxtun nú 1,1% og meðalraunávöxtun síðustu tíu ára 2,8%.

Ávöxtun Framtíðarsýnar 2

Erlend hlutabréf Framtíðarsýnar 2 skiluðu 14,2% nafnávöxtun á árinu 2023 og innlán 6,9% nafnávöxtun. Innlend skuldabréf skiluðu 5,6% nafnávöxtun en innlend hlutabréf skiluðu neikvæðri 2,0% ávöxtun.

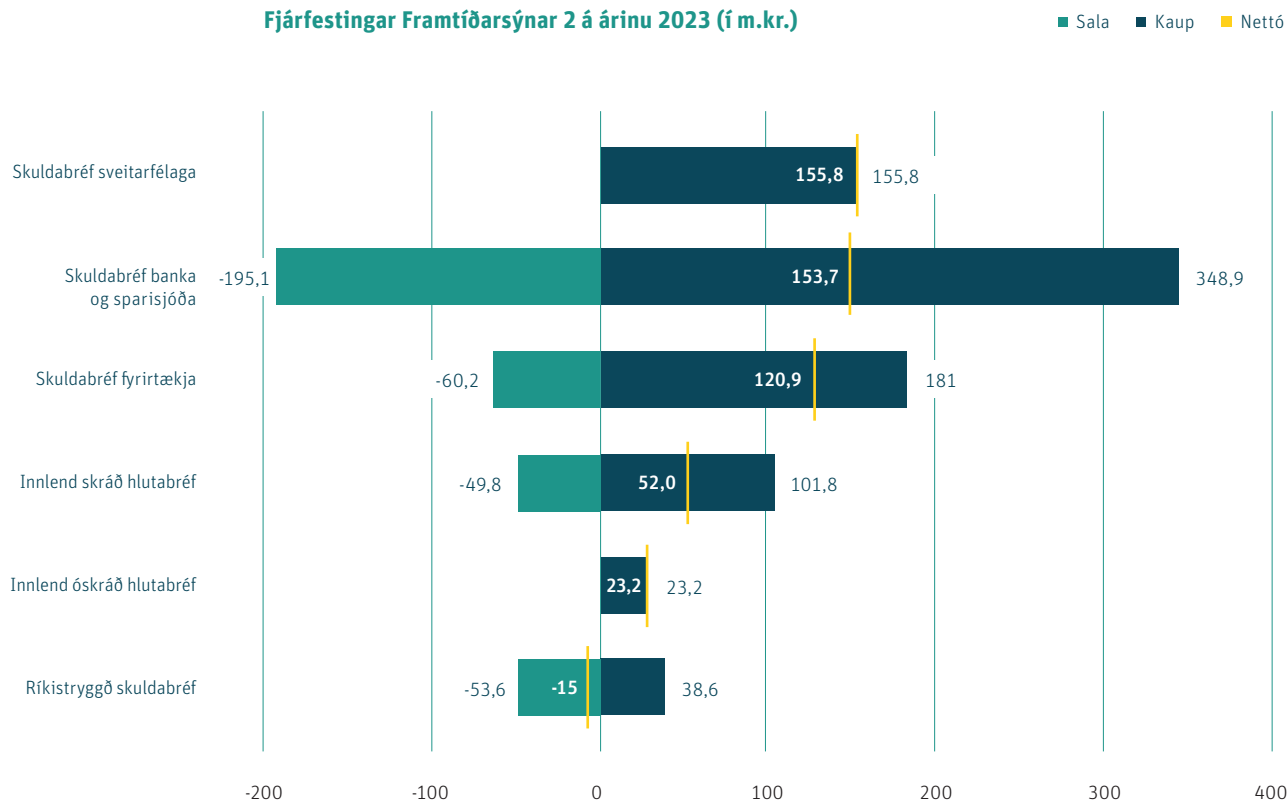
Nafnávöxtun helstu eignaflokka Framtíðarsýnar 2 á árinu 2023

Fjárfestingar

Fjárfestingar Framtíðarsýnar 2, þ.e. kaup umfram sölu, námu 490,6 m.kr. á árinu 2023. Kaup á skuldabréfum sveitarfélaga námu 155,8 m.kr., nettó kaup á skuldabréfum banka og fjármálafyrirtækja námu 153,7 m.kr. og kaup umfram sölu í skuldabréfum fyrirtækja námu 120,9 m.kr. Þá námu nettó kaup í innlendum skráðum hlutabréfum 52 m.kr. og nettó kaup á innlendum óskráðum hlutabréfum 23,2 m.kr. Nettó sala á ríkistryggðum skuldabréfum nam 15 m.kr. á árinu.

Fjárfestingar Framtíðarsýnar 2 á árinu 2023 (í m.kr.)

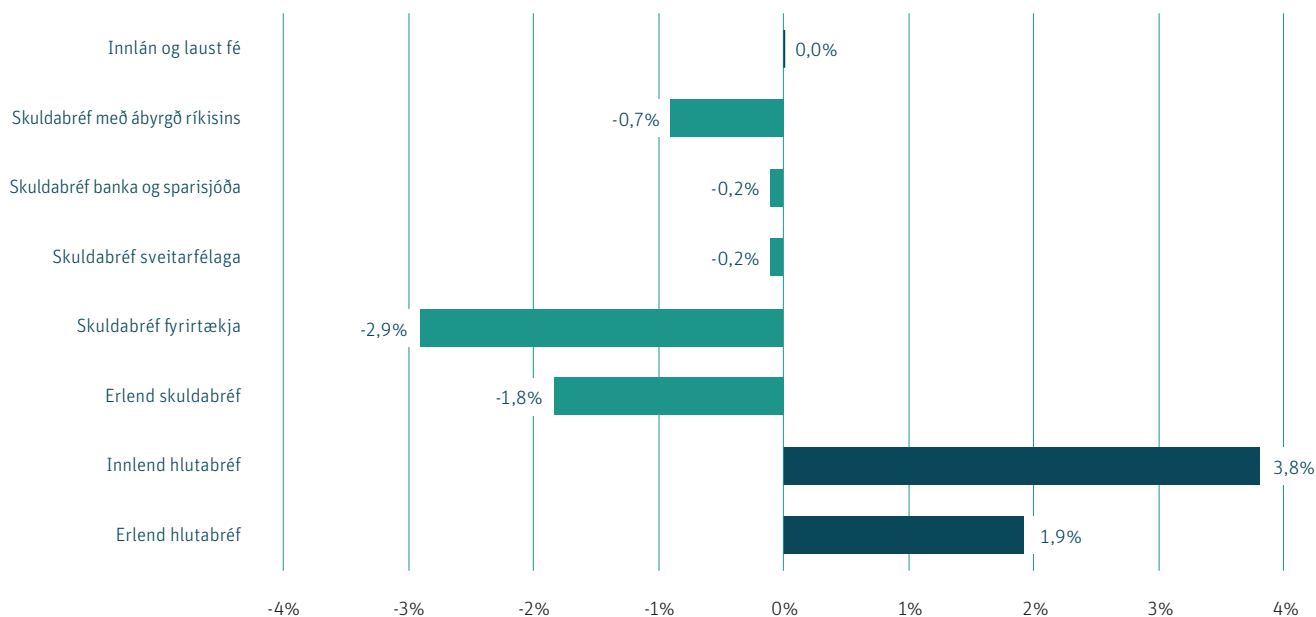
Fjárfestingarstefna

Samkvæmt fjárfestingarstefnu Framtíðarsýnar 2 eru 20% safnsins að jafnaði í hlutabréfum og 80% í skuldabréfum. Með hærri hlutfalli skuldabréfa má gera ráð fyrir minni sveiflum í ávöxtun en vænt ávöxtun er að sama skapi lægri til lengri tíma lítið. Í árslok 2023 skiptust eignir Framtíðarsýnar 2 þannig að 25,8% þeirra voru í hlutabréfum en 74,2% í skuldabréfum og innlánnum.

Fjárfestingarstefna Framtíðarsýnar 2 og eignaskipting í lok árs 2023

Verðbréfaflokkur	Eignir (m.kr.) 31.12.2023	Eignir (%) 31.12.2023	Stefna 2024	Heimiluð frávik	
				Lágmark	Hámark
Skuldabréf	2.552,9	74,2%	80,0%	70,0%	90,0%
Innlán og laust fé	35,2	1,0%	1,0%	0,0%	15,0%
Skuldabréf með ábyrgð ríkisins	801,4	23,3%	24,0%	15,0%	80,0%
Skuldabréf banka og sparisjóða	785,4	22,8%	23,0%	0,0%	32,0%
Veðskuldabréf	-	0,0%	0,0%	0,0%	10,0%
Skuldabréf sveitarfélaga	266,8	7,8%	8,0%	0,0%	12,0%
Skuldabréf fyrirtækja	655,8	19,1%	22,0%	0,0%	30,0%
Erlend skuldabréf	8,3	0,2%	2,0%	0,0%	15,0%
Hlutabréf	886,2	25,8%	20,0%	10,0%	30,0%
Innlend hlutabréf	440,8	12,8%	9,0%	0,0%	20,0%
Erlend hlutabréf	445,3	12,9%	11,0%	5,0%	25,0%
Samtals	3.439,1	100%	100%		

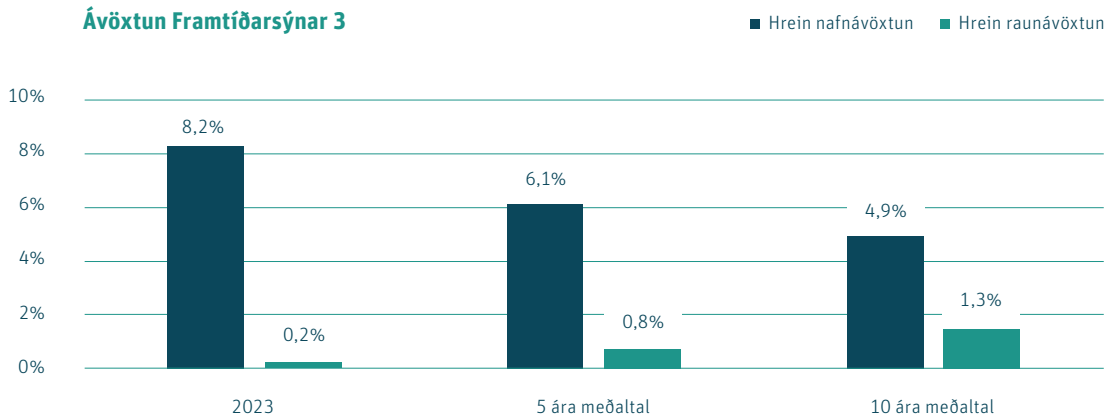
Frávik eignastöðu Framtíðarsýnar 2 frá fjárfestingarstefnu í árslok 2023

Framtíðarsýn 3

Eignir Framtíðarsýnar 3 eru eingöngu í verðtryggðum innlánum hjá bönkum og sparisjóðum, líkt og fjárfestingarstefna leiðarinnar kveður á um. Hrein nafnávöxtun fjárfestingarleiðarinnar var 8,2%, eða sem nemur 0,2% hreinni raunávöxtun. Meðalraunávöxtun síðastliðin fimm ár mælist nú 0,8%, en 1,3% sé litið til síðustu tíu ára.

Ávöxtun Framtíðarsýnar 3

Fjárfestingarstefna Framtíðarsýnar 3 og eignaskipting í lok árs 2023

Verðbréfaflokkur	Eignir (m.kr.) 31.12.2023	Eignir (%) 31.12.2023	Stefna 2024	Heimilud frávik	
				Lágmark	Hámark
Verðtryggð innlán	1.912,0	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Samtals	1.912,0	100,0%	100,0%		

Starfsemi

Rekstrarkostnaður

1.410 m.kr.

2,9%

Rekstrarkostnaður (hlutfall af iðgjöldum)

5.196 kr.

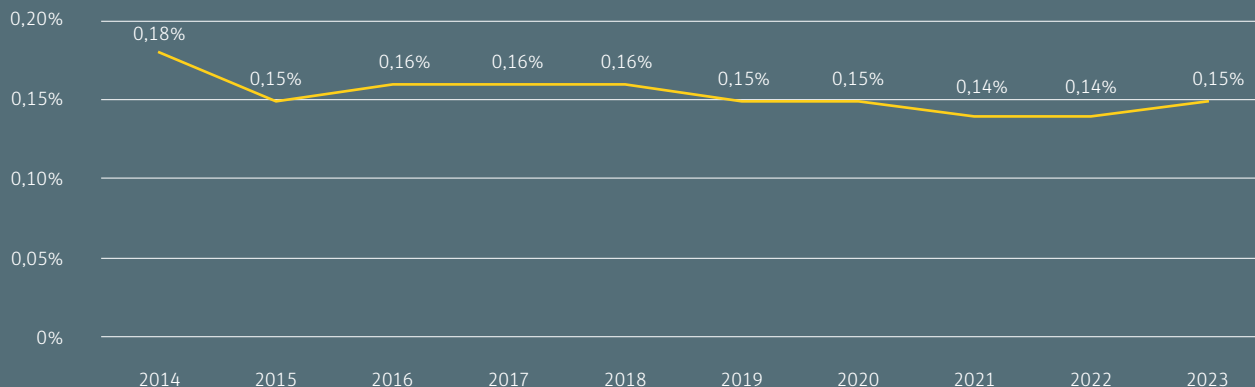
Rekstrarkostnaður á hvern sjóðfélaga

46

Fjöldi starfsmanna í árslok 2023

Laun og launatengd gjöld	877 m.kr.
Tölvu- og hugbúnaðarkostnaður	211 m.kr.
Húsnæðiskostnaður	50 m.kr.
Útsending yfirlita og lífeyristilkynninga	42 m.kr.
Fjármálaeftirlitið – árgjald	36 m.kr.
Annað	194 m.kr.

Rekstrarkostnaður (% af meðalstöðu eigna)

Fjárfestingargjöld

4.550 m.kr.

1,4%

Hlutfall fjárfestingargjalda af meðalstöðu undirliggjandi eigna í sjóðum

1,7%

Hlutfall fjárfestingargjalda af eign í innlendum sjóðum

1,3%

Hlutfall fjárfestingargjalda af eign í erlendum sjóðum

Stjórn

Stjórn Gildis er skipuð átta einstaklingum. Fjórir eru kosnir af fulltrúum sjóðfélaga á ársfundi og fjórir tilnefndir af Samtökum atvinnulífsins. Kjörtímabil stjórnarmanna er tvö ár og skal árlega kjósa helming stjórnarmanna og varamenn þeirra.

Eftirtalin skipa stjórn sjóðsins til ársfundar 2024

- Björgvin Jón Bjarnason, formaður
- Stefán Ólafsson, varaformaður
- Árni Bjarnason
- Bjarnheiður Hallsdóttir
- Freyja Önundardóttir
- Gundega Jaunlinina
- Perla Ösp Ásgeirsdóttir
- Sverrir Sverrisson

Varamenn

- Páll Ásgeir Guðmundsson
- Inga Jóna Friðgeirsdóttir
- Ingibjörg Ólafsdóttir

Stjórn sjóðsins fer með yfirstjórn hans. Hún setur sjóðnum fjárfestingarstefnu og skal fjalla um allar meiriháttar ákvarðanir varðandi stefnumótun og starfsemi sjóðsins. Meðal þess sem stjórnin fjallar um á fundum sínum eru ákvarðanir um fjárfestingar, breytingar á samþykktum, eftirlit með fjárfestingum, mótun innra eftirlits og lánareglur sjóðsins. Stjórnin skiptir sjálf með sér verkum. Þó skulu fulltrúar atvinnurekenda og stéttarféлага hafa á hendi formennsku til skiptis í eitt ár í senn. Samkvæmt samþykktum sjóðsins skulu stjórnarmenn ekki sitja lengur en átta ár samfleytt sem aðalmenn í stjórn.

Á árinu 2023 voru haldnir 20 stjórnarfundir auk þess sem haldinn var tveggja daga stefnumótunarfundur í september.

Eyþór Þ. Árnason, sem var kosinn varamaður í stjórn á ársfundi 2022, sagði sig úr stjórn sjóðsins um mitt ár 2023.

Hæfi stjórnarmanna

Lög um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða kveða á um hæfi stjórnarmanna og framkvæmdastjóra lífeyrissjóða. Skulu þeir búa yfir nægilegri þekkingu og starfsreynslu til að geta gegnt stöðu sinni á tilhlýðilegan hátt. Samkvæmt lögum um opinbert eftirlit með fjármálastarfsemi skal Fjármálaeftirlit Seðlabanka Íslands fylgjast með því að starfsemi eftirlitsskyldra aðila sé í samræmi við þau lög, reglugerðir, reglur og samþykktir sem um starfsemina gilda. Útnefning stjórnarmanna lífeyrissjóða er háð samþykki Fjármálaeftirlitsins og skulu þeir uppfylla kröfur þess, m.a. um nægilega þekkingu og reynslu af starfsemi lífeyrissjóða. Einnig þurfa stjórnarmenn að standast hæfismat eftirlitsins.

Björgvin Jón Bjarnason

Stefán Ólafsson

Árni Bjarnason

Bjarnheiður Hallsdóttir

Freyja Önundardóttir

Gundega Jaunlinina

Perla Ösp Ásgeirsdóttir

Sverrir Sverrisson

Starfsmenn

	Starfssvið
Aðalbjörn Sigurðsson	Forstöðumaður samskipta
Anna Lis Hjaltadóttir	Deildarstjóri iðgjaldadeildar
Anna Rúnarsdóttir	Reikningshald
Atli Arnarson	Áhættueftirlit
Ágústa Hrönn Gísladóttir	Deildarstjóri lífeyrisdeildar
Árni Hrafn Gunnarsson	Yfirlögfræðingur og staðgengill framkvæmdastjóra
Ásbjörg Hjálmarsdóttir	Móttaka og símsvörun
Berglind Elín Davíðsdóttir	Iðgjaldadeild
Bergsteinn Gizurarson	Lánadeild
Birgir Stefánsson	Eignastýring
Bjarney Sigurðardóttir	Skrifstofustjóri
Bjarni Gíslason	Eignastýring
Davíð Rúðólfsson	Framkvæmdastjóri
Friðgerður María Friðriksdóttir	Iðgjaldadeild
Gunnar Þór Ásgeirsson	Lögfræðingur
Gyða Sigurðardóttir	Iðgjaldadeild
Halldór Kristján Baldursson	Reikningshald
Hrefna Snorradóttir	Iðgjaldadeild
Hulda Helgadóttir	Deildarstjóri lánadeildar
Ilona Piech	Lífeyrisdeild
Ingibjörg Gróa Gunnarsdóttir	Lánadeild
Ívar Róbertsson	Forstöðumaður reikningshalds
Jóhanna Einarsdóttir	Skrifstofa Ísafrði
Jóhannes Svan Ólafsson	Lífeyrisdeild
Jón Viðar Þorsteinsson	Upplýsingatækni
Júlía Crawford	Lífeyrisdeild
Kalman Breki Guðmundsson	Lánadeild
Laufey Birna Ómarsdóttir	Eignastýring
Lilja Sigurðardóttir	Reikningshald
Marteinn Kristjánsson	Lífeyrisdeild
Pálína Hallgrímsdóttir	Lífeyrisdeild
Rakel María Karlsdóttir	Lánadeild
Rannveig Rut Valdimarsdóttir	Gjaldkeri og launafulltrúi
Rebekka Ólafsdóttir	Forstöðumaður áhættueftirlits og persónuverndarfulltrúi
Rósa Björgvinsdóttir	Forstöðumaður eignastýringar
Sigrún Valþórsdóttir	Móttaka og símsvörun
Sigurborg Reynisdóttir	Deildarstjóri séreignardeildar
Sigurður Óli Hákonarson	Eignastýring / staðgengill forstöðumanns eignastýringar
Sigurjón Magnússon	Upplýsingatækni
Skúli Geir Jenson	Forstöðumaður upplýsingatækni
Soffía Þóra Einarsdóttir	Skrifstofa Ísafrði
Steinunn Haraldsdóttir	Lánadeild
Styrmir Guðmundsson	Áhættueftirlit
Sverrir Reynisson	Lífeyrisdeild
Una Lára Lárusdóttir	Lífeyrisdeild
Unnur Ingibjörg Sigfúsdóttir	Eignastýring

Endurskoðunarnefnd

Stjórn Gildis skipar þriggja manna endurskoðunarnefnd sem starfar í umboði stjórnar og á ábyrgð hennar. Að minnsta kosti einn nefndarmanna skal vera óháður sjóðnum og starfsfólki hans. Nefndin hefur eftirlit með reikningshaldi, áhættustýringu og gerð ársreiknings sjóðsins í samræmi við ákvæði laga um ársreikninga.

Verkefni endurskoðunarnefndar eru m.a. eftirfarandi:

- Eftirlit með vinnuferli við gerð reikningsskila.
- Eftirlit með fyrirkomulagi og virkni innra eftirlits, innri endurskoðunar og áhættustýringar.
- Eftirlit með endurskoðun ársreiknings.
- Mat á óhæði ytri endurskoðenda og eftirlit með öðrum störfum þeirra.
- Setja fram tillögu til stjórnar um val á ytri endurskoðendum og koma að ráðningu innri endurskoðenda.

Endurskoðunarnefndina skipa:

- Sigrún Guðmundsdóttir, lögiltur endurskoðandi, formaður
- Ásgeir Brynjar Torfason, sérfræðingur á sviði fjármála og reikningsskila
- Freyja Önundardóttir, útgerðarstjóri Önundar hf. og stjórnarmaður í Gildi

Á árinu 2023 hélt nefndin sex fundi.

Nefnd um laun stjórnarmanna

Hjá Gildi starfar fjögurra manna nefnd um laun stjórnarmanna en verkefni hennar er að undirbúa og leggja fram tillögu til ársfundar um laun stjórnar fyrir komandi ár. Ársfundur kys þrjá fulltrúa í nefndina og jafnframt situr stjórnarformaður sjóðsins hverju sinni í nefndinni.

Fulltrúar atvinnurekenda

Björgvin Jón Bjarnason
Stefanía Kolbrún Ásbjörnsdóttir

Fulltrúar launamanna

Kolbeinn Gunnarsson
Þórir Jóhannesson

Starfsemi Gildis á árinu 2023

Samþykktir og stefnur

Starfsfólk Gildis starfar í samræmi við samþykktir sjóðsins en einnig eftir skýrt mörkuðum stefnum sem fela í sér áherslur sjóðsins í málum á borð við fjárfestingar, áhættusækni, hluthafastefnu, starfskjör starfsfólks, persónuvernd og fleira. Allar stefnur sjóðsins eru rýndar reglulega og þeim breytt þegar þörf er á.

Fjárfestingarstefna sjóðsins er endurnýjuð árlega og var nýjasta útgáfa hennar samþykkt af stjórn 30. nóvember 2023. Fjallað er sérstaklega um fjárfestingarstefnu sjóðsins framar í skýrslunni.

Áhættustefna sjóðsins er yfirfarin árlega m.t.t. áhættusniðs hans. Árið 2023 var skerpt á skilgreiningum á áhættuþáttum sjóðsins í stefnunni. Undirliggjandi áhættu-
stýringarstefnu var breytt til samræmis við breytingar á áhættustefnu en þó með ítarlegri hætti. Skerpt var á áherslum á milli deilda, þ.e. samtryggingu og séreigna-
leiða og áhættumælikvarðar uppfærðir. Einnig er þar nú vikið að helstu atriðum sem sjóðurinn lítur til við mat á fjárfestingarkostum niður á eignaflokka.

Á ársfundi var starfskjarastefna Gildis kynnt og samþykkt.

Aðrar helstu stefnur tóku ekki breytingum á árinu 2023 en þær eru þessar:

- Stefna um ábyrgar fjárfestingar, samþykkt 28. júní 2017
- Hluthafastefna, samþykkt 18. október 2018
- Persónuverndarstefna, samþykkt 25. júní 2018
- Starfsmannastefna, samþykkt 14. nóvember 2019
- Jafnlaunastefna, samþykkt 14. nóvember 2019
- Fjarvinnustefna, innleidd í september 2021

Nánar er fjallað um stefnur Gildis í skýrslu stjórnar og framkvæmdastjóra í árs-
reikningi sjóðsins. Samþykktir sjóðsins og stefnur hans má nálgast í heild á
heimasíðu Gildis.

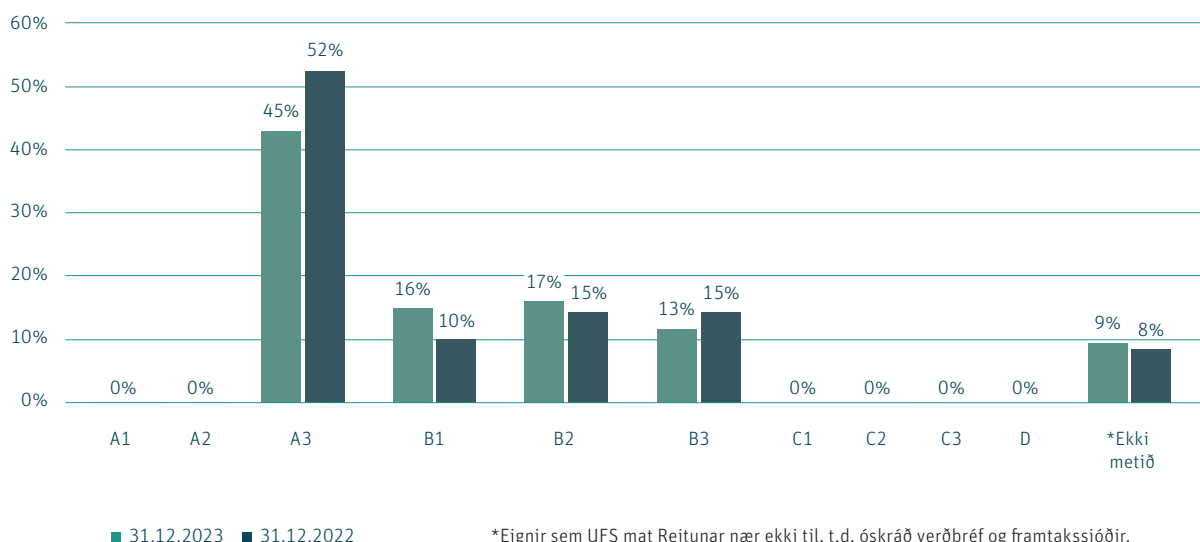
UFS mat á innlendum eignum

Gildi-lífeyrissjóður markaði sér stefnu um ábyrgar fjárfestingar árið 2017 sem höfð er til hliðsjónar við ákvarðanir sjóðsins um einstakar fjárfestingar og þegar þeim er fylgt eftir. Eignasafn Gildis er metið út frá UFS-þáttum, þar sem útgefendur verðbréfa eru metnir út frá umhverfisþáttum, félagslegum þáttum og stjórnarháttum (UFS). Við áhættumat fyrir innlent eignasafn Gildis er stuðst við UFS einkunnagjöf frá Reitun hf. þar sem gefin eru stig á skalanum 0 til 100 (þar sem 100 er hæsta einkunn). Út frá þessum þáttum fær hver útgefandi heildareinkunn.

Kvarði fyrir UFS einkunnagjöf Reitunar hf.

UFS einkunn	Lágmark	Hámark
A1	97	100
A2	92	96
A3	86	91
B1	80	85
B2	70	79
B3	60	69
C1	50	59
C2	40	49
C3	30	39
D	0	29

Skipting á innlendu eignasafni Gildis 31.12.2023, eftir einkunnagjöf félaga í eignasafni

*Eignir sem UFS mat Reitunar nær ekki til, t.d. óskráð verðbréf og framtakssjóðir.

Innlent eignasafn Gildis tók nokkrum breytingum frá fyrra ári er varðar UFS einkunnagjöf frá Reitun. Þannig lækkaði hlutfall eigna í flokki A3 úr 52% í 45%, en lækkunina má helst rekja til þess að UFS einkunn Íslandsbanka var lækkuð milli ára úr A3 í B1. Hér þarf að hafa í huga að breytingar á vigt félaga í heildarsafni hafa áhrif, sem og breytingar á markaðsvirði viðkomandi félaga.

UFS áhættumat innlendra eigna sjóðsins

A1	-
A2	-
A3	Arion banki, ÍL-sjóður, Kvika banki, Landsbankinn, Orkuveita Reykjavíkur og Ríkissjóður Íslands.
B1	Íslandsbanki, Lánasjóður sveitarfélaga, Marel, Reginn og Ölgerðin.
B2	Akureyrarbær, Bláa Lónið, Eimskipafélag Íslands, Festi, Garðabær, Hampiðjan, Íslandshótel, Kópavogsbær, Landsnet, Rarik, Reitir fasteignafélag, Reykjavíkurborg, Sjóvá-Almennar tryggingar, Sýn, Vátryggingafélag Íslands, Óssur og HS Orka.
B3	Arnarlax, Eik fasteignafélag, Félagsbústaðir, Hagar, HS veitur, Icelandair Group, Síminn, Síldarvinnslan, SKEL og Sveitarfélagið Árborg.
C1	-
C2	Nova
C3	-
D	-

Fjárfestingar í sjálfbærum og grænum orkutengdum verkefnum

Gildi hefur síðustu ár lagt aukna áherslu á fjárfestingar í sjálfbærum og umhverfisvænum fyrirtækjum og lausnum og var sú áhersla meðal annars staðfest af stjórn Gildis árið 2021 þegar hún skrifaði undir viljayfirlýsingu á vegum Climate Investment Coalition (CIC). Var sá vilji sjóðsins staðfestur á nýjan leik af stjórn í upphafi árs 2023. Tilgangur CIC er að stuðla að auknum fjárfestingum í hreinum orkugjöfum og umhverfisvænum lausnum. Þátttaka Gildis felur í sér að sjóðurinn mun upplýsa reglulega um stefnu sína og stöðu hvað slíkar fjárfestingar varðar fram til ársins 2030. Var Gildi einn þrettán íslenskra lífeyrissjóða sem skrifaði undir viljayfirlýsinguna, og hafa sjóðirnir átt samtöl um verkefnið með það að markmiði að upplýsingaöflun og upplýsingamiðlun því tengd sé samanburðarhæf og markviss.

Fjárfestingarmarkmið Gildis sem sett var við undirritunina 2021 var að 95 mö.kr. yrði varið fram til ársins 2030 í slíkar fjárfestingar og nemi þær þá 8% af áætluðum heildareignum sjóðsins. Í ljósi framvindu fjárfestinga og þróunar eignasafnsins frá undirritun viljayfirlýsingarinnar, ásamt uppfærðu mati á því hvaða eignir falla undir CIC framtakið, þarf sjóðurinn að bæta um 90 mö.kr. við fjárfestingar sínar í umhverfisvænum verkefnum til að ná fyrrnefndu 8% markmiði í lok ársins 2030.

Starfsmannamál

Talsverðar breytingar urðu á starfsmannahópnum á árinu 2023 en átta nýir starfsmenn hófu störf hjá Gildi og níu létu af störfum. Þar á meðal var Árni Guðmundsson sem lét af störfum í árslok eftir að hafa verið framkvæmdastjóri Gildis frá stofnun sjóðsins árið 2005. Þar áður var Árni framkvæmdastjóri Lífeyrissjóðs sjómanna frá árinu 1982 og hafði því starfað sem stjórnandi í lífeyriskerfinu í 41 ár þegar hann lét af störfum. Við starfi framkvæmdastjóra tók Davíð Rúdólfsson sem hefur starfað hjá Gildi frá árinu 2008, þar af sem forstöðumaður eignastýringar frá árinu 2010 og sem staðgengill framkvæmdastjóra frá árinu 2016.

Um áramót urðu einnig þær breytingar meðal stjórnenda sjóðsins að Rósa Björgvinsdóttir tók við stöðu forstöðumanns eignastýringar Gildis auk þess sem að Árni Hrafn Gunnarsson, yfirlögfræðingur sjóðsins, varð staðgengill framkvæmdastjóra.

Upplýsingagjöf til sjóðfélaga

Tvisvar á ári fá sjóðfélagar Gildis sent bréf með yfirliti yfir iðgjaldagreiðslur og stöðu sína hjá sjóðnum. Samkvæmt lögum hefur fram til þessa þurft að senda þessi bréf á pappír í pósti með tilheyrandi vinnu og kostnaði. Í byrjun árs 2023 tóku gildi ný lög sem heimila rafræna sendingu á þessum yfirlitum og var þegar tekin ákvörðun hjá sjóðnum um að fara þá leið og birta yfirlitin á sjóðfélagavef Gildis. Til að tryggja að sem flestir sjóðfélagar væru meðvitaðir um breytinguna auglýsti sjóðurinn nýtt fyrirkomulag varðandi birtingu yfirlitanna í útvarpi og á helstu fréttamiðlum á netinu.

Nýjum sjóðfélögum, þ.e. þeim sem greiddu iðgjald til Gildis í fyrsta skipti á árinu, var sent bréf þar sem farið var yfir réttindi hjá Gildi og hvaða þjónustu sjóðurinn býður upp á. Slíkt hefur ekki verið gert áður en tæplega 10.000 sjóðfélagar fengu bréfið sent á árinu.

Fundir á árinu

Tæplega sextíu manns tóku þátt í rafrænum fulltrúaráðsfundi sem haldinn var fimmtudaginn 13. apríl 2023. Fundurinn var liður í undirbúningi ársfundar en þar var farið yfir afkomu Gildis á árinu 2022 sem og tillögur sem lagðar voru fyrir ársfund sjóðsins.

Um eitt hundrað manns sátu ársfund Gildis árið 2023 sem haldinn var fimmtudaginn 27. apríl á Hótel Natura Reykjavík. Á fundinum var farið yfir rekstur Gildis og afkomu á árinu 2022. Fyrirliggjandi tillögur um breytingar á samþykktum sjóðsins voru staðfestar á fundinum auk þess að ný starfskjarastefna var kynnt og staðfest. Að lokum var á fundinum formlega tilkynnt að Árni Guðmundsson myndi láta af störfum sem framkvæmdastjóri í lok ársins og Davíð Rúdólfsson tæki við eins og fjallað var um hér að ofan.

Um sjötíu gestir sátu sjóðfélagafund Gildis sem haldinn var á Grand Hótel Reykjavík fimmtudaginn 23. nóvember þar sem farið var yfir rekstur og stöðu sjóðsins á fyrstu níu mánuðum ársins. Erfið staða mála í Grindavík vegna mikilla jarðhræringa á svæðinu setti mark sitt á fundinn og stigu þar nokkrir fundarmenn í pontu til að ræða uppkomna stöðu gagnvart þeim sjóðfélögum sem voru með lán hjá sjóðnum og hvöttu stjórn til að bregðast hratt og vel við.

Hækkun á lífeyrisgreiðslum

Á ársfundi 2022 voru samþykktar breytingar á samþykktum Gildis þar sem teknar voru í notkun nýjar lífslíkutöflur en breytingarnar leiddu einnig til hækkunar á lífeyrisgreiðslum. Þær hækkunar komu til framkvæmda í byrjun árs 2023 og námu 10,5% hjá ellilífeyrisþegum sem náð höfðu 67 ára aldri sem og örorku-lífeyrisþegum og makalífeyrisþegum. Ellilífeyrir sjóðfélaga á aldrinum 60 til 66 ára hækkaði á bilinu 6,9% til 10,3%. Allir lífeyrisþegar Gildis voru upplýstir um breytinguna með bréfi, en alls voru um 22.000 slík bréf send út um miðjan janúar.

Jarðhræringar á Reykjanesi

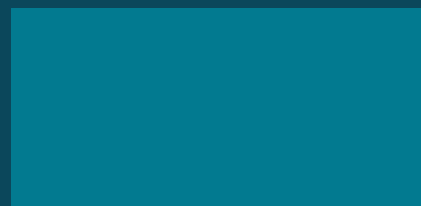
Jarðhræringar á Reykjanesskaga höfðu nokkur áhrif á starfsemi sjóðsins á árinu 2023. Um áhrif þeirra á eignasafn Gildis er fjallað sérstaklega í skýrslu stjórnar og framkvæmdastjóra í ársskýrslu. Mikil vinna var lögð í það af hálfu stjórnar og starfsmanna sjóðsins að tryggja ásættanlega niðurstöðu fyrir lántakendur sjóðsins í Grindavík sem gátu vegna jarðhræringanna ekki búið áfram í húsum sínum eftir að bærinn var rýmdur í nóvember. Mörg þessara húsa voru einnig skemmd eða jafnvel ónýt eftir jarðskjálfta og eldgos.

Gildi bauð lántakendum upp á frystingu afborgana af lánnum sínum á meðan önnur úrræði voru metin. Vinna við kortlagningu á stöðunni og samningaviðræður við stjórnvöld tóku nokkurn tíma. Sú skoðun miðaði að því að tryggja úrræði fyrir lántakendur sjóðsins án þess að það hefði óásættanleg áhrif gagnvart öðrum sjóðfélögum. Þann 8. febrúar 2024 var skrifað undir samkomulag við stjórnvöld um að ríkið greiddi vexti og verðbætur af sjóðfélagalánum. Þann 23. febrúar voru síðan samþykkt lög um kaup ríkisins á íbúðarhúsnæði í Grindavík í gegnum fasteignafélagið Þórkötlu og var aðkoma sjóðsins að því úrræði staðfest stuttu síðar.

Ársreikningur

Gildis lífeyrissjóðs

2023

Ársreikningur 2023

Efnisyfirlit

Skýrsla stjórnar og framkvæmdastjóra	3
Stjórnarháttayfirlýsing	7
Áritun óháðra endurskoðenda	14
Breyting á hreinni eign	18
Efnahagsreikningur	19
Sjóðstreymisyfirlit	20
Yfirlit um tryggingafræðilega stöðu	21
Yfirlit um breytingar á hreinni eign deilda	22
Efnahagsreikningur deilda	24
Sjóðstreymisyfirlit deilda	26
Breyting á hreinni eign séreignardeildar	28
Efnahagsreikningur séreignardeildar	30
Sjóðstreymisyfirlit séreignardeildar	32
Breyting á hreinni eign tilgreindrar séreignardeildar	34
Efnahagsreikningur tilgreindrar séreignardeildar	36
Sjóðstreymisyfirlit tilgreindrar séreignardeildar	38
Skýringar	40
Kennitölur	77
Selected Financial Information	83

Skýrsla stjórnar og framkvæmdastjóra

Eignir, ávöxtun og rekstrarkostnaður

Sjóðurinn skiptist í þrjár deildir; samtryggingardeild, séreignardeild og tilgreinda séreignardeild. Hrein eign samtryggingardeildar til greiðslu lífeyris nam 983.183 m.kr. í árslok 2023 og hækkaði á árinu um 77.708 m.kr. Hrein eign séreignardeildar nam hins vegar 7.737 m.kr. í árslok 2023. Tilgreind séreignardeild var stofnuð 1. júlí 2017 og nam hrein eign hennar í lok ársins 2023 samtals 972 m.kr. Innan tilgreindrar séreignardeildar eru þrjár ávöxtunarleiðir sem eru þær sömu og í séreignardeild sjóðsins.

Hrein nafn- og raunávöxtun

	Hrein nafnávöxtun	Hrein raunávöxtun
Samtryggingardeild	6,7%	-1,2%
Framtíðarsýn 1	5,7%	-2,1%
Framtíðarsýn 2	5,3%	-2,5%
Framtíðarsýn 3	8,2%	0,2%

Rekstrarkostnaður sjóðsins 2023 nam samtals 1.410 m.kr. en var 1.325 m.kr. á árinu 2022. Heildarlaunagreiðslur námu 877 m.kr. en þar af námu laun stjórnar, endurskoðunarnefndar og framkvæmdastjóra 69,6 m.kr. Starfsmenn sjóðsins voru 46 í árslok 2023 og tók fjöldinn ekki breytingum á árinu. Stöðugildi voru 44,7 á árinu 2023 en 42,4 á árinu 2022 og fjölgaði því um 2,3 milli ára.

Ráðning nýs framkvæmdastjóra

Um áramótin urðu þær breytingar hjá Gildi að Davíð Rúdólfsson tók við stöðu framkvæmdastjóra í stað Árna Guðmundssonar sem verið hafði framkvæmdastjóri sjóðsins og fyrirrennara hans í rúmlega 41 ár. Davíð hefur starfað hjá Gildi frá árinu 2008, þar af sem forstöðumaður eignastýringar frá árinu 2010 og sem staðgengill framkvæmdastjóra frá árinu 2016.

Iðgjöld, fjöldi sjóðfélaga og launagreiðenda

Á árinu 2023 greiddu 7.940 launagreiðendur iðgjöld til sjóðsins fyrir 59.070 sjóðfélaga. Iðgjaldagreiðslur námu samtals 47.726 millj. kr. Sjóðfélagar með réttindi í samtryggingardeild voru 271.352 í árslok og réttihafar í séreignardeild sjóðsins 37.651. Þar af áttu 955 sjóðfélagar réttindi í tilgreindri séreign.

Lífeyrisgreiðslur og fjöldi lífeyrisþega

Lífeyrisgreiðslur sjóðsins á árinu námu alls 30.472 m.kr., en voru 23.742 m.kr. árið 2022. Ellilífeyrir nam 20.573 m.kr., örorkulífeyrir 8.240 m.kr., makalífeyrir 1.466 m.kr. og barnalífeyrir 194 m.kr. Hjá samtryggingardeild voru ellilífeyrisþegar 18.815, örorkulífeyrisþegar 6.873, makalífeyrisþegar 2.048 og 1.044 fengu greiddan barnalífeyri. Heildarfjöldi lífeyrisþega var 28.780.

Örorkulífeyrir - örorkuframlag

Örorkulífeyrisgreiðslur eru sem fyrr hátt hlutfall lífeyrisgreiðslna sjóðsins og með því hæsta sem þekkt hjá íslenskum lífeyrissjóðum. Til þess að jafna stöðu lífeyrissjóða vegna mismunandi örorkubyrði hafa lífeyrissjóðir fengið framlagi úthlutað frá ríkinu sem greiðist af tryggingagjaldi. Framlagið nam 2.682 m.kr. á árinu 2023 og nýtti Gildi það eins og síðustu ár til þess að hækka lífeyrisgreiðslur lífeyrisþega og iðgjöld sjóðfélaga um 4%.

Nú liggur fyrir að örorkuframlagið dugar ekki til að standa undir 4% hækkun og í samræmi við tillögu tryggingafræðings sjóðsins samþykkti ársfundur 2023 að framlagið verði nýtt til þess að hækka iðgjöld um 3,6% og lífeyrisgreiðslur um 3%. Ný útfærsla tók gildi í ársbyrjun 2024.

Tryggingafræðileg úttekt

Tryggingafræðileg úttekt var gerð á stöðu samtryggingardeildar sjóðsins miðað við árslok 2023. Heildarstaða sjóðsins er neikvæð um 79.410 m.kr. eða um 4,3%, en var neikvæð um 3,9% í árslok 2022. Veikingu tryggingafræðilegrar stöðu á árinu 2023 má að mestu rekja til neikvæðrar raunávöxtunar eigna og hækkunar áfallinna skuldbindinga vegna 8,0% hækkunar vísitölu neysluverðs til verðtryggingar. Eins og áður er reiknað með sértæku álagi á dánarlíkur út frá staðalforsendum, nú aðlöguðu miðað við reynslu sjóðfélaga Gildis á árunum 2018–2022. Þá er einnig miðað við sértækar örorkulíkur fyrir sjóðinn miðað við reynslu frá árunum 2011–2016. Sjá nánar í skýringu nr. 16 um lífeyrisskuldbindingar og í yfirliti um tryggingafræðilega stöðu á bls. 57 í ársreikningnum.

Breytingar á réttindum sjóðfélaga og hugsanleg óvissa um lögmæti þeirra

Breytingar á réttindum sjóðfélaga, sem samþykktar voru á ársfundi 2022, tóku gildi frá og með 1. janúar 2023. Breytingarnar fólu í sér mismikla hækkun réttinda eftir árgöngum. Breytingar voru gerðar á sambærilegum forsendum hjá nokkrum lífeyrissjóðum, þó breytingarnar hafi verið útfærðar með mismunandi hætti eftir tryggingafræðilegri stöðu hvers lífeyrissjóðs fyrir sig. Sjóðfélagi Lífeyrissjóðs verzlunarmanna höfðaði dómsmál vegna þessa og féll héraðsdómur í málinu á síðastliðnu ári þar sem breytingarnar voru dæmdar ólögmætar. Því máli hefur verið áfrýjað til Hæstaréttar og von er á dómi á árinu 2024.

Með hliðsjón af forsendum héraðsdómsins er óljóst hvort að dómsmálið teljist fordæmisgefandi fyrir Gildi og þá að hve miklu leyti. Ástæðan er m.a. sú að breytingar sem gerðar voru hjá Gildi leiddu ekki til skerðingar á réttindum sjóðfélaga líkt og átti við í einhverjum tilfellum hjá Lífeyrissjóði verzlunarmanna.

Sjóðfélagalán

Árið 2023 veitti sjóðurinn alls 1.451 ný sjóðfélagalán að fjárhæð 37.885 m.kr. en árið áður voru veitt 974 lán að fjárhæð 22.564 m.kr. Nettó aukning á árinu 2023 að teknu tilliti til uppgreiðslna nam 21.001 m.kr. samanborið við 9.396 m.kr. nettó aukningu á árinu 2022. Talsverðar breytingar urðu á lánaþjórum sjóðsins á árinu 2023 þar sem vextir á Íslandi fóru almennt hækkandi. Þar höfðu hækkunar á stýrivöxtum Seðlabanka Íslands meðal annars áhrif.

Erlendar fjárfestingar

Stefna Gildis og hluti af áhættustýringu sjóðsins er að eiga vel dreift eignasafn sem ekki byggir eingöngu á íslenska hagkerfinu. Fjárfestingareignir sjóðsins í erlendri mynt námu 343.903 m.kr. í árslok 2023 og jukust um 43.408 m.kr. frá fyrra ári. Sjóðurinn keypti erlend verðbréf fyrir 34.981 m.kr. umfram þau sem hann seldi á árinu 2023. Samhliða verðhækkunum á erlendum mörkuðum á árinu 2023 hækkaði hlutfall fjárfestingareigna sjóðsins í erlendri mynt úr 33,9% í ársbyrjun í 35,3% í árslok.

Gildi hefur sett sér markmið um frekari fjárfestingar erlendis á komandi árum, með áherslu á að auka við fjölbreytni í eignadreifingu innan erlendra eignaflokka. Með því móti er jafnframt dregið úr samþjöppun áhættu varðandi innlendar eignir. Á árinu 2023 voru samþykkt lög sem auka heimildir lífeyrissjóða til fjárfestinga erlendis í skrefum úr 50% í 65% árið 2036.

Í fjárfestingarstefnu setur sjóðurinn sér markmið um hlutfall eigna í erlendum gjaldmiðlum. Markmið sjóðsins fyrir samtryggingardeild gerir ráð fyrir að vægi eigna í erlendri mynt verði aukið í 37% á árinu 2024. Á sama tíma er markmið um vægi erlendra eigna séreignarleidda sjóðsins heldur lægra eða 26% hjá Framtíðarsýn 1, 18% hjá Framtíðarsýn 2 og 0% hjá Framtíðarsýn 3.

Skuldabréf ÍL-sjóðs

Þann 20. október 2022 tilkynnti fjármála- og efnahagsráðherra um mögulegar aðgerðir vegna stöðu ÍL-sjóðs (áður Íbúðalánasjóðs) og óskaði eftir viðræðum við eigendur HFF-skuldabréfa um uppgjör sem miðast við höfuðstól og áfallna vexti og verðbætur. Í framhaldi af tilkynningunni hækkaði ávöxtunarkrafa á markaði og virði bréfa í eigu sjóðsins lækkaði að meðaltali um 13,4%. Gildi og aðrir lífeyrissjóðir höfnuðu viðræðum við ríkið um uppgjör nema að þær miðuðust við fullar efnir samkvæmt skilmálum skuldabréfanna.

Hinn 12. október 2023, að undangenginni birtingu áformaskjals sem athugasemdir voru gerðar við af hálfu sjóðsins, birti fjármála- og efnahagsráðuneytið drög að frumvarpi til laga um slit ógjaldfærra opinberra aðila. Sameiginlegri umsögn flestra lífeyrissjóða landsins, þ.á m. Gildis, var komið á framfæri við stjórnvöld af því tilefni þar sem gerðar voru athugasemdir við drögin að frumvarpinu. Þrátt fyrir athugasemdir lífeyrissjóða auk fleiri aðila lagði fjármála- og efnahagsráðherra fram frumvarp til laga um slit ógjaldfærra opinberra aðila hinn 14. febrúar 2024.

Þann 23. febrúar 2024 ákváðu fulltrúar 18 lífeyrissjóða, þar á meðal Gildis, og fjármála- og efnahagsráðherra, fyrir hönd ÍL-sjóðs og íslenska ríkisins, að hefja viðræður um uppgjör á skuldabréfum sjóðsins. Markmið viðræðnanna af hálfu sjóðsins er að ná samkomulagi sem felur í sér að skuldabréfin verði gerð upp að fullu í samræmi við upphafleg markmið og að skilyrði verði sköpuð fyrir slitum ÍL-sjóðs.

Hluthafastefna

Stjórn Gildis hefur áfram fylgt eftir áherslum í hluthafastefnu sjóðsins sem samþykkt var í ársbyrjun 2015 og uppfærð haustið 2018. Hluthafastefnan markar stefnu og stjórnarhætti Gildis-lífeyrissjóðs sem eiganda í þeim félögum sem hann fjárfestir í. Stjórn sjóðsins vill sem eigandi og fjárfestir á markaði stuðla að auknu gagnsæi. Markmiðið er meðal annars að beita sér sem eigandi í félögum þar sem sjóðurinn er hluthafi í þeim tilgangi að stuðla að langtímahagsmunum og sjálfbærni félaganna auk ábyrgra stjórnarháttanna.

Sjóðurinn hefur með markvissum hætti komið áherslum sínum á framfæri við þau félög sem falla undir hluthafastefnu sjóðsins. Sjóðurinn birti í byrjun árs 2024 í fyrsta sinn á vef sínum ítarlega skýrslu um framkvæmd hluthafastefnu á árinu 2023. Þá birtir Gildi yfirlit á heimasíðu yfir það hvernig sjóðurinn beitir atkvæðisrétti sínum á aðalfundum hlutafélaga og hefur sá háttur verið hafður á frá árinu 2016.

Jarðhræingar á Reykjanesskaga

Jarðhræingar á Reykjanesskaga héldu áfram á árinu 2023 sem einkenndust m.a. af tíðum jarðskjálftum fram eftir ári. Hinn 10. nóvember dró til tíðinda þegar neyðarstigi var lýst yfir í Grindavík og bærinn rýmdur sökum hugsanlegs kvikugangs undir bænum. Jarðhræingar héldu áfram á svæðinu sem leiddu að lokum til eldgosa frá 18. til 21. desember 2023, 14. til 16. janúar 2024 og 8. til 9. febrúar 2024. Þá hófst enn annað eldgos þann 16. mars sem stendur ennþá yfir við frágang á ársreikningi sjóðsins. Jarðhræingarnar hafa valdið miklum skemmdum á bæði húsnæði og innviðum sem hefur haft áhrif á eignasafn sjóðsins á svæðinu. Sjóðurinn er með veð í 47 fasteignum í Grindavík vegna sjóðfélagalána en einnig hefur þessi þróun mála á svæðinu m.a. áhrif á eignarhluti sjóðsins í félögum Jarðvarma slhf. (HS Orka), Blávarma slhf. (Bláa Lónið) og HSV eignarhaldsfélagi slhf. (HS Veitur). Þá hafa jarðhræingarnar einnig haft óbein áhrif á aðrar eignir sjóðsins, svo sem Icelandair hf. og Síldarvinnsluna hf.

Stefna um ábyrgar fjárfestingar

Gildi hefur markað sér stefnu um ábyrgar fjárfestingar. Með ábyrgum fjárfestingum er átt við að litið sé til umhverfismála, félagslegra málefna og stjórnarháttanna í fjárfestingum. Gildi leggur sérstaka áherslu á stjórnarhætti og fjallar hluthafastefna sjóðsins um það hvernig sjóðurinn beitir sér sem eigandi í því samhengi á innlendum hlutabréfamarkaði þar sem sjóðurinn er oft á tíðum meðal stærstu hluthafa. Nánar er fjallað um stefnu sjóðsins um ábyrgar fjárfestingar í viðauka við skýrslu stjórnar.

Stjórnarhættir

Í samræmi við 51. gr. reglna um ársreikninga lífeyrissjóða nr. 335/2015 birtir sjóðurinn yfirlýsingu um stjórnarhætti sína. Upplýsingarnar eru settar fram í viðauka við skýrslu stjórnar og teljast hluti hennar.

Ófjárhagsleg upplýsingagjöf

Í samræmi við lög um ársreikninga birtir sjóðurinn ófjárhagslegar upplýsingar. Upplýsingarnar eru settar fram í viðauka við skýrslu stjórnar og teljast hluti hennar. Stjórn Gildis-lífeyrissjóðs og framkvæmdastjóri staðfesta hér með ársreikning sjóðsins fyrir árið 2023 með undirritun sinni.

Reykjavík 21. mars 2024

Í stjórn sjóðsins

Björgvin Jón Bjarnason
Stefán Ólafsson
Árni Bjarnason
Bjarnheiður Hallsdóttir
Freyja Önundardóttir
Gundega Jaunlinina
Perla Ösp Ásgeirsdóttir
Sverrir Sverrisson

Framkvæmdastjóri

Davíð Rúdólfsson

Viðauki

Stjórnháttayfirlýsing Gildis-lífeyrissjóðs

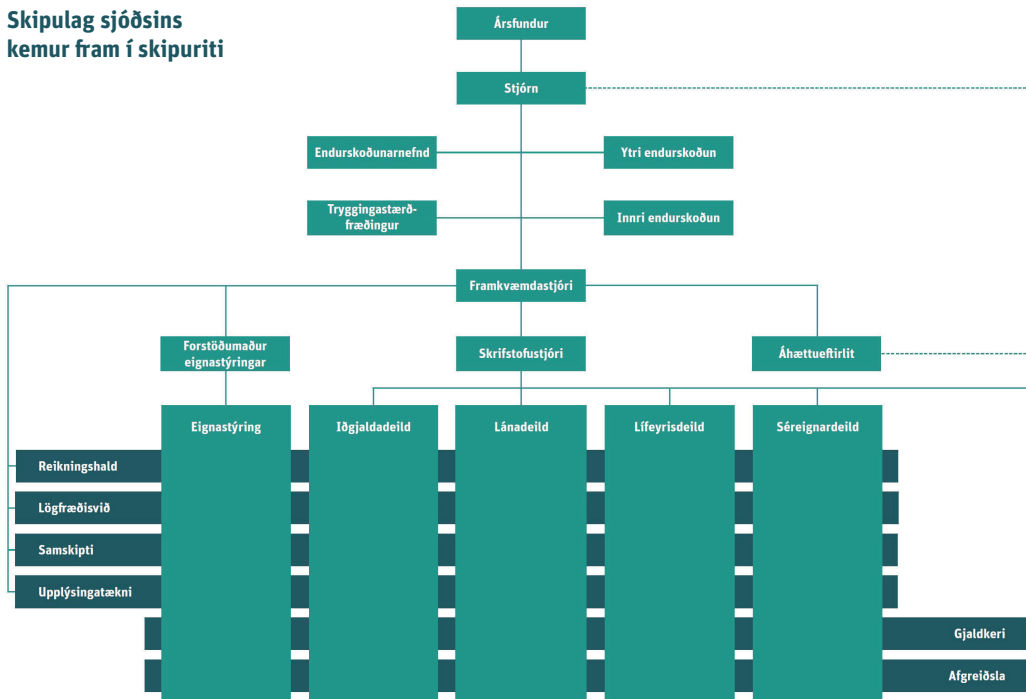
Stjórn

Gildi-lífeyrissjóður starfar samkvæmt lögum nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða, samkvæmt reglugerðum sem settar eru á grundvelli laganna og á grundvelli samþykktu sjóðsins. Stjórn sjóðsins hefur sett ýmsar reglur sem um starfsemina gilda. Samþykktir sjóðsins auk annarra upplýsinga er varða skipulag hans eru aðgengilegar á vef sjóðsins, www.gildi.is. Þar má jafnframt nálgast frekari upplýsingar um þá einstaklinga sem sitja í stjórn sjóðsins.

Yfirlit yfir lög, reglugerðir og aðrar reglur og tilmæli sem gilda um starfsemi lífeyrissjóða er m.a. að finna á vef Fjármálaeftirlitsins.

Hlutverk sjóðsins er að tryggja sjóðfélögum, eftirlifandi mökum þeirra og börnum lífeyri í samræmi við lög og samþykktir sjóðsins.

Skipulag sjóðsins kemur fram í skipuriti

Grundvöllur sjóðsins og hlutverk

Stjórn Gildis er skipuð átta einstaklingum. Fjórir skulu kosnir af fulltrúum sjóðfélaga á ársfundi ásamt tveimur varamönnum en fjórir eru skipaðir af stjórn Samtaka atvinnulífsins ásamt tveimur varamönnum. Kjörtímabil stjórnarmanna er tvö ár og skal árlega kjósa helming stjórnarmanna og varamenn þeirra. Gæta skal að ákvæðum laga um kynjahlutföll við skipan stjórnar. Ekki er starfrækt tilnefningarnefnd á vegum lífeyrissjóðsins en valnefndir eru hins vegar starfræktar af aðildarsamtökum launamanna og Samtökum atvinnulífsins. Stjórnin skiptir sjálf með sér verkum. Þó skulu fulltrúar atvinnurekenda og stéttarfélaganna hafa á hendi formennsku til skiptis í eitt ár í senn. Stjórnin hefur sett sér starfsreglur, heldur gerðabók og ritar í hana allar samþykktir sínar. Til þess að samþykkt sé lögmæt þurfa fimm stjórnarmenn að greiða henni atkvæði. Stjórnarfundur er ályktunarhæfur ef meirihluti stjórnarmanna er mættur eða varamenn í þeirra stað.

Stjórn sjóðsins fer með yfirstjórn hans. Stjórnin skal fjalla um allar meiri háttar ákvarðanir varðandi stefnumótun sjóðsins og starfsemi hans.

Stjórn sinnir meðal annars eftirfarandi verkefnum:

- Ræður framkvæmdastjóra sem sinnir daglegum rekstri.
- Mótar innra eftirlit sjóðsins og skjalfestir eftirlitsferla, ræður forstöðumann endurskoðunardeildar eða semur við sjálfstætt starfandi eftirlitsaðila um innri endurskoðun.
- Skipar endurskoðunarnefnd sem hefur eftirlit með reikningshaldi, áhættustýringu og gerð ársreiknings sjóðsins í samræmi við ákvæði laga um ársreikninga.
- Mótar fjárfestingar- og áhættustefnu sjóðsins, ber ábyrgð á framkvæmd og er virkur þátttakandi í árlegu eigin áhættumati á starfsemi sjóðsins.
- Setur reglur um upplýsingagjöf framkvæmdastjóra til stjórnar um rekstur, iðgjöld, réttindaávinnslu og ráðstöfun eigna sjóðsins.
- Setur verklagsreglur um verðbréfavíðskipti sjóðsins, stjórnar hans og starfsmanna. Setur sjóðnum hluthafastefnu sem gildir um fjárfestingar í félögum sem hann á verulegan eignarhlut í auk samskipta- og siðareglna.

Stjórnin veitir og afturkallar prókúruumboð til handa framkvæmdastjóra og öðrum starfsmönnum. Stjórnin framkvæmir reglulega árangursmat á störfum sínum, verklagi og starfsháttum ásamt skilvirkni undirnefnda með aðstoð utanaðkomandi aðila eftir því sem við á. Árangursmat felur í sér að stjórnin leggji mat á styrkleika og veikleika í störfum og verklagi og hugi að þeim atriðum sem hún telur að megi betur fara. Jafnframt er þekking og reynsla stjórnarmanna kortlögð og lagt mat á hvernig samsetning stjórnar fellur að þörfum sjóðsins.

Endurskoðunarnefnd

Endurskoðunarnefnd er skipuð af stjórn samkvæmt framansögðu. Hún er skipuð þremur einstaklingum og er gert ráð fyrir því að a.m.k. einn nefndarmaður sé utanaðkomandi aðili (þ.e. sitji ekki í stjórn). Hlutverk hennar samkvæmt erindisbréfi er að sinna tilteknum verkefnum fyrir stjórn sem snúa að eftirlitshlutverki stjórnarinnar.

Verkefni endurskoðunarnefndar eru m.a. eftirfarandi:

- Eftirlit með vinnuferli við gerð reikningsskila.
- Eftirlit með fyrirkomulagi og virkni innra eftirlits, innri endurskoðunar og áhættustýringar.
- Eftirlit með endurskoðun ársreiknings.
- Setja fram tillögu til stjórnar um val á ytri endurskoðendum og koma að ráðningu innri endurskoðanda.
- Mat á óhæði ytri endurskoðenda og eftirlit með öðrum störfum þeirra.

Stjórn og endurskoðunarnefnd skulu hafa eftirlit með gerð og framsetningu ársreiknings.

Nefnd um laun stjórnarmanna

Ársfundur kys þrjá fulltrúa í nefnd um laun stjórnarmanna en til viðbótar situr í henni stjórnarformaður sjóðsins. Verkefni nefndarinnar er að undirbúa og leggja fram tillögu til ársfundar um laun stjórnar fyrir komandi ár.

Framkvæmdastjóri

Framkvæmdastjóri annast daglegan rekstur sjóðsins í samræmi við mótaða stefnu og ákvarðanir stjórnar, þar á meðal eru eftirfarandi verkefni:

- Ráða starfsmenn sjóðsins.
- Bera ábyrgð á að bókhald sjóðsins sé fært í samræmi við lög og viðurkenndar venjur.
- Bera ábyrgð á að þeirri fjárfestingarstefnu, áhættustefnu og þeim útlánareglum sem stjórn setur sé fylgt.

Ákvarðanir sem eru óvenjulegar eða mikils háttar skal framkvæmdastjóri aðeins taka á grundvelli sérstakrar ákvörðunar stjórnar eða samkvæmt áætlun sem samþykkt hefur verið af stjórninni. Allar meiri háttar breytingar á skipulagi sjóðsins, innra eftirliti, bókhaldi og reikningsskilum skal framkvæmdastjóri aðeins gera að höfðu samráði við stjórn og að fengnu samþykki hennar.

Sé ekki unnt að bera meiri háttar ákvarðanir undir stjórnarfund skal haft samráð við formann og varaformann stjórnar og aðra stjórnarmenn eftir föngum.

Helstu þættir innra eftirlits og áhættustýringar

Áhættustefna Gildis er sett af stjórn sjóðsins og skilgreindir áhættuvilja og áhættuþol sjóðsins og hvernig skuli greina, meta, vakta og stýra áhættu innan hans. Áhættustýringarstefna er einnig sett af stjórn sjóðsins, að fenginni tillögu forstöðumanns áhættueftirlits, sem fjallar um framkvæmd áhættustýringar sjóðsins á grundvelli áhættustefnu.

Áhættuvilji Gildis er varðar fjárhagsáhættu er skilgreindur í fjárfestingarstefnu og vikmörkum hennar fyrir samtryggingardeild og séreignarleiðir sjóðsins. Markmiðið er ávallt að ávaxta fé sjóðfélaga með hliðsjón af hagfelldustu kjörum sem í boði eru á hverjum tíma að teknu tilliti til áhættu. Markar það vilja sjóðsins til eignadreifingar og samsetningar markaðs- og mótaðilaáhættu niður á einstaka eignaflokka hverju sinni. Við mótun fjárfestingarstefnu eru skoðaðir þættir eins og lífeyrisbyrði, tryggingafræðileg staða, aldursdreifing sjóðfélaga og réttthafa, framtíðargreiðslufæði, núverandi eignasamsetning, aðstæður á mörkuðum, áhættumælikvarðar og áhættuþol sjóðsins. Áhættuvilji sjóðsins er varðar lausafjáraáhættu er skilgreindur með viðeigandi viðmiði um hlutfall auðseljanlegra eigna, í samtryggingardeild og séreignarleiðum. Áhættuvilji sjóðsins er varðar rekstraráhættu er skilgreindur þannig að koma eigi í veg fyrir þá áhættu sem ógnar getu sjóðsins til að ná aðalmarkmiði sínu, sem er að taka við iðgjöldum, varðveita og ávaxta eignir til að hámarka lífeyrisgreiðslur til sjóðfélaga og greiða út lífeyri.

Áhættuþol samtryggingardeildar og séreignarleiða sjóðsins felst í settum viðmiðum um hlutföll einstakra eignaflokka og öðrum eignatakmarkunum í fjárfestingarstefnu sjóðsins. Ef sjóðurinn nálgast sett vikmörk eða viðmið gæti þurft að grípa til sérstakra aðgerða til að forðast að frávik verði, m.a. með breytingum á eignasafni. Þessu til viðbótar tekur langtímaáhættuþol samtryggingardeildar mið af tryggingafræðilegri stöðu deildarinnar hverju sinni. Samkvæmt lögum ber sjóðnum að grípa til sérstakra aðgerða ef tryggingafræðileg athugun leiðir í ljós meiri en 10% mun á milli eignaliða og skuldbindinga eða ef munur hefur haldist meiri en 5% í samfellt fimm ár, sbr. 2. mgr. 39. gr. laga nr. 129/1997.

Eignastýring Gildis hefur það hlutverk á grundvelli fjárfestingarstefnu sjóðsins að stýra fjárhagslegri áhættu sjóðsins, m.a. með ákvörðunum um kaup og sölu verðbréfa, í samráði við framkvæmdastjóra og stjórn sjóðsins eins og við á hverju sinni. Stjórn sjóðsins setur fjárfestingarstefnu fyrir sjóðinn. Í fjárfestingarstefnu eru meðal annars:

- Sett markmið um ávöxtun og áhættu heildarsafns, leyfilega eignaflokka, viðmiðunarhlutföll og viktörk eignaflokka og viðmið hvað varðar ávöxtun og áhættu eignaflokka.
- Skilgreind helstu viðmið og skorður sem unnið er út frá í fjárhagslegri áhættustýringu sjóðsins og skýrslugjöf.

Áhættustefnan og áhættustýringarstefnan ná yfir starfsemi Gildis, bæði hvað varðar fjárhagslega áhættu og rekstraráhættu. Fjárhagsleg áhætta er tengd fjárfestingarstarfsemi sjóðsins, þróun eigna og skuldbindinga auk sjóðstreymis. Rekstraráhætta er áhætta tengd innri starfsemi hans, m.a. varðandi starfsmenn, verkferla og upplýsingakerfi, og ytri atburðum í rekstrarumhverfi sjóðsins. Í skipulagi sjóðsins er sérstakt starfssvið sem kallast áhættueftirlit. Áhættueftirlit tekur virkan þátt í mótun áhættustefnu sjóðsins og hefur aðkomu að viðameiri ákvörðunum um áhættustýringu. Forstöðumaður áhættueftirlits ber ábyrgð á greiningu, mælingu og skýrslugjöf um áhættu og leggur milliliðalaust fram skýrslur til stjórnar um niðurstöður sínar. Áhættueftirlit sinnir m.a.:

- Eftirliti er varðar fjárhags- og rekstrarlega áhættu, m.a. daglegu eftirliti með fylgni sjóðsins við fjárfestingarstefnu og fjárfestingarheimildir.
- Áhættumælingum á eignasafni sjóðsins, skráningu frávíka og eftirfylgni með þeim.
- Aðstoð við stjórn og stjórnendur við þróun og viðhald á skilvirku eftirlitskerfi sjóðsins.

Tilkynningar um frávik og eftirfylgni

Frávik frá settum viðmiðum fjárfestingar-, áhættu- og áhættustýringarstefnu eða fjárfestingarheimildum, og önnur tilvik sem teljast frávik, skal forstöðumaður áhættueftirlits tafarlaust tilkynna viðeigandi aðilum innan sjóðsins sem og Fjármálaeftirlitinu hið fyrsta. Framkvæmdastjóri og aðrir aðilar er sinna áhættueftirliti og áhættustýringu Gildis upplýsa stjórn og viðeigandi aðila innan sjóðsins reglulega um árangur og áhættu starfseminnar og ákvarðanir er varða áhættueftirlit og áhættustýringu.

- Endurskoðunarnefnd metur skilvirkni og fyrirkomulag áhættustýringar.
- Innri endurskoðandi kannar árlega hvort starfsemi sjóðsins sé í samræmi við áhættustefnu og áhættustýringarstefnu.

Til þess að tryggja að reikningsskil sjóðsins séu áreiðanleg og í samræmi við góða reikningsskilavenju er lögð áhersla á vel skilgreind ábyrgðarsvið og eðlilega aðgreiningu starfa ásamt reglulegri skýrslugjöf og gagnsæi í starfseminni. Regluleg skýrsluskil eru mikilvægur þáttur í eftirliti með lykilkáttum starfseminnar.

Ófjárhagsleg upplýsingagjöf

Samkvæmt 66. gr. d. í lögum nr. 3/2006 um ársreikninga skal sjóðurinn láta fylgja í yfirliti með skýrslu stjórnar upplýsingar sem nauðsynlegar eru til að leggja mat á þróun, umfang, stöðu og áhrif sjóðsins í tengslum við umhverfis-, félags- og starfsmannamál. Jafnframt skal gera grein fyrir stefnu sjóðsins í mannréttindamálum og hvernig sjóðurinn spornar við spillingar- og mútumálum.

Samfélagslegt hlutverk Gildis-lífeyrissjóðs er að tryggja sjóðfélögum, eftirlifandi mökum og börnum lífeyri í samræmi við samþykktir sjóðsins og lög og aðrar reglur sem gilda um starfsemi lífeyrissjóða.

Samskipta- og siðareglur

Sjóðurinn hefur sett sér samskipta- og siðareglur sem m.a. varða það hvernig sjóðurinn spornar við spillingar- og mútumálum.

Hlutverk starfsmanna sjóðsins er að annast rekstur hans og þjónustu og samskipti við viðskiptavinum, opinbera aðila og aðra sem láta sig málefni sjóðsins varða. Framkvæmdastjóra og starfsfólki sjóðsins eru ljósar þær kröfur sem til þeirra eru gerðar og sú ábyrgð sem á þeim hvílir, bæði formlega samkvæmt samþykktum, lögum og reglum, samningum eða ákvörðunum og eins óformlega vegna væntinga sjóðfélaga, launagreiðenda og samfélagsins alls um ábyrga og árangursríka starfsemi sjóðsins.

Stjórn og starfsmenn sjóðsins þjóna greiðandi sjóðfélögum, lífeyrisþegum, launagreiðendum og lántakendum af trúmennsku og virðingu fyrir hlutverki sjóðsins. Lögð er áhersla á opið upplýsingaflæði en nauðsynlegan og eðlilegan trúnað og þagnarskyldu og enn fremur virðingu og sanngirni í framkomu, svörum og afgreiðslu mála. Upplýsingar eru ekki misnotaðar.

Samskipti við aðila á fjármagnsmarkaði byggja á virðingu fyrir samstarfsaðilum og viðleitni til að viðhalda og efla trúverðugleika sjóðsins. Starfsmenn eru vakandi gagnvart hugsanlegum hagsmunaárekstrum og bera virka ábyrgð á því að bregðast við hugsanlegu misferli eftir því sem við á.

Gjafir eru ekki þegnar né samþykkt greiðslna annarra á kostnaði vegna starfsmanna eða stjórnarmanna ef slíkt gefur tilefni til að draga trúverðugleika sjóðsins í efa eða gefur ástæðu til að ætla að það hafi áhrif á ákvarðanir stjórnar eða starfsmanna. Gjafir mega enga fjárhagslega þýðingu hafa fyrir viðtakanda og allar kostnaðargreiðslur, t.d. vegna funda eða kynninga, verða að vera viðeigandi, hóflegar og í eðlilegu samræmi við tilefni og góða viðskiptavenju.

Stefna um ábyrgar fjárfestingar

Megináhætta sjóðsins tengd umhverfismálum og félagslegum málefnum (þ.m.t. mannréttindum) er að fjárfest sé í fyrirtækjum sem ekki sinna lögboðinni og/ eða siðferðislegri skyldu sinni sem skapað getur tjón og valdið orðsporsáhættu fyrir sjóðinn. Gildi hefur sett sér stefnu um ábyrgar fjárfestingar. Með ábyrgum fjárfestingum er átt við að litið sé til umhverfismála, félagslegra málefna (þ.m.t. mannréttinda) og stjórnarháttanna í fjárfestingum. Grunnildir sjóðsins á sviði umhverfismála og félagslegra málefna byggja á grunngildum íslenska ríkisins, sem meðal annars birtast í ákvæðum stjórnarskrár og almennra laga.

Markmið Gildis er að beita sér sem eigandi í þeim tilgangi að stuðla að langtímahagsmunum og sjálfbærni félaga sem fjárfest er í og ábyrgum stjórnarháttum. Gildi er hlutfallslega stór fagfjárfestir á íslenskum verðbréfamarkaði. Stærð sjóðsins á erlendum vettvangi er hlutfallslega lítil í samanburði við stærð fyrirtækja, sjóða og annarra fjárfesta á þeim mörkuðum. Gildi hefur af þessum sökum minni möguleika til þess að beita sér erlendis, nema í þeim tilfellum þegar stærð eignarhlutar gefur tilefni til þess. Sjóðurinn nær fram eignadreifingu erlendis með fjárfestingu í sjóðum en að jafnaði ekki í einstökum fyrirtækjum. Lögð er áhersla á innlendar fjárfestingar í stefnu um ábyrgar fjárfestingar auk þess sem áhersla er lögð á innlend fyrirtæki í hluthafastefnu sjóðsins.

Kallað er eftir því hvort eignastýringaraðilar (þ.m.t. erlendir) hafi sett sér stefnu í umhverfismálum og félagslegum málefnum áður en fjárfest er í sjóðum í þeirra stýringu. Slíkar stefnur eru þó ekki skilyrði fjárfestingar í viðkomandi sjóðum og því fer fram mat á grundvelli heildarmarkmiða sjóðsins í hvert sinn. Gildi lætur umhverfismál og félagsleg málefni sig varða og lætur til sín taka ef atvik koma upp á þessum sviðum, eins og nánar kemur fram í stefnu um ábyrgar fjárfestingar, með það að markmiði að hafa áhrif á viðhorf og stefnu þeirra félaga sem sjóðurinn fjárfestir í.

Verklagsreglur um verðbréfavíðskipti lífeyrissjóðsins, stjórnar hans og starfsmanna

Gildi hefur sett sér verklagsreglur um verðbréfavíðskipti lífeyrissjóðsins, stjórnar hans og starfsmanna. Reglunum er ætlað að tryggja vandaða starfshætti sem stuðla að trúverðugleika sjóðsins, stjórnar hans og starfsmanna með því að koma í veg fyrir hagsmunaárekstra í starfsemi lífeyrissjóðsins. Þannig er jafnframt dregið úr hættu á að þeir aðilar sem reglurnar taka til tengist einstökum úrlausnarefnum með þeim hætti að fyrir fram megi draga óhlutdrægni þeirra við meðferð og afgreiðslu einstakra mála í efa.

Ófjárhagslegir lykilmælikvarðar

Gildi hefur ákveðið að tileinka sér eftirfarandi ófjárhagslega lykilmælikvarða.

Launahlutfall

Mælir hlutfallið á milli launa framkvæmdastjóra og bæði miðgildi og meðaltal launa hjá Gildi

Launahlutfall	2023	2022
Laun og hlunnindi framkvæmdastjóra á móti miðgildi launa	2,76:1	2,97:1
Laun og hlunnindi framkvæmdastjóra á móti meðaltali launa	2,18:1	2,41:1

Samkvæmt starfskjarastefnu Gildis skulu föst laun og aðrar greiðslur til framkvæmdastjóra vera sambærileg við það sem gengur og gerist í starfsumhverfi sjóðsins og í samræmi við umsvif, ábyrgð og árangur í starfi.

Niðurstöður jafnlaunavottunar

Sjóðurinn hefur það viðmið að óútskýrður launamunur skuli vera innan við 2,5%.

Launamunur	2023	2022
Kynbundinn launamunur innan 2,5% viðmiðs	Já	Já

Starfsmannavelta

Mælir hlutfall starfsfólks sem segja skilið við Gildi á viðkomandi ári. Tekur til allra breytinga á störfum, hvort sem um er að ræða uppsagnir, starfslok vegna aldurs, tilfærslur í starfi eða andlát.

Starfsmannavelta	2023	2022
Hlutfall starfsfólks sem lætur af störfum	15,5%	14,6%

Kynjahlutfall

Mælir hlutfall kvenna og karla sem starfa hjá Gildi.

Hlutfall karla og kvenna	2023	2022
Hlutfall kvenna af heildarfjölda	61,0%	67,4%
Hlutfall karla af heildarfjölda	39,0%	32,6%

Aðgerðir gegn mismunum

Gildi hefur sett sér starfsmannastefnu sem varðar m.a. aðgerðir í þágu jafnréttis og gegn kynferðislegri áreitni.

Aðgerðir gegn mismunum	2023	2022
Hefur Gildi sett stefnu er varðar kynferðislega áreitni og/eða jafnrétti?	Já	Já

Kynjahlutföll í stjórn

Mælir hlutfall kvenna og karla í stjórn sjóðsins. Samkvæmt gr. 4.1. í samþykktum sjóðsins skal gæta að ákvæðum laga um kynjahlutföll við skipan stjórnar.

Kynjahlutfall í stjórn	2023	2022
Hlutfall kvenna í stjórn	50%	50%
Hlutfall karla í stjórn	50%	50%

Persónuvernd

Gildi hefur sett sér persónuverndarstefnu og hjá sjóðnum er starfandi persónuverndarfulltrúi.

Starfsmannamál

Gildi hlaut þann 16. desember 2019 vottun um að nýtt jafnlaunakerfi sjóðsins stæðist jafnlaunastaðalinn ÍST 85:2012 og hefur viðhaldið vottuninni síðan. Sjóðurinn setti sér jafnlaunastefnu í tengslum við innleiðingu á jafnlaunakerfinu þar sem áherslur sjóðsins í jafnlaunamálum eru raktar.

Með jafnlaunakerfinu er staðfestur vilji stjórnenda Gildis til að skapa starfsfólki jöfn tækifæri og heilbrigt, öruggt og hvetjandi vinnuumhverfi. Mismunur er ekki liðin á grundvelli kynferðis, kynþáttar, trúar, aldurs eða uppruna. Sjóðurinn líður ekki einelti, ofbeldi eða áreitni af nokkrum toga. Framangreind atriði eru áréttuð í starfsmannastefnu sjóðsins.

Áritun óháðra endurskoðenda

Til stjórnar og sjóðfélaga Gildis-lífeyrissjóðs

Álit

Við höfum endurskoðað meðfylgjandi ársreikning Gildis-lífeyrissjóðs fyrir árið 2023. Ársreikningurinn hefur að geyma yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris, efnahagsreikning, yfirlit um sjóðstreymi, yfirlit um tryggingafræðilega stöðu og skýringar.

Það er álit okkar að ársreikningurinn gefi glögga mynd af afkomu sjóðsins á árinu 2023, efnahag hans 31. desember 2023 og breytingu á handbæru fé á árinu 2023, í samræmi við lög um ársreikninga og reglur um ársreikninga lífeyrissjóða.

Það er álit okkar að áritun okkar á ársreikningi Gildis-lífeyrissjóðs sé í samræmi við þær upplýsingar sem koma fram í endurskoðunarskýrslu okkar til endurskoðunarnefndar Gildis-lífeyrissjóðs í samræmi við 11. gr. Reglugerðar Evrópuþingsins og ráðsins nr. 537/2014.

Grundvöllur fyrir álit

Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Ábyrgð okkar samkvæmt þeim stöðlum er nánar lýst í kaflanum um ábyrgð endurskoðanda hér að neðan. Við erum óháð Gildi-lífeyrissjóði í samræmi við alþjóðlegar siðareglur fyrir endurskoðendur sem og aðrar siðareglur sem eru viðeigandi við endurskoðun á Íslandi, og höfum við uppfyllt ákvæði þeirra reglna. Samkvæmt okkar bestu vissu, höfum við ekki veitt Gildi-lífeyrissjóði óheimilaða þjónustu sem um getur í 1. mgr. 5. gr. reglugerðar Evrópuþingsins og ráðsins nr. 537/2014. Við teljum að við endurskoðunina höfum við aflað nægilegra og viðeigandi gagna til að byggja álit okkar á.

Megináherslur við endurskoðunina

Megináherslur við endurskoðunina eru þau atriði, sem að okkar faglega mati, hafa mesta þýðingu fyrir endurskoðun okkar á ársreikningi sjóðsins árið 2023. Þessi atriði voru yfirfarin við endurskoðun á ársreikningnum og höfð til hliðsjónar við ákvörðun á viðeigandi álit á honum. Í áritun okkar látum við ekki í ljós sérstakt álit á hverju þeirra fyrir sig.

Megináherslur við endurskoðunina Óskráð verðbréf

Vísað er í skýringu nr. 2 á bls. 40 um grundvöll reikningsskila, skýringu nr. 11 á bls. 50 fyrir eignarhluti í félögum og sjóðum og skýringu nr. 12 um skuldabréf á bls. 55.

Eignarhlutir í félögum og sjóðum eru 542,5 ma.kr. í árslok 2023 eða 54,7% af heildareignum sjóðsins, af því eru 126,4 ma.kr. óskráðir. Skuldabréf eru 429,1 ma.kr. í árslok 2023 eða 43,2% af heildareignum sjóðsins, af því eru 0,3 ma.kr. óskráð.

Eignarhlutir í félögum og sjóðum eru færðir á gangvirði og er notast við ákveðna þrepaskiptingu gangvirðis við verðmat á þeim eignum. Verðmat á stigi 1 byggir á skráðu verði á virkum markaði, stig 2 byggir á verðlagningu á markaði fyrir samskonar eða sambærilegar eignir, beint eða óbeint, og stig 3 byggir á öðrum upplýsingum en markaðsupplýsingum, þ.e. almennt viðurkenndum matsaðferðum fyrir virði óskráðra eigna og byggir á mati stjórnenda.

Skuldabréf eru færð annað hvort á gangvirði eða á afskrifuðu kostnaðarverði. Við mat á gangvirði skuldabréfa er notast við sömu þrepaskiptingu og í eignarhlutum í félögum og sjóðum. Afskrifað kostnaðarverð miðar við ávöxtunarkröfu við kaup. Þar sem um er að ræða verulegan matskenndan lið teljum tilvist og virði óskráðra verðbréfa vera megináherslu við endurskoðun okkar.

Tryggingafræðileg staða

Vísað er í yfirlit um tryggingafræðilega stöðu á bls. 21 og skýringu nr. 16 á bls. 57 um lífeyrisskuldbindingar. Tryggingafræðileg staða í árslok er neikvæð um 4,3% og eru eignir sjóðsins 79,4 ma. kr. lægri en heildarskuldbinding í árslok.

Tryggingafræðileg staða segir til um getu sjóðsins til að standa við lífeyrisskuldbindingar sínar. Tryggingafræðileg staða sjóðsins felst í að reikna annars vegar áfallnar skuldbindingar miðað við áunninn rétt sjóðfélaga og hins vegar heildarskuldbindingar miðað við að virkir sjóðfélagar greiði áfram til sjóðsins þar til þeir hefja töku lífeyris. Útreikningurinn er framkvæmdur af óháðum tryggingastærðfræðingi og byggir að stórum hluta á matskenndum forsendum.

Þar sem um er að ræða verulegan matskenndan lið teljum við tryggingafræðilega stöðu vera megináherslu við endurskoðun okkar.

Hvernig við endurskoðum megináherslur

Við endurskoðun á óskráðum verðbréfum höfum við farið yfir það innra eftirlit sem er til staðar hjá sjóðnum við skráningu og mat verðbréfa. Við prófuðum viðeigandi eftirlitsþætti í fjárfestingaferli sjóðsins.

Við lögðum mat á aðferðafræðina og þær forsendur sem stjórnendur leggja til grundvallar á virðismati óskráðra verðbréfa og hvort aðferðin breyttist milli ára. Upplýsingarnar voru raktar til undirliggjandi gagna og útreikningar voru yfirfarnir.

Með úrtaksprófunum höfum við staðfest tilvist óskráðra bréfa og eignarhald sjóðsins á verðbréfunum. Einnig höfum við yfirfarið mat stjórnenda og þær forsendur sem notaðar eru við mat á óskráðum verðbréfum.

Við höfum farið yfir mat stjórnenda á niðurfærsluþörf óskráðra bréfa, þeim forsendum sem lágu til grundvallar og hvort niðurfærslan væri nægjanleg og viðeigandi.

Við höfum farið yfir hvort skýringar verðbréfa séu í samræmi við lög um ársreikninga og reglur um ársreikninga lífeyrissjóða.

Við endurskoðun á tryggingafræðilegri stöðu höfum við farið yfir það innra eftirlit sem er til staðar hjá sjóðnum við yfirferð og mat á tryggingafræðilegri stöðu.

Við höfum farið yfir faglega hæfni og fengið staðfestingu á óháði tryggingastærðfræðingsins sem framkvæmdi útreikninginn á tryggingafræðilegri stöðu sjóðsins.

Við lögðum mat á aðferðafræðina og þær forsendur sem liggja til grundvallar á útreikningi á tryggingafræðilegri stöðu og hvort aðferðin breyttist milli ára. Upplýsingarnar voru raktar til undirliggjandi gagna og greiningaraðgerðir gerðar á stöðu sjóðsins milli ára.

Við höfum farið yfir hvort yfirlit og skýringar um tryggingafræðilega stöðu séu í samræmi við útreikning sjóðsins, lög um ársreikninga og reglur um ársreikninga lífeyrissjóða.

Aðrar upplýsingar

Stjórnendur bera ábyrgð á öðrum upplýsingum. Aðrar upplýsingar innifela skýrslu stjórnar, stjórnarháttayfirlýsingu og ófjárhagslega upplýsingagjöf í viðauka með ársreikningnum sem við fengum fyrir áritunardag og ársskýrslu Gildis-lífeyrissjóðs að undanskildum ársreikningnum og áritun okkar á hann, sem við gerum ráð fyrir að fá eftir áritunardag.

Álit okkar á ársreikningnum nær ekki yfir aðrar upplýsingar og við ályktum hvorki um, né veitum staðfestingu á efni þeirra ef frá er talin sú staðfesting varðandi skýrslu stjórnar sem fram kemur hér að neðan.

Í tengslum við endurskoðun okkar berum við ábyrgð á að lesa framangreindar aðrar upplýsingar og skoða hvort þær séu í verulegu ósamræmi við ársreikninginn eða þekkingu okkar sem við höfum aflað við endurskoðunina eða virðast að öðru leyti innifela verulegar skekkjur. Ef við komumst að þeirri niðurstöðu, byggt á þeirri vinnu sem við höfum framkvæmt, að það séu verulegar skekkjur í öðrum upplýsingum sem við fengum fyrir áritunardag ber okkur að skýra frá því. Það er ekkert sem við þurfum að skýra frá hvað þetta varðar.

Í samræmi við ákvæði 2. mgr. 104 gr. laga nr. 3/2006 um ársreikninga staðfestum við samkvæmt okkar bestu vitund að í skýrslu stjórnar sem fylgir ársreikningi þessum eru veittar þær upplýsingar sem þar ber að veita í samræmi við lög um ársreikninga og koma ekki fram í skýringum.

Ábyrgð stjórnar og framkvæmdastjóra á ársreikningnum

Stjórn og framkvæmdastjóri eru ábyrg fyrir gerð og framsetningu ársreikningsins í samræmi við lög um ársreikninga og reglur um ársreikninga lífeyrissjóða. Stjórn og framkvæmdastjóri eru einnig ábyrg fyrir því innra eftirliti sem nauðsynlegt er varðandi gerð og framsetningu ársreikningsins, þannig að hann sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Við gerð ársreikningsins eru stjórn og framkvæmdastjóri ábyrg fyrir því að meta rekstrarhæfi Gildis-lífeyrissjóðs. Ef við á skulu stjórn og framkvæmdastjóri setja fram viðeigandi skýringar um rekstrarhæfi og hvers vegna þau ákváðu að beita forsendunni um rekstrarhæfi við gerð og framsetningu ársreikningsins, nema stjórn og framkvæmdastjóri hafi ákveðið að leysa sjóðinn upp eða hætta starfsemi, eða hafi enga aðra raunhæfa möguleika en að gera það. Stjórn og endurskoðunarnefnd skulu hafa eftirlit með gerð og framsetningu ársreikningsins.

Ábyrgð endurskoðanda á endurskoðun ársreikningsins

Markmið okkar er að afla nægjanlegrar vissu um að ársreikningurinn sé án verulegra annmarka, hvort sem er af völdum sviksemi eða mistaka og að gefa út áritun sem felur í sér álit okkar. Nægjanleg víska er þó ekki trygging þess að endurskoðun, framkvæmd í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla, muni uppgötva allar verulegar skekkjur séu þær til staðar. Skekkjur geta orðið vegna mistaka eða sviksemi og eru álitnar verulegar ef þær gætu haft áhrif á fjárhagslega ákvarðanatöku notenda ársreikningsins, einar og sér eða samanlagðar.

Endurskoðun okkar í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla byggir á faglegri dómgreind og beitum við gagnrýnni hugsun við endurskoðunina.

Við framkvæmum einnig eftirfarandi:

- Greinum og metum hættuna á verulegri skekkju í ársreikningnum, hvort sem er vegna mistaka eða sviksemi, hönnum og framkvæmum endurskoðunaraðgerðir til að bregðast við þeim hættum og öflum endurskoðunargagna sem eru nægjanleg og viðeigandi til að byggja álit okkar á. Hættan á að uppgötva ekki verulega skekkju vegna sviksemi er meiri en að uppgötva ekki skekkju vegna mistaka, þar sem sviksemi getur falið í sér samsæri, skjalafals, misvísandi framsetningu ársreiknings, að einhverju sé viljandi sleppt eða að farið sé framhjá innri eftirlitsaðgerðum.
- Öflum skilnings á innra eftirliti, sem snertir endurskoðunina, í þeim tilgangi að hanna viðeigandi endurskoðunaraðgerðir, en ekki í þeim tilgangi að veita álit á virkni innra eftirlits sjóðsins.
- Metum hvort reikningsskilaaðferðir sem notaðar eru og tengdar skýringar, séu viðeigandi og hvort reikningshaldslegt mat stjórnenda sé raunhæft.
- Ályktum um notkun stjórnenda á forsendunni um rekstrarhæfi og metum á grundvelli endurskoðunarinnar hvort verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi eða hvort aðstæður séu til staðar sem gætu valdið verulegum efasemdum um rekstrarhæfi. Ef við teljum að verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi ber okkur að vekja sérstaka athygli á viðeigandi skýringum ársreikningsins í áritun okkar. Ef slíkar skýringar eru ófullnægjandi þurfum við að víkja frá fyrirvaralausri áritun. Niðurstaða okkar byggir á endurskoðunargögnum sem aflað er fram að dagsetningu áritunar okkar. Engu að síður geta atburðir eða aðstæður í framtíðinni valdið óvissu um rekstrarhæfi sjóðsins.
- Metum í heild sinni hvort ársreikningurinn gefi glögga mynd af undirliggjandi viðskiptum og atburðum, metum framsetningu, uppbyggingu, innihald og þar með talið skýringar við ársreikninginn með tilliti til glöggrar myndar.

Okkur ber skylda til að upplýsa stjórn og endurskoðunarnefnd meðal annars um áætlað umfang og tímasetningu endurskoðunarinnar og veruleg atriði sem komu upp í endurskoðun okkar, þar á meðal verulega annmarka á innra eftirliti sem komu fram í endurskoðuninni, ef við á.

Við höfum einnig lýst því yfir við stjórn og endurskoðunarnefnd að við höfum uppfyllt skyldur siðareglna um óhæði og höfum miðlað til þeirra upplýsingum um tengsl eða önnur atriði sem gætu mögulega haft áhrif á óhæði okkar og, þar sem viðeigandi er, hvaða varnir við höfum sett til að tryggja óhæði okkar. Jafnframt því að sinna skyldum okkar sem kjörnir endurskoðendur hefur Deloitte veitt Gildis-lífeyrissjóði aðra heimilaða þjónustu.

Af þeim atriðum sem við höfum upplýst stjórn og endurskoðunarnefnd um, lögðum við mat á hvaða atriði höfðu mesta þýðingu í endurskoðuninni á yfirstandandi ári og eru það megináherslur í endurskoðuninni. Við lýsum þessum atriðum í áritun okkar nema lög og reglur leyfi ekki að upplýst sé um slík atriði eða í undantekningartilfellum þegar endurskoðandinn metur að ekki skuli upplýsa um viðkomandi atriði þar sem neikvæðar afleiðingar upplýsinganna eru taldar vega þyngra en almannahagsmunir.

Deloitte ehf. var kjörið endurskoðandi Gildis-lífeyrissjóðs á aðalfundi sjóðsins þann 27. apríl 2023. Deloitte ehf. hefur verið endurskoðandi Gildis-lífeyrissjóðs síðan á aðalfundi sjóðsins 30. apríl 2014.

Reykjavík 21. mars 2024

Deloitte ehf.

Jóhann Óskar Haraldsson, endurskoðandi

Yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris 2023

	Skýr.	2023	2022
Iðgjöld			
Iðgjöld sjóðfélaga		12.206.463	10.718.224
Iðgjöld launagreiðenda		32.998.633	29.097.627
Réttindaflutningur og endurgreiðslur		(160.950)	(111.492)
		45.044.146	39.704.359
Sérstök aukaframlög	3	2.682.103	2.238.413
		47.726.249	41.942.772
Lífeyrir			
Heildarfjárhæð lífeyris	4	(30.471.841)	(23.741.921)
Framlag til starfsendurhæfingarsjóðs		(281.243)	(222.578)
Beinn kostnaður vegna örorkulífeyris	5	(11.818)	(12.705)
		(30.764.902)	(23.977.205)
Hreinar fjárfestingartekjur			
Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum	6	30.326.853	(34.937.081)
Hreinar tekjur af skuldabréfum	7	31.223.043	14.602.996
Hreinar tekjur af afleiðusamningum	8	0	(150.975)
Vaxtatekjur af bundnum bankainnstæðum		142.499	124.486
Aðrar fjárfestingartekjur		0	2.753
Vaxtatekjur af handbæru fé		1.177.646	881.677
Vaxtatekjur af iðgjöldum og öðrum kröfum		288.372	62.577
Fjárfestingargjöld		(68.869)	(70.393)
		63.089.543	(19.483.959)
Rekstrarkostnaður			
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	10	(1.410.292)	(1.324.961)
		(1.410.292)	(1.324.961)
Önnur gjöld		0	3.353
Breyting á hreinni eign til greiðslu lífeyris		78.640.598	(2.839.999)
Hrein eign frá fyrra ári		913.251.091	916.091.092
Hrein eign til greiðslu lífeyris í árslok		991.891.689	913.251.091

Efnahagsreikningur

31. desember 2023

	Skýr.	31.12.2023	31.12.2022
Fjárfestingar			
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	11	542.174.272	495.574.408
Skuldabréf	12	429.099.266	389.530.660
Bundnar bankainnstæður		1.912.017	1.534.978
		973.185.555	886.640.046
Kröfur			
Kröfur á launagreiðendur		5.639.244	5.259.211
Fyrirframgreiddur kostnaður og áunnar tekjur		3.320.819	200.579
		8.960.062	5.459.791
Ýmsar eignir			
Varanlegir rekstrarfjármunir	15	488.195	509.632
		488.195	509.632
Handbært fé			
		9.796.397	21.594.214
Eignir samtals			
		992.430.209	914.203.683
Viðskiptaskuldir			
Áfallinn kostnaður og fyrirframinnheimtar tekjur	17	460.398	446.035
Aðrar skuldir	18	78.122	506.557
		538.520	952.592
Hrein eign til greiðslu lífeyris			
		991.891.690	913.251.091
Skuldbindingar utan efnahags			
	19		

Yfirlit um sjóðstreymi

ársins 2023

	Skýr.	2023	2022
Inngreiðslur			
Iðgjöld		44.222.452	41.555.789
Innborgaðar vaxtatekjur af handbæru fé og kröfum		1.401.583	777.054
Aðrar inngreiðslur		0	21
		45.624.036	42.332.864
Útgreiðslur			
Lífeyrir		(30.725.835)	(23.941.752)
Rekstrarkostnaður		(1.395.567)	(1.141.267)
Fjárfesting í rekstrarfjármunum		(45.302)	(76.258)
Aðrar útgreiðslur		(2.363)	(1.976)
		(32.169.067)	(25.161.253)
Nýtt ráðstöfunarfé til fjárfestingar		13.454.969	17.171.611
Fjárfestingarhreyfingar			
Innborgaðar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum		5.239.931	5.725.656
Keyptir eignarhlutir í félögum og sjóðum		(68.003.482)	(74.518.485)
Seldir eignarhlutir í félögum og sjóðum		46.470.107	45.048.235
Afborganir höfuðstóls og vaxta skuldabréfa		53.644.407	45.047.343
Keypt skuldabréf		(84.755.124)	(56.552.650)
Seld skuldabréf		22.343.040	8.752.314
Ný bundin innlán		(256.709)	(221.310)
		(25.317.829)	(26.718.897)
Hækkun á handbæru fé		(11.862.860)	(9.547.287)
Gengismunur af handbæru fé		65.043	163.901
Handbært fé í upphafi árs		21.594.214	30.977.605
Handbært fé í lok árs		9.796.397	21.594.214

Yfirlit um tryggingafræðilega stöðu ársins 2023

31.12.2023	Skýr.	Áfallin skuldbinding	Framtíðarskuldb.	Heildarskuldb.
Eignir	16			
Hrein eign til greiðslu lífeyris		983.182.712	0	983.182.712
Endurmat verðbréfa miðað við 3,5% vexti		21.834.830	0	21.834.830
Núvirði framtíðariðgjalda		0	758.959.788	758.959.788
Eignir samtals		1.005.017.542	758.959.788	1.763.977.331
Skuldbindingar				
Ellilífeyrir		853.564.991	582.569.687	1.436.134.678
Órorkulífeyrir		160.329.982	139.017.670	299.347.652
Makalífeyrir		44.426.786	20.844.578	65.271.364
Barnalífeyrir		798.664	8.594.041	9.392.705
Núvirði framtíðarrekrarkostnaðar		13.703.512	19.537.068	33.240.579
Skuldbindingar samtals		1.072.823.934	770.563.043	1.843.386.978
Eignir umfram skuldbindingar		(67.806.392)	(11.603.255)	(79.409.647)
Hlutfall af skuldbindingum í árslok		-6,3%	-1,5%	-4,3%
Hlutfall af skuldbindingum í ársbyrjun		-5,2%	-2,1%	-3,9%

31.12.2022	Skýr.	Áfallin skuldbinding	Framtíðarskuldb.	Heildarskuldb.
Eignir				
Hrein eign til greiðslu lífeyris		905.474.546	0	905.474.546
Endurmat verðbréfa miðað við 3,5% vexti		(2.865.139)	0	(2.865.139)
Núvirði framtíðariðgjalda		0	680.637.726	680.637.726
Eignir samtals		902.609.407	680.637.726	1.583.247.133
Skuldbindingar				
Ellilífeyrir		756.628.078	525.057.741	1.281.685.820
Órorkulífeyrir		142.266.907	125.443.300	267.710.207
Makalífeyrir		39.805.506	18.785.349	58.590.855
Barnalífeyrir		774.222	7.880.626	8.654.847
Núvirði framtíðarrekrarkostnaðar		12.288.222	17.759.932	30.048.153
Skuldbindingar samtals		951.762.935	694.926.948	1.646.689.883
Eignir umfram skuldbindingar		(49.153.528)	(14.289.222)	(63.442.750)
Hlutfall af skuldbindingum í árslok		-5,2%	-2,1%	-3,9%
Hlutfall af skuldbindingum í ársbyrjun		12,9%	-12,6%	1,4%

Yfirlit um breytingu á hreinni eign deilda til greiðslu lífeyris 2023

	Skýr.	Samtryggingardeild	
		2023	2022
Iðgjöld			
Iðgjöld sjóðfélaga		11.828.132	10.416.239
Iðgjöld launagreiðenda		32.491.589	28.686.222
Réttindaflutningur og endurgreiðslur		3.952	5.978
		44.323.672	39.108.439
Sérstök aukaframlög	3	2.682.103	2.238.413
		47.005.775	41.346.852
Lífeyrir			
Heildarfjárhæð lífeyris	4	(30.199.390)	(23.517.731)
Framlag til starfsendurhæfingsjóðs		(281.243)	(222.578)
Beinn kostnaður vegna örorkulífeyris	5	(11.818)	(12.705)
		(30.492.450)	(23.753.014)
Hreinar fjárfestingartekjur			
Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum	6	30.195.253	(34.716.061)
Hreinar tekjur af skuldabréfum	7	30.990.640	14.693.115
Hreinar tekjur af afleiðusamningum		0	(150.975)
Vaxtatekjur af bundnum bankainnstæðum		0	0
Aðrar fjárfestingartekjur		0	2.753
Vaxtatekjur af handbæru fé		1.169.793	878.286
Vaxtatekjur af iðgjöldum og öðrum kröfum		287.338	61.699
Fjárfestingargjöld		(68.869)	(70.094)
		62.574.155	(19.301.276)
Rekstrarkostnaður			
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	10	(1.379.313)	(1.295.478)
		(1.379.313)	(1.295.478)
Önnur gjöld		0	3.353
Breyting á hreinni eign til greiðslu lífeyris		77.708.166	(2.999.563)
Hrein eign frá fyrra ári		905.474.546	908.474.109
Hrein eign til greiðslu lífeyris í árslok		983.182.712	905.474.546

Séreignardeild		Tilgreind séreignardeild		Samtals	
2023	2022	2023	2022	2023	2022
378.331	301.985	0	0	12.206.463	10.718.224
333.402	246.607	173.642	164.798	32.998.633	29.097.627
(160.951)	(70.761)	(3.951)	(46.710)	(160.950)	(111.492)
550.783	477.831	169.691	118.089	45.044.146	39.704.359
0	0	0	0	2.682.103	2.238.413
550.783	477.831	169.691	118.089	47.726.249	41.942.772
(225.307)	(180.396)	(47.144)	(43.795)	(30.471.841)	(23.741.921)
0	0	0	0	(281.243)	(222.578)
0	0	0	0	(11.818)	(12.705)
(225.307)	(180.396)	(47.144)	(43.795)	(30.764.902)	(23.977.205)
114.180	(219.781)	17.421	(1.239)	30.326.853	(34.937.081)
196.626	(89.430)	35.777	(690)	31.223.043	14.602.996
0	0	0	0	0	(150.975)
85.858	71.367	56.641	53.119	142.499	124.486
0	0	0	0	0	2.753
6.614	3.359	1.239	32	1.177.646	881.677
672	652	361	225	288.372	62.577
0	(297)	0	(2)	(68.869)	(70.393)
403.949	(234.129)	111.439	51.445	63.089.543	(19.483.959)
(24.924)	(27.325)	(6.055)	(2.157)	(1.410.292)	(1.324.961)
(24.924)	(27.325)	(6.055)	(2.157)	(1.410.292)	(1.324.961)
0	0	0	0	0	3.353
704.500	35.982	227.932	123.582	78.640.598	(2.839.999)
7.032.702	6.996.721	743.844	620.262	913.251.091	916.091.092
7.737.202	7.032.703	971.775	743.844	991.891.689	913.251.091

Efnahagsreikningur

31. desember 2023

Eignir	Skýr.	Samtryggingardeild	
		2023	2022
Fjárfestingar			
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	11	539.837.035	493.529.412
Skuldabréf	12	424.760.409	385.509.560
Bundnar bankainnstæður		0	0
		964.597.444	879.038.971
Kröfur			
Kröfur á launagreiðendur		5.591.412	5.229.630
Fyrirframgreiddur kostnaður og áunnar tekjur		3.319.834	200.579
		8.911.246	5.430.210
Ýmsar eignir			
Varanlegir rekstrarfjármunir	15	488.195	509.632
		488.195	509.632
Handbært fé		9.724.346	21.448.324
Eignir samtals		983.721.232	906.427.138
Skuldir			
Viðskiptaskuldir			
Áfallinn kostnaður og fyrirframinnheimtar tekjur	17	460.398	446.035
Aðrar skuldir	18	78.122	506.557
Skuldir samtals		538.520	952.592
Hrein eign til greiðslu lífeyris		983.182.712	905.474.546
Skuldbindingar utan efnahags	19		

Séreignardeild		Tilgreind séreignardeild		Samtals	
2023	2022	2023	2022	2023	2022
2.185.669	1.933.424	151.567	111.572	542.531.645	495.574.408
4.028.516	3.777.455	310.341	243.645	429.099.266	389.530.660
1.421.037	1.162.304	490.980	372.675	1.912.017	1.534.978
7.635.222	6.873.183	952.889	727.891	973.542.928	886.640.046
33.955	23.291	13.877	6.290	5.639.244	5.259.211
908	0	77	0	3.320.819	200.579
34.863	23.291	13.953	6.290	8.960.062	5.459.791
0	0	0	0	488.195	509.632
0	0	0	0	488.195	509.632
67.117	136.228	4.933	9.662	9.439.024	21.594.214
7.737.202	7.032.702	971.775	743.843	992.430.209	914.203.683
0	0	0	0	460.398	446.035
0	0	0	0	78.122	506.557
0	0	0	0	538.520	952.592
7.737.202	7.032.703	971.775	743.843	991.891.690	913.251.091

Sjóðstreymisyfirlit deilda

ársins 2023

Skýr.	Samtryggingardeild	
	2023	2022
Inngreiðslur		
Iðgjöld	43.524.738	40.956.284
Innborgaðar vaxtatekjur af handbæru fé og kröfum	1.392.193	776.019
Aðrar inngreiðslur	0	21
	44.916.932	41.732.324
Útgreiðslur		
Lífeyrir	(30.492.450)	(23.753.014)
Rekstrarkostnaður	(1.364.588)	(1.111.785)
Fjárfesting í rekstrarfjármunum	(45.302)	(76.258)
Aðrar útgreiðslur	(2.363)	(1.976)
	(31.904.704)	(24.943.033)
Nýtt ráðstöfunarfé til fjárfestinga	13.012.228	16.789.290
Fjárfestingarhreyfingar		
Innborgaðar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum	5.224.979	5.696.925
Keyptir eignarhlutir í félögum og sjóðum	(67.687.995)	(73.635.801)
Seldir eignarhlutir í félögum og sjóðum	46.344.195	44.179.827
Afborganir höfuðstóls og vaxta skuldabréfa	53.133.325	44.752.426
Keypt skuldabréf	(83.640.296)	(55.709.949)
Seld skuldabréf	21.824.649	8.277.565
Ný bundin innlán	0	0
	(24.801.144)	(26.439.007)
Hækkun (lækkun) á handbæru fé	(11.788.916)	(9.649.716)
Gengismunur af handbæru fé	64.938	163.966
Handbært fé í upphafi árs	21.448.324	30.934.074
Handbært fé í lok árs	9.724.346	21.448.324

Séreignardeild		Tilgreind séreignardeild		Samtals	
2023	2022	2023	2022	2023	2022
540.119	479.379	157.595	120.126	44.222.452	41.555.789
7.910	984	1.480	51	1.401.583	777.054
0	0	0	0	0	21
548.028	480.363	159.076	120.177	45.624.036	42.332.864
(186.240)	(144.943)	(47.144)	(43.795)	(30.725.835)	(23.941.752)
(24.924)	(27.325)	(6.055)	(2.157)	(1.395.567)	(1.141.267)
0	0	0	0	(45.302)	(76.258)
0	0	0	0	(2.363)	(1.976)
(211.164)	(172.268)	(53.199)	(45.952)	(32.169.067)	(25.161.253)
336.864	308.095	105.877	74.225	13.454.969	17.171.611
44.540	60.336	(29.588)	(31.605)	5.239.931	5.725.656
(286.981)	(834.174)	(28.507)	(48.511)	(68.003.482)	(74.518.485)
114.533	820.316	11.380	48.093	46.470.107	45.048.235
465.404	276.985	45.678	17.932	53.644.407	45.047.343
(1.016.161)	(791.854)	(98.667)	(50.848)	(84.755.124)	(56.552.650)
472.305	446.203	46.086	28.546	22.343.040	8.752.314
(199.697)	(190.858)	(57.012)	(30.452)	(256.709)	(221.310)
(406.056)	(213.046)	(110.629)	(66.845)	(25.317.829)	(26.718.897)
(69.192)	95.049	(4.753)	7.380	11.862.860	(9.547.287)
81	(66)	24	0	65.043	163.901
136.228	41.244	9.662	2.287	21.594.214	30.977.605
67.117	136.228	4.933	9.662	9.796.397	21.594.214

Yfirlit um breytingu á hreinni eign séreignardeildar til greiðslu lífeyris 2023

	Skýr.	Leið 1	
		2023	2022
Iðgjöld			
Iðgjöld sjóðfélaga		133.761	112.912
Iðgjöld launagreiðenda		96.035	76.744
Réttindaflutningur og endurgreiðslur		(111.754)	(60.261)
		118.042	129.396
Lífeyrir			
Heildarfjárhæð lífeyris	24	(98.208)	(79.205)
		(98.208)	(79.205)
Hreinar fjárfestingartekjur			
Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum	25	76.413	(135.922)
Hreinar tekjur af skuldabréfum	26	93.114	(42.899)
Vaxtatekjur af bundnum bankainnstæðum		0	0
Vaxtatekjur af handbæru fé		2.897	1.226
Vaxtatekjur af iðgjöldum og öðrum kröfum		313	287
Fjárfestingargjöld		0	(135)
		172.737	(177.443)
Rekstrarkostnaður			
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður		(11.291)	(12.500)
		(11.291)	(12.500)
Breyting á hreinni eign til greiðslu lífeyris		181.280	(139.753)
Hrein eign frá fyrra ári		2.963.681	3.103.433
Hrein eign til greiðslu lífeyris í árslok		3.144.961	2.963.681

Leið 2		Leið 3		Samtals	
2023	2022	2023	2022	2023	2022
155.810	118.461	88.760	70.612	378.331	301.985
130.027	94.848	107.341	75.015	333.402	246.607
(91.284)	(87.642)	42.086	77.143	(160.951)	(70.761)
194.553	125.666	238.187	222.770	550.783	477.831
(71.248)	(48.709)	(55.852)	(52.481)	(225.307)	(180.396)
(71.248)	(48.709)	(55.852)	(52.481)	(225.307)	(180.396)
37.767	(83.858)	0	0	114.180	(219.781)
103.512	(46.530)	0	0	196.626	(89.430)
0	0	85.858	71.367	85.858	71.367
3.717	2.133	0	0	6.614	3.359
359	365	0	0	672	652
0	(162)	0	0	0	(297)
145.354	(128.052)	85.858	71.367	403.949	(234.129)
(10.085)	(12.169)	(3.548)	(2.656)	(24.924)	(27.325)
(10.085)	(12.169)	(3.548)	(2.656)	(24.924)	(27.325)
258.575	(63.265)	264.645	239.000	704.500	35.982
2.898.238	2.961.504	1.170.782	931.784	7.032.702	6.996.721
3.156.813	2.898.239	1.435.428	1.170.783	7.737.202	7.032.702

Efnahagsreikningur séreignardeildar

31. desember 2023

Eignir	Skýr.	Leið 1	
		2023	2022
Fjárfestingar			
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	28	1.368.050	1.209.585
Skuldabréf	29	1.734.689	1.711.409
Bundnar bankainnstæður	30	0	0
		3.102.739	2.920.994
Kröfur			
Kröfur á launagreiðendur		7.070	3.203
Fyrirframgreiddur kostnaður og áunnar tekjur		221	0
		7.292	3.203
Handbært fé		34.931	39.484
Eignir samtals		3.144.961	2.963.681
Hrein eign til greiðslu lífeyris		3.144.961	2.963.681

Leið 2		Leið 3		Samtals	
2023	2022	2023	2022	2023	2022
817.619	723.840	0	0	2.185.669	1.933.424
2.293.827	2.066.046	0	0	4.028.516	3.777.455
0	0	1.421.037	1.162.304	1.421.037	1.162.304
3.111.446	2.789.885	1.421.037	1.162.304	7.635.222	6.873.183
12.494	11.609	14.391	8.479	33.955	23.291
686	0	0	0	908	0
13.180	11.609	14.391	8.479	34.863	23.291
32.187	96.744	0	0	67.117	136.228
3.156.813	2.898.239	1.435.428	1.170.783	7.737.202	7.032.702
3.156.813	2.898.239	1.435.428	1.170.783	7.737.202	7.032.702

Yfirlit um sjóðstreymi séreignardeildar

ársins 2023

	Skýr.	Leið 1	
		2023	2022
Inngreiðslur			
Iðgjöld		114.175	133.116
Innborgaðar vaxtatekjur af handbæru fé og kröfum		3.630	377
		117.805	133.493
Útgreiðslur			
Lífeyrir		(98.208)	(79.205)
Rekstrarkostnaður		(11.291)	(12.500)
		(109.499)	(91.705)
Nýtt ráðstöfunarfé til hjárfestingar		8.306	41.788
Fjárfestingarhreyfingar			
Innborgaðar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum		37.278	30.184
Keyptir eignarhlutir í félögum og sjóðum		(171.974)	(512.373)
Seldir eignarhlutir í félögum og sjóðum		68.977	494.043
Afborganir höfuðstóls og vaxta skuldabréfa		216.976	123.791
Keypt skuldabréf		(354.164)	(364.505)
Seld skuldabréf		189.967	208.104
Ný bundin innlán		0	0
		(12.940)	(20.756)
(Lækkun) hækkun á handbæru fé		(4.634)	21.032
Gengismunur af handbæru fé		81	(37)
Handbært fé í upphafi árs		39.484	18.489
Handbært fé í lok árs		34.931	39.484

Leið 2		Leið 3		Samtals	
2023	2022	2023	2022	2023	2022
193.668	124.055	232.275	222.208	540.119	479.379
4.137	432	144	176	7.910	984
197.805	124.487	232.419	222.384	548.028	480.363
(58.858)	(36.868)	(29.174)	(28.870)	(186.240)	(144.943)
(10.085)	(12.169)	(3.548)	(2.656)	(24.924)	(27.325)
(68.943)	(49.037)	(32.722)	(31.526)	(211.164)	(172.268)
128.862	75.450	199.697	190.858	336.864	308.095
7.262	30.152	0	0	44.540	60.336
(115.007)	(321.801)	0	0	(286.981)	(834.174)
45.555	326.273	0	0	114.533	820.316
248.428	153.194	0	0	465.404	276.985
(661.996)	(427.349)	0	0	(1.016.161)	(791.854)
282.338	238.099	0	0	472.305	446.203
0	0	(199.697)	(190.858)	(199.697)	(190.858)
(193.419)	(1.432)	(199.697)	(190.858)	(406.056)	(213.046)
(64.557)	74.018	0	0	(69.192)	95.049
	(29)	0	0	81	(66)
96.744	22.755	0	0	136.228	41.244
32.187	96.744	0	0	67.117	136.228

Yfirlit um breytingu á hreinni eign tilgreindrar séreignardeildar til greiðslu lífeyris 2023

	Skýr.	Leið 1	
		2023	2022
Iðgjöld			
Iðgjöld launagreiðenda		37.876	33.550
Réttindaflutningur og endurgreiðslur		(107)	(17.107)
		37.770	16.443
Lífeyrir			
Heildarfjárhæð lífeyris	31	(8.077)	(8.342)
		(8.077)	(8.342)
Hreinar fjárfestingartekjur			
Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum	32	7.863	11
Hreinar tekjur af skuldabréfum	33	9.582	4
Vaxtatekjur af bundnum bankainnstæðum		0	0
Vaxtatekjur af handbæru fé		298	(0)
Vaxtatekjur af iðgjöldum og öðrum kröfum		32	(0)
Fjárfestingargjöld		0	0
		17.776	15
Rekstrarkostnaður			
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður		(1.162)	1
		(1.162)	1
Breyting á hreinni eign til greiðslu lífeyris		46.307	8.117
Hrein eign frá fyrra ári		128.643	120.526
Hrein eign til greiðslu lífeyris í árslok		174.950	128.643

Leið 2		Leið 3		Samtals	
2023	2022	2023	2022	2023	2022
45.936	55.031	89.830	76.218	173.642	164.798
(5.771)	(13.934)	1.926	(15.669)	(3.951)	(46.710)
40.165	41.097	91.756	60.549	169.691	118.089
(12.389)	(11.842)	(26.678)	(23.611)	(47.144)	(43.795)
(12.389)	(11.842)	(26.678)	(23.611)	(47.144)	(43.795)
9.557	(1.250)	0	0	17.421	(1.239)
26.195	(694)	0	0	35.777	(690)
0	0	56.641	53.119	56.641	53.119
941	32	0	0	1.239	32
91	5	238	220	361	225
0	(2)	0	0	0	(2)
36.784	(1.909)	56.879	53.339	111.439	51.445
(2.552)	(181)	(2.341)	(1.977)	(6.055)	(2.157)
(2.552)	(181)	(2.341)	(1.977)	(6.055)	(2.157)
62.008	27.165	119.617	88.300	227.932	123.582
238.017	210.852	377.184	288.884	743.844	620.262
300.025	238.017	496.801	377.184	971.775	743.844

Efnahagsreikningur tilgreindrar séreignardeildar

31. desember 2023

Eignir	Skýr.	Leið 1	
		2023	2022
Fjárfestingar			
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	35	74.719	51.975
Skuldabréf	36	94.744	73.538
Bundnar bankainnstæður	37	0	0
		169.463	125.512
Kröfur			
Kröfur á launagreiðendur		3.567	1.434
Fyrirframgreiddur kostnaður og áunnar tekjur		12	0
		3.579	1.434
Handbært fé		1.908	1.697
Eignir samtals		174.950	128.643
Hrein eign til greiðslu lífeyris		174.950	128.643

Leið 2		Leið 3		Samtals	
2023	2022	2023	2022	2023	2022
76.848	59.597	0	0	151.567	111.572
215.598	170.107	0	0	310.341	243.645
0	0	490.980	372.675	490.980	372.675
292.446	229.704	490.980	372.675	952.889	727.891
4.489	347	5.820	4.509	13.877	6.290
65	0	0	0	77	0
4.554	347	5.820	4.509	13.953	6.290
3.025	7.965	0	0	4.933	9.662
300.025	238.017	496.801	377.184	971.775	743.843
300.025	238.017	496.801	377.184	971.775	743.843

Yfirlit um sjóðstreymi tilgreindrar séreignardeildar ársins 2023

Skýr.	Leið 1	
	2023	2022
Inngreiðslur		
Iðgjöld	35.637	18.161
Innborgaðar vaxtatekjur af handbæru fé og kröfum	339	17
	35.975	18.178
Útgreiðslur		
Lífeyrir	(8.077)	(8.342)
Rekstrarkostnaður	(1.162)	1
	(9.239)	(8.341)
Nýtt ráðstöfunarfé til fjárfestinga	26.737	9.837
Fjárfestingarhreyfingar		
Innborgaðar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum	(21.366)	(6.651)
Keyptir eignarhlutir í félögum og sjóðum	(17.697)	(22.016)
Seldir eignarhlutir í félögum og sjóðum	7.098	21.229
Afborganir höfuðstóls og vaxta skuldabréfa	22.328	5.319
Keypt skuldabréf	(36.446)	(15.662)
Seld skuldabréf	19.549	8.942
Ný bundin innlán	0	0
	(26.534)	(8.839)
(Lækkun) hækkun á handbæru fé	203	998
Gengismunur af handbæru fé	8	(2)
Handbært fé í upphafi árs	1.697	701
Handbært fé í lok árs	1.908	1.697

Leið 2		Leið 3		Samtals	
2023	2022	2023	2022	2023	2022
36.023	45.925	85.936	56.040	157.595	120.126
1.047	34	95	0	1.480	51
37.070	45.959	86.031	56.040	159.076	120.177
(12.389)	(11.842)	(26.678)	(23.611)	(47.144)	(43.795)
(2.552)	(181)	(2.341)	(1.977)	(6.055)	(2.157)
(14.941)	(12.023)	(29.019)	(25.588)	(53.199)	(45.952)
22.128	33.936	57.012	30.452	105.877	74.225
(8.222)	(24.954)	0	0	(29.588)	(31.605)
(10.810)	(26.495)	0	0	(28.507)	(48.511)
4.282	26.864	0	0	11.380	48.093
23.350	12.613	0	0	45.678	17.932
(62.221)	(35.186)	0	0	(98.667)	(50.848)
26.537	19.604	0	0	46.086	28.546
0	0	(57.012)	(30.452)	(57.012)	(30.452)
(27.084)	(27.554)	(57.012)	(30.452)	(110.629)	(66.845)
(4.956)	6.382	(0)	0	(4.753)	7.380
15	(3)	0	0	24	(5)
7.965	1.586	0	0	9.662	2.287
3.025	7.965	(0)	0	4.933	9.662

Skýringar

Reikningsskilaaðferðir

1. Starfsemi

Gildi-lífeyrissjóður starfar samkvæmt lögum um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða nr. 129/1997 og hefur til þess fullgilt starfsleyfi. Gildi-lífeyrissjóður er með aðsetur að Guðrúnartúni 1 í Reykjavík og Hafnarstræti 9 á Ísafirði. Af hálfu launamanna eiga tíu stéttarfélag aðild að sjóðnum. Þau eru Bifreiðastjórafélagið Sleipnir, Efling-stéttarfélag, Félag járníðnaðarmanna á Ísafirði, Félag skipstjórnamanna, Sjómannafélag Íslands, Sjómannasamband Íslands, Sjómanna- og vélstjórafélag Grindavíkur, VM-Félag vélstjóra og málmæknimanna, Verkalýðsfélagið Hlíf og Verkalýðsfélag Vestfirðinga.

Af hálfu atvinnurekenda eiga Samtök atvinnulífsins aðild að Gildi.

2. Grundvöllur reikningsskilanna

Ársreikningurinn er gerður í samræmi við lög nr. 3/2006 um ársreikninga og reglur Fjármálaeftirlitsins (FME) nr. 335/2015 um ársreikninga lífeyrissjóða. Hér fyrir neðan er gerð grein fyrir helstu reikningsskilaaðferðum.

Starfrækslu- og framsetningargjaldmiðill

Ársreikningurinn er settur fram í þúsundum íslenskra króna, sem er bæði starfrækslugjaldmiðill og framsetningargjaldmiðill lífeyrissjóðsins.

Mat og ákvarðanir

Mat og ákvarðanir eru endurskoðaðar reglulega og eru áhrif af breytingum færð á því tímabili sem breyting er gerð og jafnframt á fyrri tímabilum ef breytingin hefur áhrif á þau.

Iðgjöld

Iðgjöld eru heildarfjárhæð iðgjalda og annarra framlaga, greiddra eða ógreiddra, sem hafa skapað réttindakröfu á lífeyrissjóðinn fyrir lok reikningsskilaárs.

Lífeyrir

Heildarfjárhæð lífeyris auk annarra greiðslna og kostnaðar sem tengjast lífeyrisgreiðslum sjóðsins. Lífeyrisgreiðslur skiptast í ellilífeyri, örorkulífeyri, makalífeyri og barnalífeyri. Aðrar greiðslur sem falla undir lífeyri eru framlag til starfsendurhæfingarsjóðs og beinn kostnaður vegna örorkulífeyris.

Hreinar fjárfestingartekjur

Undir þennan lið eru færðar allar fjárfestingartekjur sjóðsins að frádrögnum öllum fjárfestingargjöldum.

Viðskipti í öðrum myntum en íslenskum krónum eru umreiknuð yfir í íslenskar krónur á gengi viðskiptadags. Gengismunur sem myndast við greiðslu og innheimtu krafna er færður í Yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris sem og áfallinn gengismunur á eignir í lok tímabils.

Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum

Undir hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum fellur arður af hlutabréfum, söluhagnaður og sölutap. Jafnframt óinnleystur gengismunur af hlutabréfum og sjóðum, bæði vegna breytinga á gangvirði bréfanna og gengi gjaldmiðla.

Hreinar tekjur af skuldabréfum

Hreinar tekjur af skuldabréfum fela í sér tekjur af fjárfestingum sjóðsins í skuldabréfum að frádregnum gjöldum vegna slíkra fjárfestinga, annarra en þeirra gjalda sem greint er frá í skýringu nr. 7 um fjárfestingargjöld.

Hér eru færðar vaxtatekjur, verðbætur og lántökuþóknanir af skuldabréfum, hagnaður og tap af sölu skuldabréfa, breytingar á gangvirði til hækkunar og lækkunar og hliðstæðar tekjur og gjöld.

Hér undir er einnig færð varúðarniðurfærsla skuldabréfa vegna tapsáhættu sem fyrir hendi er á reikningsskiladegi.

Hreinar tekjur af afleiðusamningum

Undir hreinar tekjur af afleiðusamningum eru færðar tekjur af fjárfestingum lífeyrissjóðs í afleiðusamningum, að frádregnum gjöldum vegna slíkra fjárfestinga önnur en þau sem tilgreina skal í skýringu 8 í ársreikningnum.

Fjárfestingargjöld

Undir þennan lið falla öll fjárfestingargjöld og allar þóknanir fjármálafyrirtækja og sjóða um sameiginlega fjárfestingu vegna umsýslu og stjórnunar á fjárfestingum lífeyrissjóðs. Undir þennan lið falla einnig þau fjárfestingargjöld sem ekki falla undir liði 3.1 - 3.5 í reglum um ársreikninga lífeyrissjóða 335/2015.

Rekstrarkostnaður

Undir þennan lið fellur allur kostnaður vegna reksturs sjóðsins. Kostnaðurinn er færður til gjalda þegar hann fellur til.

Fjárfestingar

Fjárfestingar sjóðsins samanstanda af eignarhlutum í félögum og sjóðum, skuldabréfum, bundnum bankainnstæðum og öðrum fjárfestingum.

Matsaðferðir fjárfestinga

Fjármálagerningar, aðrir en veðlán og tilgreindur hluti ríkisskuldabréfaeignar sjóðsins sem haldið er til gjalddaga, eru metnir á gangvirði í samræmi við settar reikningsskilareglur. Útlán til sjóðfélaga og skuldabréf sem sjóðurinn tilgreinir að verði haldið til gjalddaga eru færð á afskrifuðu kostnaðarverði miðað við ávöxtunarkröfu við kaup, þ.e. kaupkröfu.

Við mat á gangvirði er miðað við nýjustu fáanlegu upplýsingar sem í sumum tilfellum miðast ekki við áramót heldur fyrri tímabil, s.s. í tilfelli óskráðra fagfjárfestingsjóða. Upplýsingarnar eru teknar saman af Gildi og hafa ekki verið yfirfarnar eða staðfestar af rekstraraðilum viðkomandi sjóða.

Sjóðurinn notast við ákveðna þrepaskiptingu þegar eignir eru verðmetnar til gangvirðis. Gangvirði fjármálagerninga sem skráðir eru á skipulegum verðbréfamarkaði er markaðsverði í lok tímabils (1. stig). Gangvirði óskráðra fjárfestinga byggir á áætluðu markaðsverði þeirra samkvæmt verðmatsaðferðum sjóðsins (2. og 3. stig). Nánari upplýsingar um verðmatsaðferðir og þrepaskiptingu gangvirðismats eru í skýringu 20.

Eignarhlutir í félögum og sjóðum

Eignarhlutir í félögum og sjóðum eru hlutabréf og hlutdeildarskírteini verðbréfasjóða. Þessi flokkur fjárfestinga er færður á gangvirði.

Skuldabréf

Öll skuldabréf, þ.e. bæði verðbréf sem eru á afskrifuðu kostnaðarverði og gangvirði, falla undir þennan flokk sem og veðlán. Skuldabréf og veðlán á afskrifuðu kostnaðarverði eru færð með áföllnum vöxtum, verðbótum og gengismun á reikningsskiladegi. Verðbætur miðast við viðeigandi vísitölu næsta mánaðar eftir lok uppgjörstímabils.

Afleiðusamningar

Afleiðusamningar sem eru í jákvæðri stöðu eru færðir á meðal eigna, þeir sem eru í neikvæðri stöðu eru færðir á meðal skulda. Gerð er grein fyrir hverri tegund samninga, fjárhæðum samninga og áhrifum þeirra á ársreikninginn. Tilgangur afleiðusamninga er að draga úr áhrifum vaxtabreytinga, gengisbreytinga eða breytinga á markaðsverði.

Niðurfærsla skuldabréfa og veðlána

Við mat á skuldabréfum og veðlánum sem færð eru á afskrifuðu kostnaðarverði er tekið tillit til þeirrar tapsáhættu sem kann að vera fyrir hendi á reikningsskiladegi í samræmi við settar reikningsskilareglur. Varúðarframlög vegna tapsáhættunnar eru færð á niðurfærslureikning sem dreginn er frá stöðu skuldabréfa og veðlána á reikningsskiladegi.

Bundnar bankainnstæður

Bundnar bankainnstæður eru allar innstæður í bönkum og sparisjóðum sem bundnar eru lengur en í þrjá mánuði.

Aðrar fjárfestingar

Aðrar fjárfestingar eru allar þær eignir sem ekki falla undir aðra liði innan fjárfestingarkaflans. Hér eru færðar húseignir og lóðir sem teknar eru til fullnustu greiðslu.

Kröfur

Kröfur eru færðar á gangvirði við upphaflega skráningu í bókhald. Á hverjum reikningsskiladegi eru kröfur metnar með hliðsjón af tapsáhættu og færðar á afskriftarreikning samkvæmt niðurstöðu slíks mats. Varúðarniðurfærslan er færð til lækkunar á viðkomandi lið í efnahagsreikningi og gjaldfærð undir öðrum gjöldum í Yfirliti um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris.

Varanlegir rekstrarfjármunir og óefnislegar eignir

Fasteignir og aðrir varanlegir rekstrarfjármunir eru færðir á kostnaðarverði að frádregnum afskriftum. Afskriftir eru reiknaðar sem fastur árlegur hundradshluti af kostnaðarverði og greinast þannig: Fasteign undir starfsemi sjóðsins er afskrifuð um 2%, innréttingar um 10% og skrifstofutæki ásamt tölvu- og hugbúnaði um 35%.

Handbært fé

Sjóðir og innstæður hjá bönkum og sparisjóðum aðrar en þær sem falla undir bundnar bankainnstæður.

Skuldbindingar

Skuldbindingar eru færðar upp í efnahagsreikningi ef líklegt þykir að sjóðurinn verði fyrir fjárhagslegum útgjöldum í framtíðinni vegna liðins atburðar eða viðskipta og hægt er að meta fjárhæð skuldbindingarinnar með áreiðanlegum hætti.

Erlendir gjaldmiðlar

Viðskipti í erlendum gjaldmiðlum eru færð á gildandi gengi þess dags sem viðskiptin fara fram á. Peningalegar eignir og skuldir í erlendum gjaldmiðlum eru færðar miðað við kaupgengi á reikningsskiladegi. Gengismunur sem myndast er færður meðal fjárfestingartekna. Meðalkaupgengi Seðlabanka Íslands og gengi í lok tímabils var eftirfarandi:

Gjaldmiðill	Mynt	Miðgengi		Árslokagengi	
		2023	2022	2023	2022
Evra	EUR	149,14	142,33	150,50	151,50
Bandaríkjadalur	USD	137,98	135,46	136,20	142,04
Dönsk króna	DKK	20,02	19,13	20,19	20,37
Norsk króna	NOK	13,07	14,09	13,39	14,41
Sænsk króna	SEK	13,00	13,39	13,56	13,62

3. Sérstök aukaframlög

	2023	2022
Árlegt framlag ríkissjóðs til jöfnunar á örorkubyrði lífeyrissjóða	2.682.103	2.238.413

4. Heildarfjárhæð lífeyris

2023	Samtryggingardeild	Séreignardeild	Tilgreind séreignard.	Samtals
Ellilífeyrir	20.305.715	219.933	47.144	20.572.792
Örorkulífeyrir	8.235.139	4.564	0	8.239.703
Makalífeyrir	1.464.807	739	0	1.465.546
Barnalífeyrir	193.729	72	0	193.800
	30.199.390	225.307	47.144	30.471.841

2022	Samtryggingardeild	Séreignardeild	Tilgreind séreignard.	Samtals
Ellilífeyrir	15.497.428	149.734	43.795	15.690.956
Örorkulífeyrir	6.666.138	13.272	0	6.679.410
Makalífeyrir	1.172.766	3.461	0	1.176.227
Barnalífeyrir	181.399	100	0	181.499
Tímabundnar útgreiðslur séreignarsparnaðar	0	13.829	0	13.829
	23.517.731	180.396	43.795	23.741.921

5. Beinn kostnaður vegna örorkulífeyris

	2023	2022
Kostnaður vegna örorkumats	11.818	12.705
	11.818	12.705

6. Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum

	Samtryggingardeild	Séreignardeild	Tilgreind séreignard.	Hreinar tekjur	
				2023	2022
Arðgreiðslur af innlendum eignarhlutum	4.882.961	23.933	3.836	4.910.730	5.423.213
Gangvirðisbreytingar vegna innlendra eigna	(8.724.703)	(37.787)	(6.029)	(8.768.519)	(19.225.647)
Gangvirðisbreytingar vegna erlendra eigna	46.917.767	177.881	27.283	47.122.931	(42.162.281)
Gjaldmiðlabreyting	(12.880.772)	(49.848)	(7.669)	(12.938.289)	21.027.634
	30.195.253	114.180	17.421	30.326.853	(34.937.081)

6.1 Hreinar fjárfestingartekjur af eignarhlutum í innlendum félögum og sjóðum

	Arðgreiðslur	Gjaldmiðlabreyting	Gangvirkisbreyting	Hreinar tekjur	
				2023	2022
Hagar hf.	491.665	0	1.362.728	1.854.393	1.654.560
Arion banki hf.	1.232.577	0	259.364	1.491.941	(3.281.161)
Sjóvá-Almennar tryggingar hf.	172.132	0	727.016	899.147	(169.310)
Festi hf.	89.099	0	677.351	766.451	(1.136.750)
Ólgerðin Egill Skallagrímsson hf.	0	0	633.416	633.416	(13.771)
SÍA III slhf.	1.706	0	397.925	399.631	415.606
Hampiðjan hf.	0	0	296.620	296.620	-
Brunnur vaxtarsjóður slhf.	0	0	255.915	255.915	32.192
Eik fasteignafélag hf.	193.297	0	(33.350)	159.946	(50.496)
Vátryggingafélag Íslands hf.	86.755	0	31.319	118.074	(229.478)
S38 slhf. (Íslandshótel)	0	0	114.297	114.297	257.699
SÍA II slhf.	99	0	99.976	100.075	65.085
ACF III slhf.	5.995	0	64.719	70.715	53.497
Horn III slhf.	3.798	0	64.505	68.304	574.346
Edda slhf.	0	0	51.618	51.618	102.436
FÍ Eignarhaldsfélag slhf.	0	0	40.484	40.484	48.550
Freyja slhf.	2.448	0	34.045	36.493	38.508
MF1 slhf.	182.000	0	(156.148)	25.852	15.830
Alda Credit fund II slhf.	0	0	24.117	24.117	12.652
Akur fjárfestingar slhf.	0	0	(63.651)	(63.651)	130.786
Blávarmi slhf. (Bláa Lónið)	0	0	(63.787)	(63.787)	(3.536)
Bakkastakur slhf. (PCC BakkiSilicon)	0	0	(63.975)	(63.975)	431.177
Innviðir fjárfestingar slhf.	0	0	(71.952)	(71.952)	578.505
Síminn hf.	27.618	0	(104.214)	(76.595)	(685.425)
SÍA IV slhf.	2.552	0	(169.221)	(166.669)	74.380
Kvika banki hf.	93.444	0	(285.807)	(192.363)	(1.788.942)
Frumtak 2 slhf.	0	0	(320.662)	(320.662)	771.830
Eimskipafélag Íslands hf.	436.831	0	(861.693)	(424.862)	755.263
Reitir fasteignafélag hf.	259.745	0	(687.647)	(427.901)	856.859
Sýn hf.	42.076	0	(481.998)	(439.922)	(198.629)
Reginn hf.	0	0	(484.275)	(484.275)	(710.439)
Icelandic Salmon AS	0	(333.286)	(162.202)	(495.488)	(55.920)
Íslandsbanki hf.	973.976	0	(1.507.055)	(533.079)	4.786
Icelandair Group hf.	0	0	(558.511)	(558.511)	(103.271)
HSV eignarhaldsfélag slhf. (HS Veitur)	0	0	(570.587)	(570.587)	1.942.304
Marel hf.	115.556	(155)	(898.526)	(783.125)	(16.140.266)
Jarðvarmi slhf. (HS Orka)	0	0	(1.011.569)	(1.011.569)	38.639
Óssur hf.	0	(71.256)	(1.802.132)	(1.873.388)	(2.262.976)
Síldarvinnslan hf.	363.851	0	(3.322.766)	(2.958.915)	3.885.622
Aðrar fjárfestingar	133.510	0	(222.207)	(88.697)	181.184
	4.910.730	(404.696)	(8.768.519)	(4.262.485)	(13.802.434)

6.2 Hreinar fjárfestingartekjur af erlendum eignarhlutum í félögum og sjóðum

	Gjaldmiðlabreyting	Gangvörðisbreyting	Hreinar tekjur	
			2023	2022
iShares Developed World Index Fund	(2.015.967)	9.425.512	7.409.545	(4.695.782)
Vanguard Global Stock Index Fund	(1.526.957)	7.218.871	5.691.914	(4.829.161)
Vanguard ESG Developed	(865.272)	4.106.851	3.241.579	(434.338)
Seilern World Growth Fund	(752.914)	3.828.816	3.075.902	(3.387.938)
T Rowe Price Global Fund	(722.764)	3.623.794	2.901.029	(3.675.377)
SSgA World Index Fund	(530.801)	2.452.279	1.921.477	(1.302.347)
Morgan Stanley sérgreint safn	(471.585)	2.020.750	1.549.165	(2.745.030)
LGT Sustainable Equity Fund	(695.602)	2.073.906	1.378.304	(1.136.326)
Acadian Global Equity Fund	(48.820)	1.322.411	1.273.591	(733.516)
BlackRock sérgreint safn framtakssjóða	(564.103)	1.817.901	1.253.798	2.032.770
MFS Global Concentrated Fund	(609.817)	1.674.225	1.064.408	(1.480.750)
MFS Low Volatility Fund	(336.474)	893.167	556.693	(9.142)
Fisher Investment EM Fund	(243.297)	754.961	511.664	(1.061.566)
MS AIP PECO II	(113.320)	593.098	479.778	374.195
EQT Infrastructure V	(11.531)	399.664	388.133	426.022
KKR Global Infrastructure Investors IV	(133.369)	498.861	365.492	486.031
KKR Americas Fund XII	(204.633)	555.686	351.054	(411.262)
Montanaro European Smaller Companies Fund	(43.326)	383.879	340.554	(2.463.852)
AlpInvest Secondaries Fund VII	(71.759)	411.424	339.665	198.827
AlpInvest Co Investment VII	(127.931)	392.982	265.051	543.245
EQT Infrastructure V	30.615	198.452	229.068	-
T. Rowe Price Sicav Sm Com EQ	(84.239)	277.244	193.004	-
Ashbridge Transformational Secondaries Fund II	(150.760)	324.246	173.486	638.026
Blackrock POF IV	(160.554)	328.677	168.124	(279.398)
Oberon Credit Investment 3	(29.744)	194.442	164.698	(55.423)
Partners Group Secondary	(9.744)	167.498	157.754	130.505
Ares Capital Europe V	(15.296)	157.698	142.401	(142.192)
KKR Global Infrastructure Investors III	(80.140)	213.795	133.655	7.411
PIMCO Global Income Fund	23.800	79.578	103.378	(550)
Carlyle US Partners VII	(138.943)	225.909	86.966	448.245
Blackstone Capital Partners VII	(89.955)	161.153	71.198	10.350
Colchester Global Bond Fund	1.159	61.847	63.006	(32.070)
AlpInvest Co-investment VIII	(75.614)	138.501	62.887	231.623
M&G European Credit Investment Fund	(4.918)	60.470	55.552	(87.355)
Aberdeen GEM Fund	(134.098)	181.973	47.875	(1.274.816)
MS PE Co Investment Opportunities Fund I	(116.396)	163.494	47.098	800.357
BlackRock POF III	(190.165)	231.196	41.031	(684.228)
Blackstone Capital Partners VIII	(99.483)	140.413	40.930	157.430
LPE II	(149)	(10.265)	(10.414)	2.470
Storebrand Nordic Real Estate	(143)	(13.957)	(14.100)	(50.780)
MS AIP Private Markets	(3.666)	(15.264)	(18.930)	(313.658)
DLJ Merchant banking	(1.174)	(19.270)	(20.444)	1.285
Blackrock SLS	(120.826)	96.110	(24.716)	548.514
MS GSOF II	(6.030)	(30.709)	(36.740)	(58.329)
Schroders PE FoF IV	(6.363)	(36.009)	(42.372)	232.844
Paul Capital Partners VIII	(1.237)	(46.910)	(48.146)	(15.261)
BlackRock Priv.Eq.Impact Capital	(21.226)	(34.975)	(56.201)	(1.188)
MS AIP PMF IV	(4.292)	(52.117)	(56.409)	(84.001)
SVG Diamond PE III	(182)	(67.790)	(67.972)	73.022
SVG Asia FoF	(16.116)	(54.873)	(70.989)	48.528
Paul Capital Partners 9	(3.459)	(68.822)	(72.281)	(133.209)
MS AIP PMF VI	(125.434)	20.426	(105.008)	243.837
BlackRock Div PEP V	(107.604)	(6.629)	(114.233)	305.425
Ashbridge Transformational Secondaries Fund I	(148.920)	(108.988)	(257.908)	625.071
Metropolitan Real Estate CO Investment Fund II	(80.689)	(266.828)	(347.516)	286.990
Metropolitan Real Estate Secondary II	(68.802)	(451.175)	(519.977)	422.520
Aðrar fjárfestingar	(402.563)	535.354	132.790	1.168.657
	(12.533.592)	47.122.932	34.589.339	(21.134.647)

7. Hreinar tekjur af skuldabréfum

	Samtryggingardeild	Séreignardeild	Tilgreind séreignard.	Hreinar tekjur	
				2023	2022
Gengismunur innlendra skuldabréfa	30.928.329	196.626	35.777	31.160.732	14.559.950
Lántökugjöld	62.311	0	0	62.311	43.046
	30.990.640	196.626	35.777	31.223.043	14.602.996

7.1 Hreinar tekjur - sundurliðun eftir skuldabréfaflokkum

	Vaxtatekjur og verðbætur	Áhrif gjaldmiðils	Breyting á niðurfærslu	Hreinar tekjur 2023
Skuldabréf með ríkisábyrgð (fært á kostnaðarverði)	10.859.192	0	0	10.859.192
Skuldabréf með ríkisábyrgð	4.010.782	0	0	4.010.782
Skuldabréf fyrirtækja með ríkisábyrgð	10.101	0	0	10.101
Skuldabréf sveitarfélaga	858.218	0	0	858.218
Skuldabréf lánastofnana	3.569.414	0	0	3.569.414
Skuldabréf fyrirtækja	3.137.960	0	0	3.137.960
Veðlán (fært á kostnaðarverði)	8.994.286	0	(216.909)	8.777.377
	31.439.952	0	(216.909)	31.223.043

	Vaxtatekjur og verðbætur	Áhrif gjaldmiðils	Breyting á niðurfærslu	Hreinar tekjur 2022
Skuldabréf með ríkisábyrgð (fært á kostnaðarverði)	11.758.269	0	0	11.758.269
Skuldabréf með ríkisábyrgð	(5.739.994)	0	0	(5.739.994)
Skuldabréf fyrirtækja með ríkisábyrgð	1.069	0	0	1.069
Skuldabréf sveitarfélaga	(693.009)	0	0	(693.009)
Skuldabréf lánastofnana	317.656	0	0	317.656
Skuldabréf fyrirtækja	2.243.744	0	0	2.243.744
Veðlán (fært á kostnaðarverði)	6.766.578	0	(51.318)	6.715.260
	14.654.314	0	(51.318)	14.602.996

8. Hreinar tekjur af afleiðusamingum

	Samtryggingardeild	Séreignardeild	Tilgreind séreignard.	Hreinar tekjur	
				2023	2022
Áskriftarréttindi, Icelandair	0	0	0	0	(150.975)

9. Fjárfestingargjöld

	Meðaltalseign yfir árið	Kostnaðarhlutfall af meðaltalseign	Bein fjárfestingargjöld	Áætluð og reiknuð fjárfestingargjöld	Samtals 2023
Umsýsluþóknarir:					
Vegna innlendra fagfjárfestastjóða og annarra sjóða	21.517.920	1,7%	0	355.727	355.727
Vegna erlendra verðbréfa- og fjárfestingarsjóða	210.896.126	0,4%	0	844.272	844.272
Vegna erlendra fagfjárfestastjóða og annarra sjóða	100.722.611	1,7%	0	1.669.470	1.669.470
Samtals	333.136.657	0,9%	0	2.869.469	2.869.469
Kaup- og sölupóknarir vegna verðbæfaviðskipta			0	26.077	26.077
Vörsluþóknun			68.869	0	68.869
Önnur fjárfestingargjöld			0	1.585.289	1.585.289
Samtals		1,4%	68.869	4.480.835	4.549.704

Áætluð og reiknuð fjárfestingargjöld	Samtals 2023
Samtryggingardeild	2.865.076
Séreignardeild - Framtíðarsýn 1	2.638
Séreignardeild - Framtíðarsýn 2	1.517
Tilgreind séreignardeild - Framtíðarsýn 1	113
Tilgreind séreignardeild - Framtíðarsýn 2	125
Samtals umsýsluþóknun	2.869.469

	Meðaltalseign yfir árið	Kostnaðarhlutfall af meðaltalseign	Bein fjárfestingargjöld	Áætluð og reiknuð fjárfestingargjöld	Samtals 2022
Umsýsluþóknar:					
Vegna innlendra fagfjárfestastjóða og annarra sjóða	18.826.021	2,2%	0	377.022	377.022
Vegna erlendra verðbréfa- og fjárfestingarsjóða	207.393.570	0,4%	0	721.768	721.768
Vegna erlendra fagfjárfestastjóða og annarra sjóða	81.893.284	3,9%	0	306.484	306.484
Samtals	308.112.874	0,5%	0	1.405.274	1.405.274
Kaup- og sölupóknar vegna verðbæfaviðskipta			0	40.451	40.451
Vörsluþóknun			70.393	0	70.393
Önnur fjárfestingargjöld			0	814.703	814.703
Samtals		0,8%	70.393	2.260.428	2.330.821

Áætluð og reiknuð fjárfestingargjöld	Samtals 2022
Samtryggingardeild	1.400.215
Séreignardeild - Framtíðarsýn 1	2.519
Séreignardeild - Framtíðarsýn 2	2.504
Tilgreind séreignardeild - Framtíðarsýn 1	0
Tilgreind séreignardeild - Framtíðarsýn 2	37
Samtals umsýsluþóknun	1.405.274

Fjárfestingargjöld fela í sér öll fjárfestingargjöld og allar þóknar fjármálafyrirtækja og sjóða um sameiginlega fjárfestingu vegna umsýslu og sjónunar á fjárfestingum lífeyrissjóðsins. Eignir sjóðsins í slíkum fjárfestingum voru um 333,1 ma.kr. í árslok 2023 (308,1 ma.kr. í árslok 2022). Samtals nema umsýsluþóknar vegna eignaumsýslu og önnur fjárfestingargjöld á árinu 2023 um kr. 4.549,7 milljónum eða 1,4% af undirliggjandi eignum (0,8% árið 2022). Hækkun milli ára skýrist að mestu leyti af mun betri afkomu erlendra framtakssjóða í eignasafni sjóðsins á árinu 2023.

Samtryggingardeild	Meðaltalseign yfir árið	Kostnaðarhlutfall af meðaltalseign	Bein fjárfestingargjöld	Áætluð og reiknuð fjárfestingargjöld	Samtals 2023
Umsýsluþóknar:					
Vegna innlendra fagfjárfestastjóða og annarra sjóða	21.517.919	1,7%	0	355.727	355.727
Vegna erlendra verðbréfa- og fjárfestingarsjóða	209.738.713	0,4%	0	839.878	839.878
Vegna erlendra fagfjárfestastjóða og annarra sjóða	100.722.611	1,7%	0	1.669.470	1.669.470
Samtals	331.979.243	0,9%	0	2.865.075	2.865.075
Kaup- og sölupóknar vegna verðbæfaviðskipta			0	24.947	24.947
Vörsluþóknun			68.869	0	68.869
Önnur fjárfestingargjöld			0	1.584.769	1.584.769
Samtals		1,4%	68.869	4.474.791	4.543.660

Áætluð og reiknuð fjárfestingargjöld	Samtals 2022
Samtryggingardeild	2.865.075

Samtryggingardeild	Meðaltalseign yfir árið	Kostnaðarhlutfall af meðaltalseign	Bein fjárfestingargjöld	Áætluð og reiknuð fjárfestingargjöld	Samtals 2022
Umsýslubóknarir:					
Vegna innlendra fagfjárfestasjóða og annarra sjóða	18.826.021	2,0%	0	377.022	377.022
Vegna erlendra verðbréfa- og fjárfestingarsjóða	205.943.292	0,3%	0	716.708	716.708
Vegna erlendra fagfjárfestasjóða og annarra sjóða	81.893.283	0,4%	0	306.484	306.484
Samtals	306.662.596	0,5%	0	1.400.214	1.400.214
Kaup- og sölubóknarir vegna verðbæfaviðskipta			0	36.403	36.403
Vörslubóknun			64.986	0	64.986
Önnur fjárfestingargjöld			0	814.196	814.196
Samtals		0,8%	64.986	2.250.813	2.315.799

Áætluð og reiknuð fjárfestingargjöld	Samtals 2022
Samtryggingardeild	1.400.215

10. Rekstrarkostnaður

10.1 Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður

	2023	2022
Laun og launatengd gjöld	877.284	780.679
Tölvu- og hugbúnaðarkostnaður	210.786	277.558
Útsending yfirlita og lífeyristilkynninga	42.090	50.296
Húsnæðiskostnaður	50.336	42.781
Fjármálaeftirlitið - árgjald	36.126	31.317
Lögfræðikostnaður	22.522	35.397
Endurskoðun (ytri- og innri endurskoðun)	17.236	19.794
Landssamtök lífeyrissjóða - árgjald	21.092	18.063
Sérfræðikostnaður	33.345	23.108
Tryggingarstærðfræðingur	13.881	15.079
Afskriftir fasteigna, lóða og rekstrarfjármuna	66.739	60.751
Annar kostnaður	129.566	83.820
Endurkafinn kostnaður	(110.710)	(113.683)
	1.410.292	1.324.961

10.2 Laun og launatengd gjöld

	2023	2022
Laun starfsfólks	650.663	568.289
Iðgjöld	130.642	114.203
Stjórnarlausn og laun endurskoðunarnefndar	36.793	35.355
Launatengd gjöld	59.186	62.832
	877.284	780.679
Starfsmenn í árslok	46	45
Stöðugildi á árinu	44,7	42,4

10.3 Laun stjórnarmanna, endurskoðunarnefndar og stjórnenda

	2023	2022
Stjórn		
Björgvin Jón Bjarnason, formaður stjórnar	5.013	0
Stefán Ólafsson, varformaður stjórnar	5.554	5.388
Árni Bjarnason	3.220	2.684
Bjarnheiður Hallsdóttir	3.220	2.029
Freyja Ónundardóttir	3.365	2.964
Gundega Jaunlinina	3.189	2.029
Gylfi Gíslason	1.522	4.986
Sverrir Sverrisson	3.365	2.964
Margrét Valdimarsdóttir	1.015	2.674
Perla Ösp Ásgeirsdóttir	2.506	0
Varamenn og fyrrum stjórnarmenn	1.160	2.885
Endurskoðunarnefnd		
Sigrún Guðmundsdóttir, formaður	1.833	1.699
Ásgeir Brynjar Torfason	917	850
Freyja Ónundardóttir	917	850
Stjórnendur		
Árni Guðmundsson, framkvæmdastjóri	32.819	31.265
Davíð Rúðólfsson, forstöðumaður eignastýringar	38.340	31.259

Auk launagreiðslna hér að framan fékk Ingibjörg Ólafsdóttir varamaður í stjórn greiddar kr. 1.430.000 fyrir setu í stjórn Landssamtaka lífeyrissjóða árið 2023, samanborið við kr. 1.294.500 árið 2022. Þá hafði forstöðumaður eignastýringar fengið greiddar samtals kr. 4.747.713 á árinu 2022 vegna setu í stjórnnum og fjárfestingaráðum en fékk engar slíkar greiðslur á árinu 2023.

Laun stjórnar: Á ársfundi sjóðsins 2023 var samþykkt að mánaðarlaun aðalmanns í stjórn sjóðsins yrðu kr. 156.656, laun formanns yrðu tvöföld eða kr. 313.312 og laun varaformanns yrðu kr. 234.984. Ef stjórnarfundir eru fleiri en einn í hverjum mánuði skuli greiða aukalega sem nemur einum mánaðarlaunum fyrir hvern setinn fund. Þá fái varmenn í stjórn greidd laun aðalmanns, kr. 156.656 fyrir hvern setinn stjórnarfund. Stjórnarfundir á árinu 2023 voru 20 auk tveggja daga stefnumótunarfundar. Á árinu 2022 voru haldnir 18 stjórnarfundirnir auk tveggja daga stefnumótunarfundar.

Laun stjórnar, endurskoðunarnefndar og stjórnenda eru sett fram í samræmi við reglur FME, en í reglunum er tiltekið að auk beinna launa skuli jafnframt taka með hvers konar starfstengd hlunnindi, s.s. bifreiðahlunnindi, aukið mótframlag í séreignarsjóð sem og laun fyrir störf sem viðkomandi gegnir í krafti aðkomu sjóðsins, svo sem setu í nefndum og stjórnnum sem viðkomandi er tilnefndur í af hálfu lífeyrissjóðsins, þótt þóknarir séu ekki greiddar af lífeyrissjóðnum sjálfum. Tölur vegna fyrra árs eru færðar með sambærilegum hætti.

10.4 Þóknarir til ytri endurskoðenda sjóðsins

	2023	2022
Þóknun fyrir endurskoðun	9.139	11.174
Önnur þjónusta	372	0
	9.511	11.174

10.5 Þóknarir til innri endurskoðenda sjóðsins

	2023	2022
Þóknun fyrir endurskoðun	7.353	8.619
Önnur þjónusta	0	0
	7.353	8.619

10.6 Þóknarir til tryggingastærðfræðings sjóðsins

	2023	2022
Þóknun fyrir útreikninga á tryggingafræðilegri stöðu	6.513	6.077
Önnur þjónusta	7.367	9.002
	13.881	15.079

11. Eignarhlutir í félögum og sjóðum

	Samtryggingardeild	Séreignardeild	Tilgr. sér-eignard.	31.12.2023 Samtals	31.12.2022 Samtals
Innlend hlutafélög, skráð	169.870.065	974.772	68.269	170.913.106	173.192.573
Innlend félög og sjóðir, óskráð	40.087.527	56.627	3.929	40.148.083	36.689.506
Erlendir framtakssjóðir, skráðir	790.640	0	0	790.640	1.014.561
Erlendir innviðasjóðir, óskráðir	9.931.940	0	0	9.931.940	7.462.791
Erlendir skammtímasjóðir, skráðir	0	0	0	0	1.124.450
Erlendir vogunarsjóðir, óskráðir	623	0	0	623	650
Erlendir skuldabréfasjóðir, óskráðir	3.215.924	0	0	3.215.924	3.403.738
Erlendir fasteignasjóðir, óskráðir	4.886.746	0	0	4.886.746	5.438.205
Erlendir skuldabréfasjóðir, skráðir	6.470.377	12.156	963	6.483.495	1.490.404
Erlendir framtakssjóðir, óskráðir	84.381.338	0	0	84.381.338	73.383.778
Erlendir hlutabréfasjóðir, skráðir	214.293.139	1.142.115	78.406	215.513.660	176.016.992
Erlend sérgreind hlutabréf, skráð	5.908.717	0	0	5.908.717	16.356.762
	539.837.035	2.185.669	151.567	542.174.272	495.574.408

Innlend hlutafélög, skráð

	Hlutdeild	31.12.2023		Hlutdeild	31.12.2022	
		Gangverð	Kostnaðarverð		Gangverð	Kostnaðarverð
Marel hf.	6,7%	24.299.084	11.612.589	6,4%	24.213.647	10.873.122
Arion banki hf.	9,9%	21.864.902	14.864.821	9,8%	22.123.179	15.238.734
Síldarvinnslan hf.	10,6%	20.315.453	11.548.374	10,6%	23.648.349	13.107.647
Íslandsbanki hf.	7,9%	17.506.937	16.781.874	6,8%	16.294.703	14.089.471
Hagar hf.	18,6%	16.442.887	5.947.554	19,4%	16.055.229	6.365.197
Reitir fasteignafélag hf.	18,5%	11.640.033	7.384.945	18,0%	12.315.367	7.374.000
Eimskipafélag Íslands hf.	12,7%	10.314.118	5.546.086	12,6%	11.435.298	5.669.230
Össur hf.	3,4%	8.038.340	1.665.452	3,4%	9.911.728	1.665.452
Festi hf.	9,7%	6.047.334	900.192	9,5%	5.394.438	909.897
Kvika banki hf.	5,5%	4.573.626	5.020.426	4,8%	4.450.115	4.613.345
Icelandic Salmon AS	7,3%	4.370.578	3.861.794	7,3%	4.866.066	3.861.794
Sjóvá-Almennar tryggingar hf.	9,1%	4.276.563	1.240.760	8,8%	3.549.547	1.240.760
Eik fasteignafélag hf.	9,6%	3.861.702	2.556.871	9,7%	3.901.419	2.562.566
Reginn hf.	7,9%	3.410.124	1.848.806	7,8%	3.907.062	1.858.397
Hampiðjan hf.	3,1%	2.802.589	2.505.969	-	-	-
Vátryggingafélag Íslands hf.	8,2%	2.677.813	1.367.635	8,9%	2.646.494	1.367.635
Icelandair Group hf.	4,8%	2.651.002	6.485.566	3,3%	2.156.466	4.935.042
Ölgerðin Egill Skallagrímsson hf.	4,9%	2.117.485	1.497.841	1,1%	319.792	333.563
Sýn hf.	16,3%	1.938.981	1.531.150	14,5%	2.338.239	1.451.508
Síminn hf.	5,4%	1.486.994	234.197	7,2%	3.398.234	497.696
Skel fjárfestingafélag hf.	0,8%	254.580	109.829	0,9%	267.202	114.991
Nova Klúbburinn hf.	0,1%	20.050	20.650	-	-	-
Ísfélagið hf.	0,0%	1.930	1.629	-	-	-
		170.913.106	104.535.011		173.192.573	98.130.047

Innlend félög og sjóðir, óskráð

	Hlutdeild	31.12.2023		Hlutdeild	31.12.2022	
		Gangverð	Kostnaðarverð		Gangverð	Kostnaðarverð
Jarðvarmi slhf. (HS Orka)	20,0%	5.663.922	4.323.853	20,0%	6.115.494	3.810.838
Blávarmi slhf. (Bláa Lónið)	20,0%	4.305.783	3.630.362	20,0%	4.369.570	3.630.362
HSV eignarhaldsfélag slhf. (HS Veitur)	19,0%	3.515.923	423.894	19,0%	4.301.475	716.387
Controlant hf.	4,0%	2.792.600	2.792.600	-	-	-
Frumtak 2 slhf.	19,9%	2.677.013	1.025.562	19,9%	2.968.225	996.206
Horn IV slhf.	16,7%	2.095.060	2.200.000	16,7%	533.328	591.667
CRI hf.	6,3%	1.566.975	1.566.975	-	-	-
Innviðir fjárfestingar slhf.	20,0%	1.454.023	989.878	20,0%	1.485.976	949.878
SÍA III slhf.	14,0%	1.419.756	682.159	15,9%	1.902.854	63.680
SÍA IV slhf.	14,0%	1.372.467	1.497.794	14,0%	1.435.895	560
Brunnur vaxtarsjóður II slhf.	19,3%	1.298.103	671.807	19,3%	517.010	550.361
Bakkastakkur slhf. (PCC BakkiSilicon)	19,4%	1.280.884	913.716	19,4%	1.330.286	899.142
S38 slhf. (Íslandshótel)	17,4%	1.152.647	519.145	17,4%	1.035.850	516.694
Crowberry Capital slhf.	19,5%	1.132.008	738.894	19,5%	1.111.209	682.905
Iðunn framtakssjóður slhf.	20,0%	998.488	998.881	20,0%	955.303	946.581
Freyja slhf.	20,0%	992.208	1.117.440	20,0%	941.363	1.100.640
Horn III slhf.	15,0%	918.919	670.734	15,0%	1.673.136	1.264.500
FÍ Eignarhaldsfélag slhf.	15,9%	846.862	744.459	15,9%	806.378	744.459
ACF III slhf.	15,4%	755.265	600.000	15,4%	690.546	600.000
Edda slhf.	17,0%	662.482	312.033	17,0%	599.475	300.496
Brunnur vaxtarsjóður slhf.	19,9%	647.555	768.538	19,9%	977.513	703.863
Frumtak 3 slhf.	17,9%	546.316	613.083	17,9%	302.604	341.786
Alda Credit fund slhf.	17,4%	392.677	263.230	17,4%	371.498	263.230
Alda Credit fund II slhf.	19,8%	392.597	290.000	19,8%	368.480	290.000
Landsbréf Icelandic Tourism Fund I slhf.	9,7%	296.907	297.468	9,7%	428.630	353.518
Akur fjárfestingar slhf.	17,1%	286.121	196.556	17,1%	672.624	196.556
SÍA II slhf.	15,1%	212.454	62.680	15,1%	112.478	62.680
Alda Credit fund IV slhf.	19,9%	132.000	132.000	-	-	-
Reiknistofa lífeyrissjóða hf.	31,8%	127.652	135.715	31,8%	106.349	135.715
Kjölfesta slhf.	4,4%	81.019	75.825	4,4%	79.833	75.825
Verðbréfamíðstöð Íslands hf.	3,4%	44.434	102.960	3,4%	34.280	92.806
Önnur óskráð bréf		86.962	303.505	-	461.843	1.653.262
		40.148.083	29.390.451		36.689.506	22.534.600

Sjóðurinn á hluti í tveimur félögum sem sinna eingöngu þjónustuverkefnum fyrir lífeyrissjóði. Það eru 31,8% eignarhlutur í Reiknistofu lífeyrissjóða hf. og 34,9% hlutur í Greiðslustofu lífeyrissjóða. Gildi á ekki eignarhlut í félögum þar sem ótakmörkuð ábyrgð eigenda er fyrir hendi.

Erlendir framtakssjóðir, skráðir

	Hlutdeild	31.12.2023		Hlutdeild	31.12.2022	
		Gangverð	Kostnaðarverð		Gangverð	Kostnaðarverð
Schroders PE FoF IV	2,7%	599.427	61.128	2,7%	729.551	70.168
SVG Diamond PE III	3,6%	96.135	42.920	3,6%	189.300	53.303
Schroder PE FoF II	4,0%	95.078	12.545	4,0%	95.710	12.545
		790.640	116.594		1.014.561	136.016

Erlendir skuldabréfasjóðir, skráðir

	Hlutdeild	31.12.2023		Hlutdeild	31.12.2022	
		Gangverð	Kostnaðarverð		Gangverð	Kostnaðarverð
PIMCO Global Income Fund	0,1%	3.552.589	3.096.166	0,1%	88.723	83.868
Colchester Global Bond Fund	0,0%	2.190.779	2.082.828	0,0%	717.106	639.668
M&G European Credit Investment Fund	0,2%	740.127	765.829	0,2%	684.575	765.829
		6.483.495	5.944.823		1.490.404	1.489.365

Erlendir skuldabréfasjóðir, óskráðir

	Hlutdeild	31.12.2023		Hlutdeild	31.12.2022	
		Gangverð	Kostnaðarverð		Gangverð	Kostnaðarverð
Ares Capital Europe V	0,4%	2.151.109	182.113	0,4%	1.931.842	1.738.777
Oberon Credit Investment 3	7,7%	759.711	759.097	7,3%	1.467.852	1.310
Ares Capital Europe VI	0,9%	305.104	6.081	-	-	-
Oberon Credit Investment 2	-	-	-	4,3%	4.044	29.969
		3.215.924	947.291		3.403.738	1.770.056

Erlendir fasteignasjóðir, óskráðir

	Hlutdeild	31.12.2023		Hlutdeild	31.12.2022	
		Gangverð	Kostnaðarverð		Gangverð	Kostnaðarverð
Metropolitan Real Estate Co Investment Fund II	6,7%	2.029.867	2.221.159	6,7%	1.995.296	1.839.071
Metropolitan Real Estate Secondary II	1,8%	1.605.459	1.617.258	1,8%	2.156.845	1.617.258
Standard Life Real Estate	1,3%	1.194.720	912.413	1,3%	1.217.807	912.413
Storebrand Nordic Real Estate	20,0%	24.356	78.323	20,0%	27.970	78.323
Alþjóða fasteignasjóðurinn	15,0%	18.184	36.517	15,0%	21.581	36.517
Metropolitan Real Estate International II	6,1%	14.160	111.159	6,1%	18.707	111.159
		4.886.746	4.976.828		5.438.205	4.594.740

Erlendir innviðasjóðir, óskráðir

	Hlutdeild	31.12.2023		Hlutdeild	31.12.2022	
		Gangverð	Kostnaðarverð		Gangverð	Kostnaðarverð
EQT Infrastructure V	0,3%	4.287.159	3.523.459	0,3%	2.963.397	2.588.521
KKR Global Infrastructure Investors III	4,1%	3.097.603	2.076.077	4,1%	1.700.193	1.480.598
KKR Global Infrastructure Investors IV	0,2%	2.547.178	2.406.503	0,2%	2.799.200	2.256.669
		9.931.940	8.006.040		7.462.791	6.325.788

Erlendir framtakssjóðir, óskráðir

	31.12.2023			31.12.2022		
	Hlutdeild	Gangverð	Kostnaðarverð	Hlutdeild	Gangverð	Kostnaðarverð
Blackrock Sérgreint		14.743.647	8.889.793	-	12.154.571	7.554.514
KKR Americas Fund XII	2,4%	4.084.586	1.273.107	2,4%	4.378.285	1.850.991
Blackrock POF III	6,3%	4.027.835	289.665	8,5%	4.385.425	308.233
AlpInvest Co Investment Fund VII	4,9%	3.859.195	3.485.719	4,9%	2.203.535	2.095.110
Blackrock POF IV	1,6%	3.627.125	2.581.266	3,0%	3.579.080	2.697.137
Ashbridge Transformational Secondaries Fund II	19,3%	3.608.799	2.796.869	20,0%	3.001.790	2.363.347
Ashbridge Transformational Secondaries Fund I	9,1%	3.473.102	939.635	9,1%	3.731.010	939.635
MS Private Martkers Fund VII	6,8%	3.417.882	733.897	6,8%	3.634.759	924.783
MS PE Co Investment Opportunities Fund II	2,0%	3.303.658	2.246.728	6,3%	2.280.372	1.703.220
Carlyle Partners VII	0,1%	3.166.761	2.410.589	0,1%	3.180.877	2.506.250
Hamilton Lane Secondary Fund V	0,8%	3.081.384	1.720.517	0,8%	3.511.715	2.141.317
MS Private Martkets Fund VI	4,6%	2.915.192	271.774	4,6%	3.189.301	418.048
AlpInvest Secondaries Fund VII	4,9%	2.815.633	2.103.536	4,9%	1.567.577	1.195.145
Blackrock SLS	2,1%	2.749.284	1.676.902	1,8%	2.933.259	1.824.937
Blackstone Capital Partners VIII	0,1%	2.523.958	2.069.475	0,1%	1.936.222	1.523.625
Carlyle European Partners V	0,3%	2.460.868	1.956.409	0,3%	1.786.027	1.301.688
Partners Group Secondary 2020	2,6%	2.428.138	1.986.216	3,3%	1.879.307	31.146
MS PE Co Investment Opportunities Fund I	3,5%	2.329.708	78.494	3,5%	2.493.466	91.158
Blackrock DivPEP V	8,0%	2.204.471	8.121	8,0%	2.838.844	9.721
Carlyle Partners VIII	0,2%	1.981.784	2.023.936	0,2%	574.668	625.625
EQT Future	1,2%	1.980.923	1.749.356		-	-
Blackstone Capital Partners VII	0,1%	1.932.121	716.765	0,1%	2.180.793	994.361
AlpInvest Co Investment Fund VIII	2,3%	1.723.444	734.110	2,3%	1.747.103	810.613
KKR North Americas Fund XIII	0,1%	1.617.165	1.571.943	0,1%	948.691	939.170
Blackrock Impact Capital	18,5%	1.504.514	1.561.904	19,9%	147.000	148.189
Warburg Pincus Global Growth 14	0,2%	1.376.239	1.358.389	3,7%	962.056	962.777
Aldwych Capital Partners	6,7%	686.914	23.972	6,7%	724.879	32.099.017
SVG Asia	5,0%	337.619	152.955	5,0%	492.944	194.370
MS AIP PMF III	3,6%	85.493	79.666	4,6%	104.423	79.666
MS AIP PMF IV	1,7%	82.250	643.185	1,7%	210.868	679.234
Paul Capital Partners IX	0,6%	80.678	31.146	0,6%	152.960	1.594.305
LPE II	8,5%	46.354	66.607	8,5%	66.054	50.002
Partners Group Secondary	0,3%	31.776	3.876	0,3%	66.979	21.667
Paul Capital Partners VIII	5,2%	28.843	40.099	5,2%	76.990	40.099
DLJ Merchant banking	1,1%	27.386	560.670	1,1%	47.830	560.670
MS AIP EMPF	5,2%	25.807	112.382	5,2%	27.518	112.382
MS GSOF II	1,3%	9.611	47.047	1,3%	176.648	125.251
Standard Life ESP2004	1,3%	1.192	1.751	1,3%	9.951	5.434
		84.381.338	48.998.469		73.383.778	71.522.837

Erlendir hlutabréfasjóðir, skráðir

	31.12.2023			31.12.2022		
	Hlutdeild	Gangverð	Kostnaðarverð	Hlutdeild	Gangverð	Kostnaðarverð
iShares Developed World Index Fund	1,9%	46.999.582	13.687.914	20,7%	39.638.433	13.687.914
Vanguard Global Stock Index Fund	1,5%	34.486.546	14.118.518	17,1%	33.007.532	18.331.418
Vanguard ESG Developed	3,6%	22.710.087	19.730.625	5,7%	11.042.707	11.304.824
T Rowe Price Global Fund	3,7%	18.035.623	7.255.839	7,0%	13.409.219	5.530.464
Seilern World Growth Fund	6,6%	17.559.409	10.409.792	7,6%	14.483.507	10.409.792
LGT Sustainable Equity Fund	11,8%	16.455.949	13.923.960	7,0%	13.548.604	12.371.200
MFS Global Concentrated Fund	17,4%	14.222.113	4.738.229	6,7%	13.157.705	4.738.229
SSgA World Index Fund	1,9%	12.379.306	6.673.713	5,5%	10.457.829	6.673.713
Acadian Global Equity Fund	16,7%	7.309.071	2.915.033	3,2%	6.057.997	2.915.033
MFS Low Volatility Fund	20,0%	6.701.051	5.088.280	3,5%	6.791.207	5.088.927
Montanaro European Smaller Companies Fund	11,9%	6.520.549	4.384.774	3,2%	6.179.995	4.384.774
Fisher Investment EM Fund	6,9%	5.674.369	3.497.500	2,7%	5.162.705	3.497.500
T. Rowe Price Sicav Sm Com EQ	3,7%	3.332.579	3.139.575	-	-	-
Aberdeen GEM Fund	2,1%	3.127.427	2.215.110	1,6%	3.079.552	2.215.110
		215.513.660	111.778.861		176.016.992	101.148.897

Kostnaðarverð í töflu hér að framan er skilgreint sem vegið meðalkaupverð í viðkomandi félagi, framtakssjóði eða verðbréfasjóði. Ekki tekið tillit til arðgreiðslna eða annarrar ráðstöfunar verðmæta til hluthafa við útreikning á meðalkaupverði.

12. Skuldabréf

	Samtryggingardeild		Séreignardeild	Tilgr. séreignardeild	31.12.2023
	Kaupkrafta	Markaðskrafta	Markaðskrafta	Markaðskrafta	Samtals
Skuldabréf með ríkisábyrgð	92.174.047	63.054.462	1.339.347	101.994	156.669.850
Skuldabréf fjármálastofnana	0	77.204.245	1.242.537	96.130	78.542.911
Skuldabréf sveitarfélaga	0	24.912.037	391.857	31.006	25.334.900
Skuldabréf fyrirtækja	0	67.949.758	1.054.775	81.212	69.085.746
Veðlán sjóðfélaga	94.209.501	0	0	0	94.209.501
Önnur veðlán	5.896.957	0	0	0	5.896.957
Niðurfærslur veðlána	(640.600)	0	0	0	(640.600)
	191.639.906	233.120.503	4.028.516	310.341	429.099.266

	Samtryggingardeild		Séreignardeild	Tilgr. séreignardeild	31.12.2022
	Kaupkrafta	Markaðskrafta	Markaðskrafta	Markaðskrafta	Samtals
Skuldabréf með ríkisábyrgð	92.471.931	72.758.681	1.438.636	92.983	166.762.231
Skuldabréf fjármálastofnana	0	60.299.939	1.121.803	72.221	61.493.963
Skuldabréf sveitarfélaga	0	17.382.840	202.788	13.039	17.598.667
Skuldabréf fyrirtækja	0	63.974.207	1.014.228	65.402	65.053.837
Veðlán sjóðfélaga	73.406.469	0	0	0	73.406.469
Önnur veðlán	5.639.184	0	0	0	5.639.184
Niðurfærslur veðlána	(423.691)	0	0	0	(423.691)
	171.093.893	214.415.667	3.777.455	243.645	389.530.660

2023	Samtryggingardeild	
	Kaupkrafta	Markaðskrafta
Skuldabréf með ríkisábyrgð	92.174.047	97.411.528

2022	Samtryggingardeild	
	Kaupkrafta	Markaðskrafta
Skuldabréf með ríkisábyrgð	92.471.931	98.082.530

Hluti skuldabréfa með ríkisábyrgð eru gerð upp m.v. kaupkröfu. Gangvirði tekur því ekki breytingum til samræmis við breytingar á ávöxtunarkröfu á markaði, heldur bera þau vexti og verðbætur út líftíma sinn í samræmi við ávöxtunarkröfu þeirra við kaup. Ef þessar eignir væru færðar á markaðsverði hefði hrein raunávöxtun samtryggingardeildar á árinu 2023 verið -1,4% í stað -1,2% (hefði verið -12,8% í stað -10,6% á árinu 2022).

Þann 20. október 2022 tilkynnti fjármála- og efnahagsráðuneytið um mögulegar aðgerðir vegna stöðu ÍL-sjóðs. Í kjölfarið urðu viðskipti á skuldabréfamarkaði með flokkana HFF150224, HFF150434 og HFF150644 á ávöxtunarkröfu sem endurspeglar uppreiknaðan höfuðstól bréfanna að viðbættum áföllnum vöxtum og verðbótum. Leiddi það til þess að verðmæti HFF flokka í eigu sjóðsins lækkaði um 14,6 ma.kr. þann 25. október 2022. Er þar horft til samanlagðrar eignar sjóðsins í HFF flokkunum, þ.e. bæði þeirra sem færðir eru á kaupkröfu og markaðskröfu. Sjá nánar í skýringu 21.

Í árslok 2023 nam bókfært virði allrar skuldabréfaeignar sjóðsins í HFF flokkunum um 89,1 ma.kr. Það samsvarar 93,8 mö.kr. að markaðsvirði. Væru sömu flokkar verðlagðir miðað við vaxtaróf verðtryggðra ríkisskuldabréfa (brúaðan RIKS feril) væri verðmæti þeirra um 12,5 mö.kr. hærra miðað við bókfært virði og 7,8 mö.kr. hærra miðað við markaðsvirði, eða um 101,6 ma.kr.

13. Niðurfærslur veðlána

	31.12.2023	31.12.2022
Niðurfærsla í ársbyrjun	(423.691)	(372.373)
Breyting niðurfærsla á árinu	(216.909)	(51.318)
	(640.600)	(423.691)

Veðskuldabréf eru færð niður í efnahagsreikningi vegna óvissu um innheimtu. Hér er ekki um endanlega afskrift að ræða heldur er myndaður afskriftareikningur til að mæta þeim kröfum sem kunna að tapast í framtíðinni.

14. Skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum

	31.12.2023		31.12.2022	
	Í erlendum gjaldmiðlum	Í íslenskum krónum	Í erlendum gjaldmiðlum	Í íslenskum krónum
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	343.902.703	198.188.742	300.494.515	194.679.233
Skuldabréf	0	429.539.466	0	389.931.320
Bundnar bankainnstæður	0	1.912.017	0	1.534.978
	343.902.703	629.640.225	300.494.515	586.145.531
Hlutfallsleg skipting	35,3%	64,7%	33,9%	66,1%

	31.12.2023	31.12.2022
Í USD	296.130.883	258.204.443
Í EUR	35.362.902	27.512.278
Í DKK	8.038.340	9.911.728
Í NOK	4.370.578	4.866.066
	343.902.703	300.494.515

15. Varanlegir rekstrarfjármunir

	Fasteignir og lóðir til eigin nota	Rekstrar- fjármunir	Samtals
Kostnaðarverð			
Staða í ársbyrjun	432.229	393.424	825.653
Eignfært á árinu	8.218	37.084	45.302
Staða í árslok	440.447	430.509	870.955
Afskriftir			
Staða í ársbyrjun	129.524	186.497	316.021
Afskrift ársins	8.213	58.526	66.739
Staða í árslok	137.737	245.023	382.760
Bókfært verð			
Bókfært verð í ársbyrjun	302.706	52.855	509.632
Bókfært verð í árslok	302.710	185.485	488.195
Afskriftahlutföll	2%	10-35%	

Fasteignamat og vátryggingamat eigna sjóðsins í árslok

	Fasteignamat	Vátryggingamat
Fasteignir og lóðir til eigin nota	595.300	1.017.200
Rekstrarfjármunir		65.708

16. Lífeyrisskuldbindingar

Tryggingafræðileg staða samtryggingardeildar sjóðsins er reiknuð í samræmi við ákvæði 39. gr. laga nr.129/1997 um skyldtryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða. Útreikningurinn er gerður af tryggingastærðfræðingi sem hefur til þess tilskilda staðfestingu frá Fjármálaeftirlitinu og starfar sjálfstætt utan sjóðsins. Helstu forsendur útreikninga miðast við ákvæði IV kafla reglugerðar nr. 391/1998 um skyldtryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða með síðari breytingum. Notast er við dánar- og eftirlifendatöflur Félags íslenskra tryggingastærðfræðinga sem gera ráð fyrir því að dánartíðni fari lækkanði í framtíðinni. Miðað er við reynslu árin 1999 – 2018 við útreikning spárinnar. Einnig urðu breytingar á reglum um endurmat hlutabréfa og liðir vegna varúðarniðurfærslu hlutabréfa og núvirði fjárfestingagjalda hafa verið felldir brott í reglugerð 391/1998. Í reglugerðinni kemur einnig fram að við núvirðisútreikning væntanlegs lífeyris og framtíðariðgjalda skuli nota 3,5% vaxtaviðmiðun umfram vísitölu neysluverðs. Útreikningur tryggingafræðilegrar stöðu í lok árs 2023 miðast við sértækar lífs- og örorkulíkur fyrir sjóðinn. Tryggingastærðfræðingur sjóðsins hefur unnið sértækar lífs- og örorkulíkur fyrir sjóðinn og telur hann að þær forsendur gefi réttari mynd af stöðu sjóðsins, sbr. 22. gr. framangreindrar reglugerðar nr. 391/1998, í stað þess að nota staðlaðar forsendur um lífs- og örorkulíkur sem reglugerðin vísar til.

Lífeyrisskuldbindingar	31.12.2023	31.12.2022
Eignir		
Endurmetin eign til tryggingafræðilegs uppgjörs í árslok	1.763.977.331	1.583.247.133
Endurmetin eign til tryggingafræðilegs uppgjörs í ársbyrjun	1.583.247.133	1.437.429.191
Hækkun/lækkun endurmetinnar eignar á árinu	180.730.198	145.817.942
Skuldbindingar		
Skuldbindingar í árslok	1.843.386.978	1.646.689.883
Skuldbindingar í ársbyrjun	1.646.689.883	1.417.289.553
Hækkun/lækkun skuldbindinga á árinu	196.697.095	229.400.330
Breyting á tryggingafræðilegri stöðu á árinu	(15.966.897)	(83.582.388)

Yfirlit um breytingar á áföllnum lífeyrisskuldbindingum samtryggingardeildar

	31.12.2023	31.12.2022
Áfallnar lífeyrisskuldbindingar í ársbyrjun	951.762.936	777.591.218
Hækkun lífeyrisskuldbindinga vegna vaxta og verðbóta	112.500.380	102.014.663
Hækkun áunninna réttinda vegna iðgjalda ársins	44.323.672	39.108.439
Lækkun vegna greidds lífeyris á árinu	(30.199.390)	(23.517.731)
Breyting vegna nýrra lífslíka	(4.472.743)	0
Breyting vegna nýrra örorkulíkinda	0	55.754.430
Virði nýrra réttinda umfram virði iðgjalda ársins	0	5.221.707
Hækkun á núvirði framtíðarrekstrarkostnaðar	431.618	2.217.769
Hækkun/lækkun vegna annarra breytinga	(1.522.538)	(6.627.559)
Áfallnar lífeyrisskuldbindingar í árslok	1.072.823.934	951.762.936

17. Áfallinn kostnaður og fyrirframminnheimtar tekjur

	31.12.2023	31.12.2022
Ógreidd gjöld vegna innheimtu fyrir stéttarfélög og VIRK	363.023	332.537
Aðrar skuldir	28.349	34.721
Séreignardeild og tilgreind séreignardeild	69.026	78.778
	460.398	446.035

18. Aðrar skuldir

	31.12.2023	31.12.2022
Ógreiddur kostnaður	78.122	92.847
Óuppgerð viðskipti	0	413.710
	78.122	506.557

19. Ábyrgðir og skuldbindingar utan efnahags

Samtryggingardeild Gildis er skuldbundin til að fjárfesta í ýmsum sjóðum á komandi árum, m.a. í framtakssjóðum, nýsköpunarsjóðum, fasteignasjóðum, innviðasjóðum og skuldabréfasjóðum.

	31.12.2023	31.12.2022
Innlendar skuldbindingar	9.357.956	8.756.775
Erlendar skuldbindingar	67.905.782	64.789.644
	77.263.738	73.546.420

20. Þrepaskipting gangvirðis

Sjóðurinn notast við ákveðna þrepaskiptingu þegar eignir eru verðmetnar til gangvirðis.

Stig 1.

Gangvirðismat byggir á skráðu verði á virkum markaði fyrir samskonar eignir.

Stig 2.

Gangvirðismat byggir á verðlagningu á markaði fyrir samskonar eða sambærilegar eignir, beint eða óbeint. Nýlegt viðskiptaverð eða nýlegt kaup- eða sölutilboð er notað til ákvörðunar gangvirðis hlutabréfa. Ávöxtunarkrafa skuldabréfa með sömu tímalengd, sem virk viðskipti eru með, er notuð sem viðmið við gangvirðismat á skuldabréfum.

Stig 3.

Gangvirðismat byggir á öðrum upplýsingum en markaðsupplýsingum, þ.e. almennt viðurkenndum matsaðferðum fyrir virði óskráðra eigna. Meðal verðmatsaðferða eru reiknað innra virði, verðmat byggt á kennitölusamanburði, núvirðis- og sjóðstreymislíkön og önnur virðislíkön. Fjárfestingar í óskráðum innlendum og erlendum framtakssjóðum færast undir þennan lið.

Eignir færðar á gangvirði í árslok 2023

	Stig 1	Stig 2	Stig 3	Samtals
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	393.545.815	0	148.985.830	542.531.645
Skuldabréf	143.554.366	93.904.994	0	237.459.360
Samtals fært á gangvirði	537.100.182	93.904.994	148.985.830	779.991.005
Eignir færðar á kaupkröfu				191.639.906
Samtals eignir				971.630.911

Tekjur eigna færðra á gangvirði í lok árs 2023

	Stig 1	Stig 2	Stig 3	Samtals
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	28.076.518	0	2.250.335	30.326.853
Skuldabréf	6.366.437	5.220.037	0	11.586.475
Samtals	34.442.955	5.220.037	2.250.335	41.913.328

Eign sjóðsins í skuldabréfaflokkunum HFF150224, HFF150434 og HFF150644, sem gefnir eru út af ÍL-sjóði, er annars vegar færð á markaðskröfu í þrepi 2 í þrepaskiptingu gangvirðis og hins vegar undir eignum færðum á kaupkröfu.

Eignir færðar á gangvirði 2022

	Stig 1	Stig 2	Stig 3	Samtals
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	366.638.829	0	128.935.579	495.574.408
Skuldabréf	134.237.123	84.199.643	0	218.436.767
Samtals fært á gangvirði	500.875.952	84.199.643	128.935.579	714.011.175
Eignir færðar á kaupkröfu				171.093.893
Samtals eignir				885.105.068

Tekjur eigna færðra á gangvirði 2022

	Stig 1	Stig 2	Stig 3	Samtals
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	(49.242.503)	0	14.305.423	(34.937.081)
Skuldabréf	(2.305.430)	(1.565.402)	0	(3.870.832)
Afleiður	(151.930)	0	0	(151.930)
Samtals	(51.699.864)	(1.565.402)	14.305.423	(38.959.843)

21. Önnur málefni

Skuldabréf útgefin af Íbúðarlánsjóði (nú ÍL-sjóður), þ.e. HFF150224, HFF150434 og HFF150644, sem eru óuppgreiðanleg og með ábyrgð ríkissjóðs, eru færð að hluta á kaupkröfu og að hluta á markaðsverði í uppgjöri sjóðsins.

Þann 20. október 2022 tilkynnti fjármála- og efnahagsráðherra um mögulegar aðgerðir vegna stöðu ÍL-sjóðs (áður Íbúðalánasjóðs) og óskaði eftir viðræðum við eigendur HFF-skuldabréfa um uppgjör sem miðast við höfuðstól og áfallna vexti og verðbætur. Í framhaldi af tilkynningunni hækkaði ávöxtunarkrafa á markaði og virði bréfanna í eigu sjóðsins lækkaði að meðaltali um 13,4%.

Af upphaflegri tilkynningu fjármála- og efnahagsráðuneytisins mátti ráða að það væri afstaða ráðuneytisins að eigendaábyrgð ríkisins á skuldbindingum ÍL-sjóðs samkvæmt skuldabréfunum næði eingöngu til höfuðstóls með áföllnum vöxtum og verðbótum og hafði það áhrif á verð bréfanna á markaði. Skuldabréfin eru án uppgreiðsluheimildar og það er mat Gildis að hvers kyns ráðstafanir íslenska ríkisins um slitameðferð og uppgjör skuldabréfanna án tillits til vaxtagreiðslna í framtíðinni feli í sér skerðingu eignarréttinda sem bryti í bága við ákvæði stjórnarskrár og mannréttindasáttmála Evrópu. Um það liggja fyrir ítarlega rökstudd lögfræðiálit LOGOS lögmannsþjónustu og Róberts Spanó, fyrrverandi forseta Mannréttindadómstóls Evrópu.

Hinn 12. október 2023 birti fjármála- og efnahagsráðuneytið drög að frumvarpi til laga um slit ógjaldfærra opinberra aðila. Frumvarpsdrögin, sem nú hafa verið lögð fram á Alþingi, gera ráð fyrir því að eigendur skuldabréfanna muni fá vaxagreiðslur til framtíðar bættar ef til slita ÍL-sjóðs kemur. Hins vegar er það gert með sértækum ákvæðum um bætur og ákveðinni uppgjörsaðferð sem sjóðurinn og lögfræðilegir ráðgjafar hans telja ekki standast að lögum.

22. Atburðir eftir lok reikningsskiladags

Engir atburðir hafa orðið eftir lok reikningsskiladags sem krefjast lagfæringa eða breytinga á ársreikningnum. Sjóðurinn birtir álagspróf í skýringu 23.1.3 þar sem sjá má áhrif mismunandi sviðsmynda á tryggingafræðilega stöðu sjóðsins.

Áhættuþættir í starfsemi og áhættustýring

23. Markmið áhættustýringar

Áhættustefna Gildis tekur bæði til fjárhagslegrar áhættu og rekstraráhættu í starfsemi sjóðsins. Áhættustefnan skilgreinir áhættuvilja og áhættuþol sjóðsins og hvernig skuli greina, meta, vakta og stýra áhættu. Auk þess kemur fram hlutverk og ábyrgð þeirra sem koma að framkvæmd áhættustýringar og áhættueftirlits innan sjóðsins. Fjárfestingarstefna sjóðsins er mikilvægur þáttur í áhættustýringu en þar eru settar fram takmarkanir og viðmið um helstu fjárhagslega áhættuþætti. Í áhættustýringarstefnu er síðan fjallað ítarlega um framkvæmd áhættustýringar sjóðsins.

Helstu áhættur sem sjóðurinn stendur frammi fyrir í daglegri starfsemi eru: Markaðsáhætta, vaxta- og endurfjárfestingaráhætta, gjaldmiðlaáhætta, verðbólguáhætta, mótaðilaáhætta, lífeyristryggingaráhætta, lausafjárahætta, rekstraráhætta og áhætta tengd stjórnarháttum og ábyrgum fjárfestingum (UFS).

23.1 Fjárhagsleg áhætta

23.1.1 Markaðsáhætta

Markaðsáhætta er hættan á tapi vegna breytinga á markaðsvirði eigna eða skuldbindinga, þ.m.t. vegna breytinga á gengi gjaldmiðla, vöxtum, verðbólgu, verði hluta- og skuldabréfa og hlutdeildarskírteina í sjóðum. Meginmarkmið með framkvæmd áhættustýringar á markaðsáhættu er að halda henni innan marka fjárfestingarstefnu og meta áhrif einstakra fjárfestinga á heildaráhættu. Við greiningu á markaðsáhættu þarf einnig að taka mið af skuldbindingum sjóðsins.

Vaxta- og endurfjárfestingaráhætta

Vaxta- og endurfjárfestingaráhætta felst í áhrifum breytinga á markaðsvöxtum á virði skuldabréfa. Sem dæmi má nefna að ef markaðsvextir hækka getur sjóðurinn þurft að innleysa gengistap við sölu á skuldabréfum sem keypt voru á lægri ávöxtunarkröfu. Vaxtaáhætta eykst að jafnaði með auknum líftíma skuldabréfasafns. Í tryggingafræðilegri úttekt lífeyrissjóða er greiðsluflæði skuldabréfa samtryggingardeildar núvirt á 3,5% vöxtum á verðtryggðum bréfum en 6,1% vöxtum á óverðtryggðum bréfum og hafa vaxtabreytingar því eingöngu áhrif á tryggingafræðilega stöðu samtryggingardeildar ef viðskipti með skuldabréf eiga sér stað. Vaxtaáhætta felur einnig í sér þá áhættu að vextir á markaði lækki það mikið að sjóðurinn geti ekki keypt skuldabréf sem beri ásættanlega ávöxtunarkröfu sem getur haft slæm áhrif á ávöxtun sjóðsins og tryggingafræðilega stöðu samtryggingardeildar (endurfjárfestingaráhætta). Stuttur meðallíftími skuldabréfasafns eykur að jafnaði endurfjárfestingaráhættu. Þessari áhættu er hægt að stýra með hlutfalli fastra vaxta og breytilegra, hlutfalli uppgreiðanlegra skuldabréfa og óuppgreiðanlegra, líftíma skuldabréfa og hlutfalli skuldabréfa í eignasafninu.

Samtryggingardeild	Meðallíftími 2023	Meðallíftími 2022	31.12.2023	31.12.2022
Skuldabréf á föstum vöxtum	7,1	7,2	347.597.824	324.975.458
Skuldabréf á breytilegum vöxtum	22,0	21,1	77.803.184	60.957.801
Samtals	9,8	9,4	425.401.008	385.933.258

Framtíðarsýn 1	Meðallíftími 2023	Meðallíftími 2022	31.12.2023	31.12.2022
Skuldabréf á föstum vöxtum	5,9	5,6	1.829.432	1.784.947
Samtals	5,9	5,6	1.829.432	1.784.947

Framtíðarsýn 2	Meðallíftími 2023	Meðallíftími 2022	31.12.2023	31.12.2022
Skuldabréf á föstum vöxtum	5,7	5,5	2.509.425	2.236.153
Samtals	5,7	5,5	2.509.425	2.236.153

Ósamræmisáhætta samtryggingardeildar

Ósamræmisáhætta felst í hættunni á að eignir samtryggingardeildar þróist með óhagstæðari hætti en skuldbindingar hennar m.t.t. tryggingafræðilegrar stöðu. Dæmi um það eru mismunandi áhrif verðbólgu, vaxta, líftíma og þróunar gengis gjaldmiðla á eignir og skuldbindingar. Almennt er ósamræmisáhætta meiri eftir því sem eðli eigna er ólíkara eðli skuldbindinga. Skuldbindingar sjóðsins eru til langs tíma og að fullu verðtryggðar, núvirtar á föstum 3,5% raunvöxtum í íslenskum krónum.

Séu eiginleikar eignahliðar að einhverju leyti ólíkir þessum eiginleikum skuldbindinganna veldur það ósamræmisáhættu. Sem dæmi má nefna að 33,3% af eignum samtryggingadeildar eru verðtryggðar þó ýmsar aðrar eignir hafi eiginleika óbeinnar verðtryggingar. Þá eru 35,4% eigna í annarri mynt en íslenskum krónum m.v. 31.12.2023. Meðalraunávöxtun eigna samtryggingardeildar sl. 5 ár er 4,1% og 4,0% sl. 15 ár. Meðallíftími skuldabréfa samtryggingardeildar er 9,8 ár. m.v. 31.12.2023. Álagsprófum og næmnigreiningum er beitt á eignir og skuldbindingar til þess að meta næmni þeirra fyrir breytingum á vöxtum, verðbólgu og öðrum þáttum sem eru sameiginlegir eignum og skuldbindingum.

Verðbólguáhætta

Verðbólguáhætta er hættan á að verðbólga valdi hækkun á lífeyrisskuldbindingum samtryggingardeildar, umfram raunávöxtun óverðtryggðra eigna deildarinnar og valdi þannig lækkun á tryggingafræðilegri stöðu sem getur leitt til skerðingar á lífeyrisréttindum sjóðfélaga. Lífeyrisskuldbindingar samtryggingardeildar sjóðsins eru verðtryggðar að fullu. Með því að auka/minnka verðtryggðar eignir sem og að meta fylgni annarra eigna, sem geta haft eiginleika óbeinnar verðtryggingar (líkt og gjaldeyris), við verðbólgu er hægt að stýra verðbólguáhættu.

Inneignir sjóðfélaga séreignardeilda eru ekki verðtryggðar en hluti eigna séreignaleiðanna eru verðtryggðar. Öll eign Framtíðarsýnar 3 er í bundnum verðtryggðum innlánnum.

	31.12.2023	31.12.2022
Verðtryggingarhlutfall samtryggingardeildar	33,3%	30,5%

Gjaldmiðlaáhætta

Gjaldmiðlaáhætta sjóðsins felst í hættu á að sveiflur á gengi krónunnar annars vegar og erlendra myntkrossa hins vegar geti haft neikvæð áhrif á eignastöðu deilda sjóðsins og þar með tryggingafræðilega stöðu samtryggingardeildar. Samkvæmt lögum um lífeyrissjóði skulu að lágmarki 50% heildareigna vera í sama gjaldmiðli og skuldbindingar sjóðsins. Hinn 1. janúar 2024 lækkaði það lágmark í 48,5% og um 1,5 prósentustig 1. janúar ár hvert til 1. janúar 2027. Eftir það lækkar lágmarkið um eitt prósentustig 1. janúar ár hvert þar til það nær 35% 1. janúar 2036. Lífeyrissjóðnum er þó ekki skylt að gera ráðstafanir til úrbóta ef breytingar á gengi íslensku krónunnar eða verðhækkningar á erlendum eignamörkuðum leiða til þess að gjaldmiðlaáhætta lífeyrissjóðsins fer fram úr leyfilegum mörkum. Það er stefna sjóðsins og hluti af áhættustýringu hans að eiga vel dreift eignasafn sem ekki byggir eingöngu á íslenska hagkerfinu. Þessari áhættu er hægt að stýra með hlutfalli gengistryggðra eigna sem og með afleiðum sem takmarka gjaldmiðlaáhættu.

Samtryggingardeild	31.12.2023	31.12.2022
Eignir í erlendri mynt	35,4%	33,8%

Framtíðarsýn 1	31.12.2023	31.12.2022
Eignir í erlendri mynt	24,8%	23,6%

Framtíðarsýn 2	31.12.2023	31.12.2022
Eignir í erlendri mynt	14,0%	13,7%

Markaðsáhætta (sveiflur í ávöxtun)

Markaðsáhætta er sú áhætta að verðbreytingar hlutabréfa, hlutdeildarskírteina, skuldabréfa og annarra verðbréfa með breytilegar tekjur hafi óhagstæð áhrif á eignastöðu deilda sjóðsins og tryggingafræðilega stöðu samtryggingardeildar. Markaðsáhætta skuldabréfa er í flestum tilfellum einnig metin í öðrum áhættuþáttum (t.d. vaxta- og endurfjárfestingaráhættu, uppgreiðsluáhættu og útlánaáhættu).

Stór hluti eigna deilda sjóðsins er í markaðsverðbréfum, bæði hlutabréfum og skuldabréfum (að Framtíðarsýn 3 undanskilinni). Fjárfestingar sjóðsins í félögum og sjóðum eru að mestu leyti í skráðum eignum en þó er hluti fjárfestinganna í óskráðum eignum. Markaðsáhættu (sveiflum í ávöxtun) er m.a. hægt að stýra með viðeigandi eignasamsetningu m.t.t. áhættudreifingar og/eða með breytingum á eignasafni.

Uppgreiðsluáhætta

Uppgreiðsluáhætta felst í hættunni á að skuldabréf sem hafa uppgreiðsluheimild séu greidd upp fyrir lokagjaldþaga. Það getur haft í för með sér að ávöxtun skuldabréfs verði lægri en vænst var í upphafi og/eða að endurfjárfesta þurfi í skuldabréfum á lakari kjörum í kjölfar uppgreiðslu. Ofangreint getur haft neikvæð áhrif á ávöxtun deilda sjóðsins og tryggingafræðilega stöðu samtryggingardeildar. Uppgreiðsluáhætta vegna tiltekins skuldabréfs eykst almennt þegar markaðsvextir eru lægri en ávöxtunarkrafa bréfsins. Uppgreiðsluáhætta er náskyld vaxta- og endurfjárfestingaráhættu. Uppgreiðsluáhættu er m.a. hægt að stýra með hlutfalli uppgreiðanlegra skuldabréfa í eignasafninu, skilmálum um uppgreiðslu og uppgreiðsluálagi og hlutfalli skuldabréfa með breytilegum vöxtum og föstum.

Samtryggingardeild	31.12.2023	31.12.2022
Uppgreiðanleg skuldabréf	132.909.307	114.148.798
þar af á föstum vöxtum uppgreiðanleg með skilyrðum	38.699.806	40.742.322
þar af á föstum vöxtum uppgreiðanleg án skilyrða	16.406.317	12.448.676
þar af á breytilegum vöxtum uppgreiðanleg án skilyrða	77.803.184	60.957.801
Framtíðarsýn 1	31.12.2023	31.12.2022
Uppgreiðanleg skuldabréf séreignardeilda	186.884	192.268
þar af á föstum vöxtum uppgreiðanleg með skilyrðum	186.884	192.268
Framtíðarsýn 2	31.12.2023	31.12.2022
Uppgreiðanleg skuldabréf séreignardeilda	167.069	172.507
þar af á föstum vöxtum uppgreiðanleg með skilyrðum	167.069	172.507

Áhætta vegna skuldbindinga utan efnahags

Skuldbindandi samningar um greiðslur í framtakssjóði, framvirkir gjaldmiðlasamningar og afleiður eru dæmi um eignir og skuldbindingar utan efnahagsreiknings. Áhætta vegna þeirra felst m.a. í breytingum á þessum undirliggjandi eignum eða skuldbindingum og hættunni á að sjóðurinn geti ekki staðið við skuldbindingar utan efnahags (skylt lausafjáráhætta). Ofangreint getur haft neikvæð áhrif á ávöxtun sjóðsins og tryggingafræðilega stöðu samtryggingardeilda. Í árslok 2023 eru skuldbindingar samtryggingardeilda utan efnahags 77,3 milljarðar króna sem skiptast í 9,4 milljarða innlendar skuldbindingar og 67,9 milljarða erlendar. Skuldbindingar séreignarleilda utan efnahags eru engar.

Áhættu vegna eigna og skuldbindinga utan efnahags er m.a. hægt að stýra með gerð áætlana um framtíðargreiðsluflæði vegna skuldbindinga.

23.1. Mótaðilaáhætta

Mótaðilaáhætta er hættan á fjárhagslegu tapi sjóðsins ef mótaðili eða viðskiptamaður í fjármálagerningi getur ekki staðið við umsamdar skuldbindingar sínar. Helsta mótaðilaáhætta sjóðsins verður til við kaup á verðbréfum og með veitingu veðlána. Mótaðilaáhætta er flokkuð í útlánaáhættu, samþjöppunaráhættu, landsáhættu, uppgjörsáhættu og vörsluáhættu.

Stjórn sjóðsins samþykkir fjárfestingarstefnu fyrir sjóðinn árlega. Í henni eru m.a. sett viðmiðunarmörk um fjárfestingar í eignaflokkum og einstökum fjárfestingum til að milda eða draga úr mótaðilaáhættu. Í fjárfestingarstefnu eru einnig til staðar viðmið um eignir í erlendri mynt, sem m.a. er ætlað að milda eða draga úr lands- og samþjöppunaráhættu. Þá hefur sjóðurinn einnig mótað sér stefnu um áhættuflokkun mótaðila ef fjárfesting eða eign sjóðsins í skuldabréfum útgefnum af þeim er umfram skilgreint hlutfall af heildareign sjóðsins. Þá ber stór hluti skuldabréfa sjóðsins veð eða aðrar tryggingar.

Einn liður í að meta mótaðilaáhættu er að fylgjast með vanskilum útgefenda skuldabréfa í eigu sjóðsins og vanskilum innan sjóðfélagalánasafns. Þá er vænt tap af sjóðfélagalánasafni og öðrum áhættumetnum skuldabréfum metið og notað auk vanskila ársins við mat á niðurfærsluþörf sem færast á niðurfærslureikning sjóðsins.

	31.12.2023	31.12.2022
Meira en 90 daga vanskil	14.586	6.933
Eftirstöðvar lána í meira en 90 daga vanskilum	413.605	213.211

23.1. Lífeyrstryggingaráhætta

Lífeyrstryggingaráhætta (skuldbindingaáhætta) er sú áhætta innan samtryggingardeildar að skerða þurfi réttindi sjóðfélaga vegna þess að eignir mæti ekki skuldbindingum til langs tíma. Lífeyrstryggingaráhætta getur komið til meðal annars vegna breytinga á iðgjöldum og lífslíkum sjóðfélaga, breytinga á starfsumhverfi sjóðsins, breytinga á örorkulíkum og réttindaflutninga. Til að meta lífeyrstryggingaráhættu er meðal annars horft á tryggingafræðilega stöðu sjóðsins, þróun hennar og samsetningu sjóðfélaga,

Með því að gera sviðsmyndagreiningar og tölfræðilegar hermanir á eignum og skuldbindingum sjóðsins, miðað við mismunandi forsendur, er hægt að meta líkur á að sjóðurinn þurfi að breyta réttindum samanber nánari ákvæði laga og samþykka sjóðsins.

Álagspróf með hliðsjón af leiðbeinandi tilmælum FME nr. 1/2013

Sjóðurinn framkvæmir reglulega álagspróf með hliðsjón af leiðbeinandi tilmælum FME nr. 1/2013. Markmið álagsprófsins er að meta hvort tryggingafræðileg staða sjóðsins verði undir -10% miðað við mismunandi álagsþætti. Í 39. gr. laga nr. 129/1997 er kveðið á um að ef tryggingafræðileg heildarstaða lífeyrissjóða án ábyrgðar leiðir í ljós að meira en 10% munur er á milli eignaliða og lífeyrisskuldbindinga er skylt að gera nauðsynlegar breytingar á samþykktum. Með sama hætti þarf að gera breytingar á samþykktum ef munurinn hefur haldist 5% eða meiri síðastliðin 5 ár.

	Áhrif á tryggingafræðilega stöðu	Tryggingafræðileg staða
Tryggingafræðileg staða 31.12.2023	-	-4,3%
Núvirðisvextir lækkaðir um 0,5%	-9,1%	-13,4%
Lífðöflur hliðrast um 2 ár	-4,4%	-8,7%
Örorkulíkur aukast um 10%	-1,4%	-5,7%
VNV hækkun ársins aukin um 0,5% stig	-0,2%	-4,5%
GVT lækkar um 10%	-1,9%	-6,2%
Fasteignaveðtryggð skuldabréf lækka um 10%	-0,6%	-4,9%
Innlend/erlend markaðaskuldabréf lækka um 10%	-1,4%	-5,7%
Erlend óskráð hlutabréf/hlutdeildarskírteini lækka um 10%	-0,5%	-4,9%
Innlend óskráð hlutabréf/hlutdeildarskírteini lækka um 10%	-0,2%	-4,5%
Erlend skráð hlutabréf lækka um 10%	-1,2%	-5,5%
Innlend skráð hlutabréf lækka um 10%	-0,9%	-5,2%

23.1. Lausafjáraáhætta

Lausafjáraáhætta er hættan á að sjóðurinn geti ekki staðið við skuldbindingar sínar eftir því sem þær gjaldfalla. Lausafjáraáhætta skiptist í tvennt, seljanleikaáhættu og sjóðstreymisáhættu. Meginmarkmiðið er að á hverjum tíma hafi sjóðurinn nægt laust fé til að standa við nauðsynlegar greiðslur og skuldbindingar. Lausafjáraáhætta er almennt ekki talin stór áhættuþáttur í starfsemi sjóðsins sökum þess að hreint innstreymi (afborganir+vextir+iðgjöld-lífeyrir) í sjóðinn er áætlað töluvert næstu árin.

Seljanleikaáhætta lýtur að því að ekki sé unnt að selja (eða kaupa) tiltekna fjármálagerninga á viðunandi verði með stuttum fyrirvara. Sjóðurinn hefur sett sér viðmið um hlutfall auðseljanlegra eigna í áhættustefnu. Stærsti hluti eigna sjóðsins eru skuldabréf með ábyrgð ríkissjóðs og skráð verðbréf sem almennt teljast til seljanlegra eigna.

Samtryggingardeild	31.12.2023	31.12.2022
Auðseljanlegar eignir	56%	57%
Framtíðarsýn 1	31.12.2023	31.12.2022
Auðseljanlegar eignir	91%	99%
Framtíðarsýn 2	31.12.2023	31.12.2022
Auðseljanlegar eignir	90%	98%

Ein leið til að meta sjóðstreymisáhættu er að fylgjast með útstreymi greidds lífeyris og innstreymi iðgjalda og afborgana/arðgreiðslna af verðbréfum. Ef hlutfall milli lífeyris og iðgjalda (lífeyrisbyrði) er minna en 100% eru greidd meiri iðgjöld til sjóðsins en greitt er út í lífeyri. Sjóðstreymisáhætta sjóðsins er takmörkuð þar sem lífeyrisbyrði hans er 64,9% í árslok 2023.

	31.12.2023	31.12.2022
Lífeyrisbyrði samtryggingardeildar %	64,9%	57,4%

23.2 Rekstraráhætta

Rekstraráhætta er hættan á neikvæðum áhrifum á sjóðinn vegna ófullnægjandi eða gallaðra innri verkferla, starfsmanna, sviksemi, ófullnægjandi upplýsingakerfa eða vegna ytri atburða í rekstrarumhverfi lífeyrissjóða. Skipta má rekstraráhættu í starfsmannaáhættu, áhættu vegna svika, áhættu vegna upplýsingatækni, orðsporsáhættu, pólitíska áhættu (lög og reglur), lagalega áhættu, áhættu vegna útvistunar, áhættu vegna aðstöðu, ófullnægjandi öryggisráðstafana og upplýsingaáhættu. Meginmarkmið með framkvæmd rekstrarlegrar áhættustýringar er að starfsmenn sjóðsins hafi viðeigandi yfirsýn yfir helstu rekstraráhættuþætti í starfsemi sjóðsins, þekki helstu ógnir við starfsemi hans og áhrif þeirra og geti framkvæmt viðeigandi ráðstafanir ef nauðsynlegt er.

Þegar mat á rekstraráhættu liggur fyrir er leitast við að beita áhættumildandi aðgerðum til að minnka áhrif og/eða tíðni áhættuþátta, ef það er talið hagkvæmt og/eða mögulegt. Stjórn sjóðsins hefur sett sér viðmið er varðar rekstraráhættu þannig að koma eigi í veg fyrir þá áhættu sem ógnar getu sjóðsins til að ná aðalmarkmiðum sínum (taka við iðgjöldum, varðveita og ávaxta eignir með það að markmiði að hámarka lífeyrisgreiðslur og greiða út lífeyri).

23.3 Stjórnahættir og ábyrgar fjárfestingar (UFS)

Stjórnarhættir og ábyrgar fjárfestingar (UFS) eru tengd ýmsum þáttum fjárhagslegrar áhættu og rekstraráhættu, þ.e. tengt samskiptum, hlutverki og ábyrgð stjórnar, stjórnenda og starfsmanna, jafnt innbyrðis sem og gagnvart öðrum hagsmunaaðilum sjóðsins. Gildi hefur sett sé hlutahafastefnu, stefnu um ábyrgar fjárfestingar (UFS) auk samskipta- og siðareglna til að ramma inn samskipti við helstu hagaðila sjóðsins, ásamt fleiri stefnum sem snúa að stjórnarháttum. Samþykktir sjóðsins setja reglur um hlutverk, tilgang og starfsemi sjóðsins, stöðu sjóðfélaga og réttindi þeirra og skyldur, skipan og umboð stjórnar og ársfund.

Skýringar

Séreignardeildar

24. Heildarfjárhæð lífeyris

2023	Leið 1	Leið 2	Leið 3	Samtals
Ellilífeyrir	96.281	70.074	53.577	219.933
Örorkulífeyrir	1.219	1.070	2.275	4.564
Makalífeyrir	708	32	0	739
Barnalífeyrir	0	72	0	72
	98.208	71.248	55.852	225.307

2022	Leið 1	Leið 2	Leið 3	Samtals
Ellilífeyrir	65.947	44.050	39.736	149.734
Örorkulífeyrir	7.807	1.011	4.455	13.272
Makalífeyrir	2.402	818	241	3.461
Barnalífeyrir	0	100	0	100
Útgreiðsla séreignarsparnaðar	3.049	2.730	8.050	13.829
	79.205	48.709	52.481	180.396

25. Hreinar fjárfestingartekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum

2023	Leið 1	Leið 2	Leið 3	Samtals
Arðgreiðslur	14.793	9.141	0	23.933
Gangvirkisbreytingar vegna innlendra eigna	(23.532)	(14.256)	0	(37.787)
Gangvirkisbreytingar vegna erlendra eigna	118.090	59.791	0	177.881
Gjaldmiðlabreyting	(32.938)	(16.910)	0	(49.848)
	76.413	37.767	0	114.180

2022	Leið 1	Leið 2	Leið 3	Samtals
Arðgreiðslur	21.913	14.442	0	36.354
Gangvirkisbreytingar vegna innlendra eigna	(77.630)	(81.515)	0	(159.145)
Gangvirkisbreytingar vegna erlendra eigna	(134.046)	(46.557)	0	(180.603)
Gjaldmiðlabreyting	53.840	29.772	0	83.612
	(135.922)	(83.858)	0	(219.781)

26. Hreinar tekjur af skuldabréfum

2023	Leið 1	Leið 2	Leið 3	Samtals
Gengismunur innlendra skuldabréfa	93.114	103.512	0	196.626
	93.114	103.512	0	196.626

2022	Leið 1	Leið 2	Leið 3	Samtals
Gengismunur innlendra skuldabréfa	(42.899)	(46.530)	0	(89.430)
	(42.899)	(46.530)	0	(89.430)

27. Fjárfestingargjöld

2023	Meðaltalseign yfir árið	Kostnaðarhlutfall af meðaltalseign	Bein fjárfestingargjöld	Áætluð og reiknuð fjárfestingargjöld	Samtals
Umsýsluþóknarir					
Vegna erlendra verðbréfa- og fjárfestingarsjóða	1.094.881	0,4%	0	4.155	4.155
Samtals	1.094.881	0,4%	0	4.155	4.155

Kaup- og sölubóknarir vegna verðbæfaviðskipta			0	1.057	1.057
Vörsluþóknun				0	0
Önnur fjárfestingargjöld			0	492	492
Samtals		0,4%	0	5.704	5.704

	Áætluð umsýsluþóknun	Samtals
Séreignarleið 1	2.638	2.638
Séreignarleið 2	1.517	1.517
Samtals umsýsluþóknun	4.155	4.155

2022	Meðaltalseign yfir árið	Kostnaðarhlutfall af meðaltalseign	Bein fjárfestingargjöld	Áætluð og reiknuð fjárfestingargjöld	Samtals
Umsýsluþóknarir					
Vegna erlendra verðbréfa- og fjárfestingarsjóða	1.450.278	0,3%	0	5.060	5.060
Samtals	1.450.278	0,3%	0	5.060	5.060

Kaup- og sölubóknarir vegna verðbæfaviðskipta			0	2.303	2.303
Vörsluþóknun			(297)	0	(297)
Önnur fjárfestingargjöld			0	506	506
Samtals		0,3%	(297)	7.869	7.572

	Áætluð umsýsluþóknun	Samtals
Séreignarleið 1	2.519	2.519
Séreignarleið 2	2.504	2.504
Samtals umsýsluþóknun	5.022	5.022

28. Eignarhlutir í félögum og sjóðum

	Leið 1	Leið 2	Leið 3	2023
Innlend hlutafélög, skráð	628.436	402.963	0	1.031.399
Erlendir skuldabréfasjóðir, skráðir	4.563	7.592	0	12.156
Erlendir hlutabréfasjóðir, skráðir	735.051	407.064	0	1.142.115
	1.368.050	817.619	0	2.185.669

	Leið 1	Leið 2	Leið 3	2022
Innlend hlutafélög, skráð	554.572	356.176	0	910.748
Erlendir skuldabréfasjóðir, skráðir	4.322	7.230	0	11.552
Erlendir hlutabréfasjóðir, skráðir	650.691	360.434	0	1.011.124
	1.209.585	723.840	0	1.933.424

Innlend félög

	Leið 1	Leið 2	Leið 3	2023
Arion banki hf.	57.393	36.819	0	94.213
Eik fasteignafélag hf	40.405	25.943	0	66.348
Eimskipafélag Íslands hf	19.018	12.857	0	31.875
Festi hf	29.697	19.059	0	48.756
Hagar hf	20.978	13.479	0	34.457
Hampiðjan hf.	33.227	21.525	0	54.751
Ícelandair Group hf	30.836	19.806	0	50.642
Ícelandic Salmon AS	37.938	24.325	0	62.263
Íslandsbanki hf.	44.132	28.307	0	72.439
Ísfélagið hf.	989	811	0	1.800
Kvika banki hf.	40.376	25.907	0	66.282
Marel hf.	55.229	35.663	0	90.891
Ölgerðin hf.	26.733	17.164	0	43.897
Reginn hf	10.213	6.557	0	16.770
Reitir fasteignafélag hf.	38.571	24.756	0	63.328
Síminn hf	3	2	0	5
Sildarvinnslan hf.	19.976	12.808	0	32.784
Sjóvá-Almennar tryggingar hf	15.321	9.795	0	25.116
Skel fjárfestingarfélag	35.949	23.011	0	58.960
Sýn hf.	35.961	23.080	0	59.042
Contolant hf	23.705	13.711	0	37.417
CRI hf.	11.689	7.512	0	19.201
Vátryggingafélag Íslands hf	94	60	0	154
Eignarhlutir í öðrum innlendum félögum og sjóðum	2	7	0	9
	628.436	402.963	0	1.031.399

Skráðir erlendir hlutabréfasjóðir

	Leið 1	Leið 2	Leið 3	2023
LGT Sustainable Equity Fund	65.405	37.494	0	102.899
MFS Global Concentrated Fund	233.039	133.951	0	366.989
MFS Low Volatility Fund	40.593	19.566	0	60.160
Vanguard Global Stock Index Fund	246.495	130.161	0	376.656
Vanguard ESG Developed	149.519	85.892	0	235.411
	735.051	407.064	0	1.142.115

Skráðir erlendir skuldabréfasjóðir

	Leið 1	Leið 2	Leið 3	2023
Colchester Global Bond Fund	114	240	0	354
M&G European Credit Investment Fund	2.577	2.362	0	4.939
PIMCO Global Income Fund	1.872	4.991	0	6.863
	4.563	7.592	0	12.156

Innlend félög

	Leið 1	Leið 2	Leið 3	2022
Hagar hf.	24.207	15.514	0	39.721
Festi hf.	41.396	26.542	0	67.938
Eimskipafélag Íslands hf.	30.615	19.612	0	50.227
Sýn hf.	45.932	29.468	0	75.400
Marel hf.	57.975	37.421	0	95.397
Skel fjárfestingafélag hf.	42.906	27.470	0	70.375
Reitir fasteignafélag hf.	33.592	21.537	0	55.129
Icelandair Group hf.	773	432	0	1.205
Síminn hf.	5	3	0	8
Reginn hf.	19.768	12.663	0	32.431
Sjóvá-Almennar tryggingar hf.	12.859	8.217	0	21.076
Tryggingamiðstöðin hf.	0	0	0	0
Arion banki hf.	50.019	32.072	0	82.092
Arion banki hf.(SDR)	0	0	0	0
Eik fasteignafélag hf.	45.102	28.892	0	73.994
Vátryggingafélag Íslands hf	94	60	0	153
Icelandic Salmon AS	42.711	27.374	0	70.085
Íslandsbanki hf.	24.559	15.748	0	40.307
Kvika banki hf.	51.372	32.911	0	84.283
Síldarvinnslan hf.	30.462	19.534	0	49.996
Eignarhlutir í öðrum innlendum félögum og sjóðum	227	705	0	932
	554.572	356.176	0	910.748

Skráðir erlendir hlutabréfasjóðir

	Leið 1	Leið 2	Leið 3	2022
LGT Sustainable Equity Fund	60.326	34.569	0	94.895
MFS Global Concentrated Fund	218.006	125.260	0	343.266
MFS Low Volatility Fund	37.617	18.125	0	55.742
Vanguard Global Stock Index Fund	209.913	110.800	0	320.714
Vanguard ESG Developed	124.828	71.680	0	196.508
	650.691	360.434	0	814.616

Skráðir erlendir skuldabréfasjóðir

	Leið 1	Leið 2	Leið 3	2022
BlackRock FIGO Fund	0	0	0	0
Colchester Global Bond Fund	115	241	0	356
M&G European Credit Investment Fund	2.410	2.208	0	4.618
PIMCO Global Income Fund	1.795	4.783	0	6.578
	4.320	7.232	0	4.974

29. Skuldabréf

	Leið 1	Leið 2	Leið 3	2023
Skuldabréf með ríkisábyrgð	606.808	732.538	0	1.339.347
Skuldabréf fjármálastofnana	524.642	717.895	0	1.242.537
Skuldabréf sveitarfélaga	147.948	243.910	0	391.857
Skuldabréf fyrirtækja	455.291	599.484	0	1.054.775
	1.734.689	2.293.827	0	4.028.516

	Leið 1	Leið 2	Leið 3	2022
Skuldabréf með ríkisábyrgð	646.922	791.714	0	1.438.636
Skuldabréf fjármálastofnana	511.669	610.134	0	1.121.803
Skuldabréf sveitarfélaga	92.916	109.873	0	202.788
Skuldabréf fyrirtækja	459.903	554.325	0	1.014.228
	1.711.409	2.066.046	0	3.777.455

30. Skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum

Innlendar fjárfestingar

	Leið 1	Leið 2	Leið 3	2023
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	590.498	378.638	0	969.136
Skuldabréf	1.734.689	2.293.827	0	4.028.516
Afleiður	0	0	0	0
Bundnar bankainnstæður	0	0	1.421.037	1.421.037
	2.325.186	2.672.466	1.421.037	6.418.688

Erlendar fjárfestingar

	Leið 1	Leið 2	Leið 3	2023
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	777.552	438.981	0	1.216.533
	777.552	438.981	0	1.216.533

Innlendar fjárfestingar

	Leið 1	Leið 2	Leið 3	2022
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	511.861	328.802	0	840.663
Skuldabréf	1.711.409	2.066.046	0	3.777.455
Afleiður	0	0	0	0
Bundnar bankainnstæður	0	0	1.162.304	1.162.304
	2.223.271	2.394.848	1.162.304	5.780.422

Erlendar fjárfestingar

	Leið 1	Leið 2	Leið 3	2022
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	697.722	395.039	0	1.092.761
	697.722	395.039	0	1.092.761

Fjárfestingar í erlendum gjaldmiðlum

	Leið 1	Leið 2	Leið 3	2023	2022
Í USD	735.165	407.303	0	1.142.468	1.011.480
Í EUR	4.449	7.353	0	11.802	11.196
Í NOK	37.938	24.325	0	62.263	70.085
	777.552	438.981	0	1.216.533	1.092.761

Skýringar

Tilgreindrar séreignardeildar

31. Heildarfjárhæð lífeyris

2023	Leið 1	Leið 2	Leið 3	Samtals
Ellilífeyrir	8.077	12.389	26.678	47.144
	8.077	12.389	26.678	47.144

2022	Leið 1	Leið 2	Leið 3	Samtals
Ellilífeyrir	8.342	11.842	23.611	43.795
	8.342	11.842	23.611	43.795

32. Hreinar fjárfestingartekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum

2023	Leið 1	Leið 2	Leið 3	Samtals
Arðgreiðslur	1.522	2.313	0	3.836
Gangvirðisbreytingar vegna innlendra eigna	(2.422)	(3.608)	0	(6.029)
Gangvirðisbreytingar vegna erlendra eigna	12.152	15.131	0	27.283
Gjaldmiðlabreyting	(3.390)	(4.279)	0	(7.669)
	7.863	9.557	0	17.421

2022	Leið 1	Leið 2	Leið 3	Samtals
Arðgreiðslur	(2)	215	0	213
Gangvirðisbreytingar vegna innlendra eigna	6	(1.215)	0	(1.209)
Gangvirðisbreytingar vegna erlendra eigna	11	(694)	0	(683)
Gjaldmiðlabreyting	(4)	444	0	439
	11	(1.250)	0	(1.239)

33. Hreinar tekjur af skuldabréfum

2023	Leið 1	Leið 2	Leið 3	Samtals
Gengismunur innlendra skuldabréfa	9.582	26.195	0	35.777
	9.582	26.195	0	35.777

2022	Leið 1	Leið 2	Leið 3	Samtals
Gengismunur innlendra skuldabréfa	4	(694)	0	(690)
	4	(694)	0	(690)

34. Fjárfestingargjöld

2023	Meðaltalseign yfir árið	Kostnaðarhlutfall af meðaltalseign	Bein fjárfestingargjöld	Áætluð fjárfestingargjöld	Samtals
Umsýsluþóknarir					
Vegna erlendra verðbréfa- og fjárfestingarsjóða	62.533	0,4%	0	238	238
Samtals	62.533	0,4%	0	238	238

Kaup- og sölubóknarir vegna verðbréfavíðskipta			0	73	73
Vörsluþóknun			0	0	0
Önnur fjárfestingargjöld			0	28	28
Samtals		0,4%	0	339	339

	Umsýsluþóknarir	Áætluð umsýsluþóknun	Samtals
Séreignarleið 1	0	113	113
Séreignarleið 2	0	125	125
Samtals umsýsluþóknun	0	238	238

2022	Meðaltalseign yfir árið	Kostnaðarhlutfall af meðaltalseign	Bein fjárfestingargjöld	Áætluð fjárfestingargjöld	Samtals
Umsýsluþóknarir					
Vegna erlendra verðbréfa- og fjárfestingarsjóða	84.463	0,3%	0	37	37
Samtals	84.463	0,0%	0	37	37

Kaup- og sölubóknarir vegna verðbréfavíðskipta			0	24	24
Vörsluþóknun			12	0	12
Önnur fjárfestingargjöld			0	24	24
Samtals		0,3%	12	85	97

	Umsýsluþóknarir	Áætluð umsýsluþóknun	Samtals
Séreignarleið 1	0	0	0
Séreignarleið 2	0	37	37
Samtals umsýsluþóknun	0	37	37

35. Eignarhlutir í félögum og sjóðum

	Leið 1	Leið 2	Leið 3	2023
Innlend hlutafélög, skráð	34.323	37.875	0	72.198
Erlendir skuldabréfasjóðir, skráðir	249	714	0	963
Erlendir hlutabréfasjóðir, skráðir	40.146	38.260	0	78.406
	74.719	76.848	0	151.567

	Leið 1	Leið 2	Leið 3	2022
Innlend hlutafélög, skráð	23.829	29.326	0	53.155
Erlendir skuldabréfasjóðir, skráðir	186	595	0	781
Erlendir hlutabréfasjóðir, skráðir	27.960	29.676	0	57.636
	51.975	59.597	0	111.572

Innlend félög

	Leið 1	Leið 2	Leið 3	2023
Arion banki hf.	3.135	3.461	0	6.595
Eik fasteignafélag hf	2.207	2.438	0	4.645
Eimskipafélag Íslands hf	1.039	1.208	0	2.247
Festi hf	1.622	1.791	0	3.413
Hagar hf	1.146	1.267	0	2.413
Hampiðjan hf.	1.815	2.023	0	3.838
Icelandair Group hf	1.684	1.862	0	3.546
Icelandic Salmon AS	2.072	2.286	0	4.358
Íslandsbanki hf.	2.410	2.661	0	5.071
Ísfélagið hf.	54	76	0	130
Kvika banki hf.	2.205	2.435	0	4.640
Marel hf.	3.016	3.352	0	6.368
Ölgerðin hf.	1.460	1.613	0	3.073
Reginn hf	558	616	0	1.174
Reitir fasteignafélag hf.	2.107	2.327	0	4.434
Síldarvinnslan hf.	1.091	1.204	0	2.295
Sjóvá-Almennar tryggingar hf	837	921	0	1.757
Skel fjárfestingarfélag	1.963	2.163	0	4.126
Sýn hf.	1.964	2.169	0	4.133
Contolant hf.	1.295	1.289	0	2.583
CRI hf.	638	706	0	1.345
Vátryggingafélag Íslands hf	5	6	0	11
Eignarhlutir í öðrum innlendum félögum og sjóðum	0	1	0	1
	34.323	37.875	0	72.198

Skráðir erlendis hlutabréfasjóðir

	Leið 1	Leið 2	Leið 3	2023
LGT Sustainable Equity Fund	3.572	3.524	0	7.096
MFS Global Concentrated Fund	12.728	12.590	0	25.318
MFS Low Volatility Fund	2.217	1.839	0	4.056
Vanguard Global Stock Index Fund	13.463	12.234	0	25.697
Vanguard ESG Developed	8.166	8.073	0	16.239
	40.146	38.260	0	78.406

Skráðir erlendis skuldabréfasjóðir

	Leið 1	Leið 2	Leið 3	2023
Colchester Global Bond Fund	6	23	0	29
M&G European Credit Investment Fund	141	222	0	363
PIMCO Global Income Fund	102	469	0	571
	249	714	0	963

Innlend félög

	Leið 1	Leið 2	Leið 3	2022
Hagar hf.	1.040	1.277	0	2.317
Festi hf.	1.779	2.185	0	3.964
Eimskipafélag Íslands hf.	1.315	1.615	0	2.930
Sýn hf.	1.974	2.426	0	4.400
Marel hf.	2.491	3.081	0	5.572
Skeljungur hf.	1.844	2.262	0	4.105
Reitir fasteignafélag hf.	1.443	1.773	0	3.217
Icelandair Group hf.	33	36	0	69
Reginn hf.	849	1.043	0	1.892
Sjóvá-Almennar tryggingar hf.	553	677	0	1.229
Arion banki hf.	2.149	2.641	0	4.790
Eik fasteignafélag hf.	1.938	2.379	0	4.317
Vátryggingafélag Íslands hf.	4	5	0	9
Icelandic Salmon AS	1.835	2.254	0	4.089
Íslandsbanki hf.	1.055	1.297	0	2.352
Kvika banki hf.	2.207	2.710	0	4.917
Síldarvinnslan hf.	1.309	1.608	0	2.917
Eignarhlutir í öðrum innlendum félögum og sjóðum	10	58	0	68
	23.829	29.326	0	53.155

Skráðir erlendis hlutabréfasjóðir

	Leið 1	Leið 2	Leið 3	2022
LGT Sustainable Equity Fund	2.592	2.846	0	5.438
MFS Global Concentrated Fund	9.367	10.313	0	19.681
MFS Low Volatility Fund	1.616	1.492	0	3.109
Vanguard Global Stock Index Fund	9.020	9.123	0	18.142
Vanguard ESG Developed	5.364	5.902	0	11.265
	27.960	29.676	0	57.636

Skráðir erlendis skuldabréfaasjóðir

	Leið 1	Leið 2	Leið 3	2022
Colchester Global Bond Fund	5	20	0	25
M&G European Credit Investment Fund	104	182	0	285
PIMCO Global Income Fund	77	394	0	471
	186	595	0	781

36. Skuldabréf

	Leið 1	Leið 2	Leið 3	2023
Skuldabréf með ríkisábyrgð	33.142	68.852	0	101.994
Skuldabréf fjármálastofnana	28.654	67.475	0	96.130
Skuldabréf sveitarfélaga	8.080	22.925	0	31.006
Skuldabréf fyrirtækja	24.867	56.346	0	81.212
	94.744	215.598	0	310.341

	Leið 1	Leið 2	Leið 3	2022
Skuldabréf með ríkisábyrgð	27.798	65.186	0	92.983
Skuldabréf fjármálastofnana	21.986	50.235	0	72.221
Skuldabréf sveitarfélaga	3.992	9.046	0	13.039
Skuldabréf fyrirtækja	19.762	45.640	0	65.402
	73.538	170.107	0	243.645

37. Skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum

Innlendar fjárfestingar

	Leið 1	Leið 2	Leið 3	2023
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	32.251	35.588	0	67.840
Skuldabréf	94.744	215.598	0	310.341
Bundnar bankainnstæður	0	0	490.980	490.980
	126.995	251.186	490.980	869.161

Erlendar fjárfestingar

	Leið 1	Leið 2	Leið 3	2023
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	42.468	41.260	0	83.728
	42.468	41.260	0	83.728

Innlendar fjárfestingar

	Leið 1	Leið 2	Leið 3	2022
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	21.994	27.072	0	49.066
Skuldabréf	73.538	170.107	0	243.645
Bundnar bankainnstæður	0	0	372.675	372.675
	95.532	197.179	372.675	665.385

Erlendar fjárfestingar

	Leið 1	Leið 2	Leið 3	2022
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	29.980	32.525	0	62.506
	29.980	32.525	0	62.506

Fjárfestingar í erlendum gjaldmiðlum

	Leið 1	Leið 2	Leið 3	2023	2022
Í USD	40.153	38.283	0	78.435	57.660
Í EUR	243	691	0	934	756
Í NOK	2.072	2.286	0	4.358	4.089
	42.468	41.260	0	83.728	62.506

Kennitölur

Samtryggingardeild

	2023	2022	2021	2020	2019
Hrein eign umfram heildarskuldbindingar	-4,3%	-3,9%	1,4%	4,0%	3,7%
Hrein eign umfram áfallnar skuldbindingar	-6,3%	-5,2%	12,9%	9,5%	6,9%
Hrein nafnávöxtun	6,7%	-2,2%	17,8%	13,6%	15,1%
Hrein raunávöxtun	-1,2%	-10,6%	12,4%	9,7%	12,1%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar sl. 5 ár	4,1%	4,8%	8,4%	5,7%	5,5%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar sl. 10 ár	4,5%	5,1%	7,1%	6,1%	5,3%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar sl. 15 ár	4,0%	1,9%	2,8%	2,6%	3,1%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar sl. 20 ár	3,5%	4,3%	4,8%	4,1%	3,6%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar sl. 25 ár	4,5%	4,1%	4,9%	4,7%	4,6%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar sl. 30 ár	5,0%	4,7%	5,3%	5,0%	-
Hrein nafnávöxtun (allt á markaðsverði)	6,5%	-4,7%	17,0%	13,3%	15,0%
Hrein raunávöxtun (allt á markaðsverði)	-1,4%	-12,8%	11,6%	9,4%	12,0%
Meðaltal hreinnar nafnávöxtunar sl. 5 ár (allt á markaðsverði)	9,1%	9,0%	11,9%	8,6%	-
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar sl. 5 ár (allt á markaðsverði)	3,3%	4,1%	8,4%	5,8%	-
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga					
Skráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum	41,2%	41,8%	46,2%	47,0%	44,6%
Skráð skuldabréf	24,4%	25,8%	26,0%	34,9%	35,8%
Óskráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum	13,5%	13,5%	11,2%	9,6%	9,5%
Óskráð skuldabréf	9,6%	9,5%	8,7%	0,2%	0,3%
Veðlán	10,3%	8,9%	7,9%	8,4%	9,7%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum					
Eignir í íslenskum krónum	64,7%	66,1%	63,7%	60,8%	66,1%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum	35,3%	33,9%	36,3%	39,2%	33,9%
Fjöldi virkra sjóðfélaga	40.091	38.006	34.992	34.532	35.264
Fjöldi sjóðfélaga í árslok	271.352	263.689	251.920	246.054	242.048
Fjöldi lífeyrisþega	28.780	27.332	26.503	25.667	24.550
Hlutfallsleg skipting lífeyris					
Ellilífeyrir	66,1%	64,2%	63,6%	64,0%	63,4%
Örorkulífeyrir	28,1%	29,5%	29,6%	29,8%	30,0%
Makalífeyrir	5,0%	5,0%	5,2%	5,4%	5,6%
Barnalífeyrir	0,8%	0,8%	0,9%	0,9%	0,9%
Stöðugildi					
Stöðugildi	44,7	42,4	39,9	42,4	36,6
Iðgjöld (á föstu verðlagi)	47.005.775	44.656.664	41.773.886	39.144.593	40.669.899
Lífeyrir (á föstu verðlagi)	30.492.450	25.654.441	24.782.230	23.759.116	22.759.710
Hreinar fjárfestingartekjur (á föstu verðlagi)	62.574.155	(20.846.342)	162.473.749	112.478.870	110.193.963
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður (á föstu verðlagi)	1.379.313	1.399.181	1.331.588	1.279.885	1.175.718
Hækkun (lækkun) á hreinni eign (á föstu verðlagi)	77.708.166	(3.239.671)	178.135.588	126.584.462	126.928.433
Lífeyrisbyrði	64,9%	57,4%	59,3%	60,7%	56,0%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður í % af iðgjöldum	2,9%	3,1%	3,2%	3,3%	2,9%
Hreinar fjárfestingartekjur í % af meðalstöðu eigna	6,8%	-2,2%	17,2%	13,4%	14,6%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður í % af meðalstöðu eigna	0,15%	0,14%	0,14%	0,15%	0,15%

Séreignardeild - Framtíðarsýn 1

	2023	2022	2021	2020	2019
Hrein nafnávöxtun	5,7%	-5,8%	16,8%	13,5%	13,1%
Hrein raunávöxtun	-2,1%	-13,9%	11,4%	9,7%	10,1%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar sl. 5 ár	2,6%	2,1%	7,5%	5,2%	4,8%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar sl. 10 ár	3,3%	3,7%	6,4%	5,1%	4,7%
Fjöldi virkra sjóðfélaga	557	501	307	266	250
Fjöldi sjóðfélaga í árslok	6.374	6.381	6.365	6.338	6.396
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga					
Skráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum	41,8%	39,2%	41,6%	46,5%	42,5%
Skráð skuldabréf	55,9%	58,6%	56,2%	51,7%	55,5%
Óskráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Óskráð skuldabréf	2,3%	2,3%	2,3%	1,8%	1,9%
Eignir í íslenskum krónum	74,9%	76,1%	73,7%	70,8%	72,0%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum	25,1%	23,9%	26,3%	29,2%	25,4%
Hlutfallsleg skipting lífeyris					
Ellilífeyrir	98,0%	83,3%	55,1%	31,8%	96,3%
Örorkulífeyrir	1,2%	9,9%	6,8%	0,2%	3,7%
Makalífeyrir	0,7%	3,0%	1,7%	0,8%	0,0%
Barnalífeyrir	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%	0,0%
Tímabundin útgreiðsla séreignarsparnaðar	0,0%	3,8%	36,5%	67,1%	-
Iðgjöld (á föstu verðlagi)	118.042	139.754	145.686	122.520	104.404
Lífeyrir (á föstu verðlagi)	98.208	85.545	115.400	135.635	44.151
Hreinar fjárfestingartekjur (á föstu verðlagi)	172.737	(191.647)	532.089	402.427	352.034
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður (á föstu verðlagi)	11.291	13.501	12.805	11.681	10.502
Hækkun (lækkun) á hreinni eign (á föstu verðlagi)	181.280	(150.940)	549.569	377.631	401.783
Lífeyrisbyrði	83,2%	61,2%	79,2%	110,7%	42,3%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður í % af iðgjöldum	9,6%	9,7%	8,8%	9,5%	10,1%
Hreinar fjárfestingartekjur í % af meðalstöðu eigna	5,7%	-5,8%	15,7%	11,6%	12,6%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður í % af meðalstöðu eigna	0,38%	0,41%	0,38%	0,34%	0,38%

Séreignardeild - Framtíðarsýn 2

	2023	2022	2021	2020	2019
Hrein nafnávöxtun	5,3%	-4,4%	11,8%	11,3%	10,8%
Hrein raunávöxtun	-2,5%	-12,6%	6,6%	7,5%	7,9%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar sl. 5 ár	1,1%	1,8%	6,0%	4,9%	5,7%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar sl. 10 ár	2,8%	3,4%	5,4%	4,7%	4,5%
Fjöldi virkra sjóðfélaga	1.014	821	686	611	336
Fjöldi sjóðfélaga í árslok	29.408	29.297	29.493	29.234	29.255
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga					
Skráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum	26,3%	23,6%	26,0%	31,4%	30,5%
Skráð skuldabréf	73,7%	74,1%	71,6%	66,7%	67,4%
Óskráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Óskráð skuldabréf	0,0%	2,4%	2,4%	1,9%	2,1%
Eignir í íslenskum krónum	85,9%	85,8%	83,6%	79,3%	78,9%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum	14,1%	14,2%	16,4%	20,7%	21,1%
Hlutfallsleg skipting lífeyris					
Ellilífeyrir	98,4%	90,4%	51,9%	49,6%	97,1%
Örorkulífeyrir	1,5%	2,1%	0,7%	0,3%	1,0%
Makalífeyrir	0,0%	1,7%	1,1%	3,3%	1,8%
Barnalífeyrir	0,1%	0,2%	0,6%	0,0%	0,1%
Tímabundin útgreiðsla séreignarsparnaðar	0,0%	5,6%	45,7%	46,8%	-
Iðgjöld (á föstu verðlagi)	194.553	135.724	229.763	144.558	145.862
Lífeyrir (á föstu verðlagi)	98.208	85.545	115.400	135.635	44.151
Hreinar fjárfestingartekjur (á föstu verðlagi)	145.354	(138.303)	368.181	331.828	290.842
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður (á föstu verðlagi)	10.085	13.143	11.997	11.329	10.368
Hækkun (lækkun) á hreinni eign (á föstu verðlagi)	258.575	(68.329)	504.154	347.743	335.117
Lífeyrisbyrði	50,5%	63,0%	50,2%	93,8%	30,3%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður í % af iðgjöldum	5,2%	9,7%	5,2%	7,8%	7,1%
Hreinar fjárfestingartekjur í % af meðalstöðu eigna	4,8%	-4,4%	11,3%	11,7%	10,7%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður í % af meðalstöðu eigna	0,38%	0,42%	0,37%	0,40%	0,38%

Séreignardeild - Framtíðarsýn 3

	2023	2022	2021	2020	2019
Hrein nafnávöxtun	8,2%	9,1%	4,9%	4,0%	4,3%
Hrein raunávöxtun	0,2%	-0,2%	0,0%	0,5%	1,6%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar sl. 5 ár	0,8%	1,1%	1,2%	1,5%	1,8%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar sl. 10 ár	1,3%	1,4%	1,4%	1,7%	2,0%
Fjöldi virkra sjóðfélaga	373	315	530	283	189
Fjöldi sjóðfélaga í árslok	632	621	981	587	428
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga					
Bundnar bankainnstæður	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Eignir í íslenskum krónum	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Hlutfallsleg skipting lífeyris					
Ellilífeyrir	95,9%	75,7%	65,6%	66,6%	98,7%
Örorkulífeyrir	4,1%	8,5%	0,3%	3,0%	1,3%
Makalífeyrir	0,0%	0,5%	0,0%	0,0%	0,0%
Barnalífeyrir	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Tímabundin útgreiðsla séreignarsparnaðar	0,0%	15,3%	34,1%	30,5%	-
Iðgjöld (á föstu verðlagi)	238.187	240.602	43.134	123.993	100.648
Lífeyrir (á föstu verðlagi)	55.852	56.682	65.511	77.213	57.026
Hreinar fjárfestingartekjur (á föstu verðlagi)	85.858	77.080	42.403	58.825	50.679
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður (á föstu verðlagi)	3.548	2.869	2.846	4.717	3.816
Hækkun (lækkun) á hreinni eign (á föstu verðlagi)	264.645	258.130	17.180	100.886	90.486
Lífeyrisbyrði	23,4%	23,6%	151,9%	62,3%	56,7%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður í % af iðgjöldum	1,5%	1,2%	6,6%	3,8%	3,8%
Hreinar fjárfestingartekjur í % af meðalstöðu eigna	6,6%	6,8%	3,9%	5,7%	4,9%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður í % af meðalstöðu eigna	0,27%	0,25%	0,26%	0,46%	0,37%

Tilgreind séreignardeild - Framtíðarsýn 1

	2023	2022	2021	2020	2019
Hrein nafnávöxtun	5,7%	-5,8%	16,8%	13,5%	13,1%
Hrein raunávöxtun	-2,1%	-13,9%	11,4%	9,7%	10,1%
Fjöldi virkra sjóðfélaga	158	128	98	89	79
Fjöldi sjóðfélaga í árslok	181	141	130	114	101
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga					
Skráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum	41,8%	39,2%	41,6%	46,5%	33,9%
Skráð skuldabréf	55,9%	58,6%	56,2%	51,7%	63,9%
Óskráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Óskráð skuldabréf	2,3%	2,3%	2,3%	1,8%	2,2%
Hlutfallsleg skipting fjárfestingar eftir gjaldmiðlum					
Eignir í íslenskum krónum	74,9%	76,1%	73,7%	70,8%	72,0%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum	25,1%	23,9%	26,3%	29,2%	28,0%
Hlutfallsleg skipting lífeyris					
Ellilífeyrir	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Iðgjöld (á föstu verðlagi)	37.770	17.759	34.824	29.970	28.892
Lífeyrir (á föstu verðlagi)	8.077	9.010	2.333	128	120
Hreinar fjárfestingartekjur (á föstu verðlagi)	17.776	16	23.515	7.255	5.998
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður (á föstu verðlagi)	1.162	(1)	566	211	179
Hækkun (lækkun) á hreinni eign (á föstu verðlagi)	46.307	8.767	55.440	36.886	33.400
Lífeyrisbyrði	21,4%	50,7%	6,7%	0,4%	0,4%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður í % af iðgjöldum	3,1%	0,0%	1,6%	0,7%	0,6%
Hreinar fjárfestingartekjur í % af meðalstöðu eigna	11,7%	0,0%	20,5%	10,0%	15,2%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður í % af meðalstöðu eigna	0,38%	0,41%	0,38%	0,38%	0,38%

Tilgreind séreignardeild - Framtíðarsýn 2

	2023	2022	2021	2020	2019
Hrein nafnávöxtun	5,3%	-4,4%	11,8%	11,3%	10,8%
Hrein raunávöxtun	-2,5%	-12,6%	6,6%	7,5%	7,9%
Fjöldi virkra sjóðfélaga	218	221	174	171	156
Fjöldi sjóðfélaga í árslok	298	275	252	229	210
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga					
Skráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum	26,3%	23,6%	26,0%	31,4%	21,5%
Skráð skuldabréf	73,7%	74,1%	71,6%	66,7%	76,1%
Óskráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Óskráð skuldabréf	0,0%	2,4%	2,4%	1,9%	2,4%
Hlutfallsleg skipting fjárfestingar eftir gjaldmiðlum					
Eignir í íslenskum krónum	85,9%	85,8%	83,6%	79,3%	78,9%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum	14,1%	14,2%	16,4%	20,7%	21,1%
Hlutfallsleg skipting lífeyris					
Ellilífeyrir	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Iðgjöld (á föstu verðlagi)	40.165	44.387	60.276	59.299	56.222
Lífeyrir (á föstu verðlagi)	12.389	12.790	920	1.700	715
Hreinar fjárfestingartekjur (á föstu verðlagi)	36.784	(2.062)	29.361	11.204	5.006
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður (á föstu verðlagi)	2.552	195	957	383	178
Hækkun (lækkun) á hreinni eign (á föstu verðlagi)	62.008	29.340	87.760	68.421	60.334
Lífeyrisbyrði	30,8%	28,8%	1,5%	2,9%	1,3%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður í % af iðgjöldum	6,4%	0,4%	1,6%	0,6%	0,3%
Hreinar fjárfestingartekjur í % af meðalstöðu eigna	13,7%	-0,9%	14,3%	8,3%	6,8%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður í % af meðalstöðu eigna	0,38%	0,42%	0,37%	0,40%	0,38%

Tilgreind séreignardeild - Framtíðarsýn 3

	2023	2022	2021	2020	2019
Hrein nafnávöxtun	8,2%	9,1%	4,9%	4,0%	4,3%
Hrein raunávöxtun	0,2%	-0,2%	0,0%	0,5%	1,6%
Fjöldi virkra sjóðfélaga	354	291	239	258	270
Fjöldi sjóðfélaga í árslok	476	392	362	362	348
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga					
Bundnar bankainnstæður	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Hlutfallsleg skipting fjárfestingar eftir gjaldmiðlum					
Eignir í íslenskum krónum	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Hlutfallsleg skipting lífeyris					
Ellilífeyrir	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Iðgjöld (á föstu verðlagi)	91.756	65.396	77.124	91.798	96.614
Lífeyrir (á föstu verðlagi)	26.678	25.501	6.968	3.563	5.437
Hreinar fjárfestingartekjur (á föstu verðlagi)	56.879	57.609	28.411	(3.476)	1.977
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður (á föstu verðlagi)	2.341	2.135	1.883	(280)	146
Hækkun (lækkun) á hreinni eign (á föstu verðlagi)	119.617	95.368	96.684	85.040	93.007
Lífeyrisbyrði	29,1%	39,0%	9,0%	3,9%	5,6%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður í % af iðgjöldum	2,6%	3,3%	2,4%	-0,3%	0,2%
Hreinar fjárfestingartekjur í % af meðalstöðu eigna	22,9%	28,3%	16,7%	-2,7%	2,2%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður í % af meðalstöðu eigna	0,27%	0,25%	0,26%	0,46%	0,37%

Fjárhæðir í þúsundum króna.

Report of the Board of Directors and Managing Director

Assets, returns and operating expenses

The Fund has three divisions: a mutual pension division, a private pension division and a specified private pension division. The net assets of the mutual pension division amounted to ISK 983,183 million at the end of 2023 and increased by approximately ISK 77,708 million over the year. The net assets of the private pension division, however, amounted to ISK 7,737 million by the end of 2023. The specified private pension division was established on 1 July 2017, and its net assets at year-end 2023 amounted to a total of ISK 972 million. The specified private pension division consists of three investment methods, which are the same as those in the private pension division.

Net Nominal and Real Returns

	Net nominal rate of return	Net real rate of return
Mutual Pension Division	6.7%	-1.2%
Framtíðarsýn 1	5.7%	-2.1%
Framtíðarsýn 2	5.3%	-2.5%
Framtíðarsýn 3	8.2%	0.2%

The operating expenses of the Fund amounted to a total of ISK 1,410 million in 2023, compared to ISK 1,325 million in 2022. Total salary payments amounted to ISK 877 million, of which the pay of the Board, the Audit Committee and Managing Director amounted to ISK 69.6 million. The number of staff at year-end 2023 was 46, and the number did not change during the year. Full-time positions were 44.7 at the end of 2023 but 42.4 at the end of 2022, increasing by 2.3 positions between years.

The engagement of a new Managing Director

There were some changes at Gildi at the turn of the year, with Davíð Rúdólfsson taking over the position of Chief Executive Officer in place of Árni Guðmundsson, who had been Chief Executive Officer of the Fund and its predecessor for over 41 years. Davíð has worked at Gildi since 2008, as the Director of Asset Management since 2010 and as the Deputy Managing Director since 2016.

Premiums, number of Fund members and employers

In 2023, 7,940 employers paid premiums to the Fund on behalf of 59,070 Fund members. Premium payments amounted to a total of ISK 47,726 million. There were 271,352 Fund members with rights in the mutual pension division and 37,651 right-holders in the private pension division. Of these, 955 members had rights in the specified private pension division.

Pension payments and number of pension recipients

Pensions paid by the Fund during the year amounted to a total of ISK 30,472 million, as compared to ISK 23,742 million in 2022. Old-age pension amounted to ISK 20,573 million, disability pension ISK 8,240 million, spouse's pension ISK 1,466 million and children's pension ISK 194 million. In the mutual pension division, there were 18,815 old-age pension recipients, 6,873 disability pensioners, 2,048 spouse pension recipients and 1,044 children's allowance recipients. The total number of pension recipients was 28,780.

Disability Pension – disability grant

Disability pension payments continue to be a very high proportion of the Fund's pension payments and among the highest when compared to other Icelandic pension funds. In order to even out the balances of pension funds with differing disability pension burdens, pension funds have received a state grant taken from social security tax. The contribution amounted to more than ISK 2,682 million in 2023, which Gildi used, as in previous years, to increase payments to pensioners and the premiums of Fund members by 4%.

It is now clear that the disability grant is not enough to cover a 4% increase, and in accordance with the proposal of the actuary of the Fund, the Board of the Fund approved during the Annual General Meeting in 2023 that the grant be used to raise premiums by 3.6% and pension payments by 3%. The new implementation came into effect at the beginning of 2024.

Actuarial assessment

An actuarial valuation was carried out on the Fund's mutual pension division as at year-end 2023. The total balance of the Fund was in deficit by ISK 79,410 million, or about 4.3%, having been negative by 3.9% at the end of 2022. The deterioration of the actuarial status in 2023 is attributable to the negative real return of assets and an increase in payable obligations because of an 8.0% increase in the consumer price index for price compensation. As before, a special supplement is calculated for the mortality rate based on standard assumptions and now adjusted based on the record of Gildi Fund members in the years 2018–2022. Account is also taken of specific disability rates for the Fund given the experience from 2011–2016. For further details, see Note no. 16 on pension obligations and in the overview of actuarial balance on p. 57 of the Annual Financial Statement.

Amendments to the rights of Fund members and possible uncertainty about their legality

Amendments to the rights of Fund members, which were approved at the 2022 Annual General Meeting, took effect from 1 January 2023. The amendments included various increases in rights depending on the age group. Amendments were made on similar grounds at several pension funds, although the amendments were implemented in different ways depending on the actuarial balance of each individual pension fund. A member of Lífeyrissjóður verzlunarmanna sued for this, and the District Court overturned the case last year, ruling that the amendments were illegal. That case has been appealed to the Supreme Court and a verdict is expected in 2024.

Considering the grounds of the District Court, it is unclear whether the court case is considered a precedent for Gildi and to what extent. The reason is that the amendments made at Gildi did not lead to a reduction in the rights of Fund members, as was the case in some cases with Lífeyrissjóður verzlunarmanna.

Loans to members of the Fund

The Fund granted a total of 1,451 new loans to Fund members in 2023, amounting to a total of ISK 37,885 million, while it had during the previous year granted 974 loans amounting to a total of ISK 22,564 million. The net increase in 2023, taking into account repayments, amounted to ISK 21,001 million, compared to an ISK 9,396 million net increase in 2022. The loan terms of the Fund, as well as loan rules, changed considerably in 2023, as the interest rate rose in general. The Central Bank's rise in short-term interest rates, for instance, had an effect.

Foreign investments

Gildi's policy and a part of its risk management is to maintain a well-diversified asset portfolio based not only on the Icelandic economy. The investment holdings of the Fund in foreign currencies amounted to ISK 343,903 million at the end of 2023, increasing by ISK 43,408 million from the previous year. The Fund's investments in international securities amounted to ISK 34,981 million in excess of what the Fund sold during the course of 2023. Along with price increases in foreign markets in 2023, the percentage of the Fund's investment assets in foreign currency rose from 33.9% at the beginning of the year to 35.3% at the end of the year.

Gildi has set a target in its investment policy to increase its foreign investments in future years, with emphasis on asset diversity in foreign asset groups. This will mean that concentration of risk with regard to domestic assets will be mitigated. In 2023, a law was passed that increases pension fund authorisations for investments abroad in steps from 50% to 65% in 2036.

The Fund has targets in its investment policy on the proportion of assets in foreign currencies. The goal of the Fund for the mutual pension division is to increase assets in foreign currencies to 37% in 2024. At the same time, the target on the proportion of foreign assets of the private pension divisions is slightly lower: 26% for Framtíðarsýn 1, 18% for Framtíðarsýn 2 and 0% for Framtíðarsýn 3.

Bonds of the ÍL Fund

On 20 October 2022, the Minister of Finance and Economic Affairs announced the possibility of taking measures because of the standing of the ÍL Fund (previously Íbúðalánasjóður – The Housing Financing Fund) and requested talks with the owners of housing bonds for a settlement which is based on the principal as well as accrued interest and price-increase compensation. Following the announcement, the required rate of return in the market increased and the price of bonds owned by the Fund fell by an average of 13.4%. Gildi and other pension funds rejected settlement talks with the state unless they were based on total fulfilment in accordance with the terms of the bonds.

On 12 October 2023, following the previous publication of a document of intent to which comments were made by the Fund, the Ministry of Finance and Economy published a draft bill for a law on the liquidation of insolvent public entities. The joint opinion of most of Iceland's pension funds, including Gildi, was communicated to the government on the occasion, where comments were made on the draft of the bill. Despite the comments of pension funds and other parties, the Minister of Finance and Economy submitted a bill for the liquidation of insolvent public entities on 14 February 2024.

On 23 February 2024, representatives of 18 pension funds, including Gildi, and the Minister of Finance and Economy, on behalf of the ÍL Fund and the Icelandic government, decided to start negotiations on the settlement of the Fund's bonds. The goal of the negotiations on the part of the Fund is to reach an agreement which includes that the bonds will be settled in full in accordance with the original goals and that conditions will be created for the liquidation of the ÍL Fund.

Shareholder's policy

Gildi's Board of Directors has continued to implement its shareholder policy, which was approved at the beginning of 2015 and updated in 2018. The shareholder policy sets out the general policy and corporate governance of Gildi Pension Fund as a shareholder in the companies in which it invests. The Fund's Board of Directors endeavours, as owner and investor in the market, to ensure increased transparency. One of the aims is for the Fund to exert its influence as a shareholder in companies in which it has shares, in order to safeguard the long-term interests and sustainability of these companies and to promote responsible corporate governance

The Fund has systematically promoted its priorities with those companies that fall under its shareholder policy. At the beginning of 2024, the Fund published for the first time on its website a detailed report on the implementation of the shareholder policy in 2023. In addition, ever since 2016, Gildi has been publishing on its website an overview of how it has voted in the annual general meetings of companies where it has a shareholding.

Seismic activity on the Reykjanes Peninsula

Seismic activity on the Reykjanes Peninsula continued in 2023, which was characterised by, amongst other things, frequent earthquakes for most of the year. On 10 November, a state of emergency was declared in Grindavík and the town was evacuated due to a possible magma tunnel under the town. Seismic activity continued in the area, eventually leading to eruptions from 18–21 December 2023 and 14–16 January and 8–9 February 2024. Another eruption began on 16 March, which is still ongoing at the time of the finalisation of the Fund's financial statements. The seismic activity has caused extensive damage to both housing and infrastructure, which has affected the Fund's portfolio in the area. The Fund has a mortgage on 47 properties in Grindavík due to loans to Fund members, but this development in the area has also had an impact on the Fund's holdings in the companies Jarðvarmi slhf. (HS Orka), Blávarmi slhf. (Blue Lagoon) and HSV eignhaldsfélag slhf. (HS Veitur). The seismic activity has also had an indirect effect on the Fund's other assets, such as Icelandair hf. and Síldarvinnslan hf.

Responsible investment policy

Gildi has established a responsible investment policy. Responsible investment means considering environmental issues, social issues and corporate governance when making investments. Gildi attaches particular importance to corporate governance, and the Fund's shareholder policy addresses the manner in which the Fund acts as shareholder in this regard on the domestic stock market, where the Fund is often among the largest shareholders. More detailed information on the Fund's responsible investment policy can be found in the annex to the Report of the Board of Directors.

Governance

In accordance with Article 51 of the Rules governing the annual financial statements of pension funds no. 335/2015, the Fund includes a statement on its governance. The relevant information is given in the annex to the Report of the Board of Directors and constitutes an integral part thereof.

Non-financial information

The Fund publishes non-financial information in accordance with the Act on Financial Statements. The relevant information is given in the annex to the Report of the Board of Directors and constitutes an integral part thereof. Gildi's Board of Directors and Managing Director hereby confirm the Fund's 2023 financial statements with their signatures.

Reykjavík, 21 March 2024

Members of the Board of Directors

Björgvin Jón Bjarnason
Stefán Ólafsson
Árni Bjarnason
Bjarnheiður Hallsdóttir
Freyja Önundardóttir
Gundega Jaunlinina
Perla Ösp Ásgeirsdóttir
Sverrir Sverrisson

Chief Executive Officer

Davíð Rúdólfsson

Independent auditors' report

To the Board and members of Gildi Pension Fund

Opinion

We have audited the accompanying financial statements of Gildi Pension Fund for the year 2023. The financial statements contain an overview of the changes to net assets available for pension payments, a balance sheet, a statement of cash flows, a statement of actuarial position and explanatory notes.

It is our opinion that the financial statements give a true and fair view of the performance of the Fund in 2023, its financial position on 31 December 2023, and changes to its cash and cash equivalents during 2023, in accordance with the Annual Financial Statements Act and the Rules governing the annual financial statements of pension funds.

It is our view that our certification of Gildi's financial statements is in line with the information given in our report to the Gildi Audit Committee, in accordance with Article 11 of Regulation (EU) of the European Parliament and of the Council no. 537/2014.

Basis for opinion

Our audit was conducted in accordance with international standards on auditing. Our responsibility according to those standards is further described below in the section on auditor responsibility. We are independent of Gildi Pension Fund, in accordance with international codes of ethics for auditors and other rules on ethics governing auditing in Iceland, and have complied with the provisions of these rules. To the best of our knowledge, we have not provided Gildi with prohibited services under Paragraph 1, Article 5 of Regulation (EU) of the European Parliament and of the Council no. 537/2014. We believe that the audit material we have gathered is sufficient and appropriate to provide a basis for our audit opinion.

Main focuses of the audit

The main focuses of the audit are those aspects which, in our professional view, are most meaningful as regards our audit of the Fund's financial statements for 2023. These aspects were examined as part of the audit of the financial statements and taken into account when formulating our opinion on them. We do not issue a separate opinion on each individual aspect.

Main focuses of the audit

Unlisted securities

Reference is made to Regulation no. 2 on p. 40 concerning the basis of accounting, Note no. 11 on p. 50 on asset shares in companies and funds and Note no. 12 on bonds on p. 55.

Holdings in companies and funds amounted to ISK 542.5 billion at the end of 2023, or 54.7% of total assets of the Fund, of which ISK 126.4 billion is unlisted. Bonds amounted to ISK 429.1 billion at the end of 2023, or 43.2% of total assets of the Fund, of which ISK 0.3 billion is unlisted.

Holdings in companies and funds are entered at fair value, and a certain tiered division of fair value is used to value the assets. Tier 1 valuation is based on the listed value on the active market, Tier 2 is based on direct or indirect market prices for similar or comparable assets and Tier 3 is based on non-market information, i.e. generally accepted valuation techniques for valuing unlisted assets based on management valuation.

Bonds are entered either at fair value or at amortised cost price. The same tiered division as for holdings in companies and funds is used for assessing the fair value of bonds. The amortised cost price is based on the required rate of return on purchase.

Since this aspect is a considerably evaluative aspect, we consider the existence and value of unlisted securities to be a main focus of our audit.

Actuarial balance

Reference is made to the summary of the actuarial balance on p. 21 and Note no. 16 on p. 57 on pension commitments. The actuarial balance at the end of the year is in deficit by 4.3%, and the assets of the Fund are ISK 79.4 billion less than the total financial commitment at the end of the year.

The actuarial balance indicates the Fund's ability to honour its pension commitments. It is obtained by calculating: (a) accrued commitments based on the accumulated rights of Fund members and (b) total commitments based on active Fund members continuing to pay into the Fund until they start receiving a pension. This calculation is performed by an independent actuary and is based to a large extent on evaluative grounds.

Since this aspect is a considerably evaluative aspect, we consider the actuarial balance to be a main focus of our audit.

How we conduct the audit

Main focuses

We audited unlisted securities by examining the internal supervision in place at the Fund for registering and valuing securities. We tested the appropriate supervisory aspects in the Fund's investment process.

We assessed the methodology and the assumptions used by managers when valuing unlisted securities and whether or not the method changes from year to year. The information was traced to the underlying data, and calculations were checked.

Using sample tests, we confirmed the existence of unlisted securities and the Fund's ownership of the securities. We also examined the management's assessment and the assumptions used to value unlisted securities.

We examined the management's assessment of the need to write down unlisted securities, the assumptions used and whether or not the write-down was sufficient and appropriate.

We examined whether or not the explanations for securities are in accordance with the Annual Financial Statements Act and the Rules governing the annual financial statements of pension funds.

We audited the actuarial balance by examining the internal supervision in place at the Fund for examining and assessing the actuarial balance. We examined professional competence and received confirmation of the independence of the actuary who performed the calculation of the Fund's actuarial balance.

We assessed the methodology and the assumptions used to calculate the actuarial balance and whether or not the method changes from year to year. The information was traced to the underlying data, and analytical operations were performed on the Fund's balance year-on-year.

We examined whether or not the overview and explanation for the actuarial balance are in accordance with the Fund's calculations, the Annual Financial Statements Act and the Rules governing the annual financial statements of pension funds.

Other information

The management is responsible for other information. Other information includes the Report of the Board and non-financial information attached as an annex to the financial statements, which we received before the date of endorsement, and the Annual Report of the Gildi Pension Fund, excluding the financial statements and our endorsement thereof, which we expect to receive after the date of endorsement.

Our opinion of the financial statements does not cover other information. We neither reach a conclusion on nor confirm their content, with the exception of the confirmation relating to the Report of the Board of Directors given below.

In connection with our audit, we are responsible for reading the abovementioned other information and examining whether such information is significantly inconsistent with the financial statements or the knowledge we have obtained during the audit or which appears in other respects to contain significant errors. If we reach the conclusion, based on the work that we have performed, that there are significant inconsistencies in the other information, we are under obligation to disclose this fact. There is nothing that we need to disclose in this regard.

In accordance with the provisions of paragraph 2, Article 104 of the Annual Financial Statements Act No. 3/2006, we confirm, to the best of our knowledge, that the Annual Report of the Board that accompanies this Annual Financial Statement contains information that shall be provided there in accordance with the Annual Financial Statements Act and do not appear in the notes.

Responsibility of the Board and Managing Director for the financial statements

The Board of Directors and Managing Director are responsible for drawing up and presenting the financial statements in accordance with the Annual Financial Statements Act and the Rules governing the annual financial statements of pension funds. The Board and Managing Director are also responsible for the internal supervision required for the drawing-up and presentation of the financial statements, to ensure that they are free from material deficiencies, whether deliberate or in error.

When drawing up the financial statements, the Board of Directors and the Managing Director are responsible for assessing the operability of the Gildi Pension Fund. Where appropriate, the Board of Directors and Managing Director should provide the appropriate explanations regarding operability and the reasons for which they decided to apply the criteria for operability in the drawing-up and presentation of the financial statements, unless the Board of Directors and the Managing Director have decided to dissolve the Fund or cease operations or have no other realistic options. The Board and Audit Committee shall supervise the drawing-up and presentation of the financial statements.

Auditor's responsibility for the audit of the financial statements

Our aim is to obtain sufficient certainty that the financial statements are free of material deficiencies, whether deliberate or in error, and to issue a statement containing our opinion. Sufficient certainty, however, is not a guarantee that an audit performed in accordance with international auditing standards will detect all significant errors, if there are any. Errors can occur accidentally or deliberately and are considered significant if they can have an impact on the financial decision-making of those using the financial statements, whether on their own or in aggregate.

Our audit, in accordance with international auditing standards, is based on professional judgement, and we make use of critical thinking in our audit.

In addition, we do the following:

- We analyse and assess the risk of significant errors in the financial statements, whether deliberate or accidental, design and execute audit actions to respond to such risks and collect audit data that are sufficient and appropriate to base our opinion on. The risk of not detecting a deliberate significant error is greater than the risk of not detecting an accidental error, since such fraud can involve collusion, forgery, misleading presentation of financial statements, deliberate omission or deliberate bypassing of internal supervisory measures.
- We gain an understanding of internal supervision regarding the audit, with a view to formulating appropriate auditing measures, but not in order to express an opinion of the effectiveness of the internal supervision of the Fund.
- Assess whether the accounting methods used and the related notes are appropriate and whether the accounting assessment of the management is realistic.
- Form an opinion on the use by management of the criteria for operability and assess on the basis of the audit whether there is significant doubt as regards operability or whether there are circumstances that could give rise to significant doubt of operability. If we consider that there is significant doubt of operability, we are under obligation to draw attention to the appropriate notes in the annual financial statements in our report. If such notes are inadequate, we must depart from an unqualified report. Our conclusions are based on the auditing data that we have obtained up to the date of our signature. Nevertheless, events or circumstances may arise in the future that can cause uncertainties about the operability of the Fund.
- Assess overall whether the annual financial statements provide a clear image of the underlying business and events and assess the presentation, structure and contents, including the notes to the annual financial statements, in light of a clear image.

We are under obligation to inform the Board of Directors and the Audit Committee of, inter alia, the scope and timing of the audit and significant issues arising during the audit, including significant deficiencies in internal supervision that came to light during the audit, where appropriate.

We have also declared to the Board of Directors and the Audit Committee that we have fulfilled the obligations of ethical standards on independence and have informed them of connections or other issues that could possibly affect our independence and, where appropriate, what preventive measures we have established to ensure our independence. In addition to carrying out our duties as elected auditors, Deloitte has provided Gildi Pension Fund with other authorised services.

Of the aspects on which we have provided the Board of Directors and the Audit Committee with information, we have assessed which ones are most significant for audit in the current year. These are the main focuses of the audit. We set out these aspects in our endorsement, unless disclosure of such is unauthorised under the relevant laws and legislation or in exceptional cases where the auditor considers that the aspects in question should not be communicated on the grounds that the negative consequences of the information are deemed to be greater than the public interest.

Deloitte ehf. was appointed as the auditor for the Gildi Pension Fund at the Fund's general meeting on 27 April 2023. Deloitte ehf. has been the auditor for the Gildi Pension Fund since the annual meeting held on 30 April 2014.

Reykjavík, 21 March 2024

Deloitte ehf.

Jóhann Óskar Haraldsson, Auditor

Statement of Changes in Net Assets for Pension Payments 2023

	2023	2022
Premiums		
Members	12,206,463	10,718,224
Employers	32,998,633	29,097,627
Transfer of rights and repayments	(160,950)	(111,492)
	45,044,146	39,704,359
Special supplementary contributions	2,682,103	2,238,413
	47,726,249	41,942,772
Pensions		
Total amount of pensions	(30,471,841)	(23,741,921)
Contribution to Rehabilitation Fund	(281,243)	(222,578)
Direct expenses due to disability pensions	(11,818)	(12,705)
	(30,764,902)	(23,977,205)
Net investment income		
Net income from shares in companies and funds	30,326,853	(34,937,081)
Net income from bonds	31,223,043	14,602,996
Net income from derivatives	0	(150,975)
Net income from restricted bank deposits	142,499	124,486
Net income from other investments	0	2,753
Interest income from cash and cash equivalents	1,177,646	881,677
Interest income on premiums and other claims	288,372	62,577
Investment expenses	(68,869)	(70,393)
	63,089,543	(19,483,959)
Operating expenses		
General and administrative expenses	(1,410,292)	(1,324,961)
	(1,410,292)	(1,324,961)
Other expenses	0	3,353
Increase in net assets	78,640,598	(2,839,999)
Net assets from previous year	913,251,091	916,091,092
Net assets for pension payments at year-end	991,891,689	913,251,091

Balance Sheet

31 December 2023

	31.12.2023	31.12.2022
Investments		
Shares in companies and funds	542,174,272	495,574,408
Bonds	429,099,266	389,530,660
Time deposits	1,912,017	1,534,978
	973,185,555	886,640,046
Receivables		
Premiums receivable	5,639,244	5,259,211
Deferred expense and accrued income	3,320,819	200,579
	8,960,062	5,459,791
Other assets		
Property and equipment	488,195	509,632
	488,195	509,632
Cash and cash equivalents	9,796,397	21,594,214
Total assets	992,430,209	914,203,683
Current liabilities		
Accrued expenses and deferred income	460,398	446,035
Other liabilities	78,122	506,557
Total liabilities	538,520	952,592
Net assets for pension payments	991,891,690	913,251,091

Statement of Cash Flows

2023

	2023	2022
Cash Inflow		
Premiums	44,222,452	41,555,789
Interest income on cash and cash equivalents and claims	1,401,583	777,054
Other inflow	0	21
	45,624,036	42,332,864
Cash Outflow		
Pensions	(30,725,835)	(23,941,752)
Operating expenses	(1,395,567)	(1,141,267)
Investment in assets	(45,302)	(76,258)
Other outflow	(2,363)	(1,976)
	(32,169,067)	(25,161,253)
New disposable resources for investments	13,454,969	17,171,611
Investing activities		
Received income from shares in companies and funds	5,239,931	5,725,656
Investments in shares in companies and funds	(68,003,482)	(74,518,485)
Sold shares in companies and funds	46,470,107	45,048,235
Installments on bond principals and interest paid	53,44,407	45,047,343
Purchased bonds	(84,755,124)	(56,552,650)
Sold bonds	22,343,040	8,752,314
New time deposits	(256,709)	(221,310)
	(25,317,829)	(26,718,897)
Increase in cash equivalents	(11,862,860)	(9,547,287)
Cash and cash equivalents at beginning of year	65,043	163,901
Cash and cash equivalents at beginning of year	21,594,214	30,977,605
Cash and cash equivalents at year-end	9,796,397	21,594,214

Statement of Actuarial Position

2023

31.12.2023	Accrued liabilities	Future liabilities	Total liabilities
Assets			
Net assets for pension payments	983,182,712	0	983,182,712
Revaluation of bonds at 3.5% real interest rate	21,834,830	0	21,834,830
Net present value of future premiums	0	758,959,788	758,959,788
Total assets	1,005,017,542	758,959,788	1,763,977,331
Liabilities			
Old age pension	853,564,991	582,569,687	1,436,134,678
Disability pension	160,329,982	139,017,670	299,347,652
Spouse's pension	44,426,786	20,844,578	65,271,364
Children's allowance	798,664	8,594,041	9,392,705
Net present value of future operating expenses	13,703,512	19,537,068	33,240,579
Total liabilities	1,072,823,934	770,563,043	1,843,386,978
Net assets in excess of liabilities	(67,806,392)	(11,603,255)	(79,409,647)
As percentage of liabilities at year-end	-6.3%	-1.5%	-4.3%
As percentage of liabilities at the beginning of year	-5.2%	-2.1%	-3.9%

31.12.2022	Accrued liabilities	Future liabilities	Total liabilities
Assets			
Net assets for pension payments	905,474,546	0	905,474,546
Revaluation of bonds at 3.5% real interest rate	(2,865,139)	0	(2,865,139)
Net present value of future premiums	0	680,637,726	680,637,726
Total assets	902,609,407	680,637,726	1,583,247,133
Liabilities			
Old age pension	756,628,078	525,057,741	1,281,685,820
Disability pension	142,266,907	125,443,300	267,710,207
Spouse's pension	39,805,506	18,785,349	58,590,855
Children's allowance	774,222	7,880,626	8,654,847
Net present value of future operating expenses	12,288,222	17,759,932	30,048,153
Total liabilities	951,762,935	694,926,948	1,646,689,883
Net assets in excess of liabilities	(49,153,528)	(14,289,222)	(63,442,750)
As percentage of liabilities at year-end	-5.2%	-2.1%	-3.9%
As percentage of liabilities at the beginning of year	12.9%	-12.6%	1.4%

Financial Ratios

Mutual Pension Division

	2023	2022	2021	2020	2019
Net assets in excess of total obligations	-4.3%	-3.9%	1.4%	4.0%	3.7%
Net assets in excess of accrued obligations	-6.3%	-5.2%	12.9%	9.5%	6.9%
Net nominal rate of return	6.7%	-2.2%	17.8%	13.6%	15.1%
Real rate of return	-1.2%	-10.6%	12.4%	9.7%	12.1%
Net real rate of return (five-year average)	4.1%	4.8%	8.4%	5.7%	5.5%
Net real rate of return (ten-year average)	4.5%	5.1%	7.1%	6.1%	5.3%
Net real rate of return (fifteen-year average)	4.0%	1.9%	2.8%	2.6%	3.1%
Net real rate of return (twenty-year average)	3.5%	4.3%	4.8%	4.1%	3.6%
Net real rate of return (twenty five-year average)	4.5%	4.1%	4.9%	4.7%	4.6%
Net real rate of return (thirty-year average)	5.0%	4.7%	5.3%	5.0%	-
Net nominal rate of return (at market price)	6.5%	-4.7%	17.0%	13.3%	15.0%
Real rate of return (at market price)	-1.4%	-12.8%	11.6%	9.4%	12.0%
Net nominal rate of return - five-year average (at market price)	9.1%	9.0%	11.9%	8.6%	-
Net real rate of return (five-year average) (at market price)	3.3%	4.1%	8.4%	5.8%	-

Investment securities

Listed shares in companies and funds	41.2%	41.8%	46.2%	47.0%	44.6%
Listed bonds	24.4%	25.8%	26.0%	34.9%	35.8%
Unlisted shares in companies and funds	13.5%	13.5%	11.2%	9.6%	9.5%
Unlisted bonds	9.6%	9.5%	8.7%	0.2%	0.3%
Secured loans	10.3%	8.9%	7.9%	8.4%	9.7%

Investment securities by currencies

Securities in Icelandic króna	64.7%	66.1%	63.7%	60.8%	66.1%
Securities in other currencies	35.3%	33.9%	36.3%	39.2%	33.9%

Number of active fund members	40,091	38,006	34,992	34,532	35,264
Number of fund members at year-end	271,352	263,689	251,920	246,054	242,048
Number of pensioners	28,780	27,332	26,503	25,667	24,550

Specification of paid pensions

Old age pension	66.1%	64.2%	63.6%	64.0%	63.4%
Disability pension	28.1%	29.5%	29.6%	29.8%	30.0%
Spouse's pension	5.0%	5.0%	5.2%	5.4%	5.6%
Children's allowance	0.8%	0.8%	0.9%	0.9%	0.9%

Staff (full-time equivalent position)	44.7	42.4	39.9	42.4	36.6
Total premiums (at 2023 price level)	47,005,775	44,656,664	41,773,886	39,144,593	40,669,899
Pensions (at 2023 price level)	30,492,450	25,654,441	24,782,230	23,759,116	22,759,710
Net investment income (at 2023 price level)	62,574,155	(20,846,342)	162,473,749	112,478,870	110,193,963
Operating expenses (at 2023 price level)	1,379,313	1,399,181	1,331,588	1,279,885	1,175,718
Increase (decrease) in net assets for pension payments (at 2023 price level)	77,708,166	(3,239,671)	178,135,588	126,584,462	126,928,433
Pensions as percentage of premiums	64.9%	57.4%	59.3%	60.7%	56.0%
Operating expenses as percentage of premiums	2.9%	3.1%	3.2%	3.3%	2.9%
Net investment income as % of average asset position	6.8%	-2.2%	17.2%	13.4%	14.6%
Operating expenses as % of average asset position	0.15%	0.14%	0.14%	0.15%	0.15%

